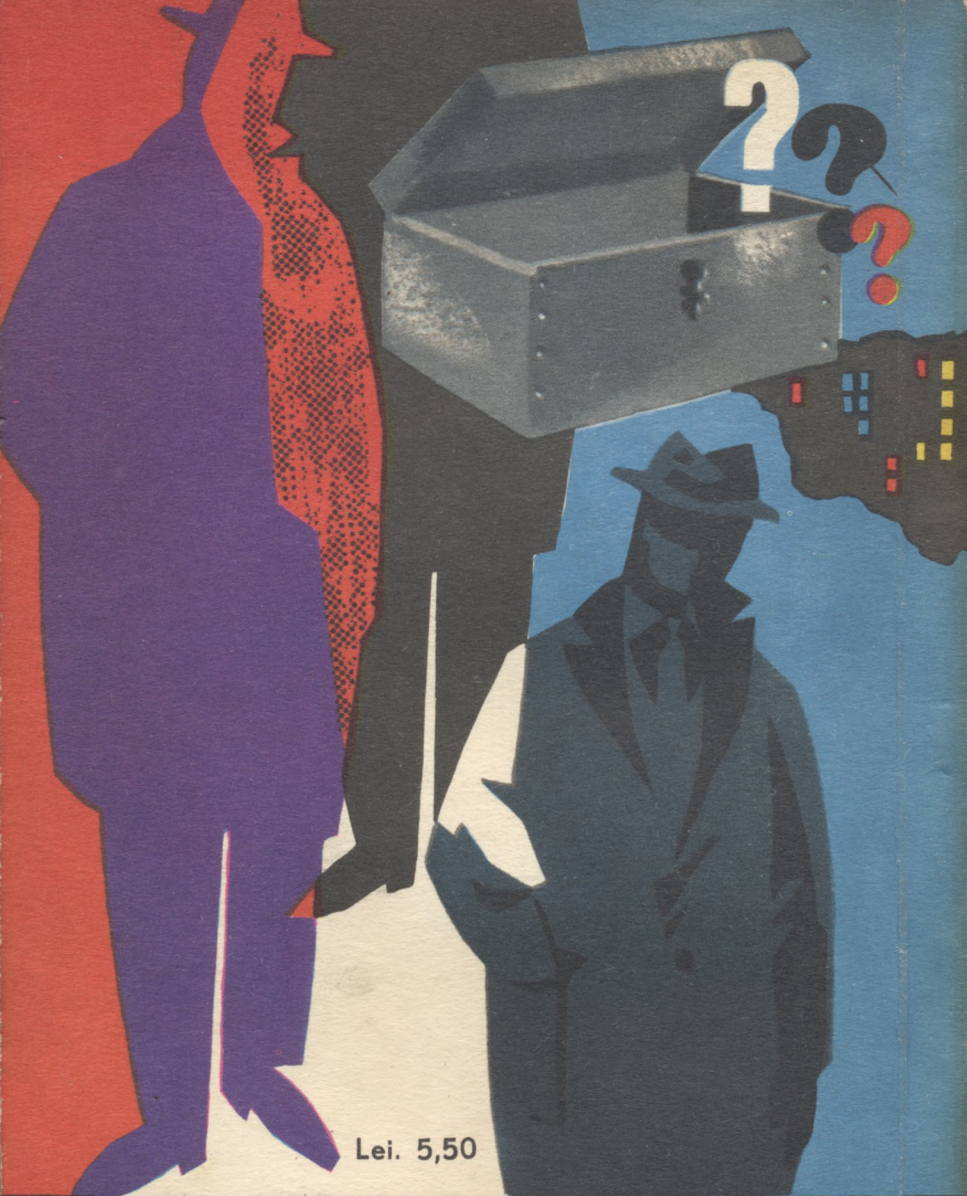

COLECȚIA SFINX

ION CĂPEȚ

FULGERUL NEGRU

Lei. 5,50

EDITURA
MILITARĂ

ION CĂPET

FULGERUL NEGRU

roman

EDITURA MILITARĂ — 1973

ILUSTRAȚIA COPERTEI: M. NOBILESCU

1. Un vagabond pe străzile oraşului

Se apropia miezul nopţii. Zgomotele oraşului îşi pierdeau treptat din intensitate. Colonelul Andrei Bădescu rezumase „cazul“ în câteva minute. Vorbise calm, cu voce egală, aproape silabisind cuvintele. Nu învinuise pe nimeni. În încheierea expunerii, după o tăcere prelungită, adăugă :

— Sper că bănuşti ce ni se cere. Vă rog să vă gândiţi bine înainte de a lua o hotărâre.

Nimeni nu îndrăzni să tulbure liniştea şi colonelul avu destulă vreme să zăbovească cu privirea asupra subordonaţilor săi. Pe maiorul Dan Mirescu pare că nu-l interesează decât şuviţele de fum care se desprind de la ţigară. Lângă el, căpitanul Ion Păvăloiu răsucesce între degete un creion, aşa cum face de fiecare dată cînd — după expresia sa — „gîndurile o iau razna“. Locotenentul Ştefan Buică se foieşte pe scaun parcă apăsător de greutatea celor aflate, iar Maria Zamfir, singura care nu face nici un efort să-şi ascundă tulburarea, se ridică brusc de pe scaun şi deschide fereastra. Un val de aer proaspăt pătrunse înăuntru şi Buică întoarse capul, întîlnind privirea Mariei. I se păru puţin ironică : „Acum să te văd, viteazule ! Asta nu-i joacă de copii.“

— Aveţi ceva de raportat, tovarăşe locotenent ?

Luat prin surprindere, Buică tresări.

— Da, tovarăşe colonel. Aş dori să particip la această acţiune.

Colonelul lăsa impresia că stă în cumpănă, simţindu-se obligat să precizeze :

— Este o treabă destul de anevoioasă și riscantă.

Locotenentul nu se dădu bătut :

— Știi, tovarășe colonel !

— Bine, bine. N-ar trebui să te-nfierbînți așa de repede. E de ajuns că unul dintre noi a căzut...

În ochii locotenentului licări o scînteie. Se stinse însă repede. Căpitanul Albu ! De el este vorba ! Îl cunoscuse bine. Nici Dan Mirescu, nici Păvăloiu, și cu atît mai puțin Buică sau Maria nu puteau afirma că-l simpatizaseră prea din cale afară pe Albu. Recunoșteau însă cîstit că era unul dintre cei mai pricepuți ofițeri, trecîndu-și cu vederea faptul că făcea parte dintre oamenii incapabili să se înconjure de prieteni adevărați. Cînd căpitanul fusese mutat într-o unitate din Moldova, primiseră vestea cu destulă răceală, neștiind că plecarea lui Albu făcea parte dintr-un plan de acțiune minuoș întocmit de Bădescu. La început Albu a fost singurul care a încercat să facă o legătură între „cele trei cazuri” ivite în locuri diferite din țară și așa-zisul „comitet” care se intitulase pompos al „răzbunării”. Cum a ajuns la o astfel de concluzie, nimeni nu știa. Raportul său scris se făcuse scrum împreună cu mașina în care se afla ! De ce optase pentru drumul Bicaz-Lacul Roșu-Gheorghieni-Miercurea Ciuc ? „Dacă mi se în-tîmplă ceva — i-a cerut el ofițerului de serviciu de la unitate — anunți imediat pe colonelul Bădescu și-i predai plicul acesta.” Știusese sau numai intuise riscul deplasării sale ? Greu de explicat. Mașina s-a rostogolit în pantă și el a fost azvîrlit înainte ca vehiculul să ia foc. Constatarea experților era, la prima vedere, ambiguă : „defect la bara de direcție”. Iar în plic se aflau doar cîteva cuvinte, și nu un raport amănunțit, așa cum se așteptau toți. Relatînd rezultatele cercetării, Bădescu adusese la cunoștință colaboratorilor săi că „accidentul” survenise tocmai atunci cînd Albu era pe cale să dezvăluie legătura dintre „Comitetul răzbunării” și unele evenimente ciudate petrecute în ultima vreme. Ceva însă tot lăsase cel dispărut : înainte de a sigila plicul, scrisese : „Ur-măriți-l pe Jean Tase, cu domiciliul în Ploiești.” Dar această indicație nu numai că nu limpezea, ci încurca și mai mult lucrurile. Demnă de reținut era convingerea lui Albu că, deși la început „Comitetul răzbunării” se limitase la editarea unor fițiuci cu conținut injurios și cu amenințări — unele din ele frizînd ridicolul — mai apoi își mărise „raza de acțiune”.

Nu era străin de apariția „din întâmplare“ a unor indivizi tocmai acolo unde aveau loc activități de instrucție militară. În plus, sperase — și numai el știa pe ce își întemeia supozițiile — că prin „Comitet“ va putea descifra și misterul care plutește de multă vreme asupra morții căpitanului Liviu Strugan sau tentativa de recrutare a plutonierului major Victor Săraru de către doi indivizi încă neidentificați.

Colonelul nu se sfia să arate — ori de câte ori avea prilejul — că părerea căpitanului Albu nu se bucurase de prea multe adeziuni. Cei care o respinseseră aveau, desigur, dreptate: era împotriva oricărei logici să legi între ele evenimente atât de disparate, petrecute în localități aflate la multe sute de kilometri una de alta. Cu atât mai mult cu cât fișuicile scrise și ștampilate pretențios „Comitetul răzbunării“ fuseseră socotite „opera“ unor alienați care, mai devreme sau mai târziu, vor fi prinși. „Eu însumi am avut îndoieli, recunoscuse colonelul Bădescu. După dispariția lui Jean Tase și, uluitor, după pescuirea cadavrului acestuia în apele Siretului, îmi dau seama că nu aveam dreptul să ignorăm informațiile lui Albu.“

Rapoartele în legătură cu căpitanul Liviu Strugan și plutonierul major Victor Săraru nu conțineau nici ele prea multe elemente încurajatoare. Se arăta că Strugan era socotit un bun comandant și specialist, fiind apreciat mai ales pentru tenacitatea lui în îmbunătățirea bazei materiale a procesului de instrucție. Dar pe neașteptate, într-o zi acesta colindase prin mai multe bufete, apoi după miezul nopții se îndreptase spre ieșirea din oraș, acolo unde se afla unitatea. Fusesse ucis cu lovituri de cuțit. Orice încercare de a depista făptașii rămăsese fără nici un rezultat. Nici măcar cîinii nu reușiseră să dea de vreo urmă, de unde și concluzia — poate pripită — a locotenentului major Lisandru Stere, ofițerul de contrainformații din unitatea lui Strugan, că ucigașii avuseseră pe tălpi o substanță chimică necunoscută... Nici în cazul plutonierului major Săraru, ancheta nu reușise să înainteze prea mult: subofițerul raportase că doi indivizi l-au acostat într-o seară și unul din ei a spus că-i fiul unui fost tovarăș de pe front. „Tata a lăsat cu limbă de moarte să vă dau banii pe care vi-i datora...“ Subofițerul luase banii, dar fusesse pus să semneze o hîrtie că-i primise. În seara următoare i-au cerut să

ducă niște plicuri în unitate. Spre nedumerirea celor cărora le erau adresate, în plicuri se aflau coli albe ! Toți crezuseră că-i vorba de o glumă de prost gust și le distruseseră. Cei doi necunoscuți îi ceruseră subofițerului să vină pe înserat la întâlnire pentru a raporta cum a procedat cu plicurile și a primi noi indicații. Plutonierul major povestise totul ofițerului de contrainformații, iar acesta făcuse o greșală de neiertat : l-a reținut pe subofițer în unitate, iar seara l-a însoțit la locul întâlnirii. N-au mai găsit pe nimeni. Relatînd cele petrecute, Bădescu își exprimase indignarea pentru felul în care se acționase. Nu-l mirase faptul că peste 48 de ore casa plutonierului major luase foc...

●

La numai o săptămînă după discuția din biroul colonelului Bădescu, în orașul R. își făcu apariția un vagabond tuns scurt, cu hainele cam largi și cu o legăturică pe care o strîngea cu grijă, sub braț. Iscodea cu privirea peronul gării, oamenii, chioșcul de răcoritoare, pomii, casele aflate dincolo de linia ferată. Părăsi peronul de-abia după ce acesta rămase aproape pustiu. La ieșire se opri din nou, uitîndu-se în jurul lui cu multă luare-aminte. Orașul îl întîmpină calm, cu mișcări greoaie, cuprins parcă de lenevie. Siluetele zvelte ale noilor blocuri, magazinele mari, spațioase nu-i alungară impresia că orașul încă mai ezită dacă să renunțe la tabieturile lui provinciale în schimbul unei vieți moderne, trepidante. Se pare că scurta privire asupra acestui colț de oraș din apropierea gării nu avu darul să-l mulțumească. Mai întîi se scărpină după ceafă, făcu cîteva pași și apoi se opri nehotărît în fața bufetului. Îi trebuiră cîteva minute pînă să intre. Pe cît de rari erau trecătorii pe stradă, pe atît de înghesuite erau cele două camere strîmte, îmbîcsite de fum și cuprinse de hărmălaie. Ceru „un șpriț“ numărînd dinainte banii, scoși dintr-un portofel ros pe la colțuri.

Clienții localului nu se prea sinchisiră de apariția vagabondului. Doar barmanul îl măsură printre gene, dar se pare că nu-i făcu o impresie prea bună, pentru că își văzu mai departe de-ale lui, cu aceleași mișcări somnolente, ca ale străzii. Ceva mai tîrziu, privirile li se încrucișară și barmanul schiță

un fel de zîmbet, fugar și enigmatic, prevenitor, dar în același timp distant.

— Mai doriți ceva ?

Cel întrebat spintecă aerul cu latul palmei, a lehamite, și vorbe puțin iritat :

— Ce să mai doresc, dom'le ? ! Un culcuș dacă oi găsi. Știi ceva — cumva ?

Barmanul ridică din umeri, dar vagabondului nu-i scăpă o undă de interes din ochii celui aflat după teighea. Insistă mai mult pe „frizura“ clientului și din nou zîmbi, dar de data aceasta compătimitor, clătinînd ușor din cap.

— Acu', că mă-ntrebași, mai toarnă unul, p-ormă văd eu ce-oi face.

Bău paharul pe nerăsuflăte și cu un gest flegmatic rosti peste umăr :

— Sal'tare, tovarășe, și... vînzare bună.

Strada, mărginită de castani stufoși, la adăpostul cărora se aflau căsuțe cochete, cu curți și grădini pline de flori, răspîndind un miros plăcut, avea un aer patriarhal. Chiar și lumina becurilor i se păru vagabondului discretă și odihnitoare, deși acceptă în sine că s-ar putea să se înșele. Brusc, „centrul“ — o stradă asfaltată, luminată cu neon — îl înțîmpină cu o forfotă neobișnuită. Femeile, împărtășindu-și impresiile aproape în șoaptă ; bărbații, în urma lor cu un aer de plictiseală și indiferență, deși, mai mult ca sigur, nimic nu le scapă : cu cine se plimbă notabilitățile orașului, ce rochie are fata dirigintei poștei, din ce stofă și-a făcut costumul directorul liceului, ce mărime are ghiulul adus din Istanbul de soția inginerului-șef al I.A.S.-ului de la marginea orașului, spirala coafurii nu știu cărei responsabile de magazin... „Parada modei“, conchise pentru sine noul sosit și rîse satisfăcut, dar cuprins de sentimentul că, la rîndul lui, este privit cu mirare, dar și cu dezaprobare pentru ținuta lui vestimentară. Poate că altul în locul lui s-ar fi retras în umbra străzilor slab luminate pentru a scăpa de ochii curioși ai acestei lumi pestrice. Dar, spre uimirea celorlalți, intrusul avu obraznicia să pornească pe mijlocul străzii pline, călcînd legănat, cu o privire care putea să însemne dispreț față de cei din jur, dar și stînghereală prost mascată. Cîteva fetișcane se uitară cu ceva mai mult interes la ciudata apariție și vagabondul, încurajat, nu se putu abține să nu le facă cu ochiul, bănuind că

gestul lui va fi, cel puțin, comentat. Nu-i fu greu să descopere că la capătul străzii se află două hoteluri, dar mai zăbovi câteva clipe pînă să se îndrepte spre cel din dreapta, pe care firma îl recomanda de „clasa I“. Cel din stînga, o construcție masivă, impunătoare, deși zugrăvită de curînd, avea un aer sumbru, greoi, neatrăgător. Portarul, căruia nu-i fusese greu să-și dea seama cu cine are de-a face, răspunse la salut mormăind și adăugă :

— N-avem camere, tovarășe ! Degeaba încercați.

— Cum adică n-aveți ? Și unde dracu dorm ? În stradă ? !

Tonul ridicat al tînarului nu-l deranjă prea mult pe portar. Ridică din umeri și-i spuse să meargă „în altă parte, poate-o fi ceva“. Vagabondul insistă, deși cu mai puțină convingere ca la început : nu avea de gînd să doarmă la hotel și, dacă i s-ar fi oferit o cameră, ar fi trebuit să găsească un motiv pentru... a refuza. Trecu strada și începu să bată în ușa clădirii de peste drum, zăvorîtă ca o cetate. Bătăile răsunară din ce în ce mai puternic, dar ușa continua să rămîină ferecată. Cele ce urmărară îl făcură pe vagabond să-și stăpînească cu greu rîsul : portarul de la „clasa I“ traversase strada și cu un ton impersonal rosti :

— N-avem, tovarășe, spusei...

— Lasă-mă, dom'le-n pace, vezi de hardughia ta, eu cu cei de-aici am treabă. Unde dracu o fi portarul ?

— Păi... eu sînt !

Vagabondul tresări și se întoarse spre portar, holbă ochii la el, se scărpină în creștetul capului și zărind în apropiere un milițian, pe care scena îl amuza, ripostă agresiv :

— Lasă-te, dom'le, de glume ! Dacă-ți arde de rîs, gîdilă-te la tălpi.

Cîțiva tineri, atrași de ceartă, se apropiară cu mîinile vîrîte în buzunare, cu aerul că nici nu se-amuză, dar nici nu ascultă, ci au „căzut“ din întîmplare „pe-acilea“. Vagabondul continuă să vorbească, el însuși curios să vadă dacă interlocutorul său este măcar în stare să se enerveze. Omul părea că nu se sinchisește de nervozitatea „clientului“ pentru că răspundea invariabil : „N-avem camere, tovarășe, ar fi bine să-ți vezi de drum.“

— Ce drum, nene ? Adică să dorm în drum ? ! Pe dumnezeul meu, dacă nu mă scoți din țîțîni ! Spune și mata, tova-

răse major, că ești autoritate, ce, să dorm în stradă și să mă
iei de vagabond ?

Milițianul pași agale, le făcu semn celor din jur să-și vadă
de treabă și, după ce aceștia se depărtară un pas, doi, so-
cotind „cercetarea” încheiată, îl întrebă :

— De ce faci scandal, tovarășe ?

— Eu scandal ? ! Dumnealui ! Eu îi zic una, și ăsta cu câlți
în gură se leagă de mine ca și cum sînt hotelurile lui. Sînt
ale statului, și el e pus doar ca să facă pe sperietoarea la ră-
zoare, că-ncolo, miliția le face pe toate...

— De ce-l insulți pe tovarășu ? Ți-a zis că n-are camere
sau nu ?

— Mi-a !

— Dacă ți-a zis, de ce vrei să spargi ușa ?

— Eu ? Vai de păcatele mele ! Poate că greșii și eu, dar
spune și matală, că ești om cu cap și arăți cumsecade...

Sergentul major îl întrerupse, probabil nu atît pentru vorbe,
cît pentru tonul mîeros cu care erau rostite :

— Acte ai ?

— Ce acte ? Ce-am făcut ? Ie-tă-te, dom'le, în ce mă băgai !

Îi prezentă, totuși, subofițerului actele, acesta le controlă,
scoase un „hm !” și-apoi întrebă :

— Va să zică, te cheamă Victor Blănaru ? !

— Păi, da !

— D-ăștia mi-ești, care va să zică ! Te-am mirosit eu,
n-avea grijă. Cînd zici c-ai scăpat ?

Vorbea destul de tare pentru a se face auzit de cei din
jur, cîțiva se uitară peste umărul lui, ca și cum în actele
din mînă ar fi putut descoperi cine știe ce minunăție. Spu-
sele milițianului produsera o oarecare rumoare, doar nu le
era dat în fiecare zi locuitorilor orașului să vadă, în carne
și oase, unul de-abia scăpat din închisoare. Pînă la urmă,
Blănaru fu invitat să-și vadă de drum. Omul plecă aproape
tîrșîindu-și picioarele, spre gară, fără să privească înapoi,
deși avea senzația că cineva se interesează de el. Asta îl
neliniști, încordîndu-i simțurile la maximum. I se păru ne-
verosimil ca încă din prima seară cei pe care ar dori atît
de mult să-i cunoască să-l fi luat la ochi. „Prea ar merge
totul ca pe roate”, își spuse. Mai exista însă și cea de-a doua
posibilitate, care ar fi însemnat din capul locului un dezastru

pentru el : cei interesați să-i fi dibuit intențiile ! În acest caz se putea aștepta la orice. Voise doar să atragă atenția asupra lui, și nimic mai mult, pentru că numai așa socotea că-și poate atinge scopul.

Cîteva nopți dormi în sala de așteptare a gării, iar peste zi se adresa, fără nici un rezultat, mai multor instituții pentru a i se da de lucru. De cîteva ori reuși să care bagajele unor călători sosiți cu trenul, dar Tevie hamalul îl amenință cu pumnul : cei sosiți pe peron sînt clienții lui și nimeni n-are voie să-i încalce „teritoriul“. Vagabondul nu-i luă însă în serios amenințarea. Spre seară intra de fiecare dată în bufetul din spatele gării. Într-una din seri veni parcă mai cătrănit ca de obicei : șeful gării în persoană îl izgonise, spunîndu-i că, dacă-l mai prinde, îl dă pe mîna miliției. Bombănind și înjurînd, ceru să i se dea ceva tare, numai tare să fie, apoi se așeză la o masuță lîngă teighea, tîrîndu-și pachetul și aprinzîndu-și nervos o țigară. Barmanul îl măsura cu privirea fugitiv, continuînd însă să rămîna, cel puțin în aparență, imperturbabil. Vagabondul bău pe nerăsuflăte țuica și mai comandă una cu glas repezit, lăsînd impresia că se pregătește să facă scandal, dar încă mai ezită. Peste vreun sfert de oră începu să vorbească, cu limba puțin împleticită. Nu se adresa barmanului, deși observă că acesta îl asculta cu cea mai mare atenție.

— Caută omul un pat, și ei, auzi colo, ce ești ? de unde vii ? cîți dinți ai în gură ? — dumnezeii ei de viață...

Se întrerupse însă și simți că i se oprește respirația : pe ușa intră un ins pe care îl văzuse în grupul celor din fața hotelului. Nu-i fusese greu să-i remarce statura robustă, atletică, tăietura din bărbie, sprîncenele stufoase sub care se ascundeau niște ochi surprinzător de mici pentru fața lui osoasă ca de bulldog. Nu-i scăpă nici faptul că individul îi făcu un semn poruncitor barmanului, care putea să însemne „dă-mi băutura mea preferată“, dar și „e în regulă“. Insul se așeză la o masă alăturată, scoase din buzunar un pumn de semințe și începu să le ronțăie plictisit. Barmanul îl privi cu dispreț, apoi își văzu de treburile, dînd de înțeles că nu-i plac grosolăniile individului.

— Auzi, dom'le ! spuse tare vagabondul. Cînd și-a găsit și aia, mătușă-mea, s-o mierlească ! Ai auzit dom'le, de Catrina

Blănaru ? Acu s-a sfârșit, zice ăla, acu' o lună. De ce, dom'le a murit ? Poți să-mi spui și mie ?

Întrebarea era adresată destul de ostentativ celui cu figură de bulldog, și acesta se uită la el ca și cum de-abia în clipa aceea i-ar fi observat prezența, dar nu-l învrednici cu nici un răspuns. Ceva mai târziu, la insistențele vagabondului, îi spuse pe un ton calm, care nu prevestea nimic bun :

— Mă, stai în banca ta, că te iau de turul pantalonilor și mătur gara cu tine, auzi ?

— Etete ! Tu cu mine ? ! Uite cine se găsi să mă sperie, i se adresează Blănaru barmanului, dar nu mai apucă să continue : o lovitură neprevăzută în coaste îl aruncă de pe scaun la câțiva pași. Se ridică uimit, speriat :

— Ce-ai cu mine, dom'le ? ! ce-ți făcui io de te legi de mine ? Tovarășe, ești martor, nu-i zisei nimic, ce, n-are voie omul să vorbească ?

Găliganul se prefăcu că îl ia în brațe pentru a-l da afară pe ușă, dar Victor Blănaru constată că degetele ciolănoase ale insului îi pipăie insistent buzunarele, apoi îi smucește portofelul.

— Ia să văd cine-mi ești, mă. Uită-te aici, dom'Stoicănescu, și oprește-ți și banii că p-ormă îl scot la aer și n-are cine-ți mai plăti, i se adresează el barmanului, ținându-l pe vagabond la distanță.

Barmanul scoase buletinul de identitate, îl privi atent, îi opri o hîrtie de 25 de lei, apoi grăi cu același aer absent :

— Fără scandal, Nae. Dacă-ți arde de ceartă, fă-o în altă parte, nu la noi în local.

Buldogul voi să răspundă, dar se răzgîndi și îi întinse vagabondului portofelul, nu înainte de a-și opri și pentru el o hîrtie de 25.

— Na, mă, să nu zici că sînt al dracului. Dacă mai sufli o vorbă, îți plînge mă-ta de milă !

Amenințarea i se păru vagabondului mult prea serioasă pentru a nu o lua în seamă. Se așeză spășit la masă și cu voce moale, speriat, parcă trezit din beție, mai ceru un pahar de țuică, deși simțea o ușoară amețală. Părea un biet cățeluș care schelălăie de furie și neputință după ce fusese tăvălit prin țărîna de cineva mai puternic decît el. Cînd și cînd îi arunca cîte o uitătură plină de ură buldogului, fapt care,

după cîte înțelese, nu-i scăpă barmanului. Acesta se uită îndelung la ceasul de la mînă, apoi rosti cu autoritate :

— E ora închiderii, tovarăși !

Nu dură mult și, spre uimirea vagabondului, cei cîțiva clienți părăsiră localul fără să crîcnească, salutîndu-l respectuos pe barman, în timp ce acesta înclina ușor din cap :

— Bună seara, dom' Vasile !

— Noapte bună, dom' Vasile !

Cel cu figură de bulldog plecă ultimul.

Vasile Stoicănescu se apucă să strîngă paharele și să șteargă mesele, ca și cum nu-i păsa de prezența vagabondului. Acesta, încurajat de atitudinea barmanului, i se adresa cu glas obidit :

— Spune și mata, dom' Vasile — că așa auzii că-ți spune —, nu e omul al dracului ? Venii aici și el, hop ! mă ia la trei păzește. Dacă pun mîna pe el, praf îl fac ! Că eu, dacă intrai aici, știu eu de ce intrai. Să nu-ți vină să-ți faci felu ? Auzi, p-ai-a o aveam și eu pe lume și și-a găsit s-o mierlească. N-am unde dormi, dom'le auzi ? Și el se leagă de mine, iar ăia zic du-te că o să te primească, numai să muncești și gata. Te văzui om cu suflet și-ți spun : eu fusei pușcăriaș, dom' Vasile. Și ce dacă fusei ? Să se lege un ăla de mine tam-nisam ? ! Te pomenești că și din gară mă iau ăia la goană, ce zici ?

Barmanul nu se arătă prea interesat de cele auzite. Își deznodă băierele șortului și-l așeză cu grijă pe raft, apoi cu aceleași mișcări lente își luă haina din cuier și se îmbracă. Vagabondul se ridică și se îndreptă spre ușă, dar se auzi strigat :

— Ia stai puțin... Spui că n-ai unde dormi ?

— N-am ! Pe dumnezeul meu că n-am !

Se lăsă iarăși tăcere. Într-un tîrziu, Vasile Stoicănescu îi dădu vagabondului un pachet și-i făcu semn să-l urmeze. De-abia după vreo sută de pași catadicsi să i se adreseze :

— Să n-ai pretenții, tinere, ai să dormi la mine în magazie. Dacă-ți convine, bineînțeles.

O luară pe o stradă laterală, luminată de cîteva becuri, și se opriră în fața unei case destul de arătoase, înconjurată de verdeață și flori. În antreul spațios, Vasile Stoicănescu îi făcu semn să se așeze pe un scaun, apoi întinse mîna, cerîndu-i actele cu voce moale, parcă jenat că-i nevoit să recurgă la un astfel de procedeu :

— E mai bine așa, tinere, nu te cunosc și nu-mi arde să mă trezesc cu casa goală.

După ce se dezbracă, îi ceru să povestească : cine e, de unde vine, cu ce scop a sosit în oraș. Întrebările se repetau atunci cînd nu te așteptai : cînd spui că te-ai născut ? ce spunei în legătură cu plecarea din gară ?

— Nu te supăra pe mine, tinere. E o veche meteahnă de-a mea, de pe vremea cînd eram avocat la... Dar asta are mai puțină importanță. Am fost și eu *acolo*, înțelegi ? Sînt un ratat, știu, istoria nu alege, are victimele ei... Cînd am ieșit, eram într-o situație mai proastă ca a ta. Nu trebuie să te sperii, se vor găsi oameni care să te ajute. Mie mi-au înțins alții mîna, eu încerc s-o întind altora atunci cînd au nevoie...

Continuă să povestească, cu privirile parcă golite de viață. Nu ascunse tristețea, amărăciunea de care fusese cuprins la ieșirea din închisoare, dar nici nu acuza pe cineva anume. Părea că încearcă doar să-și motiveze gestul prin care se arătase binevoitor cu un necunoscut. Cînd și cînd se întrerupea și adăuga o vorbă de înțelegere și compătimire pentru vagabond. „Bietul de tine !“ „Eh, cîte mai are omul de suferit !“ „Înțeleg, trebuie să ne fie milă unul de altul“. Da, el ajunsese un barman oarecare... Responsabilul bufetului este mai tot timpul plecat... „Și ce-i mai rău e că oamenii mă cunosc, am fost cineva în orașul ăsta păcătos, pe mulți i-am scăpat de buclucuri și ei veneau, la început, să se uite la mine ca la o arătare... Tu ești tînăr, n-ai trecut prin ce-am trecut eu...“

Vagabondul îl asculta cu gura întredeschisă, cu ochii măriti, exclamînd doar arareori că pe lumea asta sînt și din cei dați dracului, dar și oameni de omenie. Părea că-l cuprinsese o mare admirație față de interlocutorul său. Se simți obligat să povestească și el. „Ce să spun, dom'Vasile ? Dacă te ieși după buletin, eu sînt de pe la Craiova, acolo mi se spune că m-am născut, dar eu habar n-am, sînt copil din flori, am crescut și eu cum am putut, am făcut ce mă tăia capul, am aflat cam pe unde aș avea ceva rude și, cînd n-o scoteam la capăt, le mai ciupeam ceva bănișori ca să scape de mine. P-a de m-a făcut n-am văzut-o decît o dată, cu ăl de se măritase, mi-a zis să n-o nenorocesc, are copii, m-a apucat mila și ea prostu nu i-am mai ieșit în cale. P-ormă mi s-a urît cu umblatul prin lume și am lucrat cîtva timp pe un șantier...“

Furase niște saci cu ciment și-i vînduse. Făcuse treaba asta și mai înainte, dar, „știți, dumneavoastră, dom’Vasile, cînd e să dea omul de belea...” Venise în orașul ăsta crezînd că o va găsi pe Catrina Blănaru, dar, uite, norocul lui e spart în fund. Gîndea că poate o s-o *ușureze de ceva foșnitori*, apoi să se angajeze undeva la muncă, e dispus să facă orice. În R., după părerea lui, nu-i rost de așa ceva. De cînd a venit, a umblat peste tot pînă a simțit că-i ard tălpile, dar degeaba, numai de buclucuri a dat, toți se uită la el chiorîș cînd află că a fost *acolo*... Așa că mîine la două pleacă la București, are un prieten, poate-i face rost de-o treabă ca lumea, deși, la drept vorbind, nu-i știe adresa și în Capitală e ca și cum ai căuta acul în carul cu fîn. Dacă dom’Vasile are ceva să-i dea de lucru, ar fi bine, măcar să-l răsplătească pentru găzduire, el nu-i milog să i se dea de pomană. Și-așa n-o să uite că el, dom’Vasile, nu l-a aruncat în stradă ca pe un cîine, cum ar fi făcut alții...

Vasile Stoicănescu păru din nou stînjenit de vorbele de recunoștință ale vagabondului și-l întrerupse cu blîndețe :

— Lașă asta, tinere... Hai să-ți arăt unde ai să dormi. Să mă ierți că nu te pot culca în casă. Iar mîine... vom vedea ce-i de făcut...

— Mulțumesc, dom’Vasile, ești un om de inimă !

2. „Să vină imediat salvarea!”

Căpitanul Păvăloiu trebuia să plece spre „cea de-a doua pistă” cam în aceeași vreme cu Buică. Trecuseră însă câteva zile și el nu părea prea grăbit să părăsească Bucureștiul. Întrebat de colonelul Bădescu „ce-ți face Tăcutul” — maiorul Mirescu răspunse sincer că nu știe. Îl rugă însă insistent pe colonel să i se dea pace căpitanului : îl cunoaște destul de bine și este convins că Păvăloiu nu-și pierde timpul de pomană. Firește, ar trebui să-l cheme și să-l zorească, dar rezultatul ar fi același : căpitanul nu s-ar abate în nici un chip de la „tipicul” lui.

Dacă cineva l-ar fi urmărit cu atenție, s-ar fi mirat de purtarea lui Păvăloiu. Ieșea uneori pe stradă, se plimba cu mâinile la spate, se ducea la Herăstrău, călătorea cu vaporeșul — mereu același vaporeș —, se așeza pe o bancă lângă debarcader, cu aerul lui șters, impersonal. Într-o zi rămase acasă, în dormitor, cu privirea ațintită în tavan, fumînd țigară după țigară, spre necazul soției și hazul lui Dănuț, băiatul lor, puștiul acela mucalit care se vedea cel puțin Mannix în cele mai bune secvențe ale serialului cu același nume.

Dănuț nu-și împingea însă obrăznicia pînă acolo încît să-l tulbure. Îi făcea cu ochiul maică-sii și-i șoptea misterios, luînd-o complice :

— Tata are de lucru, îl ajută pe debitant să-și vîndă marfa... Te bucuri, nu-i așa ?

Ea îl certa abia ascunzîndu-și rîsul, îi cerea să nu se mai amestece în treburi care nu-l privesc, dar peste puțin timp

Dănuț revenea, se prefăcea „pocăit“, gata să facă pe placul oricui ar vrea și spunea cu aerul cel mai candid din lume :

— Mamă, nu vrei tu să-l rogi pe tata să iasă cu mine la joacă ? Tot n-are ce face...

De fapt, Dănuț era mîndru nevoie mare de tatăl lui, îl admira sincer, uneori se trezea că-i reproduce gesturile, privirea... Doar într-un singur lucru nu putea să-l imite : să... tacă. După ce se întoarse de la bucătărie, „alungat“ de maică-sa, Dănuț se trînti pe pat, duse palmele sub ceafă, fixă un punct de pe tavan, încercînd să descopere ce anume vede tatăl său într-o asemenea poziție, dar peste cîteva minute se lăsa păgubaș : tavanul nu-i spunea nimic !

La drept vorbind, Păvăloiu nu-și pierduse vremea în ultimele zile. Fusesse pe la colegul lui, căpitanul Bucur, urmărise cu multă atenție jocul luminilor de diferite intensități ale aparatelor de control, avusese cuvinte de laudă pentru această „extraordinară prelungire a simțurilor omului“ și sfîrșise prin a-l ruga să-i pună la dispoziție... „constatările de la începutul anului și pîna acum“. Bucur se uitase la el de parcă ar fi picat din cer și-i spusese că numai pentru a le citi i-ar trebui o viață de om, dar Păvăloiu îl liniștise : îl interesează numai problemele în legătură cu armata.

— Așa ?... Atunci ai ceva șanse. Cu o singură precizare, stimată colega : îți trebuie o aprobare specială. Asta trebuia s-o știi încă de pe vremea cînd dormeai în patul școlii militare alături de mine.

— Știu.

— Păi... sigur că știi. Dar dacă știi...

— Mă rog, poftim țidula de care ai atîta nevoie.

Bucur luase hîrtia, o citise și mai că-i venea să-l „scuture“ puțin pe Păvăloiu. Acesta îl privise însă cu zîmbetul lui dezarmant.

— De ce mă fierbi, omule, dacă totu-i în regulă ?

Păvăloiu ridicase din umeri și ore întregi nu-și mai scosese nasul din hîrțiile acelea parafate, cu semne și trimiteri, cu rezoluții scurte, scrise în grabă sau pe-ndelete. A doua zi ceru permisiunea să intre la arhivă și se pare că acolo găsisese ceva și mai interesant, pentru că Petrică „arhivarul“ îl auzise mormăind ca un urs care a dat peste un zmeuriș încărcat de roade. Nu scăpaseră de... vizita lui nici alți cunoscuți de-ai săi de la Miliția Capitalei, nici fostul comisar Berculescu — cel

care mai ținea încă să-i convingă pe toți cei ce voiau să-i dea crezare că el a fost un... biet polițai și n-a atins pe nimeni nici cu o floare.

Peste o săptămână își anunță soția ca de obicei : „Am ceva treabă, să nu m-aștepți” și plecase în orașul P. În tren se lăsă cuprins de un somn atât de profund, încît se trezi în aceeași poziție în care se așezase cînd intrase în compartiment.

Întîlnirea dintre Păvăloiu și ofițerul care se ocupase de „cazul Săraru” avu mai întîi aspectul unei confruntări inegale : mai precis spus, unul vorbea într-una, iar celălalt stătea într-o muțenie în stare să scoată din minți și pe cel mai calm om. Păvăloiu asculta și își nota rareori cîte ceva.

Din relatările ofițerului de contrainformații — un tînăr locotenent aflat la începutul carierei —, nu rezulta nimic în plus față de ce se afla deja la dosar. Totuși, mai mult pentru sine, Păvăloiu notă : „1. Despre cei doi indivizi care l-au acostat pe plutonierul major Victor Săraru, nimeni nu poate da relații ; 2. S-ar putea să fie vorba de doi descreierați care și-au pus în gînd să-și bată joc de subofițerul V.S. ; 3. Nu există nici un indiciu care să ne conducă la ideea că ei urmăreau să intre în posesia unor secrete militare”. Păvăloiu se oprise aici și trăsese o linie, o îngroșase din ce în ce mai mult și scrisese sub ea cu litere majuscule : „OARE ?”

— Mda, conchise căpitanul. Te-aș ruga să mi-l trimiți pe plutonierul major Săraru...

Cînd subofițerul intră, căpitanul înțelese că toate prin cîte trecuse îi lăsaseră urme adînci în suflet. Îl pofti să ia loc și îl întrebă simplu, omenеște :

— Cîți ani ai, nene Victore ?

Subofițerul răspunse, apoi povesti despre întîlnirea cu cei doi, se acuză pentru orbirea lui („parcă mi-a luat cineva mințile, mi-a albit părul degeaba”), și-și dădu cu părerea că „trebuia să mă fi dus singur la întîlnirea cu bandiții aceia”.

Nu făcea nici o referire la locotenent, lua totul asupra sa, doar era om trecut prin multe.

— Cum se face, nene Victore, că nu s-a dat de urma celor doi indivizi ? Te-ai gîndit la asta ?

— Dacă m-am gîndit ? ! Nu-mi dă pace zi și noapte, tovarășe căpitan. Îmi spun mereu : Nu se poate ! Doar nu sînt șerpi să se ascundă sub pămînt, și nici păsări să zboare în văzduh. Eu nu cred că n-ar putea fi găsiți...

Păvăloiu ceru informații care păreau a nu avea nici o legătură cu cele întâmplate, iar răspunsurile subofițerului avură darul să-l mulțumească. La despărțire îi strânse mîna afectuos, rugîndu-l să nu se supere dacă va mai apela la ajutorul lui.

Stătu apoi îndelung de vorbă cu comandantul unității, cu diferiți ofițeri și subofițeri, ba chiar și cu doi ostași care aduceau pîinea din oraș. Nutrea speranța că va da de un capăt al firului. Nu se împăca deloc cu ideea că nimeni nu-i văzuse pe cei doi. Ultimul cu care stătu de vorbă fu sergentul major Nanu, pe care secretarul comitetului de partid îl recomandase surîzînd: „Băiat bun, dar cam nesperios. Susține însă că v-ar putea fi de folos“.

Nanu se cam pierdu cu firea cînd îl zări pe comandantul unității și Păvăloiu sesiză faptul că „băiatul ăsta nu prea se omoară cu firea cînd e vorba de ținuta lui“. De aceea, comandantul se uită la el cu reproș. Trecură în biroul de alături. Nanu se simți dator să explice atitudinea comandantului față de el.

— Știți, nu prea mă are la inimă...

— Crezi ? Și... nu are dreptate ? !

— N-am spus asta. Sînt cam neglijent cu ținuta, cum spune tovarășul colonel.

— Spune numai ?

— Eh, și dumneavoastră ! Parcă nu se vede.

— Asta așa e.

— Știu, n-o să mă credeți dar nimeni nu poate să-și închipuie cîtă bătaie de cap îmi dă mie ținuta. Și, pe cuvîntul meu, cu cît mă străduiesc mai mult să fiu „pus la punct“, cu atît îmi ies lucrurile mai pe dos. Dacă o să vă spun că pantalonii și vestonul de pe mine i-am călcat azi noapte, n-o să mă credeți.

— Nu prea arată.

— Cum să arate ? ! Dimineata, după adunare, intru în atelier și nu mai ce văd că la un tanc i se scurge uleiul. Uit să mai iau halatul pe mine și mă reped să văd ce s-a întâmplat. Acum înțelegeți de ce arată așa. Vă rog să mă iertați, dar nu pentru asta am venit.

— De ce nu și pentru... „asta“ ?

Subofițerul avea o față plăcută, ochii îi erau limpezi, luminoși, sprâncenele arcuite, buzelor le-ar fi stat mai bine pe fața unei fetișcane. Totul din el degaja prospețime, sinceritate și inteligență, în ciuda uleiului de pe haine, în ciuda „explicațiilor” sale cam incoerente. Căpitanul Păvăloiu simți că-l simpatizează și amână întrebările în legătură cu „cei doi” mai mult din plăcerea de a-l asculta. Avea hăz. În ziua când trebuia să se prezinte la examenul de bacalaureat, se îmbrăcase civil, dar de-abia la liceu constatase că are cascheta pe cap ; acasă se ocupa de tot felul de drăcii : construise un tren electric, avea un sistem automat de conectare a aparatului de radio, concurase la competițiile interjudețene de navomodele, dar nu a ieșit nimic bun...

— Ascultă, nu cumva și patul l-ai... automatizat ?

Întrebarea nu era întâmplătoare : într-o zi căpitanul îl surprinsese pe Dănuț opintindu-se să ridice studioul pentru a vedea dacă nu cumva i se poate adapta un... dispozitiv ! „Ca în filme, tată, ar fi minunat !” îi spusese puștiul.

— De unde știi ? ! De fapt, acum vreo două seri am uitat să pun siguranța și m-am trezit între pat și perete, abia mai puteam respira.

Rîse. În obraji îi apărură două gropițe care-i înfrumusețară chipul. „Probabil că multe fete îi dau tîrcoale ăstuia”.

— Cu fetele cum... stai ?

— V-aș ruga să nu vă faceți despre mine o părere mai proastă decît... v-ați făcut-o : tocmai despre fete, adică despre o fată voiam să vă vorbesc. O cheamă Gina. Gina Stoicuț.

— Ce-i cu ea ?

— Nu știu !

Acest „nu știu” fu rostit aproape cu desperare, iar oftatul îl încredință pe căpitan că Nanu este îndrăgostit lulea.

— Eh, a nu ști nu-i întotdeauna un păcat... Ce aveai de gînd să-mi spui ?

— O mulțime de lucruri. Vă asigur însă din capul locului : Gina îi cunoaște pe „cei doi”. În orice caz, pe unul din ei destul de bine, doar îi este frate. Făcu o pauză și reluă : Vă întrebați — normal ! — de ce n-am vorbit pînă acum ? Simplu : Gina nu mi-a spus de la început. Eu am pus-o în fața faptelor și ea le-a confirmat.

— Ce fapte ?

— Cum să vă explic... Poate o să vi se pară bizar, dar mă pasionează și... și... munca dumneavoastră. Citesc cărți de aventuri, alcătuiesc o schemă a interacțiunii faptelor, le supun logicii... E un joc, desigur, dar am descoperit după această metodă multe neconcordanțe și fisuri în romanele citite. Așa s-au petrecut faptele și în cazul tovarășului plutonier major. Nu vă plictisesc cu... vorbele mele ?

Păvăloiu luă o mină comică (cît n-ar fi dat Buică să-l vadă în această postură !) și se răsti, în glumă, la celălalt :

— Cum adică să mă plictisești, domnule ? Auzi la el ! Eu aștept cu sufletul la gură, și el...

Riseră amîndoi ca de o poznă, apoi Nanu începu :

— Am depănat, treptat, firul întîmplării. Se spunea despre „cei doi“ că nu sînt de prin partea locului. Întîi fiindcă nimeni nu-i văzuse, în afară de tovarășul plutonier major Săraru ; al doilea că în orașul nostru, deși în ultimii ani s-a mărit enorm de mult, nici un vizitator străin nu scapă observației localnicilor. Într-o zi vine Gina. Ea vine adesea pe la mine. Stă și îmi privește „jucăriile“ — cum zice ea —, se amuză de fiecare aparat pe care-l fac, mă rog, mama spune că odată cu ea în casa noastră intră soarele și nu trebuie să ne mai pese dacă afară e înnorat.

— Numai mama spune așa ?

— Vreți să mă necăjiți, nu-i așa ? O pusesem la curent pe Gina cu preocupările mele : „Gini, zic, sînt pe cale să devin autor de romane polițiste, deși mare minune dacă o să scriu vreunul în viața mea“. Și-i povestesc „cazul“, schimbînd, firește, locul și coordonatele acțiunii, dar păstrînd esențialul. „Să presupunem, zic, că unul din ei are cam 27—28 de ani, e pe un șantier, la o meară de vînt sau aiurea, se bucură de o bună reputație și, dintr-o dată, îi vine pe cap un prieten față de care are nu știu ce obligații ; fie că-l șantajează, fie că găsește înțelegere prin „argumentul“ unor... sume de bani, ăla reușește să-l atragă pe omul de lume într-o afacere necurată“. Aici, Gina m-a întrerupt, bătînd din palme : „Dac-ai ști cît de mult aș dori ca prietenul fratelui meu să fie unul din ei ! Aș scăpa de insistențele lui, de mutra aia nesuferită, de vocea lui mieroasă, pe care nu dai nici doi bani“.

N-am dat importanță celor relatate de ea decît după ce plecase. Mă culcasem și dintr-o dată... trenul electric începe să

umblă, scoțînd-o pe mama din pepeni. Gina umblase la automatul care se află în legătură cu ceasul deșteptător și uitase că eu nu mă scol în toiul nopții, ci dimineața. Știi, nu-mi place să aud soneria ceasului și-atunci l-am conectat la automatul trenulețului. Huruitul lui este, oricum, mai plăcut...

— Știi ce ? E rîndul meu să te rog să fii mai... scurt. Fă-mi o povestire — dacă se poate — în locul unui roman. Pînă să aud finalul, simt că mă apucă nădușelile.

— Vedeți ? Îi replică Nanu, rîzînd, știam eu că, pînă la urmă, veți considera, ca și ceilalți, că sînt neserios. Cum spuneam, mă trezesc și îmi aduc aminte de spusele Ginei. Închipuți-vă, descopăr aceleași... trăsături, aproximative, bineînțeles, cu cele relatate de tovarășul plutonier major : „era unul înalt ca o cumpănă de fîntînă, cu o claie de păr pe cap“, celălalt, „un neisprăvit, bondoc, parcă nici nu avea cap“. Comparați vă rog cu frînturile prinse de mine din convorbirile cu Gina : „Nenea — este vorba de fratele ei — are un mers legănat, niște picioare lungi pe care-și duce trupul ca pe o cumpănă de fîntînă“, „îi spun să se tundă, dar el mă repede“. Acum, despre celălalt : „nu știu cum de s-a împrietenit nenea cu el“, „vine des pe la noi, își trage capul între umeri de parcă-i mereu la pîndă“ ; „spune că-i tehnician agricol la I.A.S. Tîncărești și că în curînd va da examenul de stat pentru a deveni inginer“ ; „e prieten cu nenea, deși este mai în vîrstă ca el“... Mai departe vă dau adresa : strada Rozmarinului nr... Ilie Stoicuț ; pentru celălalt : Burnic...

— Cum ai spus ? ! Burnic ? Hm ! Pe ce te bazezi cînd spui că Stoicuț și Burnic sînt cei doi ?

— Păi, raportează, în seara cînd tovarășul plutonier major a fost acostat, Ilie și Burnic plecaseră de-acasă grăbiți. Se întorseseră veseli și pînă la miezul nopții vorbiseră în camera alăturată celei în care dormea Gina ; în seara cînd luase foc locuința tovarășului Săraru, de-acasă dispăruse o sticlă cu gaz, la întoarcere se ciorovăiseră puțin, apoi Burnic, contrar obiceiului lui, plecase după miezul nopții, luînd-o prin grădini. Totdeauna pleca fie în zori, fie după amiază, pentru a avea timp să ajungă pe lumină la Tîncărești.

— Presupunînd că Ilie și Burnic sînt „cei doi“, cum îți explici că nu au fost observați de nimeni ?

— Aici cred că-i o problemă de psihologie. Burnic nu este pentru orașul nostru un necunoscut, iar Ilie trece, cum spuneam

ca un om fără pată, cu toată înfățișarea lui cam... grosolană. Or, „privirile” orașului nu rețin în nici un caz obișnuitul...

Păvăloiu își schimbă „din mers” planul. Luă legătura cu inspectoratul județean, se sfătui îndelung cu inspectorul șef și îi ceru să-l ajute. Acesta făcu puțin haz de necaz, arătând că nu-i prea plăcut pentru el să afle lucruri care... trebuiau de mult cunoscute. Căpitanul nu-l contrazise, dar nici nu încercă să continue discuția pe această temă. Organele locale au de stabilit : dacă Ilie Stoicuț are și alte legături ; trebuie urmărit cu multă discreție — „sper că nu vă supărați — adăuga Păvăloiu — dacă spun lucruri atît de cunoscute. Este necesar să fie studiate încă o dată scrisorile de amenințare, data primirii lor, de unde au fost expediate. În ce-l privește pe Burnic, de el mă ocup eu”, conchise Păvăloiu.

Plecă spre Tîncărești dis-de-dimineață cu un I.M.S. aparținînd consiliului popular județean. Ploua. Picăturile de ploaie răpăiau pe prelata mașinii, izbeau în parbriz, îngînîndu-se parcă cu torsul motorului. Pînă la Tîncărești erau vreo 30 de kilometri.

— E o vreme... să nu dai un cîine afară din casă, spuse șoferul.

Păvăloiu păru că nu-l aude. De fapt se gîndea la ultima întrevedere cu colonelul Bădescu. Îi aprobase planul, dar îl avertizase : „Sîntem într-o situație neplăcută, tovarășe căpitan : trebuie să descoperim cît mai urgent cu putință «Comitetul...», apoi să-i urmărim acțiunile cu cea mai mare grijă. Ce pot să-ți spun e doar ce-am aflat dintr-o înștiințare primită în cursul nopții : de «Comitetul răzbunării» se interesează două oficine de spionaj ai căror conducători se pare că nu prea se au la inimă”. Îi dăduse dreptate. Oricum însă, firele sînt încîlcite, totul merge pînă la un punct, de unde se ridică parcă un zid de nepătruns. De un singur lucru este convins : scrisorile de amenințare constituie o parte a unui întreg, în care spionajul militar este „elementul-cheie”. Nu înțelege însă cum se folosesc de procedeul amenințărilor prin scrisori, cînd se știe bine că ele, mai devreme sau mai tîrziu, vor oferi o pistă organelor de cercetare. Dar dacă aceste scrisori sînt

folosite — într-un anume fel, greu de dibuit — drept paravan, drept o cursă, tocmai pentru a abate atenția Securității ?

Mașina frână brusc și căpitanul fu cît pe aci să se izbească cu fruntea de parbriz. Mai-mai să creadă că șoferul o făcuse dinadins, plictisit să transporte un astfel de ins ursuz, care-și ține cu amîndouă mîinile servieta ca pe o comoară și nu scoate măcar o vorbă. Dealtfel, îl și categorisise de la prima vedere : „un roade-hîrtii... precis are cotierele și ochelarii în geantă. Țsta-i în stare să scoată sufletul din tine dacă îi cazî în mîna“.

— Unde mergem ? Aici drumurile se despart : unul duce spre ferma Bucșești, drum prost, al dracului, de cînd îl știu eu, numai gropi... halal gospodari...

— Și celălalt drum ? îl întrerupse Păvăloiu.

— Țla din stînga duce la pivniță... adică la... dar dumneata cu cine ai treabă ?

— Cu I.A.S.-ul ! răspunse cu falsă naivitate căpitanul.

— Se vede că n-ați mai fost pe-aici.

— E drept, n-am fost.

— Cum să vă spun eu, reluă ceva mai respectuos șoferul, I.A.S.-ul ăsta are patru ferme și eu zic să vă duc acolo unde-i ștăbărima, că n-ați fi venit taman de la București pentru fleacuri. Așa-i ?

— Cine-i ștăbărima asta ? !

— Cum cine ? Pivnicierul, directorul, contabilul-șef și... eh, ai să vezi dumneata. Mergem ?

— Dă-i drumul !

Mașina începu să se hurducăie și „pasagerul“ înțelese, pe pielea proprie, că dacă ăsta-i drum bun, apoi ce s-ar mai putea spune de cel pe care șoferul îl categorisise „drum prost, al dracului“ ? ! Cîmpul îl întristă pe căpitan. Frunzele pomilor, cîte mai erau pe crengi, erau galbene, triste și parcă zgribulite, viile despuiate de rîd, tarlalele golașe.

Se apropiară de o poartă masivă din lemn, a cărei inutilitate sărea în ochi : de jur împrejur se afla doar un gard de sîrmă, peste care puteai trece cu ușurință. Dincolo de gard se aflau mai multe clădiri, așezate cam alandala, dintre care două mai arătoase, cu ornamentații nu lipsite de gust la intrare și în jurul ferestrelor. Era o apariție tot atît de neașteptată ca și poarta, cu deosebirea că ambele clădiri trebuie să fi fost amarnic de costisitoare.

— Du-mă în stînga, la birouri, hotărî Păvăloiu, spre mi-rarea celuilalt.

— Păi... spuneți că n-ați fost niciodată pe aici.

— Eh, ziceam și eu așa, ca să mă aflu-n vorbă...

Directorul nu se arată prea încîntat de sosirea „cercetăto-rului“.

— Știu, știu, am fost anunțat că veți veni ! Am și spus celor de la județ că puteați amîna studiul dumneavoastră. Nu vă supărați, dar nu prea ne arde de astfel de studii : noi, practicienii, abia avem timp să ne facem treburile curente...

Păvăloiu motivă cît putu mai docil urgența studiului — de fapt, un test obișnuit —, de care Institutul de psihologie are însă stringentă nevoie. Vru să explice că psihologia socială este un domeniu care multă vreme a fost neglijat în țara noastră. În ceea ce-l privește pe el, cercetătorul Constantin Pascu, are, desigur, o sarcină limitată, dar îl roagă pe tovară-șul director să-i dea tot sprijinul de care are nevoie, așa cum rezultă din delegație..

— Ce vă trebuie ? îl întrerupse, aproape morecănos, di-rectorul.

— Nu-mi trebuie mare lucru : să stau de vorbă cu persona-lul dumneavoastră, am aici — și-i arată spre servietă — cîteva întrebări la care aș dori să mi se răspundă...

Directorul sună și pe ușă apărură o fetișcană, căreia îi ceru, pe un ton cald, aproape malițios : „aranjază-l pe tovarășul, stă la noi cîteva zile, știi tu ce ai de făcut“. Și cu asta, elegan-tul director al I.A.S.-ului îl expedie. Fetișcana luă un aer in-diferent, îl chemă pe „tovarășul Burnic“ — un ins pirpiriu și guraliv — și acesta îi arată camera în care va dormi, apoi îl instalează într-un birou și se oferă să răspundă primul la întrebări, ca unul care este un pasionat al „cunoașterii sufletului ome-nesc“.

La terminarea discuției, Constantin Pascu îi ceru sprijinul și îl rugă să stabilească el ordinea celor cu care ar putea sta de vorbă.

— Puteți începe cu cine vreți, tovarășe Pascu. Nu prea avem ce face zilele astea și ne petrecem și noi timpul cum putem.

Pînă la vremea prînzului, Păvăloiu nu se mișcă din birou. Afară, ploaia se transformase într-o burniță sîcîitoare, rece,

care nu prevestea în nici un caz apariția unor zile însoțite. Îl informă pe tovarășul Burnic, care se afla în fața ușii (tragi cu urechea, stimabile!), că ar vrea să-și mai dezmoștească puțin oasele, mai ales că o păcătoasă de sciatică, netratată la vreme, își înfige colții în el fără milă. Ieși în curte și o luă pe o alee pietruită care ducea spre un șopron. Nu-i fu greu să-și dea seama că este supravegheat. Ceea ce-i provocă o ușoară iritare fu constatarea că sînt mai mulți ochi care-l „studiază”; la o fereastră, o perdea se mișcă ușor, o ușă de la magazie rămase întredeschisă ca din întâmplare, deși era clar că cineva o ținea în poziția aceasta, unul se căznea să deschidă un lacăt, iar altul se prefăcea că ar controla motorul unui tractor, deși își arunca destul de nedibaci privirile spre „cercetător”. Cîți din ei îl urmăresc din simplă curiozitate?

Spre seară îl chestionă, cu un aer obosit, pe cel care se prezentase scurt, cu zîmbetul pe buze, „tehnician viticol Gheorghe N. Dima”. Și totuși, în sinea lui, Păvăloiu avu o tresărire, pe care și-o stăpîni cu greu. Cel din fața lui îl privea insistent. Din prima clipă, Păvăloiu fu convins că se mai întîlnise cu el. Dima avea cu siguranță peste 50 de ani, deși, la o superficială examinare, nu i se putea da mai mult de 35. Chiar el declarase: „am 35, merg pe 36” și i s-ar fi putut da crezare dacă n-ar fi fost „linia” aceea de sub bărbie și... mîinile. Păvăloiu învățase să-i „descopere” pe oameni și după mîini, să „citească” pe ele nu numai anii, ci și profesia, starea psihică, temperamentul.

Firește, altora, mîniile lui Dima nu le spunea nimic aparte. Nu însă și lui Păvăloiu, care observa cu coada ochiului liniile de la încheieturile falangelor. Încrengătura și adîncimea lor nu erau ale unui îns de 35 de ani. În plus, cînd vorbea, deși roștirea era calmă, egală, nici binevoitoare, dar nici dușmănoasă, inelarul mîinii drepte avea un tremur ușor, abia sesizabil. Căpitanul era tot mai convins că Dima nu are vîrsta pe care o pretindea și o avea înscrisă — de asta nu se îndoia — în acte. Nota conștiincios într-o fișă răspunsurile. Pricepuse că Dima își drămuiește orice răspuns, preocupat, la rîndul lui, să-l supravegheze pe interlocutor. Părerile lui despre ceilalți erau bine ticluite, nu se aventura dincolo de fapte, nu-l interesau — după spusele lui — gesturile, universul intim al oamenilor, nu pentru că le-ar ignora, ci pentru că în iureșul muncii ar

fi ridicol să se creadă că îți poți întemeia relațiile cu ceilalți pe supoziții, pe păreri. Faptele sînt acelea cărora le dă crezare ; preocupările sufletești sînt un teren pe care nu se încumetă să meargă prea mult.

În încheierea discuției Păvăloiu vru să-i mulțumească, dar în aceeași clipă pe ușa dădu buzna un om între două vîrste, bine legat, cu ochii scînteietori, care spuse într-o explozie de bucurie :

— Dumneata aici, tovarășe Pascu ! Dac-ai ști cît mă bucur — bine-ai venit... Oare cît să fie ? Cinci ani ! Să nu mă contrazici, c-așa e, de la nunta lui văru-meu... Apropo : ce face ? Tot la institut ? A fost vara trecută pe la mine și de-atunci — naiba știe —, parcă ar fi supărat pe mine.

— Nu-i supărat... Ți-a trimis o scrisoare. Poftim !

— Ia uite ! Nu te superi dacă mi-arunc ochii pe ea... Pînă atunci puteți continua.

— Noi, de fapt, am cam terminat — adăugă Pascu moale, dînd impresia că a fost furat de discuție și nici nu știe cînd a trecut timpul. Îl întrerupse exclamația noului venit :

— Ca să vezi ! Am un nepot... de văr. Aha, i-a pus numele meu, Anton ! Bravo, vere, să-mi trăiască !

Dima se retrase și Anton Ștefănescu, secretarul de partid, îl invită, tot atît de afabil și zgotos, să vină sus la el, soția o să se bucure ; îl întreabă cum de nu îl anunțase nimeni că „picase“ la I.A.S., iar Păvăloiu se scuză că n-o făcuse, întrucît tovarășul Burnic îi spusese la sosire că nu era nici o grabă... Cînd deschiseră ușa, o umbră se strecură la capătul coridorului. Cei doi bărbați se priviră semnificativ și continuară să vorbească despre sarcina interesantă pe care cercetătorul Pascu o are de îndeplinit.

Intrară într-un apartament spațios, Păvăloiu făcu cunoștință cu Ana Ștefănescu, apoi rămase cu Anton și continuă discuția mai bine de o oră. O discuție în care gazda scotea exclamații de uimire, iar celălalt își verifica supozițiile. Da, în „zilele întîmplării“ cu plutonierul major Săraru, Burnic se deplasase la oraș ; este inteligent, muncitor, a fost promovat în funcție, toți apelează la el cînd e vorba de primit cîte ceva de la forurile departamentale, de la diverse instituții ; se descurcă al naibii de bine, are o sumedenie de cunoscuți, relații, i se deschid uși care pentru alții rămîn zăvorâte cu șapte

lăcate. Directorul și inginerii de la fermă apelează la el, de fiecare dată se lasă rugat, ba uneori se plînge că-i trimis să rezolve treburi care n-au nici în clin, nici în mîneacă cu funcția lui. „Nici că se putea crea o situație mai bună pentru el” — remarcă Păvăloiu nu fără reproș. Rude? O mătușă la București, femeie de vreo 45 de ani, stă pe strada Rosetti.

— Cum o cheamă?

— Asta n-o mai știu. Am uitat. Ba nu, stați puțin. Ana! Își strigă el soția, aflată în camera alăturată. Unde-i repertoarul cu adrese? Mi-am adus aminte că acum două luni mi-a dat un pachet pentru mătușă-sa. Obişnuieşte să-i trimită din cînd în cînd cîte ceva. De teamă să nu uit adresa, mi-am notat-o în repertoar. Uite-o: Berta Conțanu...

— Ei, drăcie!

— Poftim?

— Nimic. Vă rog să continuați.

— Îmi vine destul de greu, credeți-mă. O singură dată am avut un abur de îndoială, dar, pînă la urmă, am dat crezare vorbelor: Burnic trebuia să se deplaseze în Capitală. Se ştia asta cu vreo trei zile înainte. În ajunul datei respective, tehnicianul Ilie Costea pleca în concediu tot la București. Îl văd la casierie cu un pachet: „Al cui e, băiete?” „Pentru mătușă tovarășului Burnic”, îmi spune el. „Cum așa?” — zic. — Doar el pleacă mîine!” „Asta i-am spus și eu — a replicat Ilie —, dar de cîte ori poate, îi trimite cîte un pachet prin altcineva. Nu vrea să dea ochii cu ea prea des pentru că-i cicălitoare, îl ia la rost de ce nu se însoară...” Vedeți cum stăm? Numai că asta-i mintea românului de pe urmă — se blamă Anton.

Continuarea discuția pînă tîrziu, cînd Ana îi pofti să lase-n colo vorba și treburile și să treacă la masă. „Cercetătorul” mîncă cu mare poftă. Se duse la „camera de oaspeți” — Anton insistase zadarnic să doarmă la el — aproape de miezul nopții. Ploaia încetase, dar era atît de întuneric, încît Anton aproape că-l duse de mîna pînă la clădirea cealaltă.

— Mereu ni se strică instalația electrică din curte — spuse Anton, apoi se adreșă paznicului, care se îndreptă spre poartă cu un felinar în mîna: ia vezi, nene Pandele, ce-i cu Busu-ioc, iar ne-a lăsat curtea fără lumină, mai mare rîsul, zău așa!

Situată în clădirea în care se aflau birourile, „camera de oaspeți” nu era prea mare și avea o mobilă obișnuită, cu un studio cu furnirul rupt pe alocuri, o masă, o veioză cu abajurul viu colorat, un tablou intitulat cam pretentios „Vis de toamnă” și semnat în clar „Burnic” (Ia uită-te ! Pictor amator, care va să zică !), pe jos un covor persan cam ros, dar păstrându-și culorile pastelate, un șifonier cu două uși, pe care Păvăloiu le deschise, constatînd că pe raft se aflau vreo trei sticle goale și una plină cu vin, un cuier... Camera avea un aer de intimitate, parcă te poștea din prag la meditație. Pe cînd se dezbrăca, Păvăloiu prinse un zgomoț ușor : putea să jure că cineva călcase sub fereastră pe o piatră. Trase perdelele, apoi desfăcu draperiile de catifea, împiedicînd pe eventualul „curios” să mai vadă ce se petrece în interiorul camerei. Pe masă se afla o sticlă de vin de trei sferturi. „Aha, uite ce oameni atenți ! Consumă-l cu încredere, e chiar mai bun decît cel pe care l-am servit la masă !” Desfăcu dopul și un miros plăcut de tămîioasă îi gîdila nările. Turnă în pahar vreo două degete de vin dar bucuria de pe față i se topi, lăsînd loc unei îngrijorări care, în atari împrejurări, părea „căzută” din senin. Fu el însuși contrariat de această stare și rămase multă vreme cu paharul și sticla în mîini, vrînd cu tot dinadinsul să-și explice starea de „alarmă” care pusese stăpînire pe el.

A doua zi se petrecu un fapt care îi impresionă pe toți cei de la I.A.S. Tîncărești : dis-de-diminează, Anton, care se dusese să-l invite pe Pascu la micul dejun, deschise fereastra „camerei de oaspeți”, și începu să strige. Ferestrele clădirii în care erau locuințele se deschiseră și toți aflară că „i-a venit rău tovarășului Pascu”. Toți înțelegeau că trebuie să fie ceva grav, iar Anton, care nu-și pierdea niciodată cumpătul, de data aceasta era de-a dreptul speriat. Lăsară totul baltă și se strînseseră în fața ferestrei ; îl auziră poruncindu-i lui Burnic : „Fă și pe dracu în patru să vină imediat salvarea, moare omul cu zile”. „Sanitarul”, căruia mulți nici nu-i mai știau numele adevărat, se răsti la cei care dăduseră buzna în cameră, îi privea — o privire ștearsă, pierdută, insensibil parcă la tot ce se petrece în jurul lui. Corpul îi era moale, paralizat, rădădu afară, dar apoi ridică neputincios din umeri : Pascu îl mîinînd în poziția în care sanitarul îl punea pe pernă. Pulsul ?

„Aproape normal“ — spuse sanitarul, adăugînd : „criza a trecut, dar urmările ei sînt...“ Se opri, nevrînd să-l audă cel paralizat. Îi făcu însă semn lui Anton și acesta exclamă destul de tare „dumnezeule !“, provocînd o adevărată fierbere în rîndul celor de afară. Careva începu să-l căineze pe „bietu'om“, mulți poate își reproșau în gînd că-l primiseră cu destulă răceală, că făcuseră haz de ciudațeniile lui ; încercau să-și răscumpere în fața conștiinței tot ce clevetiseră pe seama „trăsnitului ăluia care umblă cu capul în nori“, a cercetătorului care „de atîta carte să știi că s-a scrîntit la minte, săracul“. Directorul și inginerul șef priveau la Pascu înmărmuriți, fără să scoată o vorbă, căinîndu-l, desigur, și ascultînd vorbele contabilului-șef care răzbăteau prin fereastră : „Am înțeles că e om cumsecade de cum l-am văzut“...

Mai repede decît se așteptau, auziră sunetul cunoscut al salvării și oamenii amuțiră. Un doctor, cunoscut multora dintre cei de față, îl examină sumar pe Pascu și apoi porunci să fie așezat pe targă cu grijă. Curioși, toți făcură un zid viu în fața ieșirii din clădire, cîteva femei își șterseră discret ochii și urmăriră mașnia îndepărtîndu-se. Dima și Burnic se oferiră să se ducă cu I.M.S.-ul la oraș să vadă ce se întîmplă.

Peste cîteva ore, cînd Burnic și Dima se întoarseră, cei de la I.A.S. Tîncărești aflară că cercetătorul fusese urcat într-un avion și transportat urgent la București. Diagnosticul : paralizie totală...

3. „Nu, n-am nimic de obiectat!“

Cîteva zile, Victor Blănaru — în realitate locotenentul Buică — lucră la baza de aprovizionare a oraşului. Seara se număra printre clienţii statornici ai bufetului de lîngă gară şi pînă la ora închiderii pălăvrăgea cu oricine voia să-l asculte despre aventuri galante, despre prietenii lui fotbaliştii, despre părinţii lui, care au fost oameni cu stare, dar a aflat cu durere că fostul lui tată „şi-a făcut o răsuflătoare la creier cu un glonţ şi a dat ortul popii“, iar înainte de asta a ascuns aurul şi dolăreii cine ştie unde...

Aproape de miezul nopţii, Vasile Stoicănescu îl lua acasă, uneori îi dădea să mănînce cîte ceva, continuînd să-l compătimească, dar atrăgîndu-i adesea atenţia că lui nu trebuie să-i vîndă gogoşi ca celor din crîsmă, „măcar din respect, tinere“.

— Se poate, dom' Vasile?! Cu ăia vorbesc ca să treacă timpul. Cu matale mă pui eu?! Asta-i spusei azi lu' Nae: „Mă, Nae, mă, dom' Vasile e deştept foc, pe el nu-l duci cu fofîrluca, se vede că are carte multă şi-i uns cu toate ali-fiile“. Pe matale să te mint eu? M-ar bate dumnezeu, dom' Vasile... Poate-mi daţi şi-o pătură, îmi clănţane dinţii noaptea, zău.

Îndreptîndu-se şi de această dată spre bufet, Victor continua să-şi adune impresiile de peste zi. Ilie Dincă, şoferul de la baza de aprovizionare, stătuse de vorbă cu el şi-l sfătuisese să nu se vîre în vreun bucluc. „Toţi sînt cu ochii pe

tine, și orașul, și ăștia de aici. Ar trebui să rupi prietenia cu Nae, ăsta nu miroase a tămâie". Îi spusese că, de fapt, nu e prieten cu bulldogul, dar că, lucrînd la încărcatul și descărcatul vagoanelor sau la stivuirea lăzilor în magazie, Nae îi mai dă o mîină de ajutor.

Știa că este pus „sub observație”. Îl sîcîia însă prelungirea acestei situații de așteptare, deși el însuși și-o impusese, lăsînd inițiativa celor interesați și străduindu-se să le spulbere orice suspiciune. Se mîngîia cu gîndul că, treptat, „orașul” îi va accepta prezența, deși nu fără priviri chiorîșe și fără pâlăvrăgeli în legătură cu... viața lui. Constatase cu uimire că pînă și copiii știau destul de multe despre el (un puști îl oprise pe stradă : „Nene, eu am cunoscut-o pe tața Catrina ; înainte de a muri a vîndut tot și-a dat banii la biserică”) ; „circulația” biografiei lui prin oraș îi întrecuse așteptările. Firește, unii îl căinau, alții îl sfătuiau să-și ia talpașita și nu puțini ridicau din umeri.

Strada era pustie. Un cîine trecu liniștit, dar Blănaru se aplecă, simulînd că ia o piatră, pentru a-și da seama dacă-i „însoțit”. Nu se zărea nici țipenie de om. „Nu cumva m-am înșelat ? S-ar putea tot așa de bine ca omul vizat de noi să nu aibă nici o legătură cu «Comitetul răzbnării»”. Nici un indiciu, totul plutea în nesiguranță, s-ar putea ca el să fi pătruns într-un domeniu care aparține mai degrabă miliției economice... Trecu pe lîngă un teren vîran, cu un gard scîlciat, cu porumbi rari, despuiați de toamnă.

— Sst ! Vino o clipă încoace ! Umbra roști în șoaptă parola și continuă : Fii atent, nu avem vreme. Bătrînul este mulțumit de tine și-i convins că te afli pe o pistă bună. Cercetările în legătură cu Nae Păsculea confirmă presupunerile. Nu pot să-ți spun prea multe. Mesajul Bătrînului : „Tinere, s-ar putea să fii supus unor teste ceva mai tari. Oamenii noștri vor fi pe aproape, dar bizuie-te în primul rînd pe tine”. Legătura o vei ține prin mine. Ne întîlnim la... Și-acum ieși mai repede de-aici. Nu sînt prea convins că ești singur. Succes, tovarășe Buică !

Buică ieși din porumbi și își aruncă privirea pe partea cealaltă a străzii : nu se înșela ! Un ins se prefăcea că încearcă să deschidă poarta unei curți, dar cîinele începu să

fatre cu furie, silindu-l să se depărteze. Rîse în sine de prostia celui alt și se simți tentat să se întoarcă pentru a-i da cu tifla. Întîlnirea îi readăduse buna dispoziție și începu să fredoneze un cîntec, încet, abia murmurat, ca unul căruia nu-i pasă de tot ce se întîmplă în jurul lui. Pînă atunci avusese sentimentul că-i singur. „Bătrînul“ trimisese mesajul lui la timp. Intuise, oare, ce se petrecuse în sufletul subordonatului său ?

Intră în localul bufetului cu mîinile vîrîte în buzunar, spunînd, într-o doară, „mnă seara“ și luînd loc la aceeași masă, lîngă tejghea, unde se așezase prima dată. Barmanul păru că nu-l ia în seamă, dar mai apoi îi întinse un pahar cu țuică. Se întoarse cu fața spre dom' Vasile, zîmbi și spuse aproape în șoaptă :

— Dom' Vasile, pe dumnezeul meu, mă gîndii că nu-i rău să-mi fac un rost pe-aci. Chiar azi vorbeam cu una, Leana. Știi ce-mi zise ? „Ești frumos, mă, dar dracu știe ce-i în capul tău și-i păcat de tine“. Da pîn-la urmă o dau eu pe brazdă ; nu prea arată ea ca o zîină, dar... merge. Ce zici ?

— Ia și bea, tinere, și lasă trîncăneala !

Vorbele îi erau moi, ca vata, dar destul de poruncitoare și Buică ridică din umeri, urmîndu-i sfatul. După al doilea pahar primi un altul și reuși cu greu să-l răstoarne la rădăcina lămîiului de alături. Își roti privirea prin local și se apostrofă în gînd că nu observase prezența a doi zdrahoni care voiau să pară beți. „Sînteți proști actori, stimabililor“. Peste cîteva clipe, Vasile Stoicănescu anunță, ca de obicei, „ora închiderii, tovarășilor !“, și treptat localul se goli. Doar cei doi rămaseră locului, nepăsători. Unul din ei i se adresă, împleticindu-și voit vorbele :

— Mă, tu ăla, ai un chibrit ?

— Dom' Vasile ! Dă-le o cutie să-și dea foc !

— Bă, nu fă pe nisnaiul ! Ai au ba ?

Buică nu-i răspunse. Însul reluă fără să ridice tonul :

— Ie-te-te, dom'le, parcă aș fi bob de fasole și nu mă vede !

Se ridică greoi, se apropie de Buică, apoi cu mișcări surprinzător de agere încercă să-l lovească. Locotenentul pară

lovitura și-l izbi la rîndul său, doborîndu-l sub masă. Din tîmpla individului țîșni un șuvoi de sînge și Buică încremeni : dacă... ! Celălalt găligan apucă un sifon, îl ridică, dar în aceeași clipă lumina se stinse și Buică avu putința să se ferească. Nu auzi însă zgomotul așteptat al sifonului. Se trezi prins cu putere de umăr și vru să se întoarcă pentru a riposta, dar desluși vorba șuierată a lui Vasile Stoicănescu :

— Repede, nenorocitul ! Vino cu mine, ai dat de dracu !
Buică îl urmă docil pe ușa din spatele teighelei.

— Să nu te miști de-aci ! Așteaptă-mă.

Barmanul trecu dincolo și curînd pe sub ușă se zăriră fire de lumină, și-apoi se auziră voci și motorul unei mașini care probabil se oprise prin apropiere. Peste cîteva minute, duduitul motorului se depărtă. Buică simțea nevoia de lumină, întunericul îl apăsă, îi prelungea o stare care-i era bine cunoscută, de surescitare și nesiguranță. Tîmplele începură să-i zvîcnească și se surprinse frecîndu-și palmele nervos, apăsător de gînduri. „Ce-a fost asta ?“ O imagine stăruia să-i revină în minte. Tîmpla aceea cu sîngele șiroind... Recapitulă fiecare gest, fiecare mișcare a celorlalți. Ocolea cu bună știință gîndul că, din întîmplare, l-ar fi omorît pe acela, dar imaginea îi da tîrcoale. Auzi pași dincolo. Lumina de sub ușă dispăru și Stoicănescu se strecură ca o umbră înăuntru.

— Of, drace, în ce bucluc m-ai vîrît ! Să mergem !

Pașii i se părură lui Buică grei, pași străini, al căror zgomot pătrundea în el ca o prevestire. Merșeră în tăcere, ocolind pe străzi lăturalnice, și, cînd ajunseră acasă, barmanul îl împinse ușor, din spate, să intre. Buică riscă o întrebare :

— Pe dumnezeul meu, dom' Vasile, nu sînt vinovat și nu vreau să dai de bucluc. Ce-a fost asta ?

Vorbele i se părură false, ca și cum ar fi vorbit dintr-un butoi spart, hodorogit, și înțelese că-i mai bine să tacă. De-abia într-un tîrziu, profund afectat, ba chiar cu oarecare dușmănie în glas, Stoicănescu rosti :

— Îți dai seama, nenorocitul, ce-ai făcut ? Cine m-o fi pus să iau în casă o lepădătură ca tine ? !

— Dom' Vasile...

— Să taci ! scrișni gazda. Știi prea bine că deocamdată nu pot da înapoi.

— N-am vrut, dom' Vasile, pe...

— Nu te mai smiorcăi, că mi se face rău și-ți crăp capul ! Mai bine gândește-te cum să ieși din belea. Ce spun eu ? Cer prea mult unui neisprăvit ca tine.

— Dom' Vasile, ăla...

— Ce ăla ? ! Nu a existat nici un ăla, auzi ? Ar trebui să te dau pe mîna miliției, dar dracu știe ce mă oprește. Oh, și dacă aș fi sigur că mă ascuți !

— Eu dom' Vasile ? ! Spuneți-mi ce să fac și... gata !

— Ușor de spus ! Ascultă : celălalt, care mai bine îți despica fruntea cu sifonul, e un cunoscut de-al meu. I-am cerut să nu sufle o vorbă, dar cine știe cîtă vreme își poate ține gura ?

Rămase pe gânduri, privind fix spre un punct văzut numai de el, și apoi fața i se destinse ușor :

— Mîine te duci la lucru. N-ai fost la mine, la bufet nu s-a întîmplat nimic... nu știi despre ce este vorba, ai dormit după-amiază. Ah, numai dacă prăpăditul acela n-ar da totul în vileag ! Eu ca eu, dar ție îți putrezesc oasele în pușcărie ! Și-acum, du-te ! Du-te, sînt obosit. Simt că-mi crapă capul.

Două zile munci pe spetite, atrăgîndu-și aprecierile șefului de depozit și ironia lui Nae Buldogul și poate admirația fetișcanei aceleia care-i urmărea pe furiș fiecare mișcare, zîmbindu-i cînd și cînd cu înțelegere și prietenie.

Reuși cu greu să se ducă la întîlnirea cu Umbra. Îi veni în ajutor, fără să-și dea seama, Leana ! O zări urcîndu-se într-un autobuz și o strigă :

— Stai, domniță, nu te las singură, crede-mă ! Într-o clipă fu lîngă ea. Schimbară vorbe fără importanță, în timp ce el cerceta dacă se află cineva în spatele autobuzului. Cînd se convinse că-i „în regulă“, mai merse o stație și, izbindu-se peste frunte, îi spuse fetei că a uitat reșoul în priză și mare minune dacă n-o să ardă tot orașul, dar să nu se supere, pe

dumnezeul lui dacă n-ar vrea ca „mîine seară să-mi faci favoru unei pînze, e un film mișto, cu pac-pac ! și cai, o nebunie, ai să vezi tu...” Sări aproape din mers, nu înainte de a auzi vorbele fetei : „Vai de capul tău”. O luă la fugă în sens opus. „Ai dreptate, fată dragă, nici nu știi cîtă dreptate ai, poate că va fi vai și amar de capul meu, dar deocamdată, vorba lui dom' Vasile, trebuie să tac mîle și să suport pacostea aceea de la bufet, care oricît aş întoarce-o eu pe toate fețele, tot nu miroase a bine...”

Se îndreptă spre malul râului și ascultă multă vreme susurul apei, clipeala ei de maluri, zgomotul îndepărtat al orașului. Mai era timp pînă la întîlnirea cu Umbra. Cine o fi ? Cum arată ? I se întîmplase și altă dată să ia legătura cu oameni necunoscuți, dar niciodată nu-și dorise atît de mult ca acum să afle cine îl ajută. Are nevoie să-și sprijine privirea pe o față de prieten care știe ce treburi învîrtește în oraș, să-l vadă numai. „Ai devenit iar sentimental, tinere”, își spuse, ciulind urechile. Nu era însă nimeni. Să se fi înșelat asupra locului întîlnirii ? În nici un caz ! I se spusese clar : „Ajungi la piatra kilometrică și cobori pe mal între cele două sălcii”. Sălciile stau neclintite, parcă amorțite de răcoarea serii. Într-un târziu, cînd se lăsa întunericul, sări ca ars : lîngă el răsări ca din pămînt cel așteptat.

— Te-ai speriat ? spuse Umbra, așezîndu-se alături. Avem timp destul. Nu-i rău cum ai procedat cu autobuzul. Deși — curios — nu erai urmărit de nimeni. Oricum, paza bună... Spune, cum te simți ?

— Prea bine, în nici un caz !

— Zău ?

Lui Buică i se păru că Umbra rîde înfundat.

— Ți-au prins bine indicațiile Bătrînului, nu-i așa ? Înțeleg, înțeleg... Dar el nu putea să prevadă totul în amănunt. De ce taci ? Poți fi fără grijă : nu-i nimeni prin apropiere. Ascult !

Umbra rosti ultimul cuvînt mai apăsător, ca un ordin, și Buică relată pe scurt cele întîmplate, ferindu-se, să tragă vreă concluzie. Rugă numai să i se ia piatra de pe inimă, să i se spună dacă cel care se lovisse de piciorul mesei murise sau e rănit.

— Nici una, nici alta ! Cel lovit se află în tren la ora asta, rîzîndu-și, probabil, în barbă pentru festa pe care ți-a jucat-o.

— Așadar...

— Da, a fost o înscenare care a însemnat în același timp o greșală de neiertat pentru regizorii ei.

— Nici nu m-am dezmeticit bine, credeți-mă ! răspunse Buică cu sinceritate.

— Oricum, la ceva trebuie să te fi gîndit ! Nu uita că orice ipoteză ne poate fi de ajutor. Te întreb : ce rol îi atribui lui Stoicănescu în cele petrecute ?

— Nu știu. Nu sînt încă pe deplin edificat. Mi-au atras însă atenția mai ales vorbele lui că „celălalt, care mai bine îți despica fruntea cu sifonul, e un cunoscut de-al meu“. Întîi : de unde văzuse el, cînd tot timpul stătuse cu spatele la noi ? Al doilea : de unde și pînă unde un cunoscut de-al lui atît de apropiat, încît să-i poată cere tăcere asupra celor petrecute ? Doar tot timpul nu-i aruncase nici măcar o privire ! De fapt au fost două dintre punctele mele de sprijin — dacă le pot numi astfel.

— Astea nu sînt puncte, ci mult mai mult ! La Stoicănescu a venit un ins care nu-i de prin partea locului. Se pare că barmanul tău a luat o săpuneală zdravănă — din ce cauză și de la cine, n-am putut afla. Eh, dar timpul trece... Așculță-mă cu atenție : mai întîi s-ar putea ca Stoicănescu să nu fie omul pe care-l căutați, deși nu-i exclus să vă conducă unde trebuie ; al doilea, cei doi „actori“ nu sînt străini de uciderea căpitanului Liviu Strugan și, tot cu aceeași certitudine, ei sînt două roțițe dintr-un angrenaj poate mai complicat decît bănuim noi ; al treilea... al treilea, în momentul de față cel mai important pentru noi toți, dar mai ales pentru tine, va trebui să descoperi ce va urma. Vom fi pe-aproape, desigur, dar bizuie-te în special pe tine. În acest „va urma“ s-ar putea să găsim măcar o cărare spre „Comitetul răzbu-nării“. Ai înțeles ?

— Da.

— Nu-i ușor, dar eu nu fac altceva decît să-ți transmit ordinul Bătrînului. Dacă ai ceva de obiectat, e bine să-mi spui.

— Nu, n-am nimic de obiectat ! spuse repede Buică.

— Atunci sîntem înțeleși ! Peste două zile ne întîlnim la „Ciuperca din deal“. Știi unde e ? În spatele Casei de cultură, la o sută de metri în stînga se află un izvor, cam părăsit el, dar asta n-are importanță. Vezi, s-ar putea să dai peste niște perechi de îndrăgostiți... În caz de urgență, te adresezi camionagiului de la magazie, bătrînul acela simpatice. L-ai remarcat cumva ?

— Da. M-am cam ciorovăit azi cu el din cauza unor lăzi cu zarzavat.

— Bine. Și-acum te las, s-ar putea ca Stoicănescu să intre în panică dacă întîrzii. Fă-l în continuare să creadă că ești speriat de-a binelea din cauza... mortului-viu !

4. Avalanșa

Mirescu se simțea obosit. Nu dormise ca lumea de mai multe zile în șir. Rapoartele soseau la intervale aproape egale și nu avea răbdare să le lase necitite pînă a doua zi dimineată. Avea deseori senzația că se află în postura unui comandant căruia i se cere permanent să cunoască situația luptei, să ia hotărîri imediate, în funcție de evoluția ei, să păstreze neconținut inițiativa, chiar și atunci cînd ordona replieri parțiale. Se felicita în gînd că, în afară de ofițerii puși la dispoziție de colonelul Bădescu, recursese și la alte ajutoare — femei, bărbați, tineri, vîrstnici, de profesii diferite, din satele și orașele ce intrau în raza sa de acțiune. Rapoartele primite erau pe alocuri punctate de admirația reținută a autorilor lor față de acele ajutoare anonime. Cei mai mulți ofereau informații fără să știe măcar despre ce acțiune este vorba ; unii erau folosiți parțial în activitatea de filaj, cu o mare discreție, făcîndu-și astfel o importantă datorie cetățenească. Nu întrebau, nu cereau lămuriri, toți se transformau în ostașii unei armate invizibile, uriașă prin forța și intransigența ei. Colonelul Bădescu și maiorul Mirescu le mulțumiseră pentru serviciile aduse, dîndu-le a înțelege că, la nevoie le vor cere din nou sprijinul. În așteptarea colonelului, Mirescu formulă cîteva concluzii pe care intenționa să le discute cu prietenul și superiorul lui, ținînd seama de faptul că, pe măsură ce se produceau unele clarificări, lucrurile — în mod paradoxal — deveneau și mai complicate.

Colonelul intră pe ușa surizător, arunca servieta pe un scaun și spuse, clipind din ochi :

— S-a făcut, fiule ! Am rezistat „bombardamentului“ ! Nu mi-ar fi plăcut să am soarta liniei Maginot...

— L-ați convins din nou pe general să nu plecați în concediu ? !

— N-ai ghicit ! Plec, stimabile, chiar azi îmi arunc calabalîcul într-o mașină, așez peste el pe nevastă-mea și... pe-aci ți-e drumul...

— Credeam că...

— Multe mai credeți voi, ăștia cu... obuzierele, care cam risipiți muniția. Plec în concediu pe Valea Prahovei, dar va trebui să-mi dai de lucru : mă alătur grupei tale operative pe toată durata zilelor ploioase ale concediului.

— Bine, dar înseamnă să vă expuneți când... nu-i nevoie.

Colonelul nu fu însă dispus să discute pe tonul oficial al prietenului și subordonatului său.

— Te avertizez, fiule, că, deocamdată, eu hotărâsc : îți predau frînele numai cu împrumut, pentru cîtva timp. Și-apoi, nu-i nici un risc. „Ei“ ne impun să luptăm pe față. N-are nici un rost să ne prefacem. Rafinamentul Fulgerului nu ne permite jocul de-a detectivii amatori. În rest, planul rămîne același. Care-i ultimul mesaj primit de Fulger ?

— Azi-noapte la orele două i s-a transmis : „S-12 — se aprobă încetarea. Sosește Pescărușul la data stabilită“.

— Așadar, ei își respectă planul — noi pe-al nostru. Crede-mă, Dane, am o poftă nebună să-l îngenunchez pe stimabilul Fulger, oricare ar fi el.

Bădescu își începu „concediul“ cu o plimbare prelungită prin stațiune. Străzile erau aproape goale — o imagine cunoscută de sfîrșit de toamnă. Către prînz se îndreptă spre restaurantul „Brădet“ și stătu de vorbă cu cîtiva oameni ca și cum i-ar fi cunoscut de cine știe cînd.

Peste vreo oră, ospătarul se apropie de el discret și, în timp ce strîngea cu mîgălă niște imaginare firimituri de pe masă, îl anunță că inspectorul financiar Badiu vrea să-i vorbească. Colonelul se luminează și ceru comensilor posibilitatea unei revanșe cu cîte... o cafea. Glumi, rîse, îl puse pe unul

dintre tovarășii săi de taclale să repete „un banc autentic”, apoi cînd se ridică, auzi în urma lui : „un bătrînel simpatic”.

Ieși prin spatele restaurantului, apoi o luă pe o străduță îmbrățișată de ramurile copacilor. Ocoli aproape toată stațiunea, intrînd în curtea unei căsuțe cochete, luminată discret de becul de la intrarea principală. Clădirea era înconjurată de brazi și molizi argintii, iar în fața pridvorului larg se afla un foișor în care Badiu își petrecea serile libere de vară împreună cu fiică-sa, Roza. „M-așteaptă” — gîndi Bădescu, zărind o fîșie de lumină prin storurile trase.

Badiu îl primi cu bucurie, strîngîndu-i mîna colonelului cu multă afecțiune. Se scuză că „la mine e puțin deranj, am rămas singur, fata e la facultate” și-l invită să se așeze în fața unui cămin în care ardeau molcom cîteva bucăți de lemn. Încăperea era aranjată cu mult gust și Bădescu își exprimă admirația, adăugînd că, deși lui nu-i prea place pictura modernă, tablourile de pe pereți întregesc parcă atmosfera de intimitate a locuinței. Vru chiar să adauge că însăși distinsa sa gazdă, cu trăsături regulate, cu eleganța sa de loc ostentativă, pare să se integreze perfect în atmosfera încăperii, dar se reținu.

— Ați rămas tot tînăr, tovarășe Badiu.

— Mă măguliți, tovarășe colonel. Dar mai bine să intrăm în subiect.

— Despre ce-i vorba ? Ceva grav ?

— Mă tem că da, tovarășe colonel. Uneori, omul trebuie să-și plătească păcatele tinereții. Da, da, vă rog să nu mă contraziceți ! V-am mai povestit și altă dată : terminasem Academia comercială și credeam că la societatea „Româno-Americană” voi putea să parvin și — de ce nu ? — să mă îmbogățesc, să intru în saloanele milionarilor, să respir aerul lor, deși intuiam că nu-i chiar atît de pur. Eram în stare să îndur orice, de la umilință pînă la desconsiderarea colegilor, numai să-mi ating scopul, un scop care, pe măsură ce treceau anii, se îndepărta și mai mult de mine. Ce ajunsesem ? Un fel de roțiță neînsemnată într-un angrenaj odios, ale cărei fațete aveam să le descopăr treptat. Ajunsesem un fel de „mîna dreaptă” a directorului, mă ocupam de chestiuni financiare și avea nevoie de mine, dar nimic mai mult. În realitate, eram un funcționar ca toți ceilalți, destul de bine plătit, dar numai în comparație cu alții, nu și cu costul vieții...

V-am mai spus : nu conștiința că sînt fiul unui biet țaran sărac m-a apropiat de muncitori, ci mai degrabă ura și neputința de a-mi vedea împlinite niște visuri atît de nebu-nești. Ar fi din partea mea o lașitate să nu recunosc cîstit toate acestea...

Bădescu asculta cu multă luare-aminte, dispus să aștepte cît va fi nevoie pentru a afla „finalul” relatărilor. Gazda povestea, iar stările de stinghereală, de indignare sau presu-pusă vinovăție i se citeau pe chip ca într-o carte deschisă. Nu cerea să fie compătimit sau să i se dea dreptate ; părea mai degrabă interesat să-și explice sieși meandrele vieții lui agitate. În fond — gîndi Bădescu — o mare parte dintre funcționarii care serviseră burghezia intraseră dintr-o dată într-o lume înspăimîntător de grăbită și de fremătătoare ; tiparele vechi se spărgeau în plină stradă ; oamenii care pînă mai ieri treceau cu capul în jos, temători chiar și de umbra lor, luau parte cu frenezie la un joc fantastic al destinelor. Drama acestei părți a funcționării se adîncea cu atît mai mult cu cît împotrivirea stăpînilor ei, a partidelor „istorice”, era mai înverșunată. El, Badiu, ezitase mai puțin ca alții. Fusese pur și simplu luat cu asalt — după propria-i expresie — și participase la mitinguri, la lupta de pe stradă, deși trăia momente de buimăceală. Valea Prahovei își continua bătălia pe un alt plan decît cel cunoscut : în văzul lumii și cu o nemaipomenită forță. Muncitorii îl considerau pe Badiu, din capul locului, omul lor, doar în repetate rînduri le furnizase informații despre măsurile cu caracter antimuncitoresc pe care conducerea societății intenționa să le ia. Firește, cei din consiliu nu știau cine le divulgă proiectele. Continuau să aibă încredere în funcționarul zelos și priceput, dar „limitat” în cunoștințele lui despre culisele politicii.

— Știu că toate acestea vă sînt pe deplin cunoscute ; eu însumi le consideram ca pe un capitol încheiat. Ieri însă am fost nevoit să redeschid filele acestor amintiri : sînt „invitat” să particip la o acțiune de spionaj ! De ce tresăriți ? ! Citesc mirarea pe fața dumneavoastră. Nu întîmplător v-am înșirat atîtea : voiam să vă fac să înțelegeți că, din punctul de vedere al unora, sînt „apt” pentru o astfel de activitate.

— Cine v-a făcut o astfel de propunere ?

— Un om pe care nu-l cunosc.

— Ați putea să-l descrieți ? Mă interesează orice amănunt.

— Știți bine că sînt un om al cifrelor, un domeniu în care amănuntul își are valoarea lui. Dar să vă relatez mai întîi împrejurările.

— Cum doriți !

— Ieri dimineață mă duceam spre comuna S. pentru un control preventiv. Pînă acolo sînt exact patru kilometri. Puteam să iau autobuzul, dar ziua se anunța destul de plăcută, așa că am preferat să fac puțină mișcare. Cunoșteam o scurtătură care micșorează distanța cu aproximativ un kilometru. Cărarea trece peste o cocoasă mare, printre brazi, coboară pe malul Prahovei și din nou urcă pe o creastă care oferă o panoramă splendidă. Mă duc deseori acolo în timpul verii cu fiica-mea și locurile îmi sînt foarte bine cunoscute. Am plecat deci. În apropiere de comuna S., drumul se strecoară printre bușteni. Eram nevoit să fiu atent la fiecare pas. Tocmai în această porțiune am fost întîmpinat de un ins. „Bună dimineața, domnule Badiu !“ La apariția lui neașteptată, am tresărit. Nu pentru că aș fi avut de ce mă teme. Mă cunosc oamenii dimprejur destul de bine, în meseria mea am de-a face cu mulți. Înfățișarea unora o rețin, pe-a altora — nu. Individul făcea parte din categoria celor din urmă. „Sînteți grăbit, domnule Badiu ? Am putea să ne abatem puțin de pe cărare pentru a sta în tihnă de vorbă...“ „Nu înțeleg, dacă aveți ceva, puteți să mă însoțiți pînă-n sat. Vă ascult pe drum“. „Păi... asta e, nu am de loc interesul să fim văzuți împreună. Fac apel la înțelegere. În caz extrem, pot recurge și la alte mijloace“. „Ce vreți de la mine ?“ „Eu ? Mai nimic“. Tipul nu-și ascundea ironia. În primul moment mă gîndeam să-l iau puțin de guler, mai ales că nu era prea voinic. Îl aud însă avertizîndu-mă : „Sper că nu te gîndești la vreo prostie, stimate domnule inspector. Bănuiești că nu am venit la această întîlnire matinală cu mîna goală. Și zău, aș fi profund afectat dacă aș fi nevoit să...“ Îmi dădeam seama că individul nu aruncă vorbele în vînt și m-am supus. Am intrat cu el în pădure. După vreo două sute de metri ne-am așezat pe un trunchi de copac. Tremuram de indignare, dar făceam eforturi să mă stăpînesc. „Sînt gata să vă ascult, domnule...“ „Lazăr !“ „Mă rog, domnule Lazăr. Procedul dumitale mi se pare cel puțin nepotrivit. Dacă ai vreo lipsă în gestiune, fii sigur că n-o să pot face nimic pentru dumneata“. A început să rîdă. Un rîs șuierat, asemenea zgomotului pe care-l scoate șarpele

cînd se află în pericol. Brusc se întoarce spre mine : „Chiar nu pricepi nimic, domnule Badiu ? Sau te prefaci ? Mă rog, te privește. Salutări de la Burton. Și lasă dracului mutra asta de copil nevinovat, că nu te prinde. Pot să-ți spun că patronii tăi nu te-au uitat. Chiar și Berg întreba mai deunăzi de tine. Cred că-ți dai seama că nu pentru a sta la taifas m-am deplasat pînă aici. Ce-ți cerem noi nu-i mare lucru pentru tine : ne dai o mîna de ajutor și... ești asigurat pe toată viața. Dacă ții la ea, bineînțeles. Accepti, nu ?” „Niciodată ! Îmi cereți să mă înrolez în rîndul trădătorilor ? Repet, domnule Lazăr, niciodată !” „Ușurel, amigo ! Îți dau un răgaz pentru a medita la propunerea mea. Stai, n-am terminat. Recunoști semnătura asta ? Poți să arunci o privire și pe text. Nu strică !” Semnătura era a mea ! Iar textul — îl citeam și nu-mi venea a crede, îl citeam și reciteam, fără să iau în seamă rînjetul celuilalt.

— Rețineți textul ? îl întrebă colonelul Bădescu.

— Cum să nu ! Am încă o memorie bună și cred că vi-l pot reda, firește, cu eventuale mici scăpări : „Subsemnatul Alexandru Badiu, agent cu numărul 33, am primit suma de 25 000 lei românești pentru serviciile aduse centrului de informații... (aici pusese degetul pentru a ascunde inițialele). Mă angajez, sub imperiul jurămîntului depus, să continui activitatea, să execut fără șovăire ordinele primite. Consimt, în continuare, ca orice încălcare a acestor ordine să-mi atragă pedeapsa capitală, executată de mine însumi sau, la nevoie, de cel stabilit de la centru“. Și urma semnătura !

— Falsă, desigur...

Badiu oftă și cîteva clipe se schimonosi de o durere lăuntrică, apoi explică :

— Din păcate, era semnătura mea ! Mă pricep la semnături, descopăr cu ușurință un fals și nu mi-e permis să mă înșel asupra propriei mele iscălituri. Dealtfel, individul mi-a confirmat : „Semnătura e autentică, stimabilă. Și chiar cei mai experți grafologi ți-o pot confirma. Printre hîrțiile rămase de pe vremea cînd lucrai la societate — știi care — se aflau unele semnate în alb. Nici nu aveam nevoie de toate !” În momentul acela parcă s-a năruit cerul pe mine. Mi-am amintit. Ca șef al biroului financiar, cînd plecam undeva, lăsam ajutorului meu cîteva file semnate în alb pentru diverse operații care se puteau face numai cu semnătura mea. Așa se

stabilise : fiecare răspundeam de un anume sector... Șefii mei îmi lăsau deseori astfel de „iscălituri în alb“. La întoarcere controlam folosirea lor, deși niciodată nu se întâmplase să încălcăm regulile stabilite. Dealtfel, semnătura mea nu era valabilă fără contrasemnătura directorului. Nu pot să înțeleg : știu prea bine că toate hîrțile semnate le controlam cu scrupulozitate.

— V-aș ruga să reveniți asupra individului.

— Ah, da ! Pirpiriu, cu o față uscățivă, ochii... parcă albaștri, ba nu, verzi, cu un nas puțin ascuțit. Atît rețin. Încă ceva : ascultîndu-l, îmi fixasem privirea pe bărbia lui, care era ascuțită, poate prea ascuțită. Mi-ar fi imposibil să vă descriu părul, sprîncenele. Sînt amănunte la care nu m-am oprit în clipele acelea. Era îmbrăcat destul de modest, cu un costum bej...

— L-ați mai întîlnit vreodată ? Vă rog să vă gîndiți bine. Este un lucru foarte important.

— Hotărît lucru, nu !

— Ce v-a cerut ?

— Peste o săptămînă să-i aduc informații precise despre amplasarea unor unități militare și despre locul în care se desfășoară exercițiile cu M.S.-405. I-am spus că habar n-am ce-mi cere, dar m-a amenințat cu aplicarea ultimului paragraf din angajamentul meu dacă nu-i execut ordinele.

— Nu v-a dat nici o explicație în plus ?

— Ba da ! Despre M.S.-405 spunea că e în legătură cu o aparatură tranzistorizată destinată armatei, n-aș putea spune la ce se referă, la arme de foc sau așa ceva, sînt complet profan în materie de armament, iar individul s-a ferit să-mi dea alte relații. Locul de experimentare l-a denumit cu aproximație în jurul localității N... Ah, încă ceva : cu o oră înainte de a veni dumneavoastră, am primit un telefon de la el.

— De unde vă telefona ?

— Nu știu. În orice caz, din afara localității.

— Relatați-mi convorbirea.

— A fost foarte scurtă. „Ce mai faci, prietene ? Sper că te-ai gîndit între timp să faci plimbarea pe care ți-am propus-o. Vom petrece clipe plăcute, te asigur !“

— Ce i-ați răspuns ?

— Nimic. Am închis telefonul.

Bădescu obținut de la centralistă informația de care avea nevoie : telefonul fusese chemat din București, centrala „Dudești“. Își notă cele aflate și rămase o clipă pe gânduri. Apoi i se adresa gazdei :

— Unde și pentru când v-a fixat întâlnirea ?

— Peste o săptămână, la o anumită distanță de cabana „Stejarul“. E acolo o pîrtie pentru schiori, folosită doar cînd zăpada s-a așternut numai pe munte.

— Se va așeza peste tot, remarcă Bădescu. Afară ninge... Iertați-mă că v-am întrerupt.

— Mi-a spus să iau seama : dacă voi fi urmărit, să-mi șterg fruntea cu o batistă din zece în zece pași și să mă prefac că nu-l cunosc. Va porni cu schiurile spre Valea Cerbului. Trebuie să-l urmez la cîteva minute. Încercarea mea de a mă eschiva, scuzîndu-mă că n-am mai schiat de multă vreme, a fost zadarnică : era informat că duminica trecută fusesem la cabană și schiasem chiar pe pîrtia amintită.

— Ce-aveți de gînd să faceți ?

— Bine, dar... e tocmai ceea ce voiam să vă întreb pe dumneavoastră ! Bănuiți că nu am de loc intenția să dau ascultare unui asemenea individ !

— Hm ! făcu Bădescu, mîngîindu-și bărbia. Mă tem că da !

— Imposibil ! tocmai dumneavoastră să-mi cereți una ca asta ? ! Sînt dispus să vă dau o mîna de ajutor pentru arestarea lui, dar...

— Cui i-ar folosi ? Să zicem că îl arestăm. Foarte bine. Dar ce realizăm ? Știți cine îi sînt complicitii ? De unde vine ? Cum a reușit să se strecoare în țară ? E un ins izolat sau e vorba de o rețea de spionaj ? Și cine ne dă asigurări că individul va face mărturisiri complete ? Dar dacă, în timp ce vă întîlniți, alții vă țin cu strășnicie sub observație ?

Bădescu puse aceste întrebări aproape pe nerăsuflăte, și interlocutorul său se scuză că la așa ceva nu se gîndise — doar el nu este decît un biet funcționar, și nu un om de specialitate, care să cunoască toate implicațiile unei atari situații.

— Sînt om bătrîn și... nu mi-e teamă de urmărire. Am o fiică — o știți — și sînt convins că, orice s-ar întîmpla, veți avea grijă de ea. Dumneavoastră, statul nostru. Vă stau la dispoziție. Indicați-mi cum să procedez și nu vă faceți griji pentru mine — încheie el cu convingere.

Bădescu zîmbi înțelegător și îl asigură că nici nu se așteptase la alt răspuns. Poate fi sigur însă că nu i se va clinti nici măcar un fir de păr din cap. În ziua indicată să se prezinte la locul fixat.

— Cum îi veți transmite informațiile ? Verbal ?

— Nu ! Mi-a cerut ca datele să le scriu pe o foiță și s-o introduc în lulea. Cînd mă voi apropia, să scap luleaua și să-mi continui drumul...

— Perfect ! Va trebui să-mi dați mie luleaua. Și-acum, să stabilim amănuntele întîlnirii...

În zilele care urmau ninsese din abundență. Zăpada se așternu peste tot, iar pe alocuri amenința să strivească căsuțele cu acoperișuri cam șubrede. Administrația locală bombardea populația cu apeluri, cerîndu-i să dea ajutor la curățirea căilor de acces, în timp ce utilaje de dezapezire lucrau ziua și noaptea la șoseaua națională. Stațiunea fu invadată de turiști, cărora li se adăugară localnicii, mari amatori ai sportului pe schi.

Cu o zi înainte de „întîlnire“, ninsoarea încetă brusc, iar pe cerul ca de sticlă apărură soarele. O mulțime pestriță luă cu asalt muntele, pîrțiile, telefericul. Lui Bădescu îi păru rău că părăsește stațiunea — pentru cîteva ore, e drept — pe o astfel de vreme. „Volga“ opri în fața clădirii telefoanelor și curînd el intră în vorbă cu Ghiță, șoferul. Îl întrebă dacă drumul este desfundat, dacă zăpada este mare „acasă“ și ce mai fac „ai noștri“...

— De unde să știu eu, tovarășe colonel ? ! Tovarășul maior parcă nici nu-și mai dă osteneala să afle dacă mai exist sau nu, Buică nu știu pe unde e, de tovarășul Păvăloiu să nu mai vorbim, iar dumneavoastră...

— Lasă, Ghiță, nu te plîng eu pe tine.

— Dar nu despre asta e vorba, tovarășe colonel ! Zilele astea am fost hărțuit ca hoții de cai. Parcă mașina asta ar fi fără stăpîn.

— Ei, nu zău ? ! intră în joc Bădescu.

— Vine unul : „Hai, Ghiță, dă-i drumul !“, vine altul : „Ca vîntul să mergi, tovarășe !“ și nu termini treaba cu el, că

sare al treilea : „Dacă nu sînt la timp acolo, răspunzi cu capul...”

— Ia uită-te, frate ! Şi tu, precis, ai tăcut mîlc, aşteptînd să-mi spui mie tot ce ai pe suflet !

— Eh, de tăcut n-am prea tăcut eu, dar ştiţi şi dumneavoastră cum e la noi... Toţi spun că... din ordinul dumneavoastră.

— Se poate, Ghiţă, ce să zic. Poate că am uitat şi eu de ordinul ăsta... Unde l-ai lăsat pe Mirescu ?

— La Ploieşti. „Du-te, Ghiţă, între timp beau o ţuică fiartă”. Îl găsim în faţa restaurantului...

Întîlnirea lui Bădescu cu Dan nu trecu fără un incident hazliu : după ce maşina părăsi oraşul, colonelul îi ceru lui Ghiţă să oprească pentru a trece în spate, lîngă Dan. Coborî, dar alunecă şi căzu. Mirescu sări din maşină şi multă vreme se prefăcu că-i dă o mîna de ajutor să se ridice, în realitate afundîndu-l în zăpada pufoasă. Celălalt îi puse o piedică şi Dan făcu, la rîndul lui, cunoştinţă cu nămeţii. Cînd se urcară în maşină, Dan spuse că „zbenguiala” n-o fi fost ea prea rezonabilă, dar îl înviorase. De cîteva nopţi nici nu mai ştie că pe lume mai sînt şi paturi. În locul altora, dacă ar fi în concediu, el nici măcar n-ar părăsi locuinţa. Bădescu nu răspunde imediat. Cîteva minute rămase tăcut, îngîndurat. Concediu ? Renunţase de fapt la el din prima zi. Generalul ezitase o clipă la telefon, dar pînă la urmă consimţise : raportul lui Bădescu scotea la lumină o altă faţetă a problemei şi trebuia acţionat cu toate forţele. Orice clipă de răgaz ar fi fost pentru grupul lui Fulger o mană cerească. De regulă, cînd spionii simt primejdia pe-aproape, cîtăva vreme „se dau la fund”, pînă cînd pericolul se îndepărtează, apoi îşi reiau activitatea mai intens. În cazul lui Fulger, străduinţa lui de a lăsa impresia că joacă cu cărţile pe faţă complica şi mai mult lucrurile. Poate că asta şi urmărea : să pară că nu se teme, să ofere urmărilor piste cît mai multe, la capătul cărora nu se află... nimic sau aproape nimic. Fiecare mişcare este studiată cu o minuţiozitate rar întîlnită. Probabil că adesea se pune el însuşi în situaţia celor care caută să descurce itele, reuşind să astupe orice fisură ce l-ar putea pune într-o situaţie dificilă. Deocamdată, rarele mesaje sînt, evident, de rutină, pentru menţinerea legăturii, şi nu pentru transmiterea unor date importante. S-a dus vremea cînd informaţiile cu carac-

ter de spionaj luau doar calea undelor ; posibilitățile actuale sînt mult mai largi și cu atît mai greu de depistat. În ceea ce-l privea, colonelul ceruse cu hotărîre tuturor colaboratorilor — și în primul rînd lui Dan — să facă tot posibilul ca Fulger să-și cîștige siguranța, iar cei care-l urmăresc să plece pe piste pe care acesta însuși le deschide. În același timp, „planul doi“ — cum se obișnuiseră să denumească, în discuții și rapoarte, acțiunile „artileriei grele“, denumire dată echipei maiorului Mirescu — trebuia respectat cu rigurozitate.

Bădescu rupse tăcerea, dar vorbi cu Dan despre cu totul altceva. De-abia cînd ajunseră în biroul lui Mirescu, ceru să i se raporteze pe larg stadiul cercetărilor, modul cum acționează colaboratorii, ce propusese fiecare și la ce concluzii s-a ajuns. Se încruntă cînd află amănunte despre Păvăloiu și Buică și despre alți colaboratori, pentru ca în final să se declare mulțumit. Cînd Maria apărură cu cafelele, Bădescu i se adresa pe un ton părintesc :

— Mulțumesc, fată dragă. Și nu mai fi supărată. Ieșim noi din încurcătură !

Maria roși și vru să iasă pentru a-și ascunde tulburarea. Crezuse că nimeni nu observă cît e de neliniștită din cauza neisprăvitului acela de Buică !

Bădescu o rugă însă să mai rămînă și o invită să ia loc, anunțînd-o că „avem ceva serios de discutat“. Maria tresări, dar se liniști imediat ce auzi primele cuvinte ale maiorului Mirescu :

— Maria, va trebui să ne ajuți. Din motive pe care le înțelegi, am dori să știm dacă ești de acord. Misiunea, în mare, ar consta într-o deplasare de o săptămînă-două, poate trei. Nu vei fi singură.

— Accept, tovarășe maior ! spuse fata repede, ca și cum s-ar fi temut ca nu cumva cei doi să se răzgîndească.

— E de datoria noastră, fată dragă, interveni Bădescu, să te avertizăm : s-ar putea ca tot ce ai făcut pînă acum să fi fost floare la ureche pe lîngă ce te-așteaptă. Poate că ți-ar trebui un răgaz să reflectezi...

— Iertați-mă că vă întrerup, tovarășe colonel, spuse fata cu convingere, dar nu am nevoie de reflecții ; primesc și... vă mulțumesc din toată inima pentru încredere.

Colonelul Bădescu se întoarse în stațiune după-amiază reluîndu-și preocupările sale de concediu, din care nu lipsea

o „mică prezență“ la bufet, o plimbare pe străzile animate sau un taifas cu fetișcanele de la „Alimentara“ din colț, unde era trimis după cumpărături de soția sa. Comunicativ, pus uneori pe șotii, Bădescu se integrase perfect în ambianța veselă a stațiunii. Responsabilul bufetului se oferise personal să-i prepare o țuică fiartă, iar cele două fete de la „Alimentara“ se întrețineau cu dînsul, uitînd că după teighea se încropește o coadă respectabilă. Pe stradă era salutat cu respect și înțrebat de sănătate. Își dădea seama că puțini îi cunoșteau numele ; i se adresau cu „ce mai faceți, tovarășe ?“, îi spuneau că le-ar face plăcere să-l mai întîlnească și se despărțeau. La întoarcerea din București fu nevoit să dea explicații, arătînd că plecase după niște medicamente, dar asta o necăji nespus pe farmacistă : spre seară îl opri în stradă, spunîndu-i că nu trebuia să se obosească atîta deoarece putea să-i ofere ea medicamentele de care avea nevoie.

În timpul nopții, temperatura înregistrează o scădere amenințătoare. A doua zi dimineața, pe la orele 10, soarele scâldea totul într-o lumină de basm. Muntele trona maiestuos cu căciula lui uriașă țesută din nea strălucitoare. Străzile fură din nou invadate de turiști, apoi se goliră. Dincolo de gară, copiii își aranjaseră o pîrtie pe cîste, umplînd aerul cu strigătele lor. Un om de statură potrivită stătea în vîrfurile pîrtiei și le făcea vînt, iar ei drept mulțumire îl bombardau din cînd în cînd cu bulgări de zăpadă. Părea cu totul absorbit de această joacă. Reuși chiar să-i organizeze pe copii în așa fel încît să pornească toți odată cu saniuțele la vale. Mai apoi se retrase la marginea pîrtiei, privind cu plăcere zbenguiala lor. Sătui parcă de joacă, copiii îi dădură pace. Era și timpul ! Dacă ei ar fi auzit mesajul primit de „nenea“, ar fi intrat, fără îndoială, la bănueli, și-atunci țin-te ! Să te ferească sfîntul de mulțimea detectivilor amatori care ar porni pe urmele tale în astfel de împrejurări ! Copiii au darul pe care toți detectivii din lume și-l doresc atît de mult : de a observa fără a fi băgați în seamă !

— Aici Z-5 ! Aici Z-5 ! Sînt în sectorul 3. A apărut. Totul normal !

— Succes, băiete ! Atenție !

— Vă mulțumesc ! Nici o grijă.

Cel care comunicase cu Bătrînul primi mai apoi ordin să ia legătura cu D-8. Este posibil să se ivească fenomenul de ecran-

nare a undelor. D-8 va fi „intermediarul“. Prin el, Z-5 raportă că sînt în apropiere de cabana „Stejarul“...

Z-5 îl însoțea pe Badiu, bineînțeles, de la distanță, așa cum se stabilise. Pînă la cabană ocoliră pe Valea Zănoagelor, trecură pe lîngă teleferic și se înscriseră pe pîrtia unde-și făceau antrenamentul obișnuit fondistii de la asociația din localitate. Îmbrăcat într-un pulovăr de culoare deschisă, cu pantaloni negri, lucrați impecabil, cu ochelarii săi de soare, la care se adăugau mișcările energice și o perfectă alunecare pe schiuri, Badiu părea mai degrabă un antrenor tînar pornit pe urmele elevilor săi sau în recunoașterea unui eventual traseu pentru concurs. Z-5 clătină din cap cu admirație cînd îl văzu pornind vijelios pe o pantă abruptă, cu dezinvoltura unui schior de clasă. Se luă după el ceva mai tîrziu, alăturîndu-se unui grup de tineri, care-l acceptă cu simplitate. Ajunseră la cabană aproape de orele 11. Z-5 bău un ceai cu rom și, pretextînd că vrea să-și ceruiască schiurile, părăsi grupul de tineri, fiind convins că va putea să-i găsească acolo și peste două, trei ore pe cei cu care venise : era prea cald și prea plăcut în salonul de jos al cabanei pentru a renunța atît de repede la... cafea și coniac. Stabili legătura cu D-8, cu ceilalți, aflați la locurile dinainte hotărîte, și porni în iureș spre Valea Cerbului, unde Badiu avea întîlnire. Din discuția fugară cu cabanierul află că „tovarășul acela a plecat acum zece minute“: „Perfect!“ — exclamă Z-5, uitînd să-i mulțumească omului pentru informația dată. Se gîndi că, de-ar fi venit la cabană cu zece minute mai înainte, s-ar fi întîlnit nas în nas cu „tovarășul acela“, lucru care nu i-ar fi convenit de fel, și ar fi dăunat acțiunii. Îl zărise pe individ în ajun. Părea îngîndurat, contrariat de ceva, pentru ca brusc să-și schimbe atitudinea, privind cercetător în jur. Se înscrisese la cabană sub numele de Lazăr Adamache, inginer, motivîndu-și lipsa actelor cu o hîrtie... convingătoare. Spusese că-i puțin răcit și că ar dori să i se servească mîncarea în cameră.

Z-5 avea misiunea să-l fotografieze pe inginer cînd ridica pipa căzută din mîna lui Badiu, să-i vadă reacția și s-o fixeze pe peliculă în momentul cînd va da ochii cu inspectorul. Înțelese că nu-i o treabă ușoară : locul ales — pe firul văii — nu permitea apropierea. De o parte și de alta se înălțau pereții de stîncă ai muntelui, imposibil de traversat cu schiurile. Lăsa schiurile între brazi și porni ușor pînă la o scobitură în

stîncă, unde zăpada, răscolită de viscol, se aciuisse în voie. Îl zări pe inginer, apoi pe Badiu apropiindu-se și depărtându-se în grabă. Inginerul ridică pipa și se depărta alene în sens invers. Rămase locului, își privi ceasul, apoi își aprinse o țigară: fu ultima imagine pe care Z-5 o mai înregistrează în aparat, întrucît cele ce urmau îl descumpăniră. Deasupra lui auzi trosnete de copaci rupți, un bubuit surd se apropie de el, pentru ca imediat să se transforme într-un vacarm de nedescris: avalanșa mătura totul în calea ei, îndreptîndu-se vertiginos spre fundul îngust al văii! Îl zări pe inginer fluturîndu-și desperat brațele, probabil că scosese și țipete de spaimă, dar nimeni nu le mai auzi.

Cînd i se raportă că inginerul a fost îngropat sub avalanșă, colonelul înjură cumplit și ordonă să se ia măsuri pentru a-l scoate pe Z-5, iar D-8 să controleze de urgență cine a provocat avalanșa. Se acuza în gînd pentru lipsă de prevedere, deși înțelegea prea bine că ar fi fost imposibil de supravegheat întregul masiv, acoperit de brazi și zăpadă.

Îl reîntîlni apoi pe Badiu, care era profund consternat de cele întîmplate, ba chiar își ascundea cu greu spaima provocată de gîndul că, dacă ar fi întîrziat cu cîteva secunde, ar fi avut soarta celui cu care se întîlnise. Bădescu îl liniști cît putu mai bine și se despărți de el cu gustul amar al înfrîngerii.

5. Presimțiri sumbre

Pe un ton insidios, Stoicănescu îi interzisese să mai vină la bufet. Stînd în grădina din spatele casei, în fața magaziei unde își avea „dormitorul”, Buică rezistă cu greu tentației de a face un mic control prin locuința gazdei sale. Își închipui chiar și scena ce ar urma dacă ar fi descoperit : fostul avocat s-ar năpusti la el, roșu ca o sfeclă, el i-ar cere iertare, că numai foamea îl făcuse să cotrobaie... Asta în cazul cel mai bun, firește, pentru că s-ar putea ca Stoicănescu să nu se mulțumească numai cu atît. Îi venea să rîdă de figura pe care-o va face dom' Vasile cînd îi va afla adevărata identitate.

— Mai va pîna atunci ! oftă Buică, privind spre cerul țesut cu stele, spre vîrfurile pomilor din jur. Clipele acestea de inactivitate silită, dar și de obositoare încordare îi măcinau nervii. Se trezi sărind cu gîndul de la un subiect la altul, de la chipul Mariei la scene din copilărie și de la acestea la un dialog cu Dan Mirescu... Apoi imaginile se învîlmăseau. Aflîndu-se într-o astfel de stare nici nu auzi pașii lui Stoicănescu. Cel sosit se uita țintă la el și numai umbra nopții îi ascundea satisfacția.

— Ar fi trebuit să-ți iei ceva pe tine, singură tinerețea nu te apără de răceală, crede-mă.

Vorbea blînd, cu un ton de falsă îngrijorare, pe care Buică îl înregistră, punîndu-și toate simțurile în alarmă.

Intrară în casă. Pentru prima dată pășea în „sanctuarul” barmanului. Lumina becurilor inundă sufrageria spațioasă și Buică fu cuprins de o ușoară emoție : nu mai intrase într-o

„casă de oameni“ de la începerea... misiunii și totul i se păru ciudat și impunător, străin și totuși atât de apropiat. Fu sincer în sfiala lui și pentru prima dată i se întâmpla asta în relațiile cu misterioasa lui gazdă. Își plimbă privirea peste mobilă, peste covorul persan. Totul era de un lux discret, de la lustră și vasele de cristal pînă la culoarea covorului. Nici nu-și dăduse seama cît de mult tînjise după o astfel de ambianță, după o cameră unde în clipe de răgaz să stai cu palmele sub ceafă, absent și totuși atât de sigur că te înconjoară ceva intim și așezat. Își reveni repede și spuse cu entuziasm :

— Stai mișto, dom'Vasile, pe dumnezeul meu, ăst-i palat boieresc... Pfiu ! Aici-s bănișori, nu glumă !

Vădit măgulit, Stoicănescu zîmbi, continuînd să se dezbrace, dar după ce își așeză haina pe un umerăș se schimbă la față, luînd un aer mohorît, ca omul căruia o vorbă aruncată din întâmplare de alteineva îi provoacă o negrăită amărăciune. Deschise bufetul cu mișcări largi, de parcă săvîrșea un ritual, prinse două cupe între degete, turnă în ele niște băutură și apoi i se adresă musafirului cu o voce din care răzbătea compătimirea :

— Ia și bea.

— Noroc, dom'Vasile. Dădu pe gît conținutul paharului, plescăi din limbă de cîteva ori și spuse admirativ : Am mirosit eu, dom'Vasile, că dumneata ești obraz subțire.

Gazda schiță un gest a lehamite și adăugă cu glas amar :

— Ce știi tu, băiete, nu-ți doresc să treci prin cîte-am trecut și trec eu... Singur, nimeni care să-ți zică o vorbă bună...

Buică stătea la pîndă, prefăcîndu-se că-i ascultă cu cea mai mare atenție spovedania, cînd mirîndu-se, cînd indignîndu-se, în funcție de întâmplarea relatată. Avusese o consoartă — povestea Stoicănescu — care fusese o floare de femeie, dar murise într-un accident stupid și îl lăsase singur, nemîngîiat, distrus sufletește, iar apoi, după buclucul acela, renunțase la lumea lui, la colegi și prieteni, își căutase o muncă brută, asta-i făcea bine, îi alunga gîndurile.

Povestea cu același glas moale de om năpăstuit și turna în pahar, făcîndu-i de fiecare dată semn „vagabondului“ să bea. De la un timp, Buică simți că-l apucă amețeala. Încercă să reziste, să-și domine simțurile, dar fără prea mult succes.

Și nici măcar nu avea unde să „subțieze” conținutul paharului — așa cum ședea așezat pe fotoliu, față în față cu cel care poate nu are un gând anume, dar îi urmărește orice mișcare a mâinilor, a ochilor, a gurii, ba chiar a sufletului. Iar mîna aceea se întinde spre el și poruncește : „Bea ! Trebuie să bei, să ne înecăm amarul”. Cîtăva vreme, nici nu mai auzi vocea celui-lalt, poate că tăcuse și își admira opera, zîmbetul acela i se pare un rînjit în stare să deruteze pe oricine. Și totuși, luă seama că își păstrează gîndurile — după părerea lui — neîntinate. Alcătui în grabă cîteva fraze și descoperi că nu încalcă cu nimic logica. Se încordă :

— Tare, dom'Vasile... Mă-mbătai, pe dumnezeul... Om subțire...

Vorbele îi sunau străin și totuși avea senzația că au darul să-l dezmeticească. În aceeași clipă zări ochii holbați ai celui-lalt, ochi hipnotici, de reptilă care-și pregătește cu furie punga cu venin. Auzi șuierul vorbelor, vorbe de spaimă, ce i se izbeau de timpane ca de o scîndură goală. De încordare, fruntea lui Buică se umplu de broboane. Își înțeleștă fălcile, stăruind în efortul de a se desprinde de ameteală, și reuși să priceapă cele ce i se spun. Stoicănescu încerca să-l convingă de necazurile care-i pasc pe amîndoi. Nici unul nu va scăpa fără ani grei de pușcărie — el ca tainuitor, Blănaru ca un criminal ce este.

— Vreau să fiu liniștit, dar nu pot, înțelegi ?

— 'Teleg, dom'Vasile, că n-oi fi prost... Lasă-l dracului de pahar...

— Ă... ăla n-o să tacă ! El e moartea mea și-a ta... Mi-e milă de tine... eu sînt bătrîn... tu ești tînăr, poate-ți găseai și tu o femeie, îți încropeai un cămin, ai fi trăit ca oamenii, te-aș fi ajutat, dar tu ești bleg, o cîrpă, te lași călcat în picioare... Lasă-i să te zdrobească, nu-mi pasă, n-are de ce să-mi pese, păcat de tinerețea ta...

Spaima se lipise pe fața lui Buică, nu-i fu greu să simuleze, dar tăcu mai departe, înțeleștîndu-și degetele pe brațele fotoliului. De-abia mai tîrziu, cînd celălalt îi spuse că de el depinde viața amîndurora, că numai el, Victor Blănaru, îi poate scăpa de închisoare, rosti gîtuit de neputință :

— Ce... ce... trebuie să fac, dom'Vasile ?! Nu mai vreau pușcărie... auzi ?

— O nimica toată. Vrei sau nu ?

— Da !

— Atunci ascultă : mi-e milă de tinerețea ta, vreau să te ajut. În zori trebuie să pleci. Cu *ăla*. Ai înțeles ? Foarte bine. Acum culcă-te și peste două ore am să-ți spun ce faci. Nu, nu pleca ! Te culci aici, pe jos, n-are rost să mergi în magazie.

Buică scăpase binișor de ameteală, dar continua să rostească vorbe cam anapoda, din care nu lipsea hotărîrea de a face tot ce-i zice dom'Vasile, bunul dom'Vasile, oblăduitorul lui...

Pe întuneric se gîndi la cele petrecute și ajunsese la concluzia că totul nu fusese decît o scenetă mediocră „jucată“, desigur, la desperare. Descoperi astfel că, de fapt, dom'Vasile se teme de *ceva* un *ceva* care lui, lui Buică, îi scapă printre degete.

Un singur lucru îl mîhni : nu mai avea cum să-l anunțe pe prietenul lui, pe cel căruia îi spusese Umbra ; va trebui să se bizuie, într-adevăr, numai pe el însuși. Era de prevăzut, desigur, un deznodămînt. Dacă nu vorbise cu Umbra despre acest final, o făcuse mai mult de teama de a nu fi învinuit de „tratare simplistă“ a situației, de subestimare a celor cu care au de-a face. „*În zori trebuie să plec. Cu ăla !*“ Vagă indicație, desigur, dar și pe baza ei se pot face cîteva presupuneri : *Unde ?* Iată o întrebare la care nu putea da răspuns. Cu ce plec ? Cu trenul ? Cu mașina ? Pe jos ? De ce cu *ăla* ? Aici e simplu : *ăla* trebuie redus la tăcere ! Acesta-i esențialul ! Ce importanță mai au mijloacele de deplasare și locul... crimei ? Deci : Stoicănescu îmi cere să plec împreună cu *ăla*, să-i fac de petrecanie ; de la sosire și pînă în acest punct, subsemnatul s-a supus aceluiași plan de pregătire pentru uciderea insului de care dom'Vasile ține să scape cu orice preț. Dacă aș ști și *de ce vrea să scape de el*, poate că „afacerea“ ar trebui trecută urgent miliției, iar eu ar trebui să-mi iau tălpășița, să mă prezint în fața Bătrînului și să-i raportez că umila mea persoană a făcut cîteva pași, dar nu înainte, ci înapoi, depărtîndu-mă și mai mult de acel blestemat „Comitet al răzbunării“.

Pleoapele i se lăsară grele și adormi. Un somn adînc, ca și cum s-ar fi aflat în cea mai deplină siguranță. Se trezi brusc, nedîndu-și seama, la început, unde se află, și sări ca ars cînd îl observă pe Vasile Stoicănescu aplecat deasupra lui.

— Trebuie să pleci cât mai repede... Aseară n-am vrut să te sperii : se pare că miliția îi dă târcoale lui Gurgan. A făcut niște matrapazlîcuri. Dacă pune mîna pe el, știi ce urmează : nu știe să-și țină gura ! Are să vorbească și despre tine. Așa că... plecați amîndoi cu trenul. La podul Groșării îi faci vînt. Prinzi momentul, exact la pod, altfel s-ar putea să... mai aibă puțința să vorbească și atunci... Sau te-ai răzgîndit ?

— Se poate, dom' Vasile ?!

— Bine. Dispari din oraș. Cu cei de la depozit aranjez eu. Te stabilești în orașul C. Pe Valea Prahovei sînt mulți turiști, oameni străini... Treci neobservat. Te prezinți la fabrica nouă, mai bine zis în construcție, și îl cauți pe Gheorghe Lădoi. Îi spui : „M-a trimis tovarășul de la Orlești să vă întreb dacă vă duceți să luați butoiul cu vin !“ Ții minte ? Așa. Îți găsește el un locșor. Nu sufli nici o vorbă despre mine. Nu ți-ar folosi la nimic, pentru că nu mă cunoaște. Dacă nu-ți ții gura, poți să-ți iei adio de la... libertate. Nu e greu să-l aduci pe Gurgan lîngă ușa vagonului. M-am gîndit și la asta : imediat după trecerea podului urmează să aruncați un pachetel... Restul — o să-ți dai seama din instrucțiunile pe care vi le dau la amîndoi. Acum... asta-i. Dă-ți seama că viața ta e în mîinile lui Gurgan. Am fost bun cu tine, acum e rîndul tău.

Buică tăcea, ascultîndu-l docil, puțin mahmur și speriat. Vorbele lui Stoicănescu aveau în ele ceva metalic, un ascuțit aparte, care-i dădea de înțeles că, în caz de refuz, viața lui s-ar curma între aceste ziduri frumos tapetate, cu tablouri nu lipsite de gust. În timp ce vorbea, Stoicănescu ținea mîna în buzunar, ostentativ. Făcu o mișcare rapidă și-i întinse lui Buică un pachet de bancnote. „Ești bine plătit, tinere ! își spuse Buică. De regulă, criminalii își primesc răsplata *după*, pe cînd tu ai marele avantaj de a fi plătit înainte !“

Dacă Stoicănescu și-ar fi dat seama ce ascunde tăcerea vagabondului din fața sa, ar fi scos la iveală pistolul și l-ar fi descărcat fără ezitare. Era însă prea surescitat de pericolul care-l pîndea și luă expresia întipărită pe fața interlocutorului său drept o buimăceală de moment. Curînd se auzi o zgîrietură pe pervazul ferestrei și Stoicănescu se grăbi să deschidă ușa. Gurgan, cel care ridicase sifonul la bufet, îl privi din prag, ironic, cu un zîmbet superior, apoi nu-i mai dădu nici o atenție. Stoicănescu repetă instrucțiunile cu aruncarea pa-

chetului la podul Groșării, atrăgându-le atenția să facă treaba asta imediat după pod, acolo unde se află „omul care așteaptă”. Dacă trec prea departe de pod, totul se duce dracului, „acela” nu va vedea pachetul și... cine știe ce se mai întâmplă. Gurgan îi dădu asigurări că așa va face, „nu-i cine știe ce scofală”, mai ales că nu-i pentru prima dată când face o treabă ca asta.

— Biletele vi le dă Tevie-hamalul... Și-acum, descălțați-vă!

Luă încălțăminte și intră cu ea într-o încăpere alăturată, de unde se întoarse peste câteva minute. Îi puse apoi să-și vîre palmele într-o soluție incoloră, atrăgându-le atenția să nu se spele pe mâini decît „după ce treaba e făcută”. Gurgan ridică din umeri, dînd a înțelege că sfatul celui alt este inutil, știe-el cum să procedeze.

Buică fu cuprins de emoție și observă că mîinile îi tremură ușor : așteptase „descoperirea” acestor clipe cu toată ființa lui, era doar singurul indiciu, primul, dar și cel mai concludent că nu trecuse zadarnic prin atîtea încercări. E adevărat, „misiunea” pe care i-o dă Stoicănescu are implicațiile ei — nu știe cum va proceda, va vedea la fața locului. Trebuie făcut ceva pentru a nu-l alarma și mai mult pe acest dom’Vasile. Își dă seama că îi trebuie calmul căpitanului Păvăloiu, mintea limpede a Bătrînului și spontaneitatea Mariei. Dacă va fi nevoie, le va avea pe toate, s-ar simți umilit să se împotmolească tocmai cînd „elementul comun” a apărut atît de neașteptat.

Ieșiră pe rînd din locuința lui Stoicănescu. Afară era încă întuneric, iar pînă la sosirea trenului mai aveau cel puțin o oră. Buică se gîndi că ar trebui să se descotorosească de Gurgan, să dea de veste cuiva — deocamdată nu-și dădea seama cui — bănuind cîtă vîlvă va stîrni printre prieteni dispariția lui. „Nenorocirea e că Stoicănescu va trimite în tren și un „martor”, gîndi el. Vrea omul să fie sigur că Gurgan va fi redus la tăcere pentru totdeauna. Dacă n-ar proceda așa, ar însemna că-i un prost. În afară de câteva „gafe” inexplicabile, Stoicănescu nu este omul care să se lase dus de nas...”

Străzile erau pustii. În timp ce la munte ninsese, aici era încă toamnă. Pe jos, frunzele castanilor așezaseră un covor căre foșnea ușor la fiecare pas. Buică o luă pe Strada Mare, trecu de clădirea telefoanelor, apoi intră în părculețul de

alături, simulînd că vrea să se adăpostească de luminile unei mașini care venea dinspre gară. Nici nu făcu însă cîtiva pași, că și auzi în spatele lui gîfiielile lui Gurgan. Se prefăcu speriat și înjură înciudat, destul de tare ca să fie auzit de celălalt. „Presupunerea mea că voi fi, la rîndul meu, supravegheat era deci întemeiată“ gîndi Buică, uitîndu-se contrariat și mirat la celălalt. Se răsuci pe călcîie și se întoarse pe Strada Mare, nu însă înainte de a adăuga, pentru a-l liniști pe Gurgan :

— Drace ! M-am speriat... Venea o mașină din jos și nu voiam să fiu văzut.

În mîna celuiilalt luci ceva metalic și pe Buică îl trecură fiorii. Dacă Stoicănescu îi dăduse și lui Gurgan o „misiune“ asemănătoare cu a lui ? „Imposibil ! De ce ar renunța la un element nou ca mine, docil, fricos, bun să joace cum îi cîntă ?!“ Faptul însă că Gurgan are pistol îi mări neliniștea : nu fusese vorba de nici un pistol. Dacă Stoicănescu vrea cu adevărat să scape de Gurgan nu-i pune în mînă o armă cu care, la nevoie, să se poată apăra. Se vede treaba însă că Stoicănescu și-a subestimat unealta, considerînd că el, Gurgan, nu e în stare să-și ia, din proprie inițiativă, măsurile de autoapărare. Nu se poate să nu fi aflat și Gurgan că, atunci cînd te afli printre lupi, nu trebuie să fii cu mîinile goale și să le admiri colții.

În fața spitalului, Buică fu tentat să-i atragă atenția portarului, dar se răzgîndi, considerînd gestul cel puțin copilăresc. La ce i-ar folosi ? Curînd la orizont apăru o pată discretă, ca o cerneală apoasă. Dinspre Olt se înălța treptat o ceață deasă, ca niște vălatuci de vată. Cîtiva cîini lătrară în satul de dincolo de rîu, un acar strigă ceva nedeslușit și curînd se auzi un zgomot abia perceptibil. Nu era un zgomot anume, ci ceva care plutea în aer, cuprindea firea : se trezea orașul ! Mai erau cîteva minute pînă la sosirea trenului și pe peron apărură dintr-o dată chipuri somnoroase, bărbați, femei, tineri, bătrîni, agitați ca și cum ar fi căutat ceva fără să știe ce anume. Tevie trecu prin fața lui Gurgan și sări ca ars cînd se auzi strigat.

— Tevie... dă, mă, biletele pentru domnu...

Tevie ținea biletele în mînă, așa că i le întinse cu un gest repezit, se mai holbă cîteva clipe la cel din fața lui, apoi plecă, tîrșiindu-și picioarele. Gurgan se apropie de Buică și

lăsa să-i cadă un bilet de tren, spunându-i printre dinți, zădărit parcă de ceva :

— Eu, fir-ar mama-măsii a dracului, trebuie să le fac pe toate.

Cînd se întoarse, îl avertiză să nu care cumva să umble cu șmecherii, că și-a găsit nașul cu el. Trenul sosi, se produse binecunoscuta vînzoleală, se auziră strigăte, chemări, cineva rîse, un rîs nervos, nefiresc, enervant. Buică se îndreptă spre vagonul 3 și se urcă pe scară, cuprins de presimțiri sumbre : nu mai credea în aparențe, în raționamente, avea senzația că undeva, în labirintul în care fusese aruncat, i se rezervase un cu totul alt rol decît cel declarat de Stoicănescu. Ceea ce îl apăsa îndeosebi era nesiguranța dacă cel „vizat“ pentru podul Groșării era Gurgan sau el. Ah ! Dacă ar fi putut să le dea de veste celorlalți !

6. De ce s-a sinucis ?

Colonelul Bădescu își întrerupse „concediul”, revenind în capitală. Cîteva zile, împreună cu subordonații săi desfășură o activitate febrilă, îndreptată spre un unic scop : depistarea celor care participaseră, direct sau indirect, la acțiunile „Comitetului răzbunării”. Inconvenientul consta mai ales în faptul că erau destui care habar n-aveau că aduseseră servicii așazisului comitet, iar alții nu știau decît că acționaseră la o somație venită... nu se știe de unde ! Modul de lucru al „Comitetului” era ingenios prin simplitatea lui. Mai întîi se documenta asupra unui ins sau altul, apoi venea cu clasicul șantaj : acționezi, ori dezvăluim organelor în drept ce știm despre tine ? Cei recrutați erau folosiți la intervale foarte mari, îngreuiind și mai mult cercetarea și depistarea firelor.

Colonelul Bădescu și maiorul Mirescu se convinseseră că lupta trebuie continuată cu angajarea tuturor forțelor. Fulger și cei care se află în spatele lui se folosesc de activitatea „Comitetului” în scopuri bine chibzuite. Nu era nevoie de prea multă perspicacitate pentru a-ți da seama că „fițiucile” jucau un rol secundar și nimeni nu se îndoia că, la momentul oportun, Fulger se va descotorosi de „Comitet” cu aceeași ușurință cu care se aruncă la coș un obiect nefolositor. Cînd și cum, rămîne de văzut. Cîteva greșeli îi dezvăluie numai intenția, nu și modalitatea de a și-o pune în aplicare.

Cînd generalul îi chemă pe amîndoi, Bădescu scoase, fără voie, un oftat : era sigur că va primi observații pentru cele

întîmplate pe Valea Cerbului. Pierduseră o verigă destul de importantă...

Sentimentul acesta nu-l părăsi nici în clipa cînd generalul îi pofti să ia loc. Nici urmă de supărare ! Ba chiar li se adresă zîmbind :

— Ce se-ntîmplă cu voi ? Parcă vi s-au înecat corăbiile ! După cîte ştiu, nu avem nici un motiv de îngrijorare. Sau mă-nşel ? Doar bătălie fără pierderi nu am auzit să fi existat.

Continuă pe acelaşi ton, îl dojeni pe Bădescu pentru că... l-a convins să-şi amîne concediul, apoi ceru să i se raporteze situaţia cît mai amănunţit. Bădescu începu :

— Aşa cum v-am raportat, am pornit pe urmele unor fituici şi am dat de un cuib de spioni şi trădători, pe care îi căutam de mai multă vreme. Meritul revine, în primul rînd, căpitanului Albu, dar şi căpitanului Păvăloiu. Iniţial, ei au descoperit, mai mult prin deducţie, că firele „Comitetului“ duc într-o altă direcţie decît cea aparentă.

— Mda, era clar că nu s-au înşelat cînd şi-au propus să-l suprimă pe Păvăloiu — remarcă, gînditor, generalul. Te rog să continui.

— Cu aprobarea dumneavoastră, a trebuit să reluăm dosarul Dominic, să revedem mesajele transmise prin radio de el şi de grupul lui. Cu ani în urmă, organele noastre fuseseră pe cale să descopere totul. Dominic a simţit primejdia şi s-a dat la fund. Dintr-o eroare, în dosar stă scris că grupul de spioni şi trădători s-a autolichidat. Dominic a reuşit să fugă peste hotare, apoi a plecat într-o presupusă misiune în Africa. Ziarele occidentale au scris despre căsătoria lui cu fiica unui baron scăpătat şi cu asta s-a terminat. La 21 iulie 19..., patru din cei care-l ajutaseră — se arată în concluziile dosarului — au părăsit ţara clandestin, folosind o barcă cu motor, pentru a ajunge în apele neutre, unde-i aştepta un submarin. Lucrurile aşa se şi petrecuseră, dar în loc de patru, cu barca plecase un singur individ. Toate cercetările arătau că fuseseră patru ! Intenţionat lăsaseră astfel de urme, pentru ca în aceeaşi noapte sau mai tîrziu, cei trei să se retragă în interiorul ţării. Presupunînd că ei deţineau date despre amplasarea şi denumirea unor unităţi, a fost nevoie de un efort uriaş pentru ca informaţiile pe care, eventual, le deţineau spionii să devină inoperante.

Cîteva ani am reușit să dejucăm încercările unor spioni de a pătrunde în interiorul țării. Grupul Fulger a fost reactivat, dotat cu mijloace tehnice perfecționate, subvenționat cu banii necesari. Domeniul de acțiune — nelimitat: date cu caracter militar, de la organizare, dotare, efectiv, modalități de instruire pînă la sistemul tactic și cercetările oamenilor noștri de știință în domeniul armamentului și tehnicii de luptă. Modalitatea de scurgere a informațiilor — pe două căi principale: prin anumite persoane aflate în țara noastră cu diferite însărcinări onorabile și prin radio. Prima cale a fost mai puțin uzitată, socotind că, de bună seamă, organele noastre nu vor sta cu mîinile în sîn. A doua e folosită și în prezent, la intervale foarte neregulate și cu eficiență foarte redusă. Măsurile de dezinformare luate, vigilența militarilor, a populației, i-au împiedicat pe cei în cauză să intre în posesia datelor de care aveau nevoie. Poate din teama de a nu pierde încrederea patronilor lor, au recurs la falsuri: la o informație aproximativ exactă, dar de importanță minimă, adaugă un lanț întreg de date eronate. Nu am reușit însă să depistăm cine se ascunde sub numele de Fulger. Toate încercările noastre au eșuat. Păvăloiu era de părere că oricare dintre cei bănuți poate fi conducătorul grupului: Sobor, Dominic, Amos, Lucia, Cosmin. Înclin să-i dau dreptate, deși nu-i exclus ca firele să ducă în altă parte. Pentru a găsi urmele lui Fulger, am recurs și la șiretlicul pe care-l știți, propus de tovarășul maior.

— Ingenios, Mirescule! De la armată am primit felicitări, pe care ți le transmit cu plăcere... Stai, stai jos, vom mai vorbi despre asta. Te-ascult, tovarășe colonel: nu omite nici un amanunt, chiar dacă-l cunosc.

— Fulger a simțit, probabil, că i s-a întins o capcană. Din „surse sigure“ i-a parvenit informația despre locul unde urma să se desfășoare aplicații tactice de amploare, în cadrul cărorora se experimenta și sistemul de legături denumit M.S.-405. El a primit ordin, pe calea undelor, să se intereseze îndeaproape de această aplicație. Era chiar somat s-o facă, folosind toate mijloacele posibile. Radiograma, transmisă de pe un vas care părăsise portul Constanța, ne-a dat prima certitudine că Fulger va veni la „întîlnire“. Și, într-adevăr, a fost prezent, dar nu singur: în zonă au pătruns mai multe persoane dintre cele ținute sub observație. Planul nostru a

eșuat. Ne-am ales totuși cu ceva: după toate aparențele, „grupul Fulger“ este convins că ne interesează exclusiv depistarea „Comitetului“. În plus am descoperit cu surprindere că o altă agentură de spionaj, rivală celei în slujba căreia se află Fulger și-ai lui, caută să pună mîna pe „Comitet“. Fulger a simțit mai de mult „jocul“, a raportat șefilor lui și a primit următorul ordin: să se descotorosească de „Comitet“, dar să ne și ajute să-i îndepărtăm pe rivalii săi de aparatura care se experimentează.

— Cu alte cuvinte, un „colaborator“ neprevăzut, Bădescule?

— Da, tovarășe general. Am recunoscut abilitatea lui Fulger de la început. Vă rog să mă credeți că nici acum nu-mi explic cum a fost posibil să-și asume riscul de a veni în apropiere de zona aplicației.

— Nu trebuie să te miri. Cei de la „centru“ au descoperit inexactitatea informațiilor transmise. Fulger voia deci să-și răscumpere „greșeala“ — a lui și a grupului lui — printr-o mare lovitură. Un calcul simplu, nu? Sau ești de altă părere?

— Nu, tovarășe general, se grăbi să-l asigure Bădescu.

— Bine. De altfel, cine s-ar fi gândit că posedă un asemenea sistem de transmitere a mesajelor cifrate? Vezi? Te-ai supărat degeaba pe secția specială, nu-i așa?

— Aveam însă o scuză, tovarășe general: Fulger transmitea pe aproape aceleași lungimi de undă, patru la număr, printr-o rotație simplă: 1,2,3,4, 4,3,2,1, 2,1,3,4,... Nu reușeam să detectăm locul emisieii. Transmitea din zone diferite. Totdeauna din mișcare.

— N-are rost să intri în dealii tehnice, îl întrerupse generalul. Și... ca să-ți iau o piatră de pe inimă: specialiștii consideră că avalanșa poate fi provocată și de la o distanță oarecare. Ați găsit ceva urme?

— Da. Numai că pe creastă trecuseră și numeroși turiști, schiori de la asociație care se antrenau, un grup de studenți...

— Abandonați deocamdată cercetările pe creastă. Vedeți cine se afla la cabana „Foișorul“ de pe versantul opus. Este indicația specialiștilor. Continuă.

— Ne-am dat seama că nu întâmplător inginerul a fost prins sub avalanșă. Burnic, care-și dăduse numele de Lazăr Adamache, era din grupul lui Fulger și nu înțelegeam de ce acesta își suprimă colaborării.

— Acum e clar ?

— Da, tovarășe general : cele petrecute cu căpitanul Păvăloiu au trebuit reconstituite pas cu pas. Concluziile sînt edificatoare. Planul nostru : continuăm să ne ocupăm de „Comitet“, supraveghind mișcările celor care au mai rămas în grup : Cosmin, Dominic, Sobor, și Lucia. Cel care purta denumirea de „Amos“, respectiv Burnic, ne-a scăpat.

— Te obsedează Burnic ăsta, rîse generalul. Bine, bine, te ascult.

— Trebuie să aflăm cine este Fulger, dar și cine sînt cei cu care ține legătura. Este ordinul dumneavoastră.

— Și-l mențin, Bădescule. Înțelegeți și voi de ce : s-ar putea ca după lichidarea grupului să rămîna unele „reziduuri“ care ne-ar putea da din nou de furcă. Oricum, arestarea grupului se va executa numai după sosirea Pescărușului. Va fi organizată primirea lui cu toată grija. Ați înțeles ?

— Da, tovarășe general. Permiteți să raportez „dispozitivul“ nostru actual ?

Bădescu dădu amănunte despre locul și obiectivele fixate colaboratorilor, despre sprijinul pe care îl primesc, cu bune rezultate, din partea organelor de stat și a unor ofițeri din unitățile armatei, apoi își exprimă încrederea că „toți vor face treabă bună“.

Veni și rîndul maiorului Mirescu. Raportă cu calm constatările, rolul „Comitetului“, greutățile întîmpinate în depistarea celor implicați. Da, Fulger cunoaște bine psihologia celor care calcă legea. La Iași l-a folosit pe un medic ginecolog care se ocupa clandestin de întreruperi de sarcini ; la Sibiu — un funcționar de la o organizație de construcții care avea la activ sustragerea multor materiale ; la Constanța — un responsabil de restaurant care făcuse o afacere dubioasă cu niște obiecte de la turiști ; la Buzău — un achizitor de legume și fructe, mare amator de venituri ilicite ; apoi în altă localitate, un revizor contabil care primea șperț pentru a acoperi lipsurile constatate la inventarierea mărfurilor unor magazine...

— Multă vreme, tovarășe general, nu ne-am dat seama ce rol joacă acest „Comitet“. Ne întrebam dacă nu cumva facem o legătură artificială între el și grupul lui Fulger. Am aflat însă că nu am greșit în aprecierile noastre. Agentura rivală lui Fulger țintește ceva mai departe : să folosească așa-zisul comitet atît pentru misiuni de spionaj, cît și pentru

a da o lovitură de grație adversarilor săi. Fulger se află cu un pas înaintea acestei agenturi și probabil are un plan al lui pentru a scăpa de niște rivali atât de incomozi.

Mirescu expuse apoi planul de acțiune, lapidar, cu deplină siguranță.

Târziu, aproape de miezul nopții, generalul se ridică, făcu constatarea că „ne-am cam întins la vorbă, dar discuția era necesară“, apoi le ură celor doi ofițeri noapte bună și succes.

Cîteva zile nu interveni nimic nou. În zorii zilei de miercuri însă, Bădescu îi puse pe subordonații săi în alertă. Cel care-și zicea Cosmin părăsise localitatea, scosese un bilet de călătorie pînă în Capitală, apoi, după cum informa „însoțitorul“, adormise în compartiment, ca un om fără griji. S-ar putea însă ca el să nu se oprească în București; în situația dată, n-avea cum să-i ghicească intențiile. Pentru orice eventualitate, Mirescu primise ordin să organizeze o rețea deasă de posturi mobile și fixe care aveau misiunea de a nu-l slăbi nici măcar o clipă din vedere pe prețiosul musafir. La serviciu, Cosmin solicitase să i se dea trei zile de concediu, pretextînd că are numeroase treburi personale de rezolvat.

Cosmin coborî din tren calm și recurse la cîteva manevre pentru a-și da seama dacă are vreo „codiță“. Părea că nu se grăbește, ca unul care va putea rezolva treburile mai târziu sau așteaptă un tren pentru altă direcție. Intră pe la mesagerii și ieși în Calea Griviței tocmai cînd mașina 38 oprea în stație. Merse cu autobuzul pînă la Liceul „Gh. Lazar“ și de aici începu o adevărată cursă de urmărire, care le dădu colaboratorilor multă bătaie de cap. Indicația dată — de a vedea cu cine intră în legătură Cosmin — era foarte greu de îndeplinit...

— Aici Puntea 1. Musafirul stă de vorbă cu cineva în fața Casei sindicatelor. Se pare că se cunosc.

Peste cîteva minute, Puntea 1 anunță: a intrat la „Tic-Tac“, s-a adresat unui ospătar și a ieșit. Se îndreaptă spre Calea Victoriei.

La Bibliotecă Academiei răsfoi cîteva cărți de literatură, apoi zări un ins care intra pe ușă și se apropie de el. Puntea 1 preciză că nu-și dă seama dacă cei doi au comunicat între ei.

La stația din fața Universității, Cosmin se urcă într-un taximetru și fu preluat de Puntea 2. Mașina porni spre Calea Moșilor.

— Fii atent, Arcul 1, comunică Bădescu, este posibil să între în aglomerația de la Obor. Puntea 1, Laleaua 3, Salcia 1, Lumina : vă deplasați pe străzile laterale în aceeași direcție cu musafirul.

— Am înțeles...

— Arcul 1, ai luat măsuri de „primire” ?

— Aici Arcul 1. Totu-i în regulă...

În difuzor se auzeau ordinele și răspunsurile lapidare ale colaboratorilor. Totul se desfășura cu exactitate.

Cosmin coborî — așa cum prevăzuse colonelul — în apropiere de Halele Obor. Cu tot gerul ascuțit al dimineții, la Obor era destulă forfotă. Bădescu se felicită în gând că luase măsuri din timp pentru supravegherea cu strășnicie a punctelor aglomerate. Dacă n-ar fi existat însă un plan întocmit din vreme, nu ar mai fi avut timp să organizeze totul pînă la sosirea „musafirului”. Hala Obor are mai multe intrări și ieșiri și cei care-l filau înțeleseseră că va încerca să dispară.

— Aici Arcul 1. Musafirul e puțin agitat. Nu-mi dau seama de ce. Continuăm. Voi încerca să aflu mobilul agitației. Terminat.

Bădescu îl privi pe Dan cu o urmă de îngrijorare pe față. Să fi simțit Cosmin ceva ? Refuza să creadă. Și totuși, s-ar putea ca el să fi observat o oarecare „mișcare” în jurul lui. Dădu ordin încă o dată : Cosmin să fie supravegheat de la distanță. La nevoie să fie lărgit cercul, n-are cum scăpa.

Cosmin colindă multă vreme prin hală, apoi o apucă spre o ieșire laterală. Se opri în fața unei mașini și discută ceva cu cel ce se afla la volan, apoi se urcă. Mașina porni pînă în dreptul Liceului „Iulia Hașdeu” ; aici Cosmin coborî și intra grăbit în cabina unui telefon public. Reveni la mașină și în cîteva minute ajunse pe strada Hristo Botev, pe care o traversă și pătrunse în magazinul „Consignației”, urmărind cu atenție, prin vitrină, ce se întîmplă afară. Cumpără un voltmetru și apoi o luă agale spre Universitate. Coti la stînga și ajunse la restaurantul „Rapid”, unde, ca de obicei, se afla o mulțime pestriță. Fumul îl tăiai cu cuțitul, iar localul semăna mai degrabă cu un iarmaroc. În acest vacarm, în care fiecare vorbea cu cine voia și ce-l tăia capul, Cosmin păru

că-și recapătă calmul. Ceru voie să-și așeze sticla de bere la o măsuță rotundă și intra în vorbă cu comeseții lui. Subiectul: vremea e pe cale de a se încălzi. Da, dimineața e ger, dar pe la vremea prînzului soarele parcă-i de primăvară. Nu poate fi asta o iarnă de-adevăratelea, pentru că de mulți ani parcă s-ar fi răsturnat pămîntul cu c... în sus : iarna nu mai e iarnă, vara nu mai e vară...

Își alesese o poziție bună : putea urmări în voie ce se întîmplă în stradă. Miza, desigur, pe faptul că așteptarea în astfel de situații era greu de suportat și, dacă-i filat, „ceilalți“ își vor pierde răbdarea și vor face o mică greșală. Zăbovi cu sticla de bere mai bine de o oră, apoi intra în forfota magazinului „București“ ; se apropiau sărbătorile de iarnă și cumpărăturile erau în toi. Majoritatea cumpărătorilor erau țărani din împrejurimile Capitalei. Își făceau loc tîrînd după ei coșuri mari, izbeau în stînga și-n dreapta, păreau că luaseră magazinul cu asalt, alergînd de la un raion la altul, din etaj în etaj, strigîndu-se pe nume, ici-colo înjurîndu-se, sîcîindu-i pe vînzători pînă la disperare. Cumpărau. Orice. Veselă și pînzeturi, pantofi și haine de blană, nasturi și ceasuri de mînă, parfum și mașini de spălat rufe, coșulețe de plastic și mașini de cusut, stofe, televizoare... Ici-colo zăreai cîte un om mai calm, care sfîrșea înșă prin a se lăsa păgubaș să mai cumpere. În ajunul sărbătorilor se zvonise că urmează o... reformă monetară sau așa ceva. Unii rîdeau de această gogoriță, alții — printre care și o mulțime de „piețari“ — o luau în serios, zicînd că nu iese fum dacă n-o fi, acolo, un foc cît de mic. Și decît să-i prindă cu banii la ciorap, mai bine îi vîră în lucruri. Orice, numai lucruri, obiecte să fie. „Gogorița“ era, după cum se vede, o mană cerească pentru comerț : dispăreau repede și mărfurile greu vandabile, pe care nu mai pridideau să le aducă din depozite.

Cosmin se lăsa împins, sucit, răsucit, cumpără și el două pahare din material plastic frumos înflorate, colindă toate etajele, cînd sus, cînd jos, afișîndu-și un aer de om grăbit, îl întrebă pe un ins aproape în șoaptă de ce nu merge liftul, discută cu fel de fel de oameni, punîndu-i la grea încercare pe urmăritori. Cînd ieși, zîmbi spre vînzătorul de la standul de cărți și porni pe Lipscani din magazin în magazin. La „Victoria“, lumea clienților era mai calmă și Cosmin stătu mai puțin. Se urcă în mașina 32, coborî lîngă Sala Palatului, intra

pe Știrbei Vodă și luă autobuzul 37, traversă cu el Calea Victoriei, apoi spre Piața Lahovary, schimbă cu 35. Pe Calea Dorobanți se îndreaptă spre un bloc vechi cu un etaj. Bădescu mormăi un „foarte bine” și, după ce ordonă „continua-rea”, fu absorbit de urmările cu totul neașteptate ale „vizitei” lui Cosmin în Capitală.

La câteva minute după ce Cosmin intrase în cabina telefonică, Bădescu primi o veste care-l posomorî: musafirul îi telefonase Luciei! Se aștepta ca el să ia legătura — într-un fel sau altul — cu colaboratoarea lui, deși întâlnirile lor de pînă atunci se petrecuseră la Ploiești sau între Ploiești și Brașov, în împrejurări bine ticluite. Lucia se afla sub observație mai ales că fusese găsită și o fotografie compromițătoare, deși destul de veche. Femeia privea zîmbitoare, sprijinită de brațul unui tînăr zvelt, elegant, care în clipa declanșării aparatului își pusese palma peste ochi. Fotografia fusese luată de la posesoarea ei cu ocazia unei descinderi a miliției în urma unei sesizări potrivit căreia Lucia este implicată în organizarea unei case de toleranță. Lucia nu avusese nici un amestec, dar fotografia rămăsese la arhivă. Dînd peste ea, Păvăloiu o privise cu lupa multă vreme și sfîrșise prin a raporta că „figura omului aceluia mi se pare cunoscută”. Ceruse fără prea multă convingere ca Lucia să fie pusă sub observație, dar întîmpinase o opoziție destul de vehementă și de plauzibilă: nu poți să pui pe cineva sub observație pe simple presupuneri, asemănări etc. Păvăloiu nu insistase, dar vorbise cu Dan, îl rugase, ca prieten, să se ocupe și de Lucia în cazul că va avea timp.

Dan nu promisese nimic. Într-una din zile însă, locotenentul Pîrvu, pus la dispoziția „artileriei grele”, își terminase misiunea și îl sîcîia pe Dan să i se dea... de lucru. Pîrvu face parte din categoria tinerilor foarte simpatici, dar care, fără voia lor, devin obositori cînd își pun ceva în cap. Făcuse și cîteva „boacăne”, drept pentru care fusese trecut la „diverse”, înțelegînd prin aceasta îndeplinirea unor misiuni de mai mică importanță. Trebuie să recunoaștem că nici Mirescu nu investea prea multă încredere în el, dar în clipa aceea își amintise de rugămîntea lui Păvăloiu, pe care o considera în sinea sa lipsită de orice rațiune și... perspectivă. Îl pusese la curent pe Pîrvu cu cazul în speță și scăpase de el. Mare îi fu mira-rea cînd Pîrvu, peste o săptămînă, îi aduse un raport care,

fără exagerare, făcu o adevărată senzație în direcție și chiar „mai sus“ : Lucia se ocupa într-adevăr cu afaceri care miroseau a spionaj !

Începuse o muncă asiduă, complicată, de depistare a „treburilor“ Luciei, a trecutului ei și firele conduseseră spre... Cosmin. Uneori îndeplinea rolul de „cutie poștală“, alteori de abil agent de „linia întâi“. Este drept, multe lucruri rămăseseră în faza de supoziții, dar ordinul strict de a se face totul pentru a nu observa că-i filată îl împiedicase pe Mirescu să facă pașii următori. Lucia fusese deseori pomenită în radiogramele lui Fulger și trecuseră zile și nopți de căutări până a se ajunge la certitudinea că-i vorba de Berta Conțanu, telefonistă la Ploiești. Făcea zilnic naveta, trecît drept o celibatară convinsă. Arăta încă destul de în putere și reușea, în bună măsură, să-și ascundă anii neiertători pe care-i ducea în spate. La serviciu era o funcționară model, fiind înconjurată de multă stimă. Mai ales fetele mai tinere îi sorbeau cu nesăț povestirile din anii tinereții, cînd, chipurile, chiar un ministru se simțise onorat să-i intre în grații. Ocupîndu-se cu problemele sociale în cadrul sindicatului, făcea dese vizite la angajații instituției, prilej —, cum avea să-și dea seama Mirescu — de a intra în posesia unor date prețioase din cele mai diferite domenii. Colegii și colegele o-căinau pentru oboseala provocată de deplasări, ba încă și directorul, care se oferise să-i găsească o locuință la Ploiești. Îi mulțumise călduros, dar îl rugase s-o înțeleagă : nu poate renunța la garsoniera de pe Splaiul Independenței, s-a obișnuit cu ea ca și cum ar face parte din însăși ființa ei. În garsonieră tronează amintirile, bune sau rele, dar amintiri, care îi vor mîngîia zilele cînd va ieși la pensie... Niciodată nu se plîngea de singurătate și nu încerca să-și creeze o aureolă de „fostă“, ba încă deseori își aducea aminte de trecutul ei cu o ușoară ironie.

Toate acestea și le aminti Bădescu. Se felicită în gînd că reușise să descopere sistemul de supraveghere prin care „prietanii“ Luciei îi controlau orice mișcare. Ca o ironie, banda de magnetofon a „prietenilor“, cu înregistrarea convorbirii Luciei, se afla pe masa colonelului !

— Alo ! Tu ești, Berta ?

— Da, eu. De unde dai telefon ?

— N-are importanță. Sînt grăbit. Ascultă-mă cu atenție, draga mea : tramvaiul a ajuns la capăt și nu mai putem găsi

lucrurile... E și dorința Ariadnei... Ai înțeles, draga mea ? Să-ți repet ?

Vocea Bertei era abia auzită :

— Nu, nu-i nevoie. Înțeleg... Tramvaiul a ajuns la capăt...

— Nu fi tristă. Iartă-mă, nu am timp.

Mirescu nu mai așteptă încuviințarea lui Bădescu și luă legătura cu „postul fix“ care supraveghea casa Luciei. Vorbi în clar, socotind că nu mai e nevoie să caute tabelul cu indicative :

— State, ce se întâmplă la tine ?

— Raportează : de două ore nici o mișcare. Se pare că s-a culcat.

Interveni colonelul :

— Repede, State. Ți ordon ca, împreună cu ceilalți, să pătrunzi în locuință. Ai mandatul la tine ? Foarte bine. Dacă mai e în viață, arestați-o !

— Am înțeles !

— Permiteți să plec și eu, tovarășe colonel !

— Du-te, Dane...

Nu trecu mult și colonelul primi confirmarea : Berta Conțanu murise ! Erau așteptați cei de la judiciar. Se pare că s-a otrăvit.

Cînd Mirescu intră în bloc, se întâlnește cu doctorul Dinu Mărculescu, o veche cunoștință, cu care colaborase și în alte împrejurări. Se salută în grabă și intră în locuința Bertei. Lucrurile erau la locul lor, aranjate cu grijă, păstrînd, totuși, un aer trist. Nu, nu din cauza morții, care se afla întinsă pe o canapea. Era altceva. Poate mobila masivă, din lemn de nuc, cu încrustații adînci, sau tablourile în culori reci, oarecum sumbre, sau perdelele, care atîrnau greu de o galerie de metal aurit. Doctorul constată decesul, apoi îl lăsa pe un tînar, căruia i se adresa cu „Tini, băiete, fă-ți treaba“, să fotografieze. Mirescu îl privi întrebător și doctorul îi preciză :

— Cianură. A murit fulgerător. Uite-o, a avut chiar grijă să-și ia o rochie de seară. La ce i-o fi servit ? De obicei, cei care se sinucid au obsesia gestului fatal, tot ce este în jurul lor dispare ; sinuciderea înseamnă, într-un fel, sfidarea vieții. Asta e credința sinucigașului în momentele lui de dezechilibru.

— Dar în acest caz ?

— Nu știu. Poate că tu ai putea să răspunzi mai bine. Pot să-ți spun că, înainte de a înghiți otrava, a trăit clipe de

groază : era pe deplin conștientă de urmările actului pe care-l săvârșește.

— Vrei să spui c-a fost silită s-o facă ?

— De unde să știu eu ? E pur și simplu o presupunere, sau, dacă vrei, încerc să descopăr ceva mai mult decât îmi spune medicina, laboratorul. Pe ea — arată spre Berta — cred însă că o înțeleg : sinucigașul care-i forțat de împrejurări să recurgă la acest gest desperat, poartă pe față... regretul. Ai terminat, Tini ? Foarte bine...

Mirescu așteptă pînă ce cadavrul fu scos din încăpere pentru a fi dus la autopsie și, împreună cu căpitanul Hagiu de la criminalistică, începu să controleze dacă sinucigașa lăsase ceva. Nu găsi nimic suspect și, după ce îl rugă pe căpitan să-i transmită și lui rezultatele cercetărilor, părăsi încăperea.

Era cea de-a doua victimă din grupul celor cinci ! Mai rămaseseră Cosmin, Dominic și Sobor ! Amos și Lucia fuseseră înlăturați : unul prins sub avalanșă, cealaltă prin... sinucidere. Convorbirea telefonică cu Cosmin îi fusese fatală. Putea să nu fie acasă în acel moment, să fi rămas, ca și în alte dăți, la Ploiești. „*Tramvaiul a ajuns la capăt...*“ Asta însemna : trebuie să dispari. Iar „și nu mai putem găsi lucrurile“ — nu mai e nici o scăpare pentru noi. Sau poate că vorbele aveau alt înțeles, dar îndemnau, porunceau să se treacă la acel ultim act, acea ultimă clipă pe care fiecare om, după ce o simte pe aproape, ar dori s-o amîne. Ce forță diavolească poate să aibă grupul lui Fulger dacă numai printr-o simplă poruncă este în stare să suprimie vieți omenesti ? Admitea chiar că „grupul“ se închegase pe baza unui jurământ, dar ultimele cuvinte, „e și dorința Ariadnei“, însemnau parcă ceva mai mult.

— Am ajuns, tovarășe maior !

Ghiță oprise lîngă trotuar și așteptase multă vreme, cercetîndu-l pe Dan cu coada ochiului. Îl văzuse îngîndurat, dar starea aceasta se prelungea. Niciodată nu-l surprinsese pe maior într-o astfel de situație. „E de rău, Ghiță, își spuse. Poți să-ți faci rost de hrană rece“. Erau expresiile lui preferate, deși niciodată nu obișnuia să ia mîncare la el cînd pleca în vreo misiune.

— Mulțumesc, Ghiță. Fii gata de plecare.

— Am înțeles, să trăiți. Mă duc să fac plinul.

Mirescu însă nu-l mai auzi.

7. Scrișnetul roților de tren

Cînd să se urce în tren, Buică avu o tresărire : să i se fi părut oare ? Un om se repezise pe scara ultimului vagon tocmai cînd trenul se punea în mișcare. „Poate mi s-a părut. Nu, nu ! El a fost !“

Rămase cîteva clipe pe coridorul vagonului, fără să ia în seamă pe cei care îl înghionteau cu bagajele, grăbiți să-și găsească locurile indicate pe bilet. Intră în compartiment abătut, contrariat, întrebîndu-se cum va trebui să procedeze. Așezat lîngă ușa, Gurgan se prefăcea că doarme, dar genele i se mișcau ușor, nelăsîndu-i lui Buică nici o speranță. Lîngă geam, un ins de vreo 40—45 de ani citea o revistă, indiferent la ce se petrecea în jurul lui. Erau numai ei trei în compartiment și un călător deschise ușa, cerînd permisiunea să pună geamantanul în plasa de deasupra. Își însoți rugămintea cu unele cuvinte nu prea respectuoase la adresa casieritei care-i repartizase un loc ocupat. Insul de lîngă fereastră ridică plictisit din umeri, iar Gurgan nu se mișcă de la locul lui. Buică încuviință și, văzîndu-l pe călător că de-abia ridică geamantanul, îi dădu ajutor. Călătorul mulțumi, apoi își relua locul de pe coridor, în așteptarea controlorului, pentru a-i cere „să facă ce-o ști, eu am dat bani pe bilet și el e obligat să-mi dea loc. D-aia e cefere“.

Buică se așeză și privi spre fereastră puțin tulburat : nu, nu se înșela ! Cînd ridicase geamantanul, constatase că nu-i atît de greu pe cît se prefăcea călătorul. Mîinile lor se întîlniseră și strîngerea ușoară peste degete o simțea parcă și acum.

O rază de bucurie i se strecură în inimă, dar se stinse brusc, la gândul că s-ar putea ca totul să fi fost doar o închipuire.

Trenul opri. Se auzi forfota de pe peron și voci la capătul vagonului. Un tânăr cu părul blond, din care un smoc atârna rebel pe frunte scoase o exclamație de bucurie când descoperi locurile indicate pe bilet. Dădu binețe, apoi se adresa cuiva pe care Buică nu-l vedea :

— Poftim ! Sîntem salvați, am descoperit locurile noastre. Cît zici că ai ? 65 ? Bine, al meu e 67. Dă-mi bagajele. Uff, măicuță, parcă ți-ai luat cu dumneata toată casa. Dați-mi voie, tovarășe, vă rog, îi spuse el lui Gurgan, care fu nevoit să-și strîngă picioarele.

Tînărul așează în plasă mai întîi un coș, apoi un geamantan cam ros pe la colțuri, o damigeană cu vin, două pachete legate cu sfoară, o plasă în care se aflau, probabil, de-ale gurii și o sticlă cu apă, apoi se așează și el lîngă femeia înfofolită cu o broboadă care, la timpul ei, fusese maronie. Buică auzi un glas aproape stins :

— Mulțumesc, maică, trăi-te-ar dumnezeu, că ești băiat bun !

— Eu ? ! Bun ? Bine c-o mai aud și pe-asta ! Nu prea mă răsfață tata sau mama cu astfel de vorbe.

— Fără dumneata...

— Lasă, măicuță, că nu-i mare lucru. Mie să-mi faci cunoștință la București cu fata dumitale și... cine știe, spuseși că ea are 24 de ani, eu vreo doi-trei mai mulți, așa că...

— De, maică, cum i-o fi soarta.

Femeia își dăduse broboada jos de pe umeri, dar continua să rămîna cu o basma neagră trasă peste gură și nas și peste frunte.

— E puțin răcită. Mi-a spus că a fost la băi, la Govora... Ce ți-e și cu oamenii ăștia de pe la noi ! Cred că dacă se duc la băi, gata, le-a luat cu mîna toate bolile. Se-ntorc acasă, umblă dezbrăcați, transpiră și doar îi auzi că spun : „Degeaba cheltuii banii cu băile, că nu m-alesei cu nimic“. Dînsa are noroc că gineri-su e doctor — mai are o fată în afară de cea la care se duce acum — om bun, care i-a zis de față cu mine să nu cumva să facă pe viteaza...

Fu întrerupt de gălăgia de pe coridor : călătorul fără loc pretindea controlorului, cu ton ridicat, să i se rezolve situația, doar el a dat bani pe bilet, nu i l-a eliberat „fata aia“

pe gratis. Controlorul deschise ușa compartimentului, confruntă locurile de pe bilete cu diagrama și spuse împăciuitor :

— Stai și dumneata pe locul ăsta. Deocamdată e liber.

— Cee ? Să stau pe locul altuia ? P-ormă să vină la prima stație mai știu eu cine și să-mi zică seolă, mă, d-aci, că nu-i locul tău ? Ba nu, tovarășe ! Mie-mi dai loc ! Oficial, tovarășe, că nu ne-ncurcăm. Că dacă-i vorba pe-așa, merg și pînă la ministru, să vadă și el cum vă bateți joc de omul muncii, care plătește cîstit, ca toată lumea.

— Bine, bine, răspunse, calm, controlorul. Dă-mi biletul. Uite : am scris pe el locul ăsta. Mă descurc eu... Ar fi trebuit să mă supăr. Dar nu mă supăr.

— Adică de ce ? Mie să nu-mi zici baliverne, tovarășe, ca nu se prinde.

După ce controlorul închise ușa compartimentului, tînărul blond îi spuse celuilalt, nu fără ironie :

— I-ai zis-o, nene !

— Păi cum ? Ce, așa merge ? Apoi mai potolit : bei niște vin cu mine ?

— Hm, dacă-mi dai, nu zic nu. O fi și bun ?

— Bun ? Păi e de-al meu, tovarășe, nevastă-mea cu mînuțele ei l-a făcut : a cules, a stors strugurii, că eu lucrez la Craiova...

Buică ascultă cîtăva vreme, apoi se ridică, ieși și se îndreptă spre capătul vagonului. După el veni însă imediat Gurgan și se postă în fața toaletei. Cînd îl zări că iese, se îndreptă grăbit spre compartiment, parcă înciudat că Buică fusese doar să-și facă nevoile... Buică dădu să treacă prin fața călătorului care ieșise supărat să fumeze, dar se simți împins și auzi vorbe rostite în șoaptă :

— Faci așa cum ți s-a spus ! Treci repede, să nu observe !

Nu, nu se putea să aibă halucinații. Nu mai reuși să prindă cele ce se discutau în compartiment. „Faci așa cum ți s-a spus“. Ce-nseamnă asta ? ! Cum, să-l arunce pe Gurgan ? ! Întoarse privirea spre fereastră, prefăcîndu-se absorbit de cele ce vede. Reuși să se stăpînească. Un gînd i se înfiripă în minte, prinse contururi și bucuria îi scaldă inima cu... speranțe. Înseamnă că Mirescu nu aruncase vorbele în vînt : „Du-te, dar ține minte : nu vei fi singur. Prin tine vrem doar să verificăm unele ipoteze. În rest, lasă totul pe seama noastră“.

Gurgan se uită semnificativ spre pachet și-i făcu semn să-l urmeze : era timpul, podul Groșării se apropia. Mai rămăseseră două minute, dacă trenul nu avea vreo întârziere. Din stația precedentă plecase însă la timp. Privi spatele lat al lui Gurgan și se înfioră că, la momentul oportun, va trebui să-l împingă cu toată puterea.

În penultimul vagon, călătorii se amuzau copios de busculada creată, fără voia lui, de un țăran cu un coș gol. Mai întâi, un om bine îmbrăcat părăsi compartimentul aflat la mijlocul vagonului. Imediat, din compartimentele alăturate ieșiră câțiva călători care se pregăteau, probabil, să coboare la stația următoare. Un ins roșcovan, cu un geamantan pe care-l ținea în brațe, înjurînd toarta care sta gata să se rupă porni spre ieșire către partea din urmă a vagonului ; țăranul o luase în sens invers, iar călătorul îmbrăcat elegant fu prins la mijloc ca într-un clește ! Omul ceru voie să treacă, țăranul schiță la început un gest că-i face loc, dar mai apoi se repezi strigînd :

— Aoleo ! Acu' vine Drăgășanii, tovarășe, ce te vîri așa !... Lasă-mă, tovarășe, să trec, n-auzi ? M-aștaptă muierea în gară, n-auzi ? Io-te, dom'le, ce-mi făcu ! Crede că dacă noi...

Insul elegant fusese prins între coș și peretele coridorului, între ferestre. Se congestionă la față, gesticulînd din mâini ca o pasăre care nu-și poate lua zborul, și scoase niște sunete nearticulate, ba încă încercă să-l îmbrîncească pe țăran, dar nu izbuti și din cauza mișcărilor făcute mai rău se încurcă.

— Lasă-mi, dom'le, coșul ! Ce-ai cu el ? Io-te, dom'le, ce trage de el, nici măcar nu-i al meu, e al...

Nu se mai auzi nimic. Roțile scrișniră și trenul frîna brusc, iar cei doi certăreți căzură grămadă. Lumea se alarmă, se auziră niște țipete de femeie, cineva strigă nu se știe ce, dar în aceeași clipă apărură controlorilor, care spuse poruncitor :

— Vă rog să vă păstrați calmul ! Nu s-a întîmplat nimic. Luați-vă locurile în compartimente, pleacă imediat. Bombăni însă ca pentru sină, dar destul de tare ca să fie auzit de cei din apropiere : Cine dracu l-o fi pus p-ăla să se arunce din tren, nu știu !

Vestea se răspîndi repede în tot trenul. Se făcură presupuneri, unii spuneau că avuseseră presimțiri că se întîmplă ceva-

rău, alții încercau să-i convingă pe ceilalți că ei văzuseră nenorocirea : „ăla parcă plutise în aer și căzuse tocmai sub pod. Zob s-a făcut, nu i-o mai fi rămas nici un oscior întreg“. Toate ferestrele se deschiseră și sute de priviri se îndreptară spre pod. Nu se vedea nimic, doar un conductor și doi călători. Unul dintre ei, un tânăr blond, mergea de-a lungul vagonului, răspunzând la întrebări : da, s-a aruncat unul, îl văzuse și el, plecase din compartiment... Da, praf s-a făcut, era unul tânăr, să tot fi avut 35—38 de ani... Da, sigur, picherul se nimerise pe acolo, ba a venit și unul din sat, o să-l păzească pînă vin să-l ridice. Cine ? El ? Nu, tovarășe. Dacă e însurat și are copii ? ! De unde să știu ? Du-te și-l întreabă dacă vrei să știi. Cum obraznic ? Mă întrebi prostii și tot eu sînt obraznic ?

Țăranul cu coșul își făcu loc cu coatele pînă la fereastră, îl auzi pe tânărul acela, îl ascultă, apoi se îndreptă, sigur de el, spre capătul vagonului. Se pregătea de coborîre. Părea speriat la culme de cele întîmplate, vaicărindu-se că se alesese praful de bunătate de coș și altul bun nu are să-i dea lui văru-său.

— Dar mai taci, nene, din gură ! Omu' moare și el, i-auzi de ce-i arde !

— Ce te legi de mine ? Ce, eu l-am pus să se arunce din tren ? Îmi plătește el coșu' ?

Privea amărît la coș, smulgîndu-i răchita frîntă din el. Uscată, împletitura se făcuse pe alocuri fărîme, iar toarta atîrna într-o parte, ruptă și ea.

— Ce, ăsta mai e coș ? zise păgubașul, oftînd.

Nu-l mai luară în seamă : trenul porni și călătorii continuară comentariile. Fiecare văzuse sau auzise de cazuri similare, ba de un copil, ba de o femeie cu un copil în brațe, ba de un tânăr. Se țeseau povestiri dintre cele mai îngrozitoare, stîrnind exclamații de uimire și milă.

La Drăgășani era zi de tîrg, ca-n toate sîmbetele, și de-abia încetini mersul trenul, că oamenii dădură năvală. Strigăte, țipete, vînzoleală, ușile de la coborîre erau blocate, cei ce voiau să coboare întîmpinau opoziția celor care încercau să se urce, o damigeană se sparse, se auziră înjurături. Un călător mînios își făcea loc cu spatele, ținîndu-l de piept pe un altul și strigînd cît îl ținea gura :

— Coșul meu, tovarășe, nu mi te scapă nici dracu, să-mi dai coșul și gata, nu încerca să dai în mine că fac moarte

de om. Fă, Marie ! Unde ești, vino să vezi ce-mi făcu tovarăsu' ăsta ! Nu scapi, degeaba, de-aș ști că te țin cu dinții !

În învălmașeală se rostogoliră amândoi printre picioarele celorlalți, apoi spre peron și milițianul se apropie în grabă de impiecat, strigînd :

— Dă-i drumul, tovarășe șef ! Și, cum i se păru că celălalt nu-l auzise, repetă : Dă-i drumu', dom'Silvică, de-ăștia am eu grijă !

Trenul porni și cei rămași uitară să mai facă semn celor care plecau. Cu chiu cu vai, milițianul îi aduse pe cei doi într-o cămaruță aflată lîngă intrarea pe peron, telefonă, anunțînd că la podul Groșării se aruncase unul din tren, ascultă cîteva clipe și spuse :

— Am înțeles ! Eu *trebuie* să fiu acolo, tovarășe căpitan. Ordonăți ? Sigur, să vină Laie să-i ia, cînd mă-ntorc, facem proces-verbal și gata... Sigur, nu plec pînă nu vine Laie. Să trăiți !

Cei doi se liniștiseră. Se vedea bine că ar fi dat orice să li se dea drumul.

— Dă-l dracului de coș, tovarășe sergent major, fac altul la vară și gata ! Nu m-a făcut el pe mine, zău, dă-mi drumul !

— Așaa ? După ce-mi faci scandal și atentezi la liniștea publică, gata, plec, ai ? Află că nu ți-ai găsit prostul !

— Nici nu l-am căutat, tovarășe major.

— Ce-i tot dai, acolo, cu căutatul ? Ai făcut-o, ai făcut-o. Cine face, trage !

Celălalt era furios foc, dar se străduia să se stăpînească. Prinse un moment cînd i se păru că subofițerul nu-l aude și rosti printre dinți :

— Imbecilule ! Dacă-mi cazi în mîină...

— Auzi, tovarășe milițian ?

— Ce e ?

— Păi, n-auziși ? El îmi rupe coșul și tot el mă face nu știu cum și-mi zice că așa și pe dincolo. N-o văzuși pe Măria mea ? Să te ferească Dumnezeu să dai ochii cu ea, tu ăsta, care-mi prăpădiși bunătate de coș, că degeaba ești îmbrăcat cum ești...

Sergentul major cu numele de Laie veni și-i conduse plicticos pe cei doi la „sediu“. Căpitanul îi privi plictisit și de-abia după ce le ceru actele manifestă oarecare interes :

— Dar pe dumneavoastră, tovarășe Stoicănescu, vă cunosc ! Ah, da, mi-am adus aminte : de la bufetul din R., nu-i așa ? Cum s-a întâmplat ?

Țăranul vru să spună el mai întâi, dar căpitanul îl puse la punct, să nu vorbească neîntrebat, și tăcu. Stoicănescu povesti cele întâmplate și căpitanul îl ascultă cu multă bunăvoință. Când află că Stoicănescu venise la Drăgășani pentru a se interesa la tovarășul Gogu Bădițescu pentru ce nu i s-a trimis vinul promis, căpitanul se încruntă și își desfăcu brațele a neputință :

— Vă rog să mă iertați, dar nu vă pot da drumul pînă nu vine sergentul major. El este în drept să întocmească procesul-verbal.

— Bine, dar asta înseamnă...

— Nu-nseamnă nimic, tovarășe. Faptul s-a petrecut în raza lui de activitate și, înțelegeți, nu-mi pot permite să-ncalc regulile.

— Dar reținerea mea este ilegală !

— Credeți ? Uite, pentru a nu mai fi supărat, am să-l rog pe tovarășul Bădițescu să vină pînă aici. Vă pun biroul meu la dispoziție.

— Nu-i nevoie ! Nu vă mai obosiți !

Cei doi fură despărțiți : Stoicănescu fu condus într-un birou alăturat, iar țăranul rămase cu ofițerul.

— Cît trebuie să... vă rețin ?

— Cît va fi nevoie, răspunse „țăranul“. Fă în așa fel să ajungă la urechile lui că acela care s-a aruncat din tren a fost adus pentru autopsie. Îl interesează în mod deosebit, crede-mă.

— Bănuiesc că pentru asta e atît de furios.

— Acesta-i adevărul. Voia să verifice, să-l vadă cu ochii lui pe cel zdrobit la pod. Vrea să fie liniștit în această privință.

— Beți o cafea ?

— Mulțumesc ! Are să mi se pară cea mai mare bunătate de pe lume. Te rog însă ceva : găsește un pretext să pleci odată cu el. Cu acceleratul : nu oprește decît la Ionești și nu-i va fi la îndemîină să coboare sub ochii dumitale. Ai să reușești ?

— Nu-i atît de greu. Dacă dumneavoastră ați reușit să vă prefaceți într-un...

— Țăran veritabil, vrei să spui ? Nu uita că nu mi-e greu deloc : părinții mei sînt dintr-un sat din apropiere de Măciuca.

— Atunci, eu, fiu de pescar, credeți că-mi va fi greu să-nțind... năvodul ? Mă duc, să nu se plictisească sau să i se facă rău. Vă trimit imediat cafeaua...

În compartimentul sinucigașului, două locuri rămăseseră goale : al lui Gurgan și al insului posac, care plecase, dar își uitase revista. Buică își regăsise liniștea și doar bună-cuviința față de ceilalți îl oprea să nu spună vrute și nevrute. Femeia dormea. Tînărul care o ajutase la urcarea în tren i se adresa lui Buică :

— M-a amuzat puțin... Spaima se lipise de fața ta ca o ștampilă. Te rog, nu te scuza.

— Știu și vă mulțumesc.

— Nu mic trebuie să-mi mulțumești, ci echipei. Toată noaptea n-am dormit. Am sosit de la Pitești azi-noapte.

— Cum ați aflat de... ?

— Nu am timp să-ți povestesc : aseară cînd ați intrat în casă s-a dat alarma, și restul... îl știi...

— Măcar să fi fost anunțat de... așa ceva.

— La ce bun ? Am avut și-așa multă bătaie de cap. Mi s-a cerut să te întreb dacă ai nevoie de ceva. Nu ? Atunci totul e în regulă.

Pe peronul Gării de Nord nu se petrecu nimic deosebit. Doar după ce trenul, gol, se retrase, intrînd în depou, cîtiva lucrători asistară la o scenă neașteptată : dintr-un vagon de clasa a doua coborîră doi inși și se îndreptară spre ieșire. După înfățișare păreau a fi niște funcționari ai gării care locuiau prin apropiere. Amîndoi se urcară în grabă într-o mașină și disparură în cîteva clipe.

Buică se-nvîrți prin gară, măsură peronul de la un cap la altul, intră în bufetul „Expres“, mîncă ceva și își reluă plimbarea cu pas rar, cumpănit. Acum, cînd furtuna trecuse, se simțea vlaguit, prost dispus, încărcat de fel și fel de gînduri. Pașii îl duseră de cîteva ori lîngă cabinele telefonice, dar de fiecare dată se răsucea pe călcîie, oftînd. Mai mult din obișnuință făcu „turul de orizont“ și simți nevoia să iasă măcar pentru cîteva clipe în stradă, să vadă animația aceea după care tînjea, să-i respire aerul. Ajunse în dreptul biroului impiegatului de mișcare. Omul cu șapcă roșie îi făcu semn să intre.

Buică simula că și-a pierdut răbdarea, privi ceasul și apoi intră hotărât în birou.

— Treceți dincolo, v-așteaptă cineva, spuse repede impiegatul, pe care Buică îl privi cu recunoștință. Îl întâmpină maiorul Dan Mirescu, așezat pe un fotoliu.

— Să trăiți, tovarășe maior ! Vă mulțumesc c-ați venit. Mi-era dor de dumneavoastră !

— Zău ? Numai de mine ? Ei, lasă, nu te pierde cu firea : îți transmite urări de bine și să ai grijă de tine. Stai, stai, cum mi-a spus ? Ah, da ! „Ca să fi erou, nu-ți trebuie neapărat o cruce sau un obelisc“. Și-acum, tinere să stăm puțin de vorbă.

Buică raportă pe scurt concluziile la care ajunsese, ocolind, cu bună știință, amănuntele. Mirescu îl ascultă cu răbdare și îl puse la curent cu misiunea ce o avea de îndeplinit în calitate de... vagabond. Ținu neapărat să-l convingă de faptul că, oricât i s-ar părea de ciudat, misiunea lui este deosebit de importantă : încă nu s-a reușit să se descopere cine este Fulger, pe ce căi menține legătura Cosmin cu ceilalți. În privința lui Stoicănescu, lucrurile par lămurite. Nu se știe însă de ce a recurs la crimă, ce anume urmărește să facă, dacă este un simplu executant sau chiar el ține în mână toate firele.

— Ai făcut treabă bună, tinere. Poate că de-acum încolo va fi ceva mai greu. Dar nu vei fi nici de data aceasta singur. Ai intrat în „horă“ la momentul oportun, când Fulger caută să înlăture orice urmă. Tu vei fi șantajat cu întâmplarea din tren și, după părerea lor, nici nu vei crîcni. Nu sînt sigur, vom vedea la anchetă, dar Gurgan este singurul ins care știe de legăturile stabilite în cadrul „grupului Fulger“. Se pare că Gurgan nu s-a mulțumit numai cu rolul de curier, ci a vrut să știe mai mult, pentru a stoarce mai mult. În locul lui, tu vei fi mîna care lovește. Îți ordon însă : nu depăși limitele în care te așază ei ! S-ar putea să procedeze și cu tine la fel ca în cazul lui Gurgan. Ai înțeles ?

— Da, tovarășe maior !

Îi mai dădu cîteva indicații cu privire la legăturile pe care le va avea, sistemul de raportare în caz de urgență, apoi conchise :

— Cred că e timpul să ne despărțim. Eu mai rămîn aici să-i țin de urît tovarășului Martinescu. Îți urez succes. Și eu și... ceilalți.

Buică mulțumi și ieși pe o ușă laterală. Era, incomparabil, mai bine dispus, chiar și mersul i se păru ceva mai ușor. Se urcă în trenul care pleca spre orașul C. Peste câteva minute adormi.

La început, Gurgan fu buimăcit de cele întâmplate, apoi se liniști, înțelegînd că nu mai are nici o scăpare. Leșise împreună cu „ăla“, deschisese ușa, voise să arunce pachetul, dar se simțise înșfăcat de guler, apoi cineva îi imobilizase mîinile și-l tîrîse fulgerător în cabina strîmtă a însoțitorului de vagon.

— Dacă faci vreo mișcare, domnule Gurgan, mă văd nevoit să-mi aduc aminte că în tinerețe am fost boxer de categorie ușoară.

— Ce-aveți cu mine ? Ce-am făcut ?

— Știu eu ? Te-aș ruga să vorbești în șoaptă, ca mine. De ce ? Ne-a venit și nouă, așa un chef să ne jucăm de-a hoții și vardistii. Sau n-ai auzit de jocul ăsta ?

Gurgan se smuci, vru să-și repeadă pumnul în bărbia celui-lalt, dar nu-și mai atinse ținta : se trezi cu mîna răsucită la spate, și o durere ascuțită îl fulgeră în umăr.

— Ușurel, prietene. Eu te invit să stăm de vorbă și tu... Vezi ce mă silești să fac ? Niciodată nu mi-a plăcut să văd pe cineva cu cătușe. Dar dacă ții neapărat... Vrei să-ți pun și o batistă la gură ?

Gurgan clătină din cap, buimăcit. Nu-i venea a crede că el, care-și cunoștea forța, fusese imobilizat aproape fără efort de un ins care de-abia i-ajungea la umeri.

...O ușă se deschise și Gurgan păși într-o încăpere obișnuită. În spatele biroului se afla Mirescu care-l privi fugar și-i făcu semn să se așeze. În colț, pe un fotoliu, mai era cineva.

— Numele ?

— Gurgan Emil. De ce m-ați arestat ?

— Chiar nu pricepi de ce ești aici ?

— Nu !

— Hm ! Nu te contrazic. Aș vrea să-ți spun o poveste nostimă. Vrei să mă asculți ?

— Da ! răspunse Gurgan repede, înțelegînd greșit tonul blînd al celuiilalt.

— Foarte bine ! E în interesul tău. Să zicem că doi inși (deocamdată doi) pun la cale o afacere necurată. Primul ordonă ca un anumit ofițer să dispară. Pentru asta, al doilea primește o sumă de bani și.. face așa cum i s-a poruncit. Cîteva zile, acesta dispăre din oraș, cheltuiește banii și se întoarce spășit. Mai cere bani, dar primul îl amîină. Și-atunci — ești atent ?

— Da !

— Și-atunci, cel de-al doilea află — n-o să-ți spun acum în ce împrejurări — că primul se ocupă și de alte afaceri necurate. Al doilea primește banii, depune un jurămint și face mai multe plimbări cu trenul, cu mașina, oriunde-l trimite cel care plătește. Fără voia lui, mai află și alte treburi, pe care le aduce iarăși la cunoștința celuiilalt. Și vine o vreme cînd primul, dîndu-și seama că al doilea poate dezvălui cui nu trebuie cele ce știe, își pune în gînd să scape de el. Îl cheamă și-i îndrugă o poveste : va merge împreună cu un vagabond care s-a pripășit prin oraș pînă la Piatra-Olt, unde acesta — vagabondul — are o anumită treabă. Între timp, la un anumit pod trebuie aruncat un pachet. I se atrage atenția că vagabondul s-ar putea să aibă alte gînduri și deci nu trebuie scapat din vedere nici o clipă. Pe urmă intervine partea interesantă : primul îl cheamă și pe vagabond și-i spune cu totul altceva : „Vezi, vagabondule — zice — trebuie să-i faci felul celuiilalt. Cînd ajungeți la pod, deschizi ușa la vagon și-l arunci în așa fel, încît să se izbească de picioarele laterale ale podului...”

Se lasă tăcere. Gurgan ascultase cuvintele maiorului și fața i se schimonosi, ca și cum l-ar fi apucat o durere acută de stomac.

— Ei, ce ai de spus ? Îți place povestea ?

— Eu... eu nu știu nimic... n-am făcut nimic.

— Vezi cum ești ? Noi îți salvăm viața, iar tu, drept recunoștință, îl ieși pe „nu știu” în brațe. Se vede treaba că ți-e tare drag domnul Stoicanescu. Chiar dacă și-a pus în gînd să te suprim.

— Minciuni ! Nu știu... ce vreți să spuneți !

— De ce te grăbești ? Uite, ai posibilitatea să-l ascuți pe protectorul tău cum îți pregătește moartea.

Apăsă pe un buton, și Gurgan, stupefiat, ascultă discuția dintre Stoicănescu și Buică. Ochiul aproape că-i ieșiră din orbite, fulgerînd de ură.

— Ce zici ? Și astea, tot minciuni sînt ?

— Nu ! Spun tot ! El este de vină ! El m-a pus să fac și eu...

— Continuă, nu te opri.

— Mi-a cerut să aflu tot ce vorbesc militarii și mai ales soțiile de militari.

— Și ce făceai cu cele aflate ?

— Î le povesteam în fiecare seară. Le nota într-un carnet. Pe urmă am fost pus să-l urmăresc pe căpitanul Liviu Strugan, care avea o încurcătură cu o femeie... L-am așteptat într-o noapte și l-am amenințat că, dacă nu face ce-i cerem, dăm în vileag legătura, și nevesti-sii și la unitate.

— Câți erai ?

— Trei : eu, Dudu și... căpitanul.

— Ce i-ați cerut ?

— Ce ne-nvățase Stoicănescu : ce armament nou fusese adus în unitate și în ce cantitate.

— De unde știa Stoicănescu că fusese adus armament nou ?

— Nu știu. Poate că văzuse niște vagoane încărcate, învelite cu prelate și păzite de militari. Doar stă toată ziua lângă gară, iar rampa nu este departe.

— Și căpitanul s-a-nvoit ?

— Așa credeam. Nu ne-am închipuit că se duce pînă la capătul străzii, apoi se-ntoarce și ne urmărește. Eu l-am zărit, dar Dudu mi-a spus că m-a cuprins frica.

— Ce-ați mai făcut ?

— Dudu s-a dus la serviciu — e paznic de noapte — iar eu m-am dus la Stoicănescu și i-am povestit cum a fost. S-a-nfuriat.

— Iar te oprești ? Ce-a spus ?

— C-am dat de dracu ! Ne-a cerut să mergem la prietena căpitanului și să aflăm măcar de la ea ceva cu care să-l avem la mînă.

— De ce spui că „ne-a cerut“ ? Nu erai singur ?

— Nu, am dat o fugă pînă la Dudu și l-am adus și pe el.

— Mai departe ?

— Am fost la Sița Ursu. Așa o cheamă. Ne-a dat niște scrisori.

— Te pomenești că vi le-a oferit bucuroasă ! Îți atrag atenția încă o dată să nu treci peste nimic. Cum ați procedat ?

— Am sunat și ne-a deschis. Îl cunoaște bine pe Dudu, de pe vremea când era căsătorită. Am intrat și Dudu s-a repezit cu cuțitul spre camera unde se afla copilul, spunându-i că-l face bucați dacă nu ne dă ascultare.

— Tu ce făceai în timpul ăsta ?

— Eu... o țineam... nu voiam să strige... Îi astupasem gura cu palma.

— Numai atât ? Ia gîndește-te bine !

— Ca s-o sperii, îi țineam cuțitul spre piept. Am întrebat-o dacă e de acord să ne dea ascultare. A făcut semn că da. Așa i-am luat scrisorile. La plecare i-am spus că dacă suflă o vorbă îi vom omorî copilul în fața ei și apoi îi vom face și ei de petrecanie.

— Ce conțineau scrisorile ?

— Nu-mi amintesc prea bine. Erau scrisori de dragoste, în care spunea că se desparte cu greu de ea pentru a se duce în aplicație, în zona nu știu care, că după ce vine de la poligon va trece pe la ea... Lucruri din astea.

— Erau multe ?

— Destule.

— După aceea ?

— Era târziu, dar Stoicănescu ne-a zis că, dacă ținem la libertatea noastră, să-l aducem pe căpitan la magazia unde Dudu e paznic. Dudu a fost învățat cum să procedeze. Și cam peste o oră l-am adus pe căpitan.

— Ce i-a spus Dudu ?

— Nu știu, nu l-am întrebat. L-am arătat scrisorile și i-am spus că știe ce vom face dacă nu-și ține gura. L-am întrebat dacă ne-a urmărit și a răspuns că da. Apoi i-am spus să se prezinte în seara următoare cu datele cerute.

— V-a refuzat ?

— Nu. A dat din cap că da și l-am lăsat să plece. Dudu i-a mai spus cîteva vorbe ca să bage frica-n el.

Mirescu ascultă apoi relatarea celor întîmplate căpitanului Liviu Strugan : contrar obiceiului, în ziua aceea intrase din bufet în bufet, venise pînă în fața clădirii miliției, apoi se apropiase de cîteva ori de blocul în care locuia comandantul

unității. Fusese însă urmărit pas cu pas de Gurgan. La restaurantul „Oltul“, căpitanul îl auzi pe un maestru militar spunându-i unui sergent major că la unitate a rămas comandantul unității cu nu știu cine și că nu crede să plece acasă pînă la miezul nopții. Gurgan a spus că maestrul și subofițerul nu erau din localitate, doar îi cunoaște pe toți, pînă și pe „cei noi“. Căpitanul plecase clătînîndu-se și o luase pe strada care duce la unitate. Era clar că intenționa să raporteze comandantului situația în care se află. Gurgan alergase într-un suflet pînă la Stoicănescu și îi spusese. Era și Dudu prezent și Stoicănescu le spusese : „Fugiți, să-l ajungeți din urmă. Are să-ți spună Dudu ce aveți de făcut. Luați-o pe Capelana. E beat, și-o să puteți să-i ieșiți înaintea!“

Cei doi fugiseră pe potecile care brăzdează dealul de deasupra fostei clădiri a tribunalului, numit de localnici „Capelana“. Ieșiseră la marginea orașului, unde se opriră gîfîind. Dudu îi explică : căpitanul trebuie să tacă... pentru totdeauna! Nu aveau de ce se teme : Stoicănescu le înmuiașe tălpile pantofilor cu o cîrpă umedă pe care o adusese din cămară.

— Cum l-ați lovit ?

— Nu eu am dat primul. Dudu. I-a băgat cuțitul în spate, căpitanul a căzut și nu știu cum s-a răsucit, că a venit cu fața în sus. Dudu a strigat la mine să bag și eu cuțitul. Am lovit și eu...

Gurgan fu lăsat să se odihnească o vreme, apoi interogatoriul continuă. Mirescu îi raportă colonelului că nu se aștepta să întîmpine o atît de slabă rezistență din partea celui arestat. Răspundea imediat la toate întrebările și lucrul acesta îl descumpăni întrucîtva pe Mirescu : nu cumva Gurgan mărturisește participarea la omucidere numai pentru a ascunde altceva mai grav ? Îl încolți cu cîteva întrebări și află de la el și ceea ce îl interesa în mod deosebit : Stoicănescu se întîlnise de două ori — din cîte știa Gurgan — cu cel care își spunea Coșmin, de mai multe ori cu Lucia, cu Dominic și Amos. El, Gurgan, ducea cîte un obiect, cîte o sticlă de vin de la unul la altul, sau pur și simplu niște vorbe fără înțeles. Cînd pricepuse că la mijloc e vorba de trădare și spionaj, Gurgan, spre nenorocul lui, își mărise pretențiile, mîniindu-și stăpîinii...

8. Alarmă !

Atlat încă sub impresia celor discutate cu Gurgan, Mirescu nu observă că în încăpere intrase căpitanul Alecu Bîrsan. Când dădu cu ochii de el, tresări.

— Iartă-mă, Alecule ! Nu mi-am dat seama că ești aici. Ceva deosebit ?

— Altfel nu v-aș fi deranjat, tovarășe maior ! Locotenentul major Horia Săvoiu a fost solicitat să... „lucreze“.

— Nu mai spune ! Dar asta chiar că este o veste grozavă ! Te ascult cu toată atenția, Alecule !

Povestea lui își are începutul într-o toamnă frumoasă, cum rareori se întâmplă să fie întâlnite sub Tîmpa. Horia Săvoiu era în ultimul an al liceului militar „Dimitrie Cantemir“ din Breaza și trecea drept unul dintre cei mai străluciți elevi. Participase la concursul internațional de matematică și despre el scrisese și revista „Viața militară“. Așa cum se întâmplă la o anumită vîrstă, Horia profita cu bună știință de situația lui : nimeni nu iar fi refuzat o învoire, cu atît mai mult cu cît cei de la școală aflaseră că tatăl său era bolnav. Puțini știau însă că strălucitul elev se îndrăgostise. O dragoste ca multe altele sau ca toate, care-l pune pe ȋaratec cînd nu reușea să dea o fugă pînă la Brașov.

În sîmbăta aceea, Horia s-a dus la un „ceai“. Cînd a plecat, era ușor amețit : se înțelege că în loc de ceai băuse cel mai veritabil coniac. O invitasă pe Lizy (de la Elisabeta, bineînțeles, și neapărat cu y) la cofetărie, mai băuse și-acolo un lichior și limba se cam dezlegase. De la masa de alături îl pri-

vea cu îngăduință un om în vîrstă, îmbrăcat elegant. Intraseră în vorbă. Horia era entuziasmat : noua cunoștință se dovedise un om cult, capabil să dea replici inteligente, ba chiar sclipitoare.

— Și cum spuneai că te cheamă ?

— Horia. Horia Săvoiu.

— Săvoiu ? — se mirase celălalt. — Nu cumva ești fiul lui Dumitru Săvoiu, contabil șef la I.P.R.E.D. ?

— Da. E tatăl meu.

— Extraordinar, se entuziasmase omul. Mi-a fost coleg de liceu ! Țin neapărat să-l văd. Nici nu știam că e în Brașov !

De atunci, Horia Săvoiu și-a cîștigat un prieten și un sfătuitor, care îi cerea de fiecare dată să nu întrecă măsura și să învețe cu sîrguință. „Eu am fost ofițer. Acum sînt pensionar și știu prea bine că nu-i de glumit cu disciplină militară“, îi zicea el deseori. Mai apoi Horia intrase la școala militară de ofițeri activi de radiolocație și întîlnirile cu fostul coleg al tatălui său se răriseră. Timpul trecea, Horia absolvise cu rezultate foarte bune și fusese încadrat la școală. Se căsătorii curînd, spre bucuria părinților și a întregii familii, care ținuseră cu tot dinadinsul să-l vadă pe „prîslea“ la casa lui. Într-una din zilele concediului — primul concediu din viața lui — urcă pînă la Poiana cu Lizy și cîțiva prieteni. Îl întîlni acolo pe prietenul tatălui său și tinerii căsătoriți se bucurară sincer de revedere. Prietenul și sfătuitorul lui Horia din timpul liceului era însoțit de un specialist străin pe care îl cunoscuse chiar atunci : omul intrase în restaurant, văzuse că la masă sînt locuri libere și ceruse permisiunea să se așeze. Era nostim străinul, avea o înfățișare plăcută și un fel aparte de a se autoironiza cînd era vorba de cunoștințele lui de limba română. De fapt, cam stîlcea cuvintele, făcîndu-i pe ceilalți să zîmbească cu îngăduință. Din prima clipă le ceru să-i spună pe nume : Hans.

La plecare, proaspăta cunoștință îi condusesese cu mașina, iar la despărțire hotărîseră ca a doua zi să se reîntîlnească pentru a vizita castelul Peleş.

Din ziua aceea, colegul și prietenul tatălui său începu, ciușat, să-i evite. Lizy își făcea fel de fel de gînduri, crezînd că poate purtarea lor fusese necuviinciosă și omul avea tot dreptul să-i ocolească. Se consolau însă cu Hans și... mașina lui. Hans lucra doar cîteva ore la o fabrică, supraveghind o instalație modernă, importată recent. Era foarte îndatoritor,

foarte atent cu Horia și cu Lizy. De fiecare dată cînd se întîlneau, îi avertiza că „sînteți ai mei invitați“ și cei doi tineri erau nevoiți să accepte. Încercaseră de mai multe ori să achite cheltuielile la restaurante, baruri sau teatru, dar de fiecare dată întîlniseră opoziția vehementă a lui Hans, care susținea că are bani destui și nu are pe ce-i cheltui.

Bătrînul Săvoiu avea față de Hans o atitudine mai mult decît prietenească, mai ales după ce îi adusese niște medicamente cu recomandările expres ale unui medic renumit din țara lui. Cum-necum, bătrînul se făcuse bine — nu mai acuza dureri de stomac și își recăpătase buna dispoziție.

Un singur lucru le întuneca bucuria : se apropia clipa despărțirii. Știau cu toții data plecării, dar se fereau să discute despre ea. Hans devenea din ce în ce mai trist. Într-o seară i se adresa lui Horia :

— Știi, Horia, ar trebui să fii foarte bucuros că mă voi întoarce acasă. Am acolo familia care mă așteaptă, cunoscuți. Totuși sentimentul despărțirii mă obsedează — niciodată nu mi-au plăcut despărțirile.

— N-are rost, Hans, să fii trist. Vei ajunge acasă și... toate vor trece. Știi și tu bine zicala românească : fie pîinea cît de rea...

— O știu, firește că o știu. Are un corespondent și la noi. Dar trebuie să mă înțelegi că, fără voia mea, sînt asaltat de sentimente contradictorii. Și nici măcar nu am văzut Bucureștiul ! Apropo, o auzeam pe Lizy că pleci într-o delegație în Capitală ; nu vrei să mă iei și pe mine ? Dacă vrei, putem merge împreună cu mașina.

— S-a făcut ! se bucură locotenentul. E o propunere admirabilă. Treburile mele la minister le rezolv în cîteva ore, apoi sînt la dispoziția ta. Azi e joi. Plecăm mîine dimineață și ne întoarcem duminică seara.

— Îți mulțumesc, Horia...

La București colindară prin diferite locuri, Horia făcînd oficiul de ghid. Sîmbătă seara lăsară mașina în apropiere de cinematograful „Patria“ și după un „tur de orizont“ — cum spuse Horia — poposiră la restaurantul „Cina“. Mîncară, băură, ascultară o vestită cîntăreață, iar apoi Hans se încumetă să invite o fetișcană la dans. Se cam amețise. La un moment dat oftă și își duse mîna la frunte, ca și cum ar fi încercat să-și alunge niscai gînduri rele.

— Ce-i cu tine, Hans ? Nu te simți bine ?

— Nu-i nimic, prietene. Mă gîndeam la ceva...

— Despre ce este vorba ?

— Mă gîndeam, spuse el desfăcînd ceasul de aur de la mînă, să-ți dau ca amintire ceasul acesta. Nu mă refuza, te rog, Horia. Știi bine că mai am unul.

Horia fu pus în încurcătură. A nu accepta ar fi însemnat să-și amărască prietenul. Ghicea asta după tonul lui, după felul cum îl privea, rugător, în ochi. Luă ceasul și îi mulțumi cum se pricepu mai bine.

— Pentru gestul tău, spuse Hans, dă-mi voie să comand șampanie. Mi-era teamă că ai să mă refuzi.

Se ametise și Horia. Se felicita în gînd că avusese inspirația să vină îmbrăcat civil. Altfel nu ar fi acceptat invitația lui Hans de a merge la un bar. Fetișcana cu care dansase Hans era împreună cu alte două fete și doi inși, destul de simpatici. Ei veniseră cu ideea barului și Hans preluase propunerea cu bucurie.

La bar, Hans se purtă ca un elev de liceu care nu știe cum să-i facă puțină curte unei fete frumoase. Glumele lui aveau darul să mențină o veselie continuă. Într-un târziu avu iarăși un moment de melancolie :

— N-am ce face cu banii, Horia ! Nu sînt un afacerist și pentru cadouri și celelalte am avut bani destui. Te-aș ruga să primești suma asta și să-i iei lui Lizy ce crezi tu de cuviință.

— Bine, dar...

— Nici un dar ! Sînt în stare să fac și scandal dacă nu-i iei. Îi arunc, le dau foc...

Horia se temu că așa cum este, „făcut“, Hans ar putea să-și pună în aplicare amenințarea. Gîndi că a doua zi — mai precis, în aceeași zi, pentru că trecuse de mult miezul nopți —, cînd Hans se va trezi din beție, îi va înapoia banii. Ba chiar e mai bine să nu-i aibă asupra sa pentru că e în stare de cine știe ce prostie. Luă banii și-i vîrî în buzunarul hainei.

Duminică pe la ora nouă se trezi mahmur și se uită la patul celălalt : Hans nu era acolo. În schimb, pe scaunul de alături se afla un om între două vîrste, îmbrăcat într-un costum gri croit după ultima modă, care-i zîmbea prietenește.

— Te-ai trezit, domnule Horia ? Aștept cam de mult. Nici nu m-am mișcat de pe scaun, de teamă să nu te deranjez.

— Unde-i Hans ? Și cine sînteți ?

— Hans ? Probabil face o plimbare de dimineață. Am impresia că a cam întrecut măsura în noaptea trecută. Dacă ții neapărat, continuăm discuția fără să părăsești patul. Cine sînt ? Vei afla, deși nu cred că numele meu te-ar interesa în mod deosebit. Aș dori ca mai înainte să te uiți la aceste fotografii.

Horia sări ca ars. Erau mai multe fotografii, unele înfățișîndu-l la „Cîna” — înainte, în timpul și după primirea ceasului de la Hans —, altele, surprinseseră cele petrecute la bar.

— Ce-s astea ? De unde le ai ?

Schiță un gest ca și cum ar fi vrut să sară asupra celui care-și schimbase zîmbetul cu un rînjet, dar fu avertizat că ar face bine să se liniștească :

— Bănuiești că nu rezolvi nimic. Astea sînt doar niște copii. Ele nu au o valoare juridică, recunosc. În schimb, clișeu... La nevoie, experții își pot da seama cu ușurință că negativul nu-i contrafăcut.

— Cine ești și ce vrei de la mine ?

— Pui niște întrebări care nu au, după umila mea părere, nici un rost. Pentru informarea dumitale, domnule Horia, îți pot spune că toate documentele pe care le-ai luat ieri de la minister au fost copiate cu cea mai mare exactitate. De ce ai rămas așa ? Te înțeleg : ești ofițer, ai depus un jurămint, iar legile țării sînt, după cîte știu, necruțătoare cu cei de teapa ta.

— Ești un...

— N-ai putea să mă scutești de vorbe mari ? Presupun ce vrei să spui : că sînt un spion sau un trădător. Crezi că rezolvi ceva cu asta ?

Locotenentul Horia Săvoiu își cuprinse fața în mîini, dînd glas unor sentimente de deznădezde, pe care celălalt nu le luă în seamă.

— Versiunea noastră e simplă, domnule Horia : prin intermediul prietenului dumitale Hans, ți-am oferit un ceas și o sumă importantă de bani, în schimbul unor informații de care avem nevoie. Admițînd posibilitatea unui refuz, am recurs la unele probe, absolut indispensabile și suficiente pentru a fi judecat de un tribunal militar. Bineînțeles, ele

vor fi distruse dacă vei dovedi că ai un dram de minte și vei ajunge la concluzia că nu merită să renunți la viața ta și la frumoasa Lizy.

— Domnule ! izbucni Horia. Indiferent cine ești — deși, spre nenorocirea mea, nu-i greu de ghicit —, te-aș ruga să-mi spui ce vrei de la mine. Te rog, nu mă mai chinui !

— Se pare că devii înțelegător.

— Înțelegător sau nu, îmi dau seama că nu am de ales. Spune-mi ce urmărești și scutește-mă cât mai repede de prezența dumitale. Ah, dumnezeule, mai bine...

Individul nu se arată prea pretențios : o să-l anunțe la momentul oportun ce are de făcut. Până atunci i se pretinde o comportare ireproșabilă și să facă în așa fel încât să intre la Academia militară, facultatea tehnică. Trebuie să procedeze cu mult tact și să exploateze la maximum toate posibilitățile pentru a fi promovat în funcție, avansat în grad. Are, desigur, toate atuurile — este inteligent, bine pregătit — care să-l ajute să urce treptele ierarhiei militare. Între timp va fi ținut sub o permanentă observație și orice încercare de a nu da ascultare va fi aspru sancționată de „centru“. La fiecare trei luni, în ziua de 22, va pune în scorbura copacului sub care s-a dus deseori cu Hans și Lizy, în Poiană, date mai importante despre : organizarea învățământului militar, aparatura tehnică folosită, dispunerea punctelor de radiolocație, cine a fost pedepsit, ce regulamente noi au mai apărut... I se atrage atenția să respecte cu strictețe ordinea aceasta și să răspundă prompt la cererile care vor fi formulate ulterior. Se înțelege că nu va acționa degeaba : în aceeași scorbură vor fi puse și sumele de bani pe care le merită. În plus, în contul lui vor fi depuși bani la o bancă din Elveția. Numărul contului îl va afla la momentul oportun. Peste câțiva ani, va fi ajutat să părăsească țara. Va pătrunde într-o lume unde inteligența lui va putea fi cu adevărat valorificată...

...Trecuseră trei ani de la această întrevvedere de la hotelul „Ambasador“. Locotenentul major Horia Săvoiu se conformase indicațiilor, venise cu regularitate la copacul scorburos, adusese datele, dar... nimeni nu le ridica ! Întrucât intenționase să ceară niște bani, și considerînd că fusese uitat, încetă să mai aducă datele cerute.

Maiorul Mirescu ascultă mai departe cele petrecute, apoi, cînd Alecu termină relatarea, îi mulțumi și se interesa dacă

Bădescu este la birou. I se răspunse afirmativ și se grăbi să-i raporteze cele aflate.

— Aș vrea să-ți aud părerea, Dane, îi spuse Bădescu, după ce află despre ce-i vorba.

— Nimic mai simplu, tovarășe colonel. Fulger are nevoie ca aerul de date complete în legătură cu M.S.-405. E în joc însăși situația lui de „om de încredere“. După încercarea lui nereușită de a intra în zona presupusei aplicații, s-a înfuriat la culme. A transmis, după cum știți, date eronate în care amesteca o serie de termeni tehnici, spunând că ulterior va transmite date complete cu privire la construcție și modul de funcționare a aparatului. Din nefericire pentru Fulger, într-un cotidian din occident a apărut o știre potrivit căreia românii au experimentat într-adevăr M.S.-405, dar în altă zonă decât cea indicată de Fulger. Se mai spunea că în curînd se vor face noi experiențe, în intenția de a mări performanțele aparaturii. Cei de la „centru“ sînt furioși și se pare că l-au somat din nou pe Fulger să verifice și să transmită date exacte. Este posibil ca ei să-l fi amenințat. Și cum „centrul“ nu glumește, se pare că individul este pe cale să folosească toate mijloacele pentru a-și dovedi loialitatea față de stăpîni.

— Cînd a luat legătura Cosmin cu Horia Săvoiu ?

— Acum o săptămînă. Întîlnirea a fost filmată. Discuția este însă fragmentată pentru că băieții au întîmpinat unele dificultăți.

— Nu crezi că a făcut o prostie ? Oricine ar fi, Fulgerul ăsta negru, nu-l mai înțeleg : nu este el omul imprudențelor. De ce recurge la Horia Săvoiu ? Te-ai gîndit bine la asta ?

— Simplu : ofițerul are avantajul de a fi în afara oricăror bănuieli. În plus, printr-o întîmplare fericită, de cîteva luni el face parte din grupul de ofițeri care se ocupă direct de experimentarea aparaturii M.S.-405. Punem la socoteală și faptul că locotenentul major Săvoiu e speriat de încurcătura în care a intrat. După cum rezultă din discuția cu Cosmin, este ferm hotărît să plece peste hotare după îndeplinirea misiunii. În aprilie are aprobare să viziteze Italia împreună cu Lizy. Cosmin i-a dat asigurări că va fi ajutat să ia legătura cu cei de la „centru“, încă din momentul intrării pe teritoriul Italiei. I-a descris chiar o perspectivă mai mult decât atrăgătoare : va putea vizita diferite țări occidentale, va petrece, pe chel-

tuiala „centrului“, o lună de zile pe Coasta de Azur, apoi se va stabili acolo unde-i va plăcea.

Peste câteva zile, generalul îl chemă pe Bădescu și acesta îi raportă situația : Horia Săvoiu înmînase lui Cosmin schițele aparaturii M.S.-405, iar unul dintre colaboratori nu-și luase aparatul de filmat cu el ! Generalul ceru detalii.

Cosmin îi dăduse un telefon lui Horia, somîndu-l ca, potrivit convenției, la orele 9 să-i aducă „materialul“. Peste vreo douăzeci de minute, Horia i-a strecurat documentele, profitînd de aglomerația din autobuzul în care se urcaseră. Către prînz, Cosmin plecă acasă cu un Fiat-850, proprietatea unui inginer din Ploiești. Presupunerea că inginerul va prelua documentele se dovedi inexactă. În ciuda măsurilor luate, Cosmin coborî din mașină la Predeal și se alătură unui grup numeros de turiști, apoi dispăru în apropiere de Casa de cultură ! Reapăru abia peste două ore într-o stație de autobuz. Nu se urcă nici în prima, nici în cea de-a doua cursă care se îndrepta spre Azuga, deși ar fi putut-o face, pentru că nu era aglomerată.

Cînd află de cele petrecute, colonelul Bădescu se înfurie așa cum rar le era dat colaboratorilor săi să-l vadă. Avea și de ce : fără „incidentul“ amintit ar fi avut posibilitatea să afle dacă numitul Cosmin este una și aceeași persoană cu Fulger. Avea foarte multă nevoie de o confirmare pentru a alunga definitiv sentimentul neplăcut că uneori, în această „competiție“ dintre el și Fulger, adversarul are clipe cînd își bate joc de el. Strînse pumnul și-l ridică amenințator, rostind cu năduf : „Ne socotim noi, stimabile, ai să vezi !“

Timp de trei nopți, stațiile de ascultare lucră fără întrerupere. În eter se încrucișau semnale, apeluri, convorbiri între radioamatori, comenzile unui pilot de vas de pe cine știe ce fluviu. O lume nevăzută înconjura bătrînul nostru Pămînt, iar din toată această învălmășeală stațiile trebuiau să prindă eventualul mesaj al lui Fulger. Radiotelegrafistii de serviciu se schimbau la orele stabilite și de încordare se trînteau pe paturi așa cum erau, extenuați.

În cea de-a patra noapte, la orele 2, un apel se repetă la intervale egale, apoi amuți. Indicativul celui chemat fu repede

identificat : era de la „centru !“ Ce rost avusese acest apel ? La orele 3 o altă stație, care fixase pe scală o altă lungime de undă, dădu răspunsul : Fulger chana de zor, cu nervozitate; stația-corespondent. În sfârșit, i se răspunse. Dădu semnalul de recunoaștere și apoi transmise mesajul cifrat — un amestec de litere, cuvinte și cifre a cărui cheie se afla de multă vreme în posesia specialiștilor.

Mesajul era așa cum își închipuiseră colonelul și maiorul Mirescu : Fulger intrase în posesia documentelor și anunța că experimentarea avusese loc, iar probele se dovediseră bune. Schițele și formulele privind aparatura M.S.-405 sînt la el, dar nu poate să le transmită conținutul prin radio din cauza complexității datelor. „Propun varianta III «Pupăza»“ — încheiase Fulger. Peste două ore primi confirmarea : „De acord varianta III «Pupăza». Felicitări“.

La ce se referă această variantă ? Ce se ascunde în spatele ei ? Cum și prin cine va trimite Fulger documentele ? Să se fi renunțat la trimiterea Pescărușului, pentru care însăși arestarea grupului lui Fulger fusese atîta timp amînată ? Dar ce indicii ar pleda pentru asta ? De ce n-ar fi introdus în „varianta III «Pupăza»“ chiar mult așteptatul „vizitator“ ? Sau este vorba de alte două persoane, care prelungesc cam mult „prospectarea“ pieței românești ? S-ar putea tot așa de bine ca Fulger să aștepte trimiterea în străinătate a lui Horia Săvoiu. Dar, oare, cei de la centru au răbdare pînă la primăvară ?

Întrebările veneau de la sine, necruțătoare, ca întotdeauna cînd rămîn fără răspuns.

— La varianta lor, Dane, nu ne rămîne decît o singură soluție : să răspundem cu varianta noastră, dublînd „posturile“, așa cum orice comandant de companie ar face-o în caz de alarmă. Nu ne trebuie sită, ci zid viu, inexpugnabil, ca de cetate medievală, de care și Fulger și toți cei de teapa lui să se izbească.

Ridică receptorul. Printre perdele își făcuse loc lumina zilei, o zi mohorîtă de iarnă, cu nori ca de plumb, așa cum își simțeau amîndoi trupurile și... inimile ; erau convinși că se apropie sunetul sacadat al bătăliei decisive, iar ei nu cunoșteau încă adevărul întreg despre inamic, despre acest adversar pentru care simțeau o neostoită ură și... puțin respect...

9. Pretențiile Pescărușului

Aici, la marginea țării, pe malurile bătrânului Danubiu, iarna este foarte capricioasă. Sînt zile cînd zăpada este spulberată de viscol, fulgii se transformă în ace, izbind dureros în obraji, iar străzile trîenite rămîn aproape pustii. Orașul pare mohorît, înghețat și retras în sine ca un arici care se ferește de o primejdie. Cerul se unește cu pămîntul prin pînza deasă a ninsorii răscolite, iar edilii orașului nu reușesc să facă față zecilor de treburi gospodărești, din care transportul în comun și aprovizionarea le dau cel mai mult de furcă. În repetate rînduri, în astfel de situații sînt folosite mașini grele, la volanul cărora se află ostași. Îndeplinirea unor asemenea misiuni nu e tocmai ușoară. Brusc, însă, vremea se schimbă, apare un soare surîzător, aproape primăvărat, străzile sînt înnegrite de sare și apă murdară, iar trotuarele devin neîncăpătoare.

În ziua în care se petrec cele ce urmează, iarna era în toi. Grănicerul de la Podul Prieteniei simțea că frigul îi pătrunde pînă și sub cojocul mișos, după guler. Un vînt ascuțit șuiera amenințător printre brațele metalice ale podului. Trenul care trecuse spre Bulgaria avusese darul să schimbe întrucîtva monotonia din jur. Curînd, pe pod pătrunde o mașină. Soldatul telefonă la punctul de trecere, anunțînd comandantul : e o mașină mică, tip sport, marca... În ea se află doar omul de la volan. Turistul, pe numele lui Frederic Schwalbe, îi făcu ofițerului de serviciu o primă surpriză : i se adresă în cea mai curată limbă românească. Sosise în țara noastră la

invitația unei asociații automobilistice, pentru a face o recunoaștere a traseului pe unde se va desfășura un renumit raliu. Firește, ar fi putut aștepta pînă la primăvară, dar, pe de o parte n-a mai avut răbdare, iar pe de alta, voia să meargă cîteva zile la Predeal, despre care aflase că e o stațiune de iarnă dintre cele mai frumoase. Vine din Turcia, unde ajunsese, după multe peripeții, acum cîteva săptămîni.

De-abia primise înștiințarea și colonelul Bădescu se grăbi să raporteze generalului : „varianta III «Pupăza»“ se referea, așadar, la apariția mai din vreme a Pescărușului și la abandonarea ideii de a sosi cu un grup de turiști pe un vas de croazieră. Discuția cu generalul fu scurtă : trebuia acționat cu rapiditate și precauție maximă.

Frederic Schwalbe se instalează într-o cameră confortabilă a hotelului „Athenée Palace“. Sosirea lui nu trecu neobservată : vorbi cu portarul, cu femeia de serviciu, glumi cu ei și se arătă încîntat de cameră, de primirea ce i se făcuse și declară că, așa cum se spune în limba română, îi este o foame de lup.

Peste puțin timp apărură în restaurant într-un costum care atrăgea atenția atît prin croiala impecabilă și culoarea lui închisă, cît și prin faptul că scotea și mai mult în evidență zîmbetul jovial, lucirile jucăușe din pupile și șiragul dinților puternici al celui care-l îmbrăcase. Nu, nu voia nimic din lungă listă a bucatelor cu denumiri de împrumut, ci o țuică bătrînă, sarmale cu mămăliguță, ciulama de ciuperci, pui fript cu usturoi. Ceru de toate, se înfrupta dintr-un fel și cerea altul, ca și cum și-ar fi pus în gînd să pună la încercare iscusința întregului personal al bucătăriei.

Cînd reprezentantul asociației automobilistice intră în local, Schwalbe se ridică, îi strînse mîinile cu putere și-l rugă să-i facă plăcerea de a lua loc la masa lui. Îi mărturisi că nu avea intenția să-i deranjeze pe cei de la asociație decît a doua zi, dar bucuria lui era cu atît mai mare cu cît va putea fi ajutat în organizarea scurtei lui șederi la București. Reprezentantul asociației îi spuse că, prin bunăvoința granicerilor, fuseseră înștiințați de sosirea lui. Îl așteptaseră în cursul dimineții și fuseseră puțin îngrijorați de întîrziere.

— Vă rog să mă iertați, domnule Marinescu, și să transmiteți scuzele colegilor mei români : purtarea mea poate să vi se pară bizară... De-abia intrasem într-o localitate mai încoace de Giurgiu, când am zărit o mulțime de oameni. Vântul de-abia se potolise și ce-am văzut m-a impresionat : era o nuntă, o nuntă țărănească ! Mi se oferea prilejul să asist la un spectacol încântător și n-am rezistat tentației : am intrat pe o ulicioară laterală și... a trebuit să gust din... îmi scapă denumirea, da, da, vă mulțumesc : din ploscă. Nu prea mult, desigur, întrucât agenții de la circulație sînt pretutindeni la fel de severi. Am stat cam mult, am jucat — nu știu nici eu dacă m-am descurcat prea bine. Am fost înconjurat cu atîta sinceritate și căldură, de parcă eram unul d-e-al lor. Veți înțelege de ce nici nu mi-am dat seama cînd a trecut timpul...

A doua zi, Schwalbe probă prin comportarea lui sobră, deloc oboșitoare, că știe să treacă de la exuberanță la tonul serios, impus de scopul vizitei lui. Ceru să i se dea o hartă a itinerarului și se arată bueros că peste tot drumurile sînt dezăpezite, practicabile. Refuză, cu o umbră de regret, să fie însoțit : pentru el ar fi o mare plăcere să-l aibă tovarăș de drumetrie pe simpaticul inginer Marinescu, dar colegii lui de la asociație știu prea bine că pe timpul raliului nu-i va arăta nimeni dintre cei prezenți drumul. Apoi, pentru o săptămînă sau poate mai mult se va stabili fie la Predeal, fie la Poiana Brașov.

Însoțit de urările și sfaturile prietenești ale inginerului Marinescu, Schwalbe părăsi Capitala luni pe la orele 11,30.

Neașteptata apariție a Pescărușului explică pe dată surprinzătoarea sosire în București și comportarea lui Dominic. De fapt, el venise cu treburi obișnuite pe la minister. Folosise mașina proprie, pe care, din prima zi, o dusesse la un atelier cunoscut, unde ceru să i se facă o revizie minuțioasă. Mașina avea nevoie, printre altele, de schimbarea segmentilor și maestrul îi recomandă să facă rodajul indicat de cartea tehnică, evitînd drumurile grele sau deplasarea în suprasarcină. Dominic se arată bueros : cîteva zile era nevoit să rămîna în Capitală, pentru că omul de la minister care urma să-i aprobe repartizarea unor materiale era plecat. Avea deci posibilitatea

să facă un rodaj „ca la carte“, pe șoselele plate din jurul orașului. Se și grăbi să anunțe la serviciu că este reținut. Primi încuviințarea, atrăgându-i-se atenția : „nici să nu-ți treacă prin cap să vii fără materiale“.

Până aici — nimic deosebit. „Programul“ lui Dominic îl puse însă pe gânduri nu numai pe cel însărcinat cu supravegherea lui, dar și pe Bădescu. Dimineața, pe la orele 8, Dominic se prezenta la biroul de informații al ministerului ; peste cel mult o jumătate de oră ieșea, se urca la volan și părăsea orașul ; în jurul orei 10 revenea în Capitală și se îndrepta spre șoseaua București-Urziceni. Întotdeauna când ajungea la punctul de control de la Urziceni, o lua drept înaintea spre șoseaua care duce spre Buzău. După câțiva kilometri, acolo unde vara nu se zăresc decât câțiva pomi singuratici în mijlocul lanurilor de grâu și porumb, Dominic se oprea. Cobora, controla, motorul, îl pornea din nou — și asta mai bine de o oră. Revenea în București și rareori părăsea hotelul.

Explicația „rodajului“ pe care-l făcea Dominic apăru cum nu se poate mai simplă după sosirea Pescărușului. Locul „verificării“ mașinii era bine ales : dacă ar fi fost filat, Dominic ar fi putut observa la timp. Oprea multe dintre mașinile care treceau, cerea câte ceva, uneori numai un sfat și era chiar ajutat să descopere mici defecțiuni. Când mașina sport a lui Schwalbe se apropie, îi făcu semn să oprească. Schimbul de cuvinte se făcu sub capota ridicată, deasupra motorului :

— Nu te grăbi să-mi urezi bun sosît, n-am timp de efuziuni sentimentale ! Te-ntreb : ai controlat mașina pentru a vedea dacă nu cumva ți s-a lipit vreun aparat de ascultare ?

— Drept cine mă iei ? Și ce-i tonul ăsta ??? Și eu care...

— Să lăsăm explicațiile pe mai târziu : nu cumva ești urmărit ? Te-ai asigurat ?

— Ascultă, cred că știi cu cine vorbești și... nu admit tonul de dădăcă.

— Bine. Fie cum spui. Doctorul vă transmite : dacă și-acum tu și ceilalți încercați să-l duceți de nas, s-a zis cu voi ! În cazul că nu aveți „marfă“ consistentă, vă puteți face testamentul. Sfatul meu iată-l : dacă nu aveți, faceți rost, pentru ca, spre binele vostru, să nu plec cu mâna goală. Șefii doresc și o explicație plauzibilă în legătură cu moartea Luciei și a lui Amos.

— Am fost nevoiți să...

— Nu mă interesează motivele : Doctorul are nevoie de ele, și nu eu. Veți face un raport detaliat. Acum treci puțin în mașină și fă contact : am stat cam mult sub capotă și nu se știe dacă nu sîntem urmăriți de la distanță.

Dominic se execută și apoi, cînd reveni, arată lui Schwalbe modul cum pregătiseră întîlnirea pentru primirea materialului. Schwalbe păru puțin nemulțumit, dar, cu unele corectări, acceptă planul întîlnirii. Apoi, aproape se răsti la celălalt :

— Cine dracu a avut ideea idioată să stabiliți contactul cu „Comitetul răzbunării” ? Nu știati că de el se ocupă altcineva, și nu noi ? Vrei să intrăm în conflict cu cei care și-așa ne fac destule zile fripte ?

— Ne-a adus destule servicii. Și-apoi nu știam că inițial fusese organizat de un „centru” care încearcă să ne facă concurență...

— Dacă puteți, lichidați-l ! Țsta-i cuvîntul Doctorului.

— Așa ne-am gîndit și noi. De fapt, e ideea lui Cosmin... Cu procedeul propus de el nu sînt însă de acord...

— Ți-am spus că nu mă interesează : ți-am transmis dispozițiile Doctorului, și-atît. Și-acum treci din nou în mașină și pornește motorul. Dacă ai pus pe cineva pe urmele mele, nu scapi de mîna Doctorului nici în gaură de șarpe. Peste o săptămînă deci la ora stabilită...

După ce intrase în posesia documentelor pe care i le procurase locotenentul major Horia Săvoiu, Cosmin devenise nervos, surescitat. Avea și de ce : colaboratorul lui se dovedea un fricos fără pereche ! Chiar a doua zi primi un telefon de la el și insistă să se întîlnească. Cosmin pretextă că e ocupat, dar nu scăpă de Horia, care aproape îl imploră să facă tot ce este posibil pentru a sta de vorbă. Tonul celuilalt, insistențele lui nu numai că nu-i plăcură, dar îl puseră pe gînduri.

Spre seară se întîlniră, ca din întîmplare, pe o pîrtie din zănoage. Cosmin găsi un loc mai ferit și începu discuția fără menajamente :

— Nu-ți dai seama că poți strica totul ? Chiar atît de imbecil să fii ? Te credeam om deștept, suficient de deștept ca să

pricepi că în astfel de treburî nu trebuie să faci cum te taie capul ! Spune despre ce este vorba !

Horia avu un moment de ezitare. Vorbele celuilalt îl impresionaseră profund. Se scuză :

— Știu... aveți dreptate. Dar eu am impresia că sînt urmărit... Sau poate mi se pare, nu știu precis. În orice caz, cei din unitate m-au tras la răspundere pentru că am plecat din unitate în timpul programului. Îmi cerusem permisiunea de la un căpitan, dar el nu avea dreptul să mă învoiască. Cred că nici nu-mi vor da voie să plec în concediu la data fixată. Mi-e teamă că nu pot pleca...

— Și ce vrei să faci eu ?

— Eu... eu zic să faceți tot posibilul să mă scoateți cît mai repede din țară.

— Cum ? Te-ai întrebat ? Nu cumva crezi că toate frontierele se deschid la indicația mea ?

— Mă gîndeam să-nțercăm...

— Să pleci clandestin ? ! Vrei să nu mai vezi lumina zilei ?

— Dar nu mai pot aștepta pînă-n primăvară ! Mi-e frică !

— De cine ? Și pentru ce ? Te-a văzut cineva cînd ai luat materialul ?

— Nu, de asta sînt sigur !

— Atunci ? Ai observat că te urmărește cineva ?

— Am impresia...

— Nu mă interesează impresiile ! Faptele !

— Nu, nu am observat ! Doar cei de la unitate parcă se poartă altfel cu mine.

— Ei și ? N-au dreptate ? Ai încălcat un ordin și trebuie să-ți primești pedeapsa. Ce le-ai spus ?

— Că am avut o treabă urgentă cu un ofițer de la Casa Armatei ; el are o cunoștință la magazinul universal și tocmai în ziua aceea sosiseră covoare persane în depozit. Dealtfel, a doua zi m-a ajutat să-mi cumpăr covorul.

— Prin urmare, învoirea ta e motivată — spuse Cosmin mai mult pentru sine. Nu trebuie să te temi. Ceea ce-mi ceri este o copilărie.

Se părea că îl convinsese pe Horia. Dar nu fu așa : a doua zi, acesta ceru din nou să se întîlnească. A treia zi — la fel. Insistențele ofițerului, predispoziția lui de a vedea în fiecare îns din jurul lui un posibil urmăritor îl înfurioară de-a binelea. Ultima dată însă nu se mai burzului la colaboratorul lui, ci

îi vorbi cu blîndețe, pentru a-l convinge să aibă răbdare, să fie calm, să înlătore gîndul urmăririi, care se poate transforma în obsesie. Îl invită seara la restaurantul „Caprioara”, dîndu-i de înțeles că aceasta-i o dovadă în plus că temerile lui sînt nefondate.

La restaurant avu însă loc o scenă neprevăzută. Sala era aproape plină. O orchestră care se bucura de un bun renume atrăsese mulți turiști și localnici. Saloanul era luminat difuz, estompînd totul în jur și dînd fețelor oamenilor o expresie bizară, ca într-un film cu pieile roșii. Cum intrară, două perechi se retraseră în penumbră, luînd drept paravan un zid despărțitor care fusese, probabil, adăugat în vederea susținerii masivei construcții. Unul din cei patru era cu chef și ceilalți făceau haz pe seama lui, mai ales că părasea masa des pentru a se duce la toaletă, aflată dincolo de draperiile de catifea de lîngă podiumul orchestrei. Omul se străduia din răspuțeri să nu se clatine și să nu izbească mesele, dar nu prea reușea. Era privit însă cu indulgență, sau poate că mulți socoteau mai prejos de demnitatea lor să se lege de un bețiv. Trecu, așadar, de cîteva ori pe lîngă masa unde se aflu Cosmin și Horia Săvoiu, îngînînd cu limba împleticită : „Pardon ! Scuzați !”... Cosmin îl privea cu dispreț, sorbind delicat din paharul cu vin, apoi relua discuția. Ospătarul era foarte atent cu Cosmin — client obișnuit al localului. Un băiețaș, ucenic în ale meseriei, vru de cîteva ori să umple paharele, dar Cosmin îi făcu semn să se depărteze : turna el vinul. Așa făcu și cînd Horia își ceru permisiunea să meargă dincolo de draperii. În clipa aceea, dacă cineva ar fi fost atent, ar fi auzit șoapta adresată „bețivului” de celălalt bărbat :

— Atenție, Lică ! Am nevoie de Horia viu, nu mort ! A turnat ceva în pahar !

Bețivul se ridică și porni cu pași șovăitori spre toaletă. În același timp, Horia revenea. În spatele lui se afla o masă ocupată de un ins cărunț, însoțit de o fetișcană. Bețivul se izbi de masa aceasta, dar tot el începu să profereze insulte ! Obrăznicia îl scosese din sărute pe cel insultat ; se ridică și vru să-l îndepărteze ușor. Bețivul însă căzu pe spate, agățîndu-se cu mîna de fața de masă unde se afla Cosmin. Paharele, scrumiera căzură, prefăcîndu-se în țandări. Apărură imediat ospătarii și îl luară pe scandalagiu de guler, ba încă îi administră

și câteva ghionturi „pe-nfundate” și, dacă n-ar fi intervenit prietenul lui...

Horia mai stătu puțin, dar îl rugă pe Cosmin să plece : vinul i se vărsase pe pantaloni și nu putea fi îndepărtat cu... batista.

Din buletinul sosit de la laborator rezulta că în paharul lui Horia Săvoiu a fost introdusă o otravă cu acțiune întîrziată. Era clar : Cosmin voia să scape de sîcîiala colaboratorului său, temîndu-se, fără îndoială, ca acesta să nu facă un pas greșit, în urma căruia s-ar putea abate furtuna peste grupul Fulger. Iată de ce amîndoi — și Horia și Cosmin — trebuiau supravegheați cu toată atenția. Unul dintre urmăritori era chiar „bețivul” din local. Cosmin nu mai încercă și alte mijloace pentru suprimarea locotenentului major. Se despărți de el în grabă, urcîndu-se într-un autobuz, care-l lăsa în stația din apropierea locuinței. Și pînă către miezul nopții măsură camera dintr-o parte în alta, gîndind, desigur, că intervenția bețivului ar putea să fie și să nu fie întîmplătoare. Pentru prima dată avu impresia că se știe mai mult despre el decît credea. Poate va fi nevoie să înceteze pentru cîtva timp orice activitate. Un an, doi — cît va fi necesar. Sobor procedase bine : ștersese una dintre urmele ce ar fi putut duce spre „grup”. Mai sînt încă doi : Dudu și vagabondul acela, în care Sobor are o încredere prostească. Dacă va fi nevoie, vor fi și ei reduși la tăcere. Ar fi o prostie ca Sobor să fie învinuit de complicitate la crimă. Cine poate garanta că nu va dezvălui — în caz că va fi arestat — activitatea grupului ? Prin urmare, nu unul, ci toate firele care duc spre Sobor, spre „grupul lui Fulger”, trebuie retezate. Fără ezitare !

Dominic îi fixă lui Cosmin o întîlnire la uzinele „Steagul roșu”. Avea treburi acolo, iar lui Cosmin nu-i fu prea greu să primească o delegație pentru a se interesa de ceva piese de schimb pentru cele două autocamioane „Carpați” ale instituției. Se întîlniră la biroul de informații. Pînă să li se aducă bonurile de intrare, avură destul timp să discute. Cosmin nu-i spuse nimic despre presimțirile sale și nici despre cele petrecute la restaurant. Nu avea rost ca Dominic să creadă că a intrat în panică.

La rîndul său, Dominic ştia, ca şi Cosmin, să-şi ascundă sentimentele. Discuţia fu deci calmă, ca între doi oameni care nu se cunosc, dar situaţia de moment îi determină să schimbe un cuvînt-două. Dominic îi relatează conversaţia cu Pescăruşul, ca şi pretenţia acestuia de a lichida „Comitetul răzbunării“. El, Dominic, nu vede de ce ar face-o : au mai rămas doar ei trei şi, în cazul că li s-ar cere informaţii despre cine ştie ce obiectiv militar, aflat, să zicem, într-o localitate situată la sute de kilometri, fără „Comitet“ riscurile ar fi înzecite. Recrutarea de oameni, cu care să lucreze direct, ar fi, de asemenea, o prostie, ale cărei urmări nu-i greu de întrezărit. Ar fi mai avantajos să i se ceară „preşedintelui“ încetarea activităţii pînă la noi dispoziţii. Are el, Cosmin, o altă propunere ? Poate să i-o spună. Au timp destul să discute, întrucît pe omul de care au nevoie în uzină l-a văzut cînd a plecat în oraş.

Cosmin nu răspunse imediat, lăsînd impresia că propunerea lui Dominic îl îndemnă la meditaţie. Cînd vorbi, păru însă ferm :

— Are dreptate Doctorul ! „Comitetul“ îi cunoştea pe Lucia şi pe Amos.

— Dar şi pe Sobor !

— Da, şi el a avut legături cu „Comitetul“. Cred că va trebui să rupă firele prin care a ținut legătura.

— Bine. Îţi cer însă părerea : dacă Sobor refuză ?

Cosmin se întoarse spre el, aruncîndu-i o privire care spunea mai mult decît vorbele, apoi ridică din umeri :

— Nu trebuie să uiţi că noi sîntem doi — el unu. Dacă refuză să îndeplinească ordinul, atunci, probabil, Sobor va trebui să dispară !

— Cine s-o facă ?

— Cum cine ? Tu ! Eşti cel mai nimerit pentru asta, doar n-o să te învăţ eu. Înţeleg să-mi îndeplinesc misiunile mele, dar nu să mă amestec şi în ale altora. Nici unuia dintre noi nu cred că i-ar surîde să se trezească după gratii tocmai acum, cînd sîntem pe cale să luăm banii. În trei-patru zile, lucrurile astea trebuie aranjate. Din cîte am înţeles de la tine, Pescăruşul trebuie convins prin fapte că sîntem în afară de orice pericol.

Dominic acceptă planul. Peste vreo două ore, Cosmin plecă de la uzină, iar Dominic îl urmă la cîteva minute şi curînd părăsi oraşul, îndreptîndu-se spre localitatea R. Îi va transmite lui Sobor ce a hotărît împreună cu Cosmin. Cît priveşte

suprimarea, în caz de împotrăvire, a încă unui membru al grupului, nu-i dispus să fie implicat într-un asasinat. Și-un copil care citește romane polițiste știe că nu există crimă perfectă. Or, el își cucerise o situație stabilă acolo unde era — îi trebuiseră ani pentru asta — și nu va intra în gura lupului pentru plăcerea altuia. Dacă ar fi fost după el, ar fi renunțat definitiv la activitate: oamenii îl stimează și-l respectă și și-ar putea duce viața fără grija zilei de mâine, fără să simtă deasupra capului amenințarea. Wundt, cel care ținuse frânele în mână pînă la plecarea din țară, îi amintise de activitatea lor din trecut, îl atrăsese în diferite servicii aduse „centrului“ și nu avusese cum să mai dea înapoi. Se împăcase cu gândul că, într-un fel ori în altul, tot ar fi condamnat pentru tot ce făcuse. După ce Wundt îl recrutase pe Horia Săvoiu, fusese nevoit să plece. Îi ceruse însă lui să acționeze cu mai multă fermitate și-i făcuse multe promisiuni. În cazul arestării — spunea el —, „centrul“ va interveni prompt și va obține de la statul român să fie extrădat — doar el nu-și pierduse cetățenia țării lui. El, Dominic, știe însă că toate acestea sînt baliverne, bune de adormit copiii. „Centrul“ este departe și, așa cum o dovedise în repetate rînduri, în momentul „căderii“ unuia sau altuia, îi reneagă fără să stea pe gânduri. Cît despre Cosmin și Sobor, pentru ei sînt asigurate toate mijloacele prin care pot să... scape. Ei îi cunosc mai puțin pe cei de la „centru“ și au înghițit hapul: s-au apucat de lucru cu toată energia. Naivii! Cine garantează că după afacerea M.S.-405 „centrul“ nu va căuta să scape de ei? Doar asta stă în practica Doctorului: odată intrat în posesia unor documente de mare valoare, trebuie înlăturați martorii. Se încropește o legendă potrivit căreia cel suprimat a căpătat o sumă de bani enormă și s-a stabilit în nu știu ce colț al lumii, unde duce o viață de huzur și nimeni nu se mai interesează de el.

Se înfioră la gândul că ar putea și el să dispară fără urmă și se hotărăște să discute mai pe larg cu Sobor pentru a vedea în ce ape se scaldă.

•

Pescărușul avu norocul să călătorească fără nici un incident. Se opri în Brăila, apoi la Galați, vizită cele două orașe, entuziasmîndu-se în felul lui, cuceritor, atrăgîndu-și simpatia tuturor celor cu care intra în contact. Pescărușul nu făcea nici un

secret din călătoria lui. Dimpotrivă, părea că dorește ca tot mai mulți să fie încunoștiințați de prezența și trecerea lui prin diferite localități și dădea ajutor cu cea mai mare plăcere unora care se aflau în pană. Cu toate acestea, Schwalbe se folosi de diferite trucuri — deloc lipsite de ingeniozitate — pentru a vedea dacă-i urmărit sau nu. Exuberanța lui, faptul că se oprea acolo unde nu te așteptai, că intra pe drumuri sau străzi laterale chiar dacă nu erau prea practicabile din cauza zăpezii îi serveau de minune. Nu puneă întrebări care ar fi putut stârni suspiciuni. De fapt, nici nu avea nevoie : pe tot drumul întâlnești destui gură-cască și palavragii, iar Pescărușul știa să și asculte, nu numai să vorbească. Și asta-i prindea bine.

10. În umbra nopții

Venind de la București, Bădescu se cufundase într-o meditație prelungită, spre necazul lui Ghiță, care simțea un insuportabil mîncăriçi la limbă. Colonelul își trăsese capul între umeri și părea că doarme. Ghiță știa însă că poziția pe care o luase făcea parte din „micile lui strategii” pentru a i se da pace. Pe colonel îl îngrijora situația colaboratorilor săi. Oricare dintre ei se poate aștepta la o surpriză din partea lui Fulger. Nu neapărat direct. Și dacă stai să cumpanești faptele, Buică se află în niște situații cel puțin riscante. În plus, este singurul care nu posedă nici un aparat de legătură. Ceilalți, în caz de pericol, au posibilitatea să-i alarmeze pe colegii lor. Buică acționează însă chiar în bîrlogul lupilor, față-n față cu niște indivizi lipsiți de scrupule. La cea mai mică neatenție poate fi suspectat. Iar de aici pînă la suprimarea lui nu-i decît un pas.

De obicei, cînd participă la o acțiune un grup restrîns de oameni, fisurile apar mai greu. Or, în afacerea aceasta fusese angrenat un număr însemnat de colaboratori. O impusese jocul dublu, sau, mai corect spus, jocul pe două planuri diferite, dar și implicațiile la care ajunseseră. Cine și-ar fi închipuit că din cercetarea unui caz stupid — al „Comitetului” — se va ajunge la descoperirea unei agenturi de spionaj și la lupta acerbă a acesteia cu o altă agentură? Folosirea mai multor forțe este singura posibilitate de a tăia răul din rădăcină. Se putea, desigur, proceda mult mai simplu: arestarea lui Cosmin, a lui Sobor și Dominic înainte de sosirea Pescărușului, a cîtorva membri ai „Comitetului răzbnării”. Miresecu stă-

ruise — și el, colonelul, fusese de acord — să se pună capăt simultan ambelor „tabere“, care de fapt, pînă la un punct, mergeau mîna în mîna, iar de-aici încolo fiecare își căuta căile proprii. Arestarea „grupului Fulger“ i-ar fi pus în gardă și pe cei din „Comitet“ : prin rîcoșeu, „specialiștii“ străini care cochetau cu „Comitetul“ ar fi renunțat și poate chiar ar fi părăsit țara pentru a reveni în... zile mai bune pentru ei.

Peste vreo două ore, Bădescu se afla împreună cu Anghel Condrea, Badiu și doi colaboratori „din afară“ — Ghinea și Covaci. Acesta era, de fapt, și scopul „vizitei“ lui. Le arată că, deși se află în posesia unor date despre „Comitet“, ele nu sînt nici pe departe concludente. Or, este timpul să se pună capăt activității acestei organizații.

— Cum ați ajuns, totuși, la „Comitet“ ?

— Spuneam că am abandonat diferitele căi ce se ofereau. Ne-am adus aminte că așa-zisul comitet are o mașină de scris și una de multiplicat. Nu vă mai spun cîtă muncă ni s-a cerut pentru a ajunge la concluzia că nici mașina de scris și nici cea de multiplicat nu aparțin unei instituții sau unui particular : sînt mașini vechi, poate mai vechi decît am putea bănui noi. Ele au fost scoase din uz înainte de război. Cu mici reparații, au fost făcute utilizabile. Cum nu aveam o evidență a mașinilor de acest fel care au existat, să zicem, între cele două războaie mondiale, ne-am dat seama că am irosit o mulțime de timp, ajungînd la punctul de la care am plecat. Adică la... presupuneri.

— Și-atunci ? fu rîndul lui Anghel să întrebe.

— Nu ne mai rămînea decît o singură cale, spuse Bădescu, lăsînd să-i scape un zîmbet. Ștampila ! Să nu uităm că acest „Comitet“ își ștampilează fițuicile. Pot să spun că, dacă ne gîndeam de la început la această cale, discuția de azi ar fi avut loc cu mult timp în urmă. Ne înhămam la o muncă uriașă, știam asta. Dar nu aveam de ales. Vă puteți închipui cîte ștampile există în țara noastră ? Gîndiți-vă : fiecare instituție dispune de cel puțin o ștampilă ; fiecare oraș are zeci de instituții, fiecare comună are la îndemîna un astfel de „întăritor oficial“ — cum a spus unul dintre subordonații mei. Vă las pe dumneavoastră să apreciați ce muncă am desfășurat. Am căutat să controlăm cîte ștampile lipseau. Ah, uitasem : specialiștii noștri au constatat că ștampila „Comitetului“ este veritabilă, confecționată de către instituțiile de stat care se ocupă cu așa ceva.

Literele erau însă luate din altă parte și montate prin nu știu ce procedeu. Și, închipuiți-vă, am descoperit că lipseau un număr destul de mare de ștampile. În unele cazuri se anunțase oficial pierderea lor, în altele nu, de teama unor urmări neplăcute. Mă simt dator să vă spun că pe lista noastră apăruseră vreo sută și ceva de cazuri ! Procedînd prin eliminare, am ajuns pe... Valea Prahovei.

— Extraordinar ! exclamă Anghel.

— Poate, consimți colonelul. Au mai rămas însă destui suspecti. Vă dați seama de ce : o ștampilă, oricît de „oficială” ar fi ea, nu se află întotdeauna și în toate împrejurările în posesia celui care o are în primire. La ea mai au acces și alte persoane. Fie întâmplător, fie permanent. Mai puneți la socoteală și pe cei care, din neglijență, uită ștampa pe birou, și ies pentru o clipă, lăsînd-o la îndemîna oricui intră în lipsa lor. După multă muncă, „cercul” s-a strîns considerabil, dar asta nu înseamnă că problema e rezolvată. Ba încă mi se pare că greutatea cea mai mare abia acum începe.

Toți răspunseră prompt : să li se spună ce au de făcut și vor face. Badiu declară calm că problema descoperirii „Comitetului” e o sarcină patriotică de mare răspundere și, dacă o vor îndeplini, toată viața se vor simți mîndri de acest lucru. Ceilalți îl aprobă cu bucurie, dînd de înțeles că Badiu exprime cel mai bine gîndurile lor. Bădescu le mulțumi și, mai înainte de a trece la detaliile acțiunii, spuse :

— V-am ales pe dumneavoastră pentru că ocupațiile pe care le aveți sînt foarte potrivite. Cei din „Comitet” nu trebuie să simtă că ne interesăm de ei. Iată și cauza care ne-a determinat să nu recurgem la ofițerii noștri : prezența lor, cercetările lor nu ar trece neobservate. Și-atunci, toată munca noastră s-ar duce de rîpă. Or tovarășul Badiu este inspector financiar și are acces în toate instituțiile ; tovarășul Anghel, fiind specialist în repararea aparatelor de telefon, poate bate la orice ușă fără a devenit suspect ; dumneavoastră, tovarășe Ghinea — se adresa el unui om mai în vîrstă care tot timpul tăcuse — sînteți instalator. În ce-l privește pe tovarășul Covaci, dînsul, ca funcționar al întreprinderii de electricitate, este prea bine cunoscut de locuitorii orașului : la termenul stabilit se prezintă pentru plata luminii.

— Din partea noastră, nici o grijă, tovarășe colonel. Ne cunoașteți de mult. N-o să lăsăm lupii să circule cum vor printre noi — spuse Ghinea.

— Aveți dreptate, tovarășe Ghinea, îl încurajă Bădescu. Și acum să vă arăt unde lipsesc păcătoasele acelea de ștampile și ce aveți de făcut. Una a dispărut acum cîtva timp, este greu de precizat cînd anume ; este vorba de ștampila școlii profesionale...

Victor Blănaru — omul lui Stoicănescu — se prezentă la șantier pe înserat. Constructorii lucrau de zor la interioarele unei clădiri, protejată de îngheț cu rogojini și foi de material plastic. Un paznic îl îndrumă spre o magazie din scînduri. Se apropie și deschise ușa. Îl întâmpină un miros de ceapă, usturoi, de varză murată și aer stătut. Pe ambele părți ale magaziei se aflau rafturi încărcate cu cutii de conserve, sticle, borcane și pungi. În fund, lîngă butoaiile cu murături, doi ochi îl săgetau cu privirea. Din cauza semiîntunericului din magazie, Buică nu reuși să vadă fața celui care i se adresa aproape răstit :

— Pe ciné cauți, tovarășe ? Nu știi că persoanele străine nu intră aici ?

— Ba știu, dar caut și eu pe unul Lădoi, am o vorbă să-i spun. Nu știi mata... ?

— Și ce-ai cu el ? întrebă celălalt, mai domolit.

— Asta-i treaba mea. Îl văzuși ? Dacă nu, de ce să pierdem vremea ?

— Stai ! Nu pleca. Dar dacă aș fi eu cel pe care-l cauți ?

— Atunci... cu bine ! Eu vreau unul de-adevăratelea ; nu unul care ar vrea să fie ce nu e. Rămîi cu bine !

— Ei, dar colțos mai ești ! Eu sînt Lădoi.

— Zău ? Atunci se schimbă treaba. Eu zic să stăm jos undeva, poate găsești și pentru mine ceva de-ale gurii, n-am mîncat de-aseară. Apăi, domnule Lădoi, eu nu sînt ce crezi. Eu vin cu niște vorbe. De le pricepi, bine. De nu le pricepi, tot bine și p-aci mi-e drumul. „M-a trimis tovarășul de la Orlești să vă întreb dacă vă duceți să luați butoiul cu vin“.

Fața lui Lădoi se destinse. Se ridică brusc, silindu-l și pe Buică să facă același lucru.

— Bine-ai venit...

— ...Victor. Victor Blănaru.

— Asta-i numele adevărat ?

— Dar ce crezi ? P-asta mi l-a dat mama, p-asta-l port.

— Nu te supăra. Așa a făcut la început și Gurgan, dându-și un nume fals. Mult mai târziu am aflat cum îl cheamă.

— Nu ține la mine, domnule ! Uite-aici documentu. Sau te pomenești că mă crezi pe cuvânt ? ! Altă dată, știi, să nu mai stai de vorbă cu fitecine. Ți-o spun eu, că-s pățit.

— Nu te supăra. Gurgan n-a mai venit cam de mult pe la mine. Iar *ascultarea mea, după program, nu mi-a folosit la nimic*. Sau... nu știi despre ce-i vorba ?

— Eu ? ! Asta-i bună ! Ce, sînt copil de țîță ? Află că știu tot. Sînt om de-ncredere, nu un terchea-berchea. Nu te lua după îmbrăcăminte : e așa, de *fason*. Te miri că nu vorbesc pe radicale ? Cînd faci o treabă ca a noastră, cuvintele sînt parșive, domnule, și te dau de gol atunci cînd nici nu-ți trece prin bilă. Adevărat că țoalele astea mai trebuie schimbate. Dar lasă, faci dumneata rost de ceva bun. Îmi trebuie și-un palton a-ntîia.

— Cum ? Stai mai mult la noi ? !

— Vezi bine !

— Mă bucur ! Pe cuvîntul meu că mă bucur. Ce vrei să faci ?

— Eu ? Nimic. Dumneata însă îmi faci rost de-o pîine pe șantier, la vreun birou sau așa ceva, să pot circula. Avem treabă multă, înțelegi ?

Lădoi însă își cam pierduse entuziasmul.

— Dacă... vrei să te angajezi, găsim noi unde, desigur.

— De ce o spui c-o juma' de gură ? Ei, află că nu eu am cerut să vin aici. Șefii ! Înțelegi ? Și cu ei nu te joci. „La început te pui la dispoziția lui Lădoi — mi-au zis. — P-ormă, om vedea“. Și au mai spus că pentru toți ceilalți eu sînt subalternul dumitale.

— Ai unde să dormi ?

— Nu.

— Mda. Aș putea amenaja ceva aici, pe șantier.

— Ceee ? ! Nici nu mă gîndesc ! Nu-nțelegi că trebuie să mă lepăd de haina asta de vagabond ?

După mai multe clipe de ezitare, Lădoi propuse ca, deocamdată, să locuiască la el. Îl va prezenta drept nepot. Mama lui, trecută de 80 de ani, nu-și cunoaște nepoții — foarte

numeroși — din partea fostei lui soții, care decedase cu vreo doi ani în urmă.

Casa lui Lădoi — o construcție tip, cu trei camere, antreu, dependințe — era așezată la marginea orașului, undeva sub un dîmb încărcat cu brazi. De prima dată, Buică observă că prin grădina acum acoperită de zăpadă se văd niște urme care duc spre pădurea de brazi. „Va trebui să văd unde duc urmele astea”, își spuse el. Dar gîndul îi fu întrerupt de apariția în prag a bătrînei; cînd află că-i vorba de un nepot, îl luă pe Buică în brațe și-l sărută pe frunte. Vorbele îi erau pe alocuri incoerente, trecea de la un subiect la altul, de la o întrebare la alta.

Lădoi însă devenise reținut, prelungindu-și tăcerea. Pe drum îl avertizase că ar trebui să lase deoparte apucăturile de vagabond: bătrîna ar putea intra la bănueli, mai ales că-i de-o curiozitate bolnăvicioasă, ca toate femeile de vîrsta ei. Buică îi promise, deși îl avertiză că-i va veni foarte greu: adoptase limbajul acesta de prea multă vreme pentru a scăpa de el. Rîse în sinea lui pentru că mărturisise adevărul: chiar și în fața lui Mirescu „scăpase” cîteva expresii de care șeful lui făcuse mult haz. Și acum îi venea greu, cu atît mai mult cu cît se gîndea că o eventuală întîlnire între Stoicănescu și Lădoi ar putea duce ușor la descoperirea adevăratei lui identități: unul ar vorbi despre un vagabond, celălalt de un oaspete cu un limbaj distins. Prin urmare, nu trebuie renunțat definitiv la „coloratură”, chiar dacă ar stîrni protestele bătrînei și ale fiului ei. Cînd bătrîna plecă la bucătărie, Lădoi îi arătă canapeaua pe care va putea dormi. Dincolo, într-o cameră, doarme el, în cealaltă, de la mijloc, bătrîna. Buică se prefăcu a nu-i lua în seamă atitudinea voit bănuitoare, lăsîndu-se iscodit ca și cum i-ar fi făcut multă plăcere. O singură dată i-o rețeză celuilalt: cînd îl întrebă cum arată „șeful”.

— Ar trebui să nu pui astfel de întrebări. Șefului nu-i plac. Și dacă insiști, va trebui să-i spun.

— De ce te superi? Întrebam din simplă... curiozitate.

— Și mai ziceai de bătrîna!

„Incidentul” restabili întrucîtva echilibrul conversației. În timpul mesei, Buică se purtă cuviincios și nu-i fu greu s-o facă pe bătrîna să rîdă, ba chiar să-i smulgă și lui Lădoi un zîmbet. Cînd se ridicară de la masă, bătrîna mai zăbovi puțin, cu gîndul să-l asculte pe simpaticul ei nepot, dar Lădoi o pofti

destul de autoritar să se culce. De-abia cînd ajunsese în camera ei, bătrîna îndrăzni să se... împotrivească.

— Sigur că da, eu la culcare și el să umble cine știe pe unde.

— Mamă !

— Bine, bine, știu că nu-ți convine. Cine știe ce și-o închipui nepotu-tău despre asta...

Buică se culcă, dar somnul nu veni atît de repede. Noaptea trecută fusese destul de zbuciumată, iar ziua — presărata cu atîtea peripeții, încît îi creaseră o stare de surescitare ce-l ținea treaz. Să tot fi trecut o oră, cînd auzi dincolo de ușă pe cineva apropiindu-se tiptil și apăsînd pe clanță. Se prefăcu că doarme respirînd greoi și scoțînd cînd și cînd cîte un geamăt ușor, ținînd privirile ațintite spre musafirul nocturn, care nu putea fi altul decît Lădoi. Era pregătît să se aperse la orice încercare a celuiilalt, dar pricepu că-i vorba de un simplu control al gazdei, care voia să se asigure, dacă-i treaz sau nu. Ușa rămase doar întredeschisă și apoi un tăcănit îl vesti pe Buică de plecarea vizitatorului. Își încordă auzul și desluși pași sub fereastră, pe potecuța care ducea spre grădină. Sări din pat și avu vreme să vadă proiectată pe albul zăpezii si-lueta masivă a lui Lădoi. Dintr-un fel de coteț de găini aflat în fundul grădinii scoase schiurile, apoi se pierdu printre brazi. Primul impuls fu acela de a se lua după el. Se răzgîndi : nu știa încă dacă blînda bătrînică este sau nu amestecată în afacerile necurate ale fiului ei. S-ar putea să îndeplinească rolul de... paznic, mai ales că bătrînii nu prea au somn. Găsi că-i mai înțelept să profite de confortul ce i se oferise și după care tînjea de atîta vreme.

În zori se trezi puțin contrariat, auzind glasul bătrînei :

— Bună dimineța, Victoraș ! Dar știu că ai dormit ! Georgel a plecat și mi-a spus că, dacă are nevoie de tine, te cheamă el. Șpală-te și hai să mîncîci.

Biata bătrînică ! Nici nu-și dă seama cîtă amarăciune îi provoacă blîndețea ei ! Să joci teatru în viață cu un om cinstit e ca și cum ai pata cu cerneală o ie albă, cusută cu borangie, tocmai în ziua cînd o îmbraci prima dată. Mîncă și o ascultă cu luare aminte. În ultima vreme băiatul ei s-a schimbat. De însurat — nu crede că-i mai stă gîndul la asta. Altceva îl frămîntă, poate, pe el. Ba se mai poartă cîteodată și urît cu ea, mama lui.

Află ceea ce probabil maiorul Mirescu ştia mai de mult : Lădoi fusese, ca tânăr ofiţer, o mîndreţe de flăcău. Tatăl lui, antreprenori de păduri, voise să-l dea la inginerie, dar ea, măică-sa, ţinuse morţiş să-l facă ofiţer. Acum, că a trecut atîta vreme, poate să spună oricui : în tinereţea ei iubise un locotenent înalt ca bradul şi frumos ca lacrima. Nu se căsătorise cu el pentru că nu avea dotă atît cît se cerea pe vremea aceea. Lădoi, antreprenorul, nu era nici el de lăpădat şi în schimb nu ridicase cine ştie ce pretenţii cînd o ceruse de nevastă. Pentru fiul ei Georgică, războiul începuse cînd de-abia se căsătorise. Plecase pe front, de-acolo se dusesese în Germania şi nici azi ea, mama lui, nu ştie în ce încurcătură a intrat acolo. Zvonuri au fost multe : ba că a executat nişte evrei, ba că nu se ştie ce a făcut cu nişte prizonieri, dar numai el ştie cum a fost. După terminarea războiului a fost scos din armată. Casa lor din Bucureşti şi vila de la Sinaia le luase statul, dar el, Georgică, nu crîcnise. Iar acum, uite ce-a ajuns : responsabil de cantină. Pe ea, bătrîna cum e, ar bate-o Dumnezeu de-ar zice că nu au şi că trăiesc prost. Au făcut casa asta, au în ea tot ce trebuie. Din partea norei ei, care a murit, puteau rămîne în mijlocul străzii. Era tare neajutorată şi a murit fără să-şi dea seama dacă în lume s-a schimbat ceva. A fost şi ea o fată frumoasă, tată-său, ehe (ce păcat că el, Victoraş, nu-l cunoscuse !), era putred de bogat, dar avea păcatul cărţilor şi din cauza asta, în seara cînd a pierdut tot, şi-a făcut singur seama. Noroc că Georgică pusese mîna pe o parte din dotă. Altfel rămînea cu degetul în gură. Şi ea, bătrîna, ştia prea bine că nu s-ar fi despărţit de Nety a lui nici dacă ar fi fost goală puşcă, pentru că o iubea. Avea şi pe cine, Dumnezeu s-o ierte !

— Ai cumva fotografia ei ? Doar a fost, ca să zic aşa, mătuşa mea.

— Cum să nu ! În odaia lui sînt nişte tablouri. Avem şi un album. Ți-l arăt, dar să nu cumva să-i spui lui Georgică ; s-ar supăra foc. Aşa mi-a zis într-o zi : să nu te atingi, zice, de album c-ai putea să mă nenorocеşti. Cum să-l nenorocеască nişte fotografii ?! Eu cred că nu mai vrea să se uite la ele. De, amintirile aşa sînt — cîteodată dor mai rău ca rănile de cuţit.

Buică răsfoi albumul, întrebînd numai atunci cînd bătrîna se oprea mai îndelung la o fotografie. Tresări doar cînd zări un grup de bărbaţi la o petrecere, dar se stăpîni.

— Uite, ăsta e Petraș. Are acum 16 ani. Lumea zice că-i un copil din flori al lui Georgică. Treaba lui. Băiatul e bun. Acum se află la Ploiești, la profesională.

— Vine des pe-acasă ? Întrebă Buică, răsfoind mai departe albumul.

— Cine ? Petraș ? Nu ! Vine numai cînd se duce după el Georgică. Nu știu de ce se poartă așa cu el : ți-am spus, e băiat bun, toată ziua meșterea cîte ceva prin casă...

Scena aceasta se petrecu în antreul din care porneau cele trei camere și cămara. După ce văzu și ultimele fotografii din album, Buică se scuză, ducîndu-se în camera unde dormise pentru a-și lua țigările. Se întoarse puțin amărît : nu mai avea țigări. S-ar duce să cumpere, dar te pomenești că tocmai în timpul ăsta unchi-său, Georgică, îl cheamă urgent la șantier.

— Lasă, nepoate. Tot trebuie să mă duc eu pînă la farmacie. Dacă mai rabzi nițel, ți-aduc eu. Nu-i departe, dar cu bătrînețele mele nu prea mă-ncumet s-o iau la fugă.

După plecarea bătrînei, Buică rămase în mijlocul camerei, privind în jurul lui ; nu avea nici o îndoială că la întoarcerea din plimbarea sa nocturnă, Lădoi îi controlase hainele. Nu lipsea nimic. Își mușcă buzele de ciudă : nici măcar nu simțise că intrase cineva în casă ! Pe bătrînă o expediase însă pentru altceva : îl obseda o frază pe care Lădoi, în bucuria lui că vine din partea „șefului“, o rostise. Că-i păruse rău, de asta era sigur. „*Ascultarea mea, după program, nu mi-a folosit la nimic*“. La ce se referă ? Are un aparat de emisie-recepție ? Cu cine comunică ?

Nu avea timp de pierdut, poate că Lădoi îi va găsi o gazdă și nu va mai avea posibilitatea să vadă ce enigme ascund zidurile acestei clădiri cochete.

Intră mai întîi în dormitor. Rămase în ușă, încercînd să ghicească unde anume și-ar ascunde un aparat de emisie-recepție. În sifonier, în nici un caz. Se uită în spatele lui : nimic. Doar deasupra se aflau niște cărți și plicuri. Biroul, masiv, de nuc, puțin cam demodat, era încuiat. Nu se încumetă să-l deschidă. Pe birou, un teanc de cărți și reviste. Le răsfoi și dintr-o dată pricepu despre ce este vorba : Petrică era radio-amator ! Se aplecă și sub birou descoperi stația de emisie-recepție, o cutie cu diverse piese și o cărticică cu copertile măslinii în care erau înscrise diferite reguli din „codul“ amatorilor.

Pe birou, sub sticlă, zări și autorizația, eliberată de clubul central și înregistrată de organele în drept pe numele de Petre Toma.

Ieși din dormitor, așezînd lucrurile așa cum le găsisse. Nu avea nici un rost să mai caute : doar Lădoi nu-i atît de naiv să lase la îndemîină documente compromițătoare. De-abia se așeză însă pe un scaun și sări ca ars. Se repezi în dormitorul lui Lădoi și un zîmbet de satisfacție îi apăru la colțul gurii : plicurile, hîrtia din ele erau identice cu cele ale „Comitetului răzbunării“ !!

Către prînz, Lădoi trecu pe-acasă cu un pachet destul de voluminos în care se afla un costum de haine. Îi spuse prețului și Buică îi restitui imediat banii. În același pachet se afla și o scurtă vătuită de la șantier, nouă-nouță, pe care Lădoi spuse că i-o dă cu împrumut pînă își face rost de un palton ca lumea. Să se fi convins atît de repede că are de-a face cu unul... de-ai lui ? Sau vrea să lase impresia că are deplină încredere în „nepot“, pentru a avea răgazul necesar să-l verifice ?

Pînă seara, Buică discută verzi și uscate cu bătrîna. Inactivitatea îl exaspera. Se simțea ca un leu în cușcă. Seara îi și spuse lui Lădoi să se grăbească cu angajarea întrucît nu a fost trimis de șefi la odihnă. Răspunsul îl mai liniști : peste două-trei zile va intra în serviciu, ca tehnician cu protecția muncii. Provizoriu, desigur, pentru că inginerul care răspunde de această problemă lipsește pentru vreo două luni. Cu găzduirea este însă mai greu. Buică îi sugeră să rămîină la el, la Lădoi. Ar părea suspect dacă, nepot fiind, s-ăr duce să locuiască în altă parte. Și-apoi, după cîte i-a dat de înțeles șeful, nu va face prea mulți purici prin aceste locuri. S-ar putea să primească și alte misiuni, ceva mai de soi. Lădoi consimți, apoi se lăsă o tăcere apăsătoare. Tot Buică fu acela care o alungă. Oftă și înjură printre dinți, ca și cum nu s-ar fi sinchisit de prezența celui alt :

— M-ai întrebat de șef. Nu pot să-ți spun cum arată. În schimb, fiindcă văd că te porți frumos cu mine, pot să te anunț că e necruțător cu cei care nu-i intră în voie sau îi încalcă dispozițiile. Bietul Gurgan !

— Ce s-a întîmplat cu el ? Întrebă repede Lădoi.

— Închipuie-ți, i-a venit poftă să se facă îngeraș și să se plimbe pe lumea cealaltă.

— Lasă gluma, băiete !

— Asta-i bună ! Crezi că-mi arde de snoave ? Gurgan și-a vîrît nasul unde nu trebuia și... mă-nțelegi. Cum, cred că nu te interesează.

— De ce nu ?

— Hm, vrei să afli ca să mă ai la mîna ? Dar n-are importanță : ești vîrît pînă-n gît în afacerea noastră și știu mai multe despre asta decît crezi. Nu ți-ar surîde să mă dai în gît... Află, stimabile, că, din ordinul șefului, eu, cu mîinile astea, i-am făcut de petrecanie lui Gurgan. Nu prea mi-a convenit, dar îți spusei : cu ordinele nu te poți juca. Și — de mă crezi sau nu — treaba asta am făcut-o eu și altora, dar de Gurgan, zău, îmi pare rău. Cred că oricine ar pune mîna pe mine — miliția, securitatea — ar avea destule motive să se bucure. Dacă asta s-ar întîmpla din cauza ta, nu te vād bine : eu mai scap, chiar dacă mă-nchide, dar tu poți să-ți faci testamentul.

— Ascultă ! Nu-mi plac vorbele astea !

— Nici mie. Așa că s-o lăsăm moartă. Adu mai bine ceva de băut că mi s-a uscat gura de atîta sporovăială.

Băură. Bătrîna băgă de cîteva ori capul de ușă, dar Lădoi îi făcu semn să le dea pace. Era clar că mărturisirea lui Buică în legătură cu Gurgan înlăturase — cel puțin în parte — suspiciunea celui alt. La masă, „unchiul Georgică“ se purtă rezervat, fără a fi însă complet absent. Interveni de cîteva ori în discuție și vorbele sunau parcă mai altfel, cu înțelegere. Mai tîrziu, cînd bătrîna se retrase, puțin amețită de atîta vorbărie, Lădoi îl descusu cîtăva vreme pe interlocutor și apoi plecă. Aproape de miezul nopții, lui Buică i se păru că aude niște sunete asemănătoare unor țîrîituri de greieri și se ridică. Ieși în vîrfurile picioarelor și se uită pe gaura cheii în cameră la Lădoi : gazda lui era tot în cameră, cu căștile la urechi și își nota de grabă ceva pe o foaie de hîrtie. Apoi se apucă să lucreze pe text, iar fața i se încordă și mai mult. Buică se retrase tiptil și de-abia intră sub plapumă, cînd pe ușă intră „unchiul“, ținînd foaia de hîrtie în mîna. Răsuci comutatorul și lumina inundă camera, silindu-l pe Buică să se frece, buimăcit, la ochi.

— Ce s-a întîmplat ?

— Ai să vezi ! Ești un om norocos : te cheamă șeful cel mare ! Vezi tu, eu lucrez de multă vreme cu el, dar niciodată

nu mi-a dat o întâlnire. Nu, nu sînt supărat, în treburile noastre e nevoie de precauție. Înțeleg deci, dar vezi tu, curiozitatea se află în om ca seva în floare ; nu știe dacă o are, dar fără ea se poate ofili.

— Cînd trebuie să mă duc ?

— Peste vreo două ore.

— Nu-i riscant ? Dacă mă-ntîlnesc cu altcineva ? Ce să-i spun ?

— N-avea grijă : de aici, cum ieși din grădină, o iei pe cărăruia pe care merg schiorii spre pîrtie. Acolo unde va crede de cuviință, o să se arate el. Te va întreba „Cum este poteca ?” și vei răspunde : „Este aceeași și în noaptea asta”. Ai reținut ?

Buică nu se arată prea bucuros, dar fu de acord. Ceru să i se dea vreo armă, ceva cu care să se apere în caz de nevoie, dar Lădoi îl refuză. Îl rugă să stea de vorbă cu Fulger și despre unele treburi la care nu a dat pînă acum răspuns „Comitetului”. Știe el despre ce-i vorba și nu pot amîna treburile pînă la nesfîrșit.

— Poftim ? !

— Vreau să spun că e ceva urgent. „H-2” și „R-15” sînt, pe de altă parte, nerăbdători.

— Cine-s ăștia ?

— Lasă, că ai să afli.

— De ce te ferești de mine ? Să mă bată Dumnezeu dacă-nțeleg : îmi spui numai jumătăți de vorbe și vrei ca eu să-ți fac pe plac !

— S-ar putea să ai dreptate. Lucrurile sînt cam complicate : cu ani în urmă am reușit să organizez un grup format din prieteni devotați. Am luat legătura cu anumite persoane de peste hotare și am început activitatea. Apoi, timp de trei ani, după ce ne-a dat indicații cum să ne organizăm, nu au mai dat nici un semn de viață. Tăcerea aceasta ne îngrijora. Ne așteptam din clipă-n clipă să ne trezim cu Securitatea peste noi. Ne-am împrăștiat care încotro și jumătate de an nu am mai știut unul de celălalt. Cum însă nu s-a întîmplat nimic, am revenit și am hotărît să mai așteptăm. Tocmai atunci a fost trimis Gurgan. Nu mi-a spus niciodată cum au aflat șefii lui despre locul unde se afla comitetul nostru. Despre existența lui au aflat destui, desigur, dar eu am fost militar și luasem

toate măsurile ca nimic să nu transpire. Șeful cu care te întâlnești știa însă totul despre noi și ne-a cerut să lucrăm pentru el. În schimb, ne-a oferit... protecția și...

— Și bani, nu-i așa ? Are balta pește !

— Da. Și bani. Acum o lună au apărut doi specialiști din străinătate. Ne-au cerut să facem rost de date în legătură cu firmele de unde se intenționează să se facă achiziții de materiale pentru diferite fabrici. Ne-au mai cerut și altele. Întreabă-l pe șef : ce facem ? Până acum nu le-am dat decât o singură informație, spunându-le că, deoarece ne-au abandonat atîta vreme, „Comitetul“ s-a destrămat. Ni s-a răspuns : refaceți-l de urgență ! Dar șeful cu care te întâlnești mi-a cerut altceva : să-i amîn cu răspunsul pe cei doi pînă îmi va da el indicații. Noaptea de-a rîndul am stat la aparatul de radio, crezînd că are să transmită semnalul de chemare. I-am auzit transmisiile — îl cunosc acum destul de bine — și chiar le-am înregistrat. Nu le-am putut descifra și... le-am ars. M-am dus cu regularitate la locul întîlnirii, dar degeaba. Știe că ai venit, pentru că ieri noapte i-am lăsat biletul, și uite că acum te cheamă ! Te rog să-i spui : membrii „Comitetului“ nu mai au răbdare. Ce trebuie să fac eu ?

— Ți-a transmis numele meu ? Dar dacă aud *ăia* și pun mîna pe mine ?

— Prin radio ? ! Nu ! La cererile mele, el răspunde prin radio doar printr-un semnal care înseamnă „Da“ sau prin altul care înseamnă „Nu“.

— Și zi așa : eu să risc, să duc vorbele astea cu mine, iar tu să stai la căldurică. Frumoasă treabă. Dacă-mi dai o armă, ceva, îi spun. Nu, altfel n-are rost să vorbim. Dacă dau lupii peste mine ?

Lădoi stătu cîteva clipe în cumpănă, apoi ieși și se întoarce cu un pistol „Walter“ cu amortizor.

— Ține aici. Nu are decât trei gloanțe. Îl folosești numai cu mînușa asta dacă... va fi nevoie. Acum îmbracă-te. Cred că-i timpul să pleci.

Buică făcu așa cum îl povățuise Lădoi : ieși prin fundul grădinii și intră pe o potecă bătătorită peste zi de schiori. Pădurea de brazi îl primi cu umbrele ei înfricoșătoare și o liniște plină de mister. Începu să alunece ușor pe schiuri în

direcția indicată, fiind atent la orice zgomot. Curînd auzi în spatele lui un fîșîit întrerupt, apoi o voce care i se adresa :

— Cum este poteca ?

— Este aceeași și în noaptea asta !

— Bine. Mergi înainte pînă ajungi la o răspîntie a urmelor de schiuri, acolo unde începe un luminiș.

Peste puțină vreme, Buică ajunsese la locul indicat și se opri.

— Hei, vino încoace ! Stai acolo, în luminiș, ca și cum ți-ar fi dor să te-nhațe cineva !

Cu toată străduința, Buică nu reuși să zărească fața misteriosului său interlocutor : acesta avea un fular care-i acoperea aproape toată fața, și albul zăpezii nu putea înfrînge întunericul. Celălalt păru că-i ghicește intenția :

— Dorești, desigur, să afli cu cine stai de vorbă : nu am prostul obicei de a-mi afișa chipul pe pereți. Te avertizez : dacă încerci să afli cine sînt, se va găsi și pentru tine un om, așa cum s-a găsit și pentru... Gurgan. Cum ai fost primit ?

— N-am ce zice.

— Transmite-i lui Lădoi : duminică, la concursul de schi, membrii „Comitetului“ să se alăture grupurilor de gură-cască și să se adune la casa verde, unde se-ntîlnesc de obicei. Și încă ceva : să ia contact cu cei doi specialiști — știe el despre cine-i vorba — pentru a fi și ei prezenți la ședință. Așa să-i spui : dorința mea este să sprijin „Comitetul“ și nu să-i creez greutatea. Ai înțeles ?

— Dar dacă nu se adună ?

— Ce te face să crezi că n-au să mă asculte ?

— Nu prea-mi place Lădoi ăsta.

— Impresiile despre el te privesc. În cazul că nu-mi execută ordinele, știe bine că nu mai are nici o scăpare. E bine să-i amintești asta de mai multe ori.

— De... ce ?

— Să nu uite. Să-mi comunice — știe el cum — dacă nu-i de acord. Ai să-ții minte ce ți-am spus ?

— Ba bine că nu ! Pentru niște fleacuri ca astea m-ați sculat din somn ? Poate ai niște... biștari să-mi dai. Să nu-mi pară rău.

Celălalt rîse încetișor, scoțînd niște sunete asemănătoare unui gungurit de copil, dar îi înmîna cîteva sute de lei.

— Ține pentru... oboseală. Nu eu trebuie să te plătesc, ci Lădoi. Adu-i aminte de asta. Iar dacă refuză să vină, știi ce ai de făcut, nu trebuie să te-nvăț eu.

— Păi... are pistol.

— Știi. Important nu este cine-i proprietarul pistolului, ci cine-l ține în mână. Ai înțeles ?

— Eh, nu-s eu chiar așa de greu de cap. Numai că trebuie să fac rost de pistol, să am unul al meu, m-am săturat să tot iau cu împrumut...

11. Asasinul nu ezită

În aceeași noapte, Buică primi indicația să se deplaseze în Capitală. În tren ațipi, deși nervii, surescitați, nu cedară atît de ușor. Sosi în Gara de Nord pe la șase și jumătate dimineata, dădu cîteva telefoane și, mai înveselit decît părea la coborîrea din tren, se îndreptă spre hotel. La cererea lui, i se repartiză camera 301. Cînd ajunse cu liftul la etajul 3, se uită cu atenție pe coridor : nu era nimeni. Bătu încetitor la ușa deasupra căreia se afla numărul 303, repetă loviturile și auzi dincolo niște tîrșituri. Cînd i se deschise, îi apăru în față un om îmbrăcat în halat de casă, buimăcit de somn, cu părul răvășit. Îl întrebă, stîlcind cuvintele din limba română, ce vrea, și, de-abia cînd auzi parola, îl pofti în antreu. Vrînd să privească spre interiorul camerei prin ușa întredeschisă, Buică se trezi imobilizat, ținut cu mîinile răsucite la spate ca într-o menghină. Peste cîteva clipe apăru un altul, mai înalt cu un cap decît celălalt, dar nu din cameră, ci din afară ! Cum reușise să-l anunțe ?

Nu se sperie. Cei doi își iau măsuri de precauție : nu exclud, desigur, posibilitatea ca Lădoi să-i fi trădat și o măsură de prevedere în plus nu strică.

— Ei, drăcie ! Drept cine mă luați ? Și, în timp ce îl împinseră spre un fotoliu, reluă : Dacă vă închipuiți că mutrele voastre mă bagă-n sperieți, se vede c-aveți tărîte-n cap. Adică de ce să ziceți voi că Securitatea ar vîrî unul în mîinile voastre și n-ar mai aduce vreo zece pe la ușa ?

Vorbele lui Buică se răspîndiră în cameră ca o avalanșă. Individul înalt fusese impresionat de cele auzite, pentru că spuse încruntîndu-se :

— Ai făcut o prostie, Ted. Mucosul ăsta are dreptate.

— Ce tot vorbești acolo pe limba voastră păsărească ? se răsti Buică, indignat. Și tu, ăla înaltul, lasă dracului jucăria aia din buzunar că mă scoți din pepeni și nu mai scoateți de la mine un cuvînt !

Metoda de verificare folosită de cei doi — succesiunea de întrebări, aparent fără nici o logică, repetarea lor neașteptată, abaterea atenției spre altceva și revenirea la cele ce-i interesau — nu-i era necunoscută lui Buică. El însuși o întrebuițase cu succes. Mai înțelese că numai jocul întîmplării îl făcuse să scape din situația periculoasă în care se afla : faptul că în acel moment de sinceritate Lădoi îi povestise despre viața lui și-a „Comitetului“ fu argumentul cu care cei doi se lăsară convinși. Își cerură scuze și Buică nu mai insistă să le dea lecții, socotind că ar fi inutil și destul de riscant. Transmise rugămintea lui Lădoi, explică de ce este neapărată nevoie de prezența lor, îi asigură că nu-i nici un pericol și descrie cu lux de amănunte măsurile de precauție care fuseseră luate. La concursul internațional de schi se află mulți turiști străini.

— Ce garanții putem avea că Securitatea nu va fi pe urmele noastre ?

— Dar știi că ești bine ? ! Ce mă privește pe mine ? Ce, sînteți copii să vă învăț eu ce să faceți ? Mergeți pe scurtătura care trece pe la cabana „Frusinica“ și, dacă se leagă cineva de voi, spuneți că v-ați rătăcit și... gata.

— Dar la locul întîlnirii ?

— Pe dumnezeul meu, domnule, ori ești prost, ori te prefaci. Adică ce crezi ? Că ne-a venit nouă poftă să stăm după gratii ? Păi uiți că acolo vor fi cei din „Comitet“ ? Și-apoi, s-o ia dracu de treabă, dacă nu veniți, s-alege prafu' și de „Comitet“ și de tot. Oamenii vor să afle din gura voastră că-i o treabă serioasă și n-o să-i mai duceți cu zăhărelul.

— Cine a sugerat ideea întîlnirii ?

— Cum cine ? „Comitetul“, domnule !

— Ai auzit de Fulger ?

— Uite, știi, să nu rîzi de mine că-mi sare țandăra ! Ce, eu trăiesc sub pămînt ? Află că și pe cerul nostru sînt fulgere, nu numai la voi, acolo, de unde sînteți.

— Dar de Dominic ?

— Ei vezi ? Zi mersi că ai un pistol în buzunar. La noi pe oameni îi cheamă Ion, Dumitru, Andrei, Marin, dar nume din astea... or fi fost altădată, n-am auzit.

— Nu ți-a spus nimic domnul Lădoi despre cei cu care a lucrat în timpul acesta ?

— Ptii ! se bătu Buică cu palma peste frunte. — Era să uit : „Du-te și le spune — zice dom' Lădoi —, că ăia sînt plecați din regiune și n-au cum să afle“. Dar ce, crezi că am lucrat cu nu-știu-cine ? Au fost, domnule, unii, dar nu te joci cu dom' Lădoi, ăsta-i vulpe bătrînă, i-a dus cu șoalda pînă s-au lăsat păgubași. „Nu-mi place, Victore — zicea —, să mă vîr cu gîtul în laț, ăștia nu au o firmă serioasă și nici nu au de unde să ne dea bani. Ei cred că lucrăm așa, pe veresie“. Acum, dacă mai întîrziati o lună-două, cît e dom' Lădoi de tare, tot și-ar fi luat adio. Și de lucrat trebuie să lucreze. Nu ? Nu sîntem noi oamenii care să ne lăsăm păgubași. Avem niște socoteli. Sau poate nu știți că eu am făcut pîrnaie ? Stați să termin ! Zice dom' Lădoi : „Spune-le așa : dacă simt cumva că sînt urmăriți, să plece cît mai repede și să nu ne bage-n bucluc. Găsim noi altă cale să ne întîlnim“. Iar la plecare mi-a zis : „Vezi, Victoraș — ei, așa mă răsfață bătrîna și el îmi spune la fel — să le spui pe șleau : dacă pe ei, adică pe voi, îi prinde, n-au ce pierde. Sînt specialiști, au venit să vadă concursul, se-ntorc la București și... gata ! Pe cînd noi — zice dom' Lădoi —, dacă nu sîntem atenți, intrăm cu toții unde nu trebuie și nici Sca-raoțchi nu ne mai scapă“. Așa e !

Lunganul schimbă o privire cu cel ce se numea Ted și acesta se ridică, deschise dulapul mascat din perete și scoase o sticlă cu gin. „Victoraș“ se linse pe buze și întinse nerăbdător mîna după pahar. Ted i se adresă lunganului, spunîndu-i în limba lui că el, Blănaru, are dreptate : riscul pentru ei este infim și „Comitetul“ trebuie smuls urgent de sub influența altora. Așa-i ordinul ! Cît mai au de stat nu ar avea nici o șansă să organizeze o nouă rețea. El, Ted, are deja un plan care îi va scoate de sub orice învinuire. „Și dacă ăsta a fost filat ?“ Ted rămase o clipă pe gînduri, apoi răspunse : „Nu cred. Am impresia că nu-i atît de prost cum încearcă să arate. Mai degrabă e viclean. Ce faci, dom'le, mai bei ?“ se întoarse el brusc spre Buică. Pe fața acestuia nu se clinti nici

un mușchi. Păru mirat că Ted i se adresează într-o limbă necunoscută și ridică din umeri.

— Puteți să ciripiți cât vreți că tot habar n-am ce ziceți. Numai ce vă ascult și mă apucă somnul. Așa mi se întâmpla și când eram mic și îi ascultam pe țigani cum descîntă pe limba lor. Mai torni un pahar ?

Ted turnă, apoi începu să profereze la adresa lui „Victoraș” o mulțime de epitete, de injurii, îi spuse că nu va mai ieși viu din cameră, că proștii n-au decît scuza de a se crede deștepți chiar și atunci când primesc un glonte în cap... „Victoraș” se uita la pahar, apoi îi zîmbea lui Ted mulțumit, făcîndu-i semn că încă unul n-ar strica.

— Încetează, Ted, i se adresă lunganul, disprețuitor. Ești pe cale să mă scoți pe mine din sărite cu porcăriile pe care le spui. Dacă ar știi ce zici, te asigur că n-ar sta atît de impasibil. Lasă-l să plece și îți spun eu ce avem de făcut.

— Gata, dom'le — îl întrerupse Buică. Să nu vă scrîntiți limbile în fața mea că nu mă pricep să le dreg. Mi se închid ochii de-atîta trîncăneală. Apoi peste vreo trei ore am tren : m-așteaptă dom' Lădoi. Ce să-i spun ?

— Acceptăm, dom'le Blănaru. Și nu te supăra pe noi că am fost nepoliticoși : propunerea dumatăle a venit pe neașteptate și nu ne-am dat seama că nu pricepi ce vorbim.

— Ei lasă, dom'le nu-știu-cum-te-cheamă, că nu-s eu atît de țîfnos. O să iau sticla asta cu mine, că așa băutură, pe cinstea mea, nu merită părăsită... Să ne vedem cu bine !

După ce făcu o baie fierbinte, Buică adormi ca un nou născut deși știa că Ted sau lunganul nu vor scăpa prilejul să-l „controleze”. Se gîndi însă că-i mai bine să doarmă, pentru că asta i-ar liniști pe cei doi. Se trezi zgîlțit de umeri și fu cît pe-acî să repeadă un pumn în bărbia celui care era aplecat deasupra lui.

— Scoală, tinere ! Stau lîngă tine de aproape o jumătate de oră !

— Tovarășe maior ! Să trăiți ! Dac-ați ști cît mă bucur. Pe unde ați intrat ?

— Am tremurat destul azi pentru tine. Iar dacă te interesează, află că am o invenție a mea care mă ajută să intru pe o

ferastră închisă. Ridic mâinile ca pe niște aripi și zbor unde-mi place. Mi-a fost teamă ca nu cumva cei doi să-ți dea pașaportul pentru lumea cealaltă.

— Unde sînt ?

— N-avea grijă : au ieșit echipați la cîteva minute după ce ai plecat. Au făcut o „vizită” și în camera asta, apoi s-au urcat în mașină și s-au dus. Nu am rezistat nici eu tentației de a le întoarce vizita. Dar să lăsăm asta. Pot să-ți spun că generalul este mulțumit de tine. Acum o oră m-am despărțit de el.

— Sînt bucuros...

— Bine, bine, nu te-mpăuna, pentru că mai avem destule de făcut. Și-așa, „îngerul tău păzitor” are multă bătaie de cap.

— Oricine ar fi, vă rog să-i transmiteți că-i mulțumesc. Îl cunosc pe tovarășul care m-ajută ?

— Hm, și încă prea bine. E... tovarășa, nu tovarășul. Ai să te convingi că femeile au darul ca uneori să se strecoare pe nesimțite și fără să fie zărite. Misiunea ei era destul de dificilă : nu-i cunoșteam pe toți membrii „Comitetului”. Apoi, unii dintre oamenii lui Lădoi au pomenit ceva despre o „casă verde”...

— Dar acolo urmează să se întâlnească cei doi cu „Comitetul” !

— Am bănuț. Nu știam însă unde se află. Închipuiește-ți că mai toate căsuțele au ușile și tocurile de la ferestre vopsite cu verde. Ei bine, nu i-a trebuit mult ca să afle care dintre aceste case e cea care ne interesează : la una din ele a dat peste un personaj feminin despre care nici nu știam că are vreo legătură cu Lădoi. Ea este fosta lui iubită, pe care o vizitează destul de des și-i aduce alimente de la cantină. De la o vreme însă, Lădoi trimite pe altcineva cu alimentele, evitînd să se arate prin preajmă. Iată de ce urmărirea lui Lădoi nu ne-a dus spre descoperirea căsuței verzi. Tu cum te simți ?

— Bine, tovarășe maior. Am încercat să dau de dumnea-voastră, dar n-am reușit.

— Normal, tinere. Am lipsit cîtăva vreme din Capitală, am fost și pe la „stăpînul” tău Stoicănescu, m-a interesat îndeaproape soarta lui Dima, apoi mi-a dat de furcă și mie și colonelului organizarea capcanei. Dacă n-aș fi atît de obosit, ți-aș povesti mai multe. Atîta doar : tergiversarea arestării lui Fulger s-a dovedit inspirată. Totul decurge normal. Sper că

aşa va fi pînă la încheierea acestei afaceri, care mi-a scos perii albi. Vreau să spun că mi-au apărut la tîmple mai mulţi decît aveam.

Ajunse „acasă“ pe la vremea prînzului şi bătrîna se grăbi să-l poştească la masă. Buică mîncă cu poftă, uitînd pentru cîteva clipe unde se află. Lădoi era la serviciu şi-i lăsase vorbă să nu plece din casă. Bătrîna îi dădu de înţeles că asta îi face mare plăcere. Peste vreo oră, femeia plecă să se culce. Curînd, prin uşa întredeschisă îi auzi respiraţia regulată şi Buică intra în vîrfurile picioarelor în camera lui Lădoi, folosindu-se de cheia ascunsă după cuier. Bine că-l văzuse pe Lădoi unde o pune. Probabil că vizita anterioară a lui Buică trezise oarecare bănuieli, aşa că Lădoi încuiase uşa, dosind cheia şi de maică-sa. În cameră, toate lucrurile erau alandala. Patul rămăsese ne-strîns. Căută cu atenţie şi descoperi sub birou două scînduri care sunau a gol. Le ridică şi dădu peste ceea ce căuta : pistolul şi cartuşele. Lădoi îl minţise : avea mai multe cartuşe, şi nu trei, cum îi spusese. Puse scîndurile la loc şi reveni în camera lui. În primul moment nu-şi dăduse seama de ce are nevoie de pistol : se lăsase împins de un gînd nelămurit, care rămînea undeva la marginea înţelegerii. Revenit în camera lui, se uită la ceas : avea vreo două ore la dispoziţie. Numai de nu i-ar trece prin minte lui Lădoi să se întoarcă mai devreme. Azi este însă zi de salariu şi are de încasat banii, aşa că va întîrzia mai mult.

Găsi un cleşte, o cheie franceză şi se apucă să golească pulberea din cartuşe.

Cînd termină de „controlat“ fiecare cartuş, simţi un gol în stomac, asemenea celui provocat de o cădere bruscă. Mîinile îi tremurau uşor, iar distanţa pînă la camera lui Lădoi i se păru enormă. Nu se întîmplă însă nimic deosebit. Puse pistolul la loc în bună ordine, încuié uşa, apoi reveni în cameră şi se trînti pe pat.

Îl trezi Lădoi. Nu se sfii să tragă o înjurătură, care nu era adresată nimănui. La rîndul lui, Lădoi mormăi ceva şi insistă să-i spună ce a aranjat. Buică relatează în amănunt convorbirea avută, omiţînd, desigur, părţile care ar fi dat de bănuit...

Tîrziu, aproape de miezul nopții, îl auzi pe Lădoi părăsind casa. Peste vreo oră se întoarce, intră în camera lui, apoi dădu buzna în încăperea unde se afla Buică. Avea fața palidă, alungită și o privire care nu prevestea nimic bun.

— Ce s-a întîmplat ? Pari schimbat la față.

— Nimic ! Ah, da, am primit dispoziții să mergem împreună la... întîlnire și... mă gîndeam că vestea asta n-o să-ți facă plăcere...

— Ce grijuliu ești ! îi replică, ironic, Buică. Cînd trebuie să mergem ?

— Păi, peste vreo jumătate de oră. Credeam că n-ai să vrei. Și nu m-aș fi supărat.

— Dar cum rămîne cu ordinul ? Doar singur ai spus că ai fost ofițer. Pe unde scoatem cămașa dacă nu facem ce ni se spune ?

— Ai dreptate ! îl aprobă Lădoi, așezîndu-se, extenuat, pe fotoliu.

Se făcu liniște. Buică își aprinse o țigară, dar nu înainte de a frînge, fără voie, vreo două-trei bețe de chibrit. „Ce au de gînd ? Nu cumva... ? Dar asta ar fi prea de tot ! La ce le-ar folosi încă un... cadavru ? (cît de greu se apropie de acest cuvînt !) Pentru că zbuciumul onorabilei gazde, asta înseamnă : a primit ordin ca el, vagabondul Victor Blănaru, să-și ia tălpașita dintre cei vii. Altă explicație nu există“.

— Bea, Victore, afară e frig !

„Sărmane ușigaș, vrei să ai conștiința tăvălită-n alcool, gîndind poate că mortului îi va fi mai ușor dacă are fierbințeala băuturii în trup. Asta să fie acel moment al adevărului despre care am auzit atîta vorbindu-se ? Nu, nu sînt laș, nu vreau să fiu laș, dar n-am să stau cu mîinile-n sîn. Bine, dar... gloanțele ! Drace, cum putea să-mi scape asta ?“

— Bea, dom'le Lădoi, îmi zici mie să beau și uite, ți se varsă paharul din mînă.

„S-a mai pomenit așa ceva ? Victima — în deplinele-i facultăți mintale și știind ce-o așteaptă — își îndemnă călăul să soarbă din băutură, chiar dacă pentru el are gust sălcii, ba nu, amar ca fierea. Cine-mi garantează mie că nu va recurge la alte mijloace ? De ce neapărat cu... pistolul ?“

— Îți mai torn, Victore ?

— Toarnă, dom'le Lădoi, că nu sărăcești și n-o să se facă groapă-n cer dacă dăm gata o sticlă.

„Cum a mai tresărit ! Iată un asasin care, probabil, va împîlînta cuţitul în victima lui, dar se îngrozeşte la cuvîntul... groapă !“

— Am fost eu odată, dom' Lădoi, cu unul în nişte treburi. Hai să-ţi spun, că tot m-apucaî : trebuia să-i facem de petrecanie unui zezzec. Nu eu, ci ălăalt. Bea — îi zic — dar el nu, că nu poate. După ce a vîrît cuţitul pînă la plăsele în spatele ăluia a început să urle. L-am dus la balamuc şi acolo şi-a făcut singur felul. Norocul meu, că cine ştie ce ni se întîmpla. Mai ia, dom' Lădoi, că nu mă pot lupta singur cu atîta băutură. Cum spusei, a dat cu cuţitul...

— Taci ! Taci, pentru Dumnezeu ! ce-ţi veni să-mi spui toate bazaconiile astea ? Hai... hai să mergem, e timpul.

Scoase din coteţul aflat în fundul grădinii două perechi de schiuri şi îi întinse una lui Buică.

— De ce nu mi le dai pe-ale dumitale ? Am fost cu ele şi le ştiu seama.

— Lasă că-s bune şi astea. Şi-apoi eu... m-am obişnuit cu ele. Ia-o înainte !

„Îi e teamă : schiurile ar fi o probă, i-ar conduce pe anchetatori spre el...“

În spatele lui, la o lungime de schi, Lădoi părea că gîfîie. Şi nu de oboseală. „Nu, nu aici are de gînd să... E prea aproape de casă. Şi gerul ăsta uscat parcă-mi mai limpezeşte mintea. Aşadar, vor să mă înlătore din calea lor ! De ce ?“ Se opri o clipă locului, dar auzi îndemnul — de data asta poruncitor — al celui din spate să-şi continue alunecarea pe schiuri. „Simplu, tinere ! Simplu că bună ziua : după cum a spus maiorul Mirescu, eşti singurul care ai făcut legătura între Fulger şi „Comitet“ ! De ce nu te-ai gîndit pînă acum la asta ? Dacă tu cazi în mîna organului de contra-informaţii (of, ironie a soartei, eu în mîna alor mei ! Voi mai apuca şi clipa asta ?), vei spune despre Stoicănescu, despre Lădoi, despre omul mascat, despre toate cîte le ştii şi nu trebuie ştiute ! Mai întîi Gurgan, acum eu. Ai priceput ? Chiar dacă înţelegerea nu-ţi mai foloseşte la nimic. Nu, nu cred că are de gînd să mă omoare cu altceva, n-am văzut, sau poate mi-a scăpat, să fi luat ceva de-acasă. Rămîne pistolul sau cuţitul. Poate că Lădoi are şi alte gloanţe decît cele ştiute de tine. Dar... apără-te, tinere ! Apără-te !“

Nu mai avu vreme să-și pună gîndul în aplicare : Lădoi se apropie fulgerător de el și simți în coaste, în dreptul inimii, ceva tare, auzi un țăcanit care i se păru uluitor de clar și totul se năruî în jurul lui.

Lădoi nu mai avu timp să controleze dacă Buică mai trăiește sau nu. I se părea oare ? În spate, la vreo sută de metri, se auzeau parcă rîsete ! Îl cuprinse frica și porni pe pantă, părăsindu-și victima.

În zori se răsîndi zvonul că un tînăr venit cine știe de unde fusese găsit mort pe drumul care duce spre cabana „Garofița.“ A fost ucis de aproape. Cu pistolul. Cineva s-a apropiat pe la spate, i-a pus pistolul în coaste și... a apăsas pe trăgaci. Urmele de schi nu spun nimic : sînt zeci de urme de acest fel...

Startul în concurs era anunțat pentru ora 9. Organizatorii așteptaseră cu emoție ziua aceasta, temîndu-se ca nu cumva pîrtia de la Ploștinari să fie învaluită de ceață. Acolo se vor desfășura probele de coborîre și slalom, se va da „bătălia“ pentru combinata alpină. Era vorba de un concurs internațional al tinerelor speranțe și prezența unor schiori din mai multe țări sporea interesul amatorilor de sport. Îngrijorarea organizatorilor pieri ca prin farmec. Ziua de duminică se arată darnică. Soarele apăru de după crestele munților, scaldînd într-o lumină feerică vîrfurile de stîncă, brazii acoperiți de nea.

Se înțelege că iubitorii sportului pe schi nu așteptară ora 9 : mult mai devreme ei porniră spre pîrtia de la Ploștinari.

În prejma unui brad înalt, nu departe de pîrtie, se opri un grup zgomotos de tineri, îmbrăcați în costume elegante, de parcă s-ar fi prezentat la o veritabilă paradă a modei. „Sufletul“ acestui grup era o fată cu bucle mătăsoase revărsate peste umeri și care rîdea des, ridicîndu-și bărbia și etalîndu-și groșițele din obraji, sclipirile de sîdef ale danturii și bustul strîns într-un pulover înflorat. Tinerii făceau haz din orice, dar mai ales de strădaniile unui om în vîrstă care aluneca anapoda pe schiuri, încercînd să se țină cît mai aproape de grup. Majoritatea tinerilor din acest grup erau localnici, cunoscători ai locurilor de zbenguială și sport, și se simțeau datori să o însoțească pe „bucureșteancă“, să-i povestească diferite peripecii.

Fata ~~și~~ asculta cu plăcere, iar cînd discuția risca să lîncezească, puneă tot felul de întrebări. Toți recunoșteau în sinea lor nu numai frumusețea fetei, ci și darul ei de a asculta orice naivitate, cu ochii aceia mari și neliniștiți, ca și cum i s-ar povesti nu știu ce fapte de seamă. Nu se fandosea ca altele, avea aerul că poartă un respect deosebit pentru oricine se apropie de ea. Doar pentru unchiul ei avea cîte-o vorbă ironică.

— Ia uitați-vă, vine moșulică după noi? Eu nu vreau să mă uit : dacă-l văd, mi-e teamă să n-o iau la fugă.

— Își dă silința și el... Ai un paznic... pe cînte !

Povestea fetei și a unchiului ei făcuse repede înconjurul stațiunii. Sosiseră cu vreo trei săptămîni mai înainte și închiriaseră o cameră tocmai dincolo de pod, la Veta Iancu, o văduvă cu doi copii. Cedase camera mai mult ca să nu rămînă singură în casa ei izolată și a-și alunga urîtul, de care se căina în fața oricui voia s-o asculte. Veta aflate despre „povestea” celor doi și nu trebui să treacă mult timp ca s-o știe toată lumea. Fata ar fi fost la facultate și ar fi învățat bine. Vara trecută a plecat însă la mare și s-a încurcat cu un italian, drăguț foc și cu mașină sport. Colindaseră țara, apoi ceruse să plece cu el și să se stabilească în Italia. Ce s-a mai întîmplat, Veta nu mai știe, dar lăsa să se înțeleagă că fata — Diana o chema — dacă văzuse că italianul nu se zbate s-o ia cu el, găsise un englez, cam în vîrstă, cam taciturn, care se îndrăgostise de ea pînă peste cap. Nu era el arătos ca italianul și nici atît de bun de gură, dar, în schimb, făcea afaceri pe picior mare, era divorțat și dispunea de un cont substanțial la bancă. Englezul plecase și el, lăsîndu-i fetei multe, foarte multe promisiuni, în care continua să creadă și-acum, după atîtea luni. La facultate nu se mai dusesse. Mama ei divorțase cînd Diana era de vreo opt ani și de atunci fata nu-și mai văzuse tatăl. După cele petrecute în timpul verii, un unchi din partea mamei se angajase s-o țină din scurt pe zvăpăiata familiei. Unchiul nu știa însă ce misiune grea își asumase : fata nu suporta să fie atît de sever supravegheată și se răzbuna cum putea, ba tîrîndu-l în fiecare zi prin munți, ba silindu-l să meargă la dans, unde stătea și-o aștepta pînă seara tîrziu. Diana cucerise inimile tinerilor destul de ușor, nu numai pentru că era foarte drăguță, ci și datorită felului ei de a se apropia de fiecare, cu aerul că-l cunoaște de cînd lumea.

Cîteodată, fata o zbughea de-acasă, aluneca pe schiuri pînă la Movila Veche, se întâlnea cu cîțiva băieți și fete și p-aci ți-e drumul ! Îi plăcea mai ales să treacă prin fața vîlelor dinspre Zănoaga, spre Valea Dracului, pe lîngă căsuțele răspîndite pe pantă ca într-un basm. Diana era antuziasmată de peisaj ; asculta cu o privire de copil explicațiile însoțitorilor : ale cui sînt căsuțele, cine locuiește în ele, cînd au fost făcute. Cînd și cînd, aerul era străbătut de o chemare desperată :

— Diaaanaaaa ! Diaaanaaaa !

Fata le făcea cu ochiul celor din grup și de fiecare dată le repeta aproape aceleași cuvinte :

— Căpcăunul, băieți ! Ne strică tot basmul. S-o întindem cît mai avem vreme !

Și așa, pînă cînd se hotăra singură să vină acasă, munții erau ai ei, iar brazil, împovărați de nea, înghițeau repede strigătele sărmanului unchi. Poate că din această pricină Veta zicea că „unchiul ăsta al fetei e cam într-o ureche“. Inimă de femeie, o ierta în sinea ei pe chiriașă, chiar dacă aproape în fiecare seară venea de prin munți cam tîrziu. Ba ea, cu ochii ei, a văzut-o cu vreo cinci băieți și vreo două fete plecînd cu schiurile în munți după miezul nopții ! Putea însă să pună mîna-n foc că nu „s-a întîmplat nimic rău“ niciodată : Diana știe să-i pună la punct chiar și pe cei mai abili curtezani dacă devin prea îndrăzneți...

12. Capcana

Cam în același timp cu grupul Dianei își făcu apariția pe una din laturile pîrtiei enigmaticul personaj — Pescărușul, cel pentru care se făcuseră atîtea pregătiri. Părea mai degrabă un turist îndrăgostit de natură sau un pasionat al sportului, un ins pe care rîsetele și glumele celor din jur îl reconfortau și entuziasmau. Bine făcut, cu un pulover de un alb imaculat, cu o căciuliță hazlie, cu ochelarii lui de soare enormi și dantura puternică, Pescărușul nu trecu neobservat.

Concursul începu și strigătele de încurajare răsunară de-a lungul pîrtiei. Spectatorii — această apă vie pentru concurent — trăiau cu intensitate alături de cei care evoluau pe pîrtie, se zbučiuiau sau rîdeau, strigau, scoteau exclamații de uimire sau dezamăgire și așteptau cu nerăbdare comunicarea timpului realizat.

După concurs, pîrtia fu luată cu asalt de spectatori. Pescărușul se avîntă odată cu ceilalți. Alunecă însă pe spate și în cădere antrenă și pe alții. Nimeni însă nu observă că scena fusese filmată. Chiar dacă ar fi văzut, ar fi considerat că operatorul are nevoie de astfel de momente de divertisment pentru documentarul lui. Peste Pescăruș se răsturnă un om mai în vîrstă, care-l urmărise cu multă discreție. Era Cosmin ! Merita zîmbetul de înțelegere al celor din jur, fie și pentru faptul că, asemenea celor de-o seamă cu el, ducea o luptă „pe față” cu încărcătura obositoare a anilor. Corpul athletic, mișcările dezinvolve, umerii largi, tehnica impecabilă a alu-

necării pe schiuri puneau în umbră, pentru mulți, încreșturile de la colțurile ochilor.

Diana era prin preajmă. Cosmin îi zîmbi malițios de cîteva ori și o salută printr-o înclinare ușoară din cap. Fata rîse și își dădu drumul pe pîrtie tocmai în momentul cînd porni și Pescărușul. Vrînd-nevrînd, fu angajată și ea în busculadă, dar se ridică repede și porni la vale. Ajunsă la piciorul pantei, păru că habar n-are să frîneze și se lăsă „dusă” de schiuri tocmai într-o contrapantă, acolo unde nu se afla nimeni.

— E-n regulă, J-u-le ! S-a făcut rocada. Cu ajutorul mănuișilor !

— Bravo ! Continuă să te distrezi !

Diana vru să riposteze că „distracția” se apropie, dar nu mai avu timp : lîngă ea sosi Cosmin, întrebînd-o dacă nu cumva s-a lovit în cădere. Da, se lovise. Puțin. La genunchi. Are să-i treacă. Îi mulțumește pentru amabilitate, pentru grija ce i-o poartă. Iar cînd o invită la „barul de zi”, se codi, mai mult din politețe sau pentru a asculta plăcuta insistență a „cavalerului tomnatic”, cum îl catalogă în gînd.

Ce-i drept, apariția Dianeî stîrni interesul lui Cosmin și în sinea lui se simți măgulit, ca orice bărbat. Mai ales că prietenii fetei se uitară la el cu invidie și o părăsiră îmbufnați cînd observară că nu li se mai acordă nici o atenție. Dar pentru Cosmin fata „căzu la țanc”, întrucît nu știa cum să-și mai petreacă timpul după încheierea treburilor. Și-apoi, oricine l-ar fi văzut i-ar fi acordat creditul de rigoare : omul venise să se bucure de atmosfera entuziasmantă creată de concurs și întîmplarea făcuse să întîlnească o fată nostimă, frumoasă, interesată să asculte complimentele bărbaților. Petrecu, astfel, o oră în ambianța barului, în atmosfera gălăgioasă și îmbîcșită de fum, sfidînd pe toți cei care se uitau la ei. Iată cîteva frînturi din conversația celor doi :

— Sînteți frumoasă, duduie Diana !

— Ooo !

— Aveți un păr admirabil !

— Ah !

— Și-apoi, ochii, ochii dumneavoastră...

— Oh ! Ce expresie !

— Ești o apariție ciudată și fermecătoare.

— Vai ! Ce amabil !

— Sîncer să fiu, eclipsați toate fetele.

— Ooo !

„Doamne, își spuse Cosmin, cît e de goală pe dinăuntru !“ Continuă însă în același mod, pînă se plictisi de-a binelea. Era clar pentru el că natura se jucase cu fata : c-o mîna îi dăduse din plin frumusețea, cu alta îi luase, o golise ca pe o cană de apă de orice urmă de duh și inteligență. Iată de ce se despărți de ea puțin contrariat, socotind totuși că, la urma urmei, o femeie frumoasă și proastă nu-i cu nimic mai obositoare decît una urîță și prea deșteaptă. Nici nu bănuise că, de fapt, Diana „împrumutase“ vocabularul picant al unei eroine din Ilf și Petrov care o făcuse să rîdă cu lacrimi...

•

După versiunea organelor locale, Victor Blănaru își dăduse obștescul sfîrșit chiar în clipa în care glonteale îi străpunsese inima. Așa constataseră medicii la autopsie. Cercetările pentru descoperirea asasinului se dovediseră infructuoase. Puțini îl văzuseră pe cel ucis în stațiune. La gară, cineva își amintea vag de figura lui, după fotografie. Se șusotea că ucigașul va rămîne, mai mult ca sigur, necunoscut în vecii vecilor, întrucît, după toate probabilitățile, părăsise stațiunea imediat după înfăptuirea crimei.

De aici, de la cabana serviciului meteo, întreaga stațiune se desfășura într-un plan panoramic, dominat de albul zăpezii și de frăgezimea brazilor verzi. Oamenii păreau niște ființe minuscule cu mers încet, obositor, iar grupurile niște pete negre, curioase, cu mișcări bizare.

Mirescu privise de la distanță, împreună cu Buică, desfășurarea concursului. Munții se goleau treptat ; doar ici-colo niște întîrziati sau îndrăgostiți rămîneau pe cîte-o pantă unde puteau schia în voie. Spre cabane, spre căsuțele pitite sub brăzi, spre centrul stațiunii se zăreau doar grupuri răzlete. Dar pe Mirescu nu-l interesa decît o singură căsuță, complet izolată. În jurul ei domnea, probabil, aceeași liniște ca pe înălțimi.

Din rapoartele primite prin radio, Mirescu aprecie că totul se desfășoară normal. După despărțirea de fată, Cosmin se întorsese acasă, apoi ieșise și se îndreptase spre centrul stațiunii ; Lădoi nu părăsise locuința, fiind probabil încă sub

impresia celor petrecute în noaptea aceea. Schiurile le făcuse bucăți și le arseseră. A doua zi după cele întâmplate, se duseseră la serviciu și, deși puțin nervos, lucraseră până spre seară.

Din „vale” — înțelegînd prin aceasta localitatea de sub poalele muntelui —, se transmisese: Bădescu se pregătește de „ședință”.

— Auzi, tinere? i se adresa Mirescu lui Buică. Se pregătesc nuntașii, lăutarii, masa. De-abia aștept să începă... hora! Și ca să te liniștesc, află că Diana este în cabana aceea apropiată de „căsuța verde”. Nu-ți fie teamă: unchiul ei o ține zdravăn din scurt. Dacă ne luăm după Veta Iancu, unchiul ei se poartă cu biata fată ca un zbir...

Spre seară, Anghel, Ghinea, Badiu și Covaci se aflau din nou împreună cu Bădescu. Colonelul aranjă întâlnirea într-o cameră separată a restaurantului.

— Stai aici, lîngă mine, detectivule! i se adresa colonelul, rîzînd, lui Anghel, care nu numai că nu se supăra, dar se arăta măgulit. Atmosfera se încălzi repede, mai ales că pe masă apărură o sticlă cu vin. Pînă și taciturnul Ghinea își „dezlega” limba:

— Ce să mai vorbim, tovarășe colonel! Joaca asta de-a detectivii îți mănîncă zilele. Mă duc eu la școala profesională, dar parcă aș fi călcat în străchini. Intru, le spun că trebuie să revizuiesc instalația de apă, caut la boiler și intru-n vorbă cu femeia de serviciu, una durdulie și rea de gură. Îmi tot da tîrcoale și-mi zicea să termin mai repede, că „taman acum te-ai găsit și mata să meșterești la țevărie” și altele din astea. Am luat-o cu binișorul. Mai zi-i una, mai zi-i alta, socoteam că altul mai potrivit ca mine de-a afla ce trebuie nici că se găsește, și îi spun așa, ca într-o doară, ca s-o atrag: „Da’ știi că ești frumoasă, fato?” Și unde mi se holbează la mine și-mi trîntește vreo două vorbe să-mi crape obrazul: „Ce-ți veni, hodorog bătrîn, vrei să te dai la mine?” De-abia am potolit-o. A înțeles ea că nu-i ce crede...

— Păi asta e, interveni Anghel, că dacă era ce credea...

— Tacă-ți gura, Anghele! Mă faci de rîs în fața oamenilor! Nu ești făcut pentru treburile din astea, nu ești făcut și gata.

— Dar cu ăl mic, nepotul, cum a fost ?

— E dracul gol, tovarăşe colonel, spuse Ghinea cu mândrie. Stau peste drum de şcoală. Cum mi-aţi spus, mă uitam în fiecare zi cine intră şi cine iese. Priveam de după perdea. Ăla micu' — n-are decît şapte ani — poate s-o fi uitat mai mult la mine, n-aveam vreme de el şi credeam că-şi face lecţiile. Mi se părea mie că devenise, tam-nisam, cam prea silitor, dar credeam că i-o fi dat gîndul cel bun. Şi într-o seară simt că se zvîrcoleşte în pat, lîngă mine, apoi se apropie de urechea mea şi mă întreabă : „Bunicule, nu-i aşa că mata eşti de la miliţie ?“ Am simţit cum mă furnică ceva pe spinare. „De unde şi pînă unde, mă, îţi veni asta-n cap ?“ Dar el avea răspunsul în căpşor gata pregătit : „Nu mă duci matale, bunicule. Ce, eu nu văd că faci pe detectivu' de la fereastră noastră ?“ Noroc — dacă ăsta se mai poate numi noroc — că a răcit şi a fost nevoit să stea în pat. Altfel ce mă făceam ?

Badiu spuse, la rîndul lui, că avusese un incident cu paznicul de la şantierul de construcţii. Intră el într-un birou, intră în altul şi-şi dă seama că dulapurile au rămas descuiate. Cînd să iasă, paznicul îl înhaţă de guler şi îl ameninţă că, dacă face vreo mişcare, îi crapă capul. Avea în mîna o bucată de ţeavă. L-a domolit destul de greu, arătîndu-i că, de fapt, are legitimaţie de liberă intrare în mai multe instituţii, doar e inspector financiar. Nu l-a convins decît atunci cînd a început să se răstească la el.

— Aţi făcut treabă bună, tovarăşi. Vă mulţumesc pentru osteneală. Dă-mi voie să le spun şi celorlalţi, tovarăşe Badiu, că descoperirea celui care a luat ştampila vă aparţine.

— N-a fost prea greu, tovarăşe colonel.

— Pentru noi însă ar fi fost foarte greu. Pe dumneavoastră oamenii de pe aici vă cunosc, nu li s-a părut curios că vă interesaţi de diferite lucruri. Din motivele pe care le cunoaşteţi, membrii „Comitetului“ îşi încetaseră de cîtva timp activitatea, aşa că fără ajutorul dumneavoastră cercetările ar fi durat mai mult. Vă mulţumesc încă o dată.

— Ce veţi face cu cei din „Comitet“ ? îndrăzni Anghel.

— Nimeni nu se îndoieşte că îşi vor primi pedeapsa. După arestarea lor, anchetarea şi întocmirea formelor necesare, misiunea noastră se termină. Aplicarea legii revine justiţiei.

— Nu există pericolul ca vreunul să dispară ?

— Nu. În clipa de față, fiecare membru al „Comitetului” e supravegheat cu grijă. Am ținut o asemenea rețea, încît numai printr-o minune ar putea scăpa...

Covaci se mișcă încurcat pe scaun și, la îndemnul colonelului, își ceru scuze pentru îndrăzneala de a-i face o propunere. Firește, el nu cunoaște regulile stabilite în astfel de situații, dar ar dori din toată inima să ia parte la arestarea celor din „Comitet”.

— Știu eu? Nu am o dezlegare specială, dar pot să-mi asum răspunderea... Ar fi, mă gîndesc, o finalizare a efortului dumneavoastră. Va trebui însă să-mi țineți companie ore-n-sir. Arestarea are loc în seara sau poate în noaptea aceasta. Pînă atunci, cred că ar fi bine să nu părăsim localul. Nu-i vorba de lipsă de încredere, ci pur și simplu de respectarea unor reguli...

Conversația continuă în același mod, degajat și prietenesc. Bădescu are darul să transforme orice relatare într-o povestioară hazlie. Abia către ora 10, el reveni la subiectul pe care-l abandonase cu atîta dibăcie :

— Prezența dumneavoastră cred că va fi cea de-a doua surpriză pentru cei din „Comitet”. Mai ales pentru Lădoi... Sînt convinși că va face ochii mari cînd îl va vedea pe tovarășul Badiu.

— Cred și eu, spuse Badiu. Aveam de gînd să-l întreb pe el despre dispariția ștampilei, doar îl cunosc de multă vreme, și cînd colo el abătea discuția în cu totul altă direcție. Din îndemnul dumneavoastră, l-am urmărit și mi-am dat seama că plecările lui spre munți aproape în fiecare seară nu-s lucru curat. Restul a fost ușor : mai mult am dedus cu cine poate avea legături, iar dumneavoastră mi-ați spus că părerile mele s-au adevărit.

— Întocmai ! Nu-i de ajuns să știi că într-o pădure se află mult vînat ; trebuie să cauți urmele... Ei, dar cred că e timpul să plec. N-o să vă supărați. Mai am cîteva treburi — bănuieți despre ce-i vorba — înainte de a face descinderea.

În aceeași clipă, pe ușă intrară doi tineri, îmbrăcați cu oarecare neglijență, care salutară și rămaseră în poziție de drepti. Păreau mai degrabă doi studenți certați un pic cu învățătura, care voiau să atragă atenția asupra lor măcar prin podoabă capilară.

— Am să vă mai tai din chica asta, simpaticilor, că speriați oamenii. Cine-ar crede că sînteți doi... locotenenți ?

— Secretul nostru, tovarășe colonel, spuse unul dintre tineri.

— Bine, mai vorbim noi. Deocamdată, faceți cunoștință... Le veți arăta tovarășilor pe unde să meargă pentru a fi *acolo* la momentul oportun.

Cînd părăsi restaurantul, Bădescu inspiră adînc aerul rece al nopții. Luna trona pe cer ca un uriaș ban de aramă, dar dinspre vîrfurile Dorului apăruse o masă de nori întunecată, înaintînd hulpavă spre oraș. „Numai de-ar mai rămîne lumină pînă se strîng rîndurile“, gîndi el, îndreptîndu-se hotărît spre aleea care ducea spre vila „Olguța“. Se uită la ceas și stabilă legătura cu Mirescu :

— Ce faci, fiule, te simți bine aproape de nori ?

— Cum nu se poate mai bine. Mai ales că am din nou lîngă mine pe...mortul nostru, care admiră natura cu nesăț.

— Spune-i că nu-i cazul să leșine de plăcere.

— Nu-i nevoie, a auzit singur. Mi-e teamă că va opta pentru soarta lui Prometeu, prea sînt frumoase stîncile pe aici în bătaia lunii.

— Poți să-mi raportezi ?

— Da : cu mici retușuri, planul a fost executat.

— Adică ?

— Sobor s-a împotrivit și a reușit să-l rănească pe unul din ofițerii de miliție.

— Grav ?

— Nu, o rană ușoară, la umăr.

— Și celălalt ?

— Cu Dominic a fost mai ușor. Acum se află în drum spre București. Bineînțeles, însoțit.

— În regulă, fiule ! Porniți și voi. Aveți grijă, pantele sînt abrupte și n-am chef să aud că v-ați frînt gîtul.

Dominic se întîlni, totuși, cu Sobor. Încercă, cu destulă insistență, să-l convingă pe asociatul său că planul lui Cosmin are în el un iz de bravadă și mult hazard.

— Nu știi ce vorbești, îi replicase Sobor pe un ton destul de degajat. Nimeni nu poate proba legătura noastră cu „Comitetul“.

— Ce vrei să spui ?

— Nimic. Vei afla și singur. Nu-mi place să te văd așa iritat.

— Te rog, am dreptul măcar la o explicație. E și viața mea în joc, nu numai a voastră.

— Dacă ții neapărat... Află că vagabondul acela a fost lichidat la timp. Trebuie să recunoști că știm cum să procedăm.

— Dobitoc ! Presară drumul cu crime inutile. Și care-i, mă rog, avantajul unei astfel de acțiuni nesăbuite ?

— Ce naiba, nu-nțelegi ? Doar îmi vorbeai de viața ta și... a noastră. După umila mea părere, Victor Blănaru ne putea veni de hac la toți trei. Și-apoi... tu vorbești de crime ? Ai aerul că niciodată n-ai pus mîna pe pistol.

— Ce-am făcut eu a avut pe vremea aceea o justificare. Nici acum nu mi-ar tremura mîna dacă ar fi vorba de ceva absolut necesar.

— Cu alte cuvinte, ne condamni pentru că, într-un fel, îți punem existența la adăpost ? !

— Nu condamn. Constat doar. Am impresia că tu și Cosmin țineți cu tot dinadinsul să duceți totul de răpă.

— Închipuiri, dragul meu. Dacă am luat unele măsuri fără tine, am făcut-o în interesul tău. Tu ești cel căutat cu lumînarea, nu noi.

— Crede-mă, Sobor, sînt foarte obosit și nu vreau să mă cert cu tine.

— Frumos din partea ta. Ai putea să-ți amintești că te-am scăpat de Amos într-un chip strălucit. Și-acum, nu crezi că-i cazul să-mi spui de ce-ai venit la mine ? Dacă...

— Fii fără grija, nu ți-am adus pe nimeni după mine. Voiam să-ți spun încă o dată că lichidarea „Comitetului“ este o mare înfrîngere. Reușisem să-l punem pe linia de plutire și iată, ne descotorosim de el ca de un obiect nefolositor. Poți să-mi spui cum vei reuși să organizezi altă rețea ? Admit, în activitatea lui se află multă naivitate, dar naivitatea are darul să bată mai puțin la ochi decît deșteptăciunea.

— Nu te lamenta ! Trebuie să recunoști că nici tu n-ai fost în stare de lucruri mai bune. În treburile noastre, ceea ce numim o faptă mare poate căpăta valoarea amănuntului

și invers. Cosmin a procedat bine cînd ți-a interzis să iei legătura direct cu centrul.

În ochii lui Dominic sclipi o clipă ura. Față de interlocutor, față de Cosmin, față de toți cei cu care avusese de-a face în atîția ani. Cel puțin el are scuza că este robul unor convingeri neclintite. Tînjise după o viață de liniște acolo, în țara lui îndepărtată. E adevărat, fusese bine remunerat, i se plătiseră deopotrivă și crimele, și tăcerea, și informațiile transmise. Dar, cu timpul, „ceva“ i se așezase pe suflet, greu de îndepărtat. Trăia în mijlocul unor oameni față de care la început avusese un amestec de teamă și ură, de dispreț și suspiciune. Mai apoi fusese nevoit să pună umărul alături de ei. Nici nu știuse cînd trecuse pragul de la ură la înțelegere, de la acțiuni de spionaj din convingere la cele de trădare în scopul apărării unei situații de fapt, a *condiției* lui de azi. Urise o lume necunoscută — descoperise o lume. Iar nopțile deveniseră pline de coșmaruri, de frămîntări. O goană continuă de a se întîlni cu sine. Nu-și făcea iluzii — va plăti. Va plăti atît cît merită. Clipa aceea ar dori-o cît mai depărtată și totuși nu se teme de ea. Nu-i o împăcare cu destinul. Voia, cel mult, o împăcare cu sine, deși asta îi apăruse în minte mult prea tîrziu pentru a o înfăptui. Frămîntările acestea îl transformaseră. Sobor, Cosmin, Lucia, Amos simțiseră. În „consiliul“ lor hotărîseră „detronarea“ lui din postura de șef, invocînd imposibilitatea de deplasare pentru cîtăva vreme prin țară. Și-a dat seama ce pierduse abia cînd a aflat că Doctorul se arătase bucuros de schimbare : „centrul“ avea nevoie de un om mai energic. Cu cîtă ușurință se lepădaseră de el ! Fusese prețuit în aur și vîndut pe un ban găurit ! Numai cînd se gîndește că Doctorul îi fusese prieten și coleg, că de multe ori îl scăpase din situații grele, că la indicația lui se stabilise în România, îl cuprinde ura și furia. Voise să scape de el, îi stătea în cale ! El, Dominic, se bucura de faimă, era căutat în diferite țări, adusese servicii unor personalități care făcuseră o carieră strălucită. Atunci Doctorul născocise un plan măreț : stabilirea unui centru puternic în România și a altuia în vestul Europei și descrisese perspectivele, marile și inepuizabilele posibilități de îmbogățire. Cele două centre, al lui și-al Doctorului, urmau să înjghebeze un fel de „trust al inteligenței“, al informațiilor cu caracter secret — militar, industrial, social, politic —, care ar fi înghițit treptat toate organizațiile de

spionaj, cunoscute și necunoscute, sau le-ar fi zdrobit ca pe nimic, în caz de împotrivire. Și cedase. Poate nu atât pentru tabloul înfățișat de amicului lui, cât pentru suma fabuloasă pe care i-o pusese la dispoziție. Cu o parte din bani venise în România, iar cealaltă parte o depusese la o bancă din Elveția care dăduse faliment peste trei ani! Comunicările Doctorului erau rare și echivoce, deși îl asigura că nu renunțase la „marea idee”, dar se afla încă în căutare de fonduri. Iar când fusese cât pe aci să fie arestat, primise „sfatul” — de fapt, un ordin foarte puțin deghizat — să rămână în continuare în România, intrînd pentru mai multă vreme „în umbră”. Când plănuise cu Doctorul, vremurile erau tulburi, de-abia se stinseseră flăcările războiului, zidurile sfărîmate ale caselor mai fumegau încă, iar în România lumea lua un alt curs. Doctorul nu înțelegea aceste transformări. Nici el nu le înțelegea, îl speriau și-i sporeau ura, îl indignau și-l determinau să „lucreze” cu înverșunare, transmițînd date importante despre armată, despre viața socială, despre tot ce i se părea că poate fi valorificat „acasă”. Apoi, într-o noapte de nesomn, adevărul izbucnise în el ca un strigăt de desperare: „Am fost înșelat! Înșelat!” Și gîndul acesta se revărsase în el ca o lavă fierbinte, pustiindu-i sufletul, inima. Era însă prea tîrziu pentru a mai da înapoi: drumul fusese „marcat” cu atîtea cadavre și Securitatea îl căuta cu febrilitate. Nu-i rămînea decît să se dea la fund — cum se spune — și așa făcuse. Peste cîtiva ani reluasese activitatea, ca pe un rău inevitabil. Iar acum a ajuns să-i ceară explicații lui Sobor!

— Te las cu bine. Îmi dați de știre cînd să ne întîlnim.

Dominic se duse la restaurant, mîncă, apoi se îndreptă spre gară. Nu venise cu mașina. Vremea era încă schimbătoare și te puteai aștepta la orice. Abia parcurse vreo sută de metri și se simți „însoțit”. Pe o stradă laterală observă o mașină gata să pornească, în față — pe un trotuar și pe celălalt al străzii — se aflau cîtiva inși. Încercă să le descifreze chipurile la lumina becurilor, dar renunță: nu i-ar fi folosit la nimic. Ajuns la colțul străzii, doi inși îl somară să ridice mîinile. Apoi se apropiară și alții. Vreo șase.

— Cam mulți, domnilor, pentru unul singur! Are cineva bunăvoința să-mi răspundă pentru ce faceți asta?

— Ne pare rău, stimabile, rostul nostru este să te arestăm, nu să răspundem la întrebări.

— Și dacă-i o greșeală ? Credeți că nu am dreptul să protestez ?

— Să lăsăm întrebările, domnule... Dominic ! Știm bine cine ești. Te sfătuim să fii rezonabil.

Dominic amuți. Dacă-i cunosc numele conspirativ, înseamnă că știu totul despre el ! Vru să prindă fularul cu dinții, dar primi o lovitură crâncenă în obraz.

— Ei, la asta nu mă așteptam, domnule Dominic ! Se vede treaba că fiola asta — cu cianură, probabil — ai păstrat-o ca pe ochii din cap. Ei bine, scuză-ne că ne împotrivim să-ți iei viața...

După discuția cu Dominic, Sobor rămase acasă. Depri-marea celui alt îl iritase, într-adevăr. Se hotărîse ca la prima ocazie să-i propună lui Cosmin „renunțarea“ la serviciile lui. De fapt, în sinea lui se bucura de tulburarea lui Dominic. Nu-i putea uita atitudinea grosolană de la începutul activității, aroganța, tonul de comandă pe care-l folosea cu cei din grup. Recunoștea și-acum că Dominic are o experiență vastă și scăpase ca prin urechile acului din împrejurări aproape de necrezut. Îl cunoscuse cu mult înainte și îl uimise faptul că el, Dominic, un străin, vorbea limba română cu atita acuratețe, folosind, la nevoie, și graiul ardelenesc sau pe-al moldovenilor. Îl răbdase mai ales pentru că el finanța organizația lor. „Centrul“ era departe, prin radio legătura se ținea din ce în ce mai greu, de-acolo se primeau mai mult promisiuni decât bani, pe cînd Dominic era aici, în România, și știuse să transforme aurul în bani românești. Veniseră însă timpuri de furtună. Se organizaseră grupuri subversive în munți și Dominic, el și Cosmin avuseseră o perioadă de muncă intensă. Ca un făcut, grupurile căzuseră rînd pe rînd, amintind la anchetă de niște inițiatori străini. Prin cercetări minuțioase, organele de securitate se convinseseră că, într-adevăr, spionii nu erau rodul imaginației celor prinși, ci există în realitate. Începuse o căutare înverșunată. Prea tîrziu însă : profitînd de afluența oamenilor de la sate la orașe, de schimbările de cadre, de înființarea unor întreprinderi noi, fiecare dintre cei cinci își

găsisse un „loc sub soare“. În ce-l privește, înscenase furtul unui dosar de la Judecătoria, sustragerea unor hîrtii compromițătoare pentru clienții pe care-i apăra și fusese condamnat. Era cea mai bună soluție pentru el...

Sobor își întrerupsese brusc gîndurile : să i se fi părut, oare, că dincolo de fereastră se află cineva ? Stinse lumina și luă pistolul. Pe ușa n-aveau cum intra : era blocată cu o bară de metal, special construită. Dacă sînt hoți sau... „altcineva“, îi va întîmpina cum se cuvine. Fereastra spre grădină era și ea blocată, cu storurile trase. Privi afară. Insistent, pînă simți că-l dor pupilele. Descoperi o umbră, apoi a doua și se înfioră. Cine sînt ? Să se fi predat Dominic ? Imposibil ! Ar fi un dezastru ! Să fi făcut Cosmin vreo greșală ? Nici asta nu-i de crezut ! Atunci ? !

Un om se apropie de fereastră, dar rămase locului, probabil ascultînd. Nu mai avea timp de pierdut : se îmbracă în grabă, luă un teanc de bani și își impuse să fie cît mai calm. Va încerca să dispară prin geamul de la baie ; de aici, prin boscheți, se va strecura în grădini.

Tresări cînd auzi soneria țîrînd prelung. Nu răspunse. Avea nevoie de timp. Deschise ușa la baie, fereastra, și reveni în dormitor. La insistențele celui care apăsa pe butonul soneriei, strigă cu voce prefăcută, ca și cum s-ar fi trezit din somn.

— Așteptați o clipă ! Imediat !

Se strecură pe fereastră, dar fu imediat somat din curtea vecină.

— Stai ! Stai că trag !

Nu-l luă în seamă. Sări gardul care-l despărțea de grădina de zarzavat a vecinului. Cel care-l somase încercă să-i taie calea, dar Sobor ochi, trase și continuă să fugă. De-abia intră pe strada Vișinilor, paralelă cu cea în care își avea loquînța, și se trezi înconjurat de mai mulți inși.

— Nu încerca să fugi, domnule Sobor !

Cu pistolul în mînă avu o clipă de ezitare. Sfîrșitul ? Da ! Nu mai încape îndoială ! Duse mîna cu pistolul la tîmplă, dar în aceeași clipă arma îi zbură din mînă : cineva îi ghicise intenția și îl lovise pe la spate.

— Ești curajos, domnule Sobor, dar nu trebuie să recurgi la soluții extreme !

Era uluit, dezorientat, în imposibilitate de a articula măcar un cuvînt. Întinse mîinile pentru a fi prinse în cătușe și se

îndreptă spre o mașină aflată în apropiere. Picioarele se mișcau greu, de parcă avea plumb în ele.

Rîndurile se strînseseră treptat. Toate drumurile de acces erau supravegheate. Trebuia procedat cu multă grijă. Cei din „căsuța verde” ar putea să se împotrivească.

Înconjurată de brazi, „căsuța verde” abia se zărea. Deasupra capului, norii înconjurară luna apoi îi întunecară fața, lăsînd printre ei o pată albă. Nu era prea întuneric, dar apariția norilor se nimeri cît nu se poate mai bine și avu darul să alunge și ultimele îndoieli ale colonelului că vor fi observați înainte de a se apropia. Bădescu se postă la vreo două sute de metri în fața casei, în dreptul aleii care ducea spre pridvor. De-aci distingea destul de vag, desigur, intrarea în casă, obloanele de la fereastră, printre care se strecura un firicel de lumină. „Consfătuirea” probabil era în toi. Veniseră cu toții. Lîngă Bădescu își făcu apariția maiorul Mirescu.

— Dacă nu aș fi știut că porți costumul de schi al lui Cosmin, mai că te luam drept altul. După cîte-mi dau seama, Diana noastră te-a aranjat la fel ca pe „curtezanul” ei. Are ochi fata. Ei, acum e timpul. Atențiune J-1, J-2, J-3, J-4 : pornim ! Du-te, fiule și... succes. Uite că și studenții noștri se apropie.

Mirescu semăna într-adevăr cu Cosmin, nu numai ca structură. Îi imita destul de bine și mișcărilor, folosirea bețelor de schi, alunecarea. Făcu un ocol și se apropie de poartă. Zgîlțîi de ea dîndu-și seama că e încuiată. Din dosul unor brăduleți răsări umbra celui de pază.

— Cine ești ? Ce vrei ?

— Corbul nu are pene roșii !

— Dar nici portocalii !

— E-n regulă : deschide. Sînt toți prezenți ?

— Toți. V-așteaptă.

— Condu-mă, te rog.

Ajuns în prag, Mirescu îi spuse în șoaptă să-l lase singur și să se ducă spre poartă, pentru a nu veni cineva. Paznicul nu făcu însă nici doi pași spre grădină că se și pomeni imobilizat.

Mirescu pătrunse într-un antreu, deschise ușa și lumina îl izbi în ochi, dureros. Lădoi îi puse pistolul în piept și-l întrebă suierînd :

— Cine ești ? Ce vrei ?

— Corbul nu are pene roșii !

— Dar nici portocalii ! Bine-ați venit ! Domnilor, vă prezint pe protectorul nostru, domnul Jean...

— N-are nici un rost, prietene : poți să-mi spui Fulger. Sîntem doar între noi. Am o rugăminte, domnule Lădoi : să viți pistolul în buzunar.

— Ah, uitasem, și vru să se îndrepte spre ușă, dar noul venit îi puse mîna pe umăr.

— Nu-i nevoie : am încuiat ușa de la intrare. Și-apoi cel care stă de pază mi se pare un băiat de ispravă. Îngăduiți-mi să sărut mîna doamnei : sînt încîntat, doamnă Lilly Buduleanu-Zărnești.

— Ah ! Mă cunoașteți !

— Cine nu vă cunoaște, doamnă ? Ați păstrat frumusețea tinereții. Aduceți cu o față zglobie, cu o amazoană a Carpaților... Pe dumneavoastră vă cunosc, domnilor : domnul Stelian Cucu — funcționar la filiala O.N.T. ; domnul Radu Priscean — revizor contabil ; domnul Haralambie Surdu — achizitor de legume și fructe ; domnul Ștefan Prunduleanu — responsabilul vilelor din Zănoaga ; domnul Tiberiu Barta — funcționar la poștă și, în sfîrșit, domnul Jean Cursaru-Zăvideni, funcționar la fabrica de hîrtie. Am greșit ? Sper că nu. Doar pe dumneavoastră, domnilor, — se adresa el lui Ted și Lunganului — nu vă cunosc și nici nu vă cer numele. Știu că nu mi le veți da pe cele adevărate și vi le înțeleg. Îngăduiți-mi să vă strîng mîna și să vă urez bun sosît.

— Încîntat, domnule Fulger, spuse Ted, făcînd o grimasă.

— Mi-era teamă că nu veți veni, domnule Ted și dumneavoastră Fred — (dați-mi voie să folosesc aceste nume). Știu, aveți dreptul să fiți supărați pe mine : am preluat din proprie inițiativă „Comitetul“ care vă aparținea. Nu sînt ipocrit și vreau să vă declar că nu din altruism am făcut-o ci, pur și simplu, pentru că aveam nevoie de astfel de ajutoare.

— Despre asta vom mai discuta, domnule Fulger.

— Nu mă îndoiesc, domnule Ted. Și dacă accept să fiu aici, mulțumiți-i domnului Lădoi, care cred că v-a verificat

bine. Altfel aş putea crede că sînteți — mai știți ? — oamenii Securității.

Lunganul tăcea și-l privea insistent. „Să mă fi văzut undeva ? Nu cumva m-a urmărit intrînd la Direcție sau mai știu eu în ce împrejurare ? Fred ăsta, se pare că mă bănuiește. E cazul să termin cu sporovăiala“, își spuse maiorul, continuînd să zîmbească celor din jur.

— Cunoșcînd dorința dumneavoastră, domnilor, de a relua legătura cu „Comitetul“, mi-am permis să vă supun un plan de colaborare.

Zicînd aceasta, Mirescu puse pe masa din mijlocul camerei un plan, trasat și subliniat cu diferite culori, pe care Lădoi îl despătură în grabă. Ceilalți se plecară asupra lui.

— Mîinile sus, domnilor ! Nici o mișcare ! Și pe dumneata, scumpă doamnă Lilly, te privește acest ordin !

Pe ușă intrară Bădescu și cîțiva dintre colaboratori, iar după ei, Badiu, Ghinea, Anghel și Covaci. Erau foarte emoționați. Anghel nu-și putu stăpîni o exclamație :

— Extraordinar ! Nici nu mi-am putut închipui. Ca-n filme !

Asupra lui Lădoi, Ted și Fred, Radu Priscean și Haralambie Surdu se găsiră arme.

— Domnilor, am impresia că nu știți cine sîntem. Depășiți orice limită. Sîntem cetățeni străini și protestăm vehement pentru tratamentul la care ne supuneți, strigă Fred.

Bădescu îl privi cu ironie și ripostă :

— Că sînteți nevinovați ca pruncii — asta, scumpe domn, trebuie să dovediti. Uite, mie de exemplu, mi-ar face plăcere să-mi răspundeți la o întrebare : ce căutați aici, la ora asta ?

— Refuz să răspund !

— Ei, vezi ? E ușor : refuzul, tăcerea. Numai că va trebui să vorbiți, domnilor.

— Vă atrag atenția că tot ce se petrece aici va duce la complicații diplomatice...

— Nu mai spune ! De unde și pînă unde doi specialiști, în realitate spioni, sînt atît de influenți în relațiile diplomatice ? Și, mă rog, poate să fie și așa, dar am dreptul să primesc un răspuns la întrebare. Dacă nu vreți, vă privește. Poate are ceva de spus domnul Lădoi ? Doar el este șef, președinte al „Comitetului“... Și-apoi se pricepe și la crime : un glonte în spate și... totu-i rezolvat. Observați, oameni buni — se adresa el celor patru colaboratori, toți sînt acum ca niște mielusei ;

toți cred, speră să nu știm despre ei mare lucru. Culmea e că toți își dau seama în ce situație se află. Doar nu arestăm pe cineva fără să avem probe. Ce zici, domnule Lădoi ? Știi cine v-a descoperit ? Prietenul și protectorul vostru, Fulger ! Nu-i așa că-i nostim ?

Cei arestați îi aruncară priviri ucigătoare, dar Mirescu lăsă capul în jos pentru a-și ascunde zîmbetul. Îl asculta mai departe pe colonel, deși știa ce urmează :

— Aș vrea să te întreb, domnule Lădoi : a cui a fost ideea culegerii de informații cu caracter militar ? Nu știi ? Să-ți spun eu : a lui Fulger ; cine te-a îndemnat să-l ucizi pe Victor Blănaru ? Fulger ; cine ți-a propus să aduni în seara aceasta tot „Comitetul“ ? Tot Fulger. Este așa sau nu ?

— Da !

— Și încă ceva : știți de ce v-a trădat Fulger ? Ei, uite asta sînt convins că n-o mai știți : pentru a îndepărta eventualele bănuieli în legătură cu activitatea lui criminală și a lovi în organizația domnilor Ted și Fred. Nu avea nevoie de concurență.

Lădoi și Haralambie Surdu vrură să se repeadă asupra lui Mirescu, dar se treziră imediat imobilizați. Colonelul se întoarse brusc spre Badiu aflat lîngă el și-l întrebă săgetîndu-l cu privirea :

— Este așa, ori nu, *tovarășe* Badiu ?

— Nu știu... dumneavoastră ați spus.

— Te întreb încă o dată : recunoști cele ce am spus, *domnule* Badiu alias Cosmin-Fulger ?

Badiu schiță un gest de surprindere, își încleștă fălcile ca și cum s-ar pregăti să se arunce asupra colonelului. Ted și Fred, Lădoi și ceilalți priveau uluiți, nevenindu-le să creadă că inspectorul financiar Badiu este una și aceeași persoană cu Fulger.

13. Mielușeii cu... colți

Maiorul Dan Mirescu lucrase pînă noaptea târziu la selectarea materialului — fotografii, filme, benzi minuscule de magnetofon, amprente etc. Adeseori cei care scriu despre munca plină de abnegație a ofițerului de contrainformații, trec cu vederea acest capitol al pregătirii anchetei...

După cîteva ore de somn, Mirescu prezintă colonelului Bădescu un scurt raport cu concluziile reieșite din confruntarea materialului, apoi se întoarce în birou cu convingerea că el însuși este pregătit sufletește pentru anchetă. Sună și ceru să fie adus mai întîi Gurgan. E drept, cu el discutase îndelung, dar avea nevoie să-l pregătească pentru o eventuală confruntare cu Stoicănescu. Gurgan își făcu apariția liniștit, salută și se așează pe un scaun fără să mai aștepte invitație. Părea cu totul altul decît cel care pășise pentru prima dată pragul încăperii. Momentul acesta este bine cunoscut de anchetatori : sînt arestați care, atunci cînd își formează o imagine clară a inevitabilității pedepsei, devin liniștiți și maleabili. Fu întrebat dacă și-ar menține declarația într-o eventuală confruntare cu Stoicănescu.

— L-ați prins ? Dumnezeii lui... el m-a nenorocit !

— Răspunde la întrebare și lasă înjurăturile pentru altă dată.

— Am să spun tot ! Orice !

— Nu orice, Gurgane. Adevărul, mă înțelegi ? O singură întrebare la care te rog să te gîndești bine : cînd ți-ai dat seama că Stoicănescu nu mai are încredere în tine ?

— Știu eu, domnule maior ? Când l-am întrebat de ce are nevoie de niște date care aparțin armatei. Apoi, când mi-a zis că o să fiu însoțit de vagabondul ăla.

— Atunci ai furat pistolul ?

— Nu l-am furat ! Îl am de la Drînceanu, ăl de-a fost șef de post. Îmi spusese o dată, la un chef, că are el gloanțe pentru a găuri capul nu știu cui. M-am dus la el și l-am amenințat că dacă nu-mi dă pistolul îl spun la miliție.

— Și ți l-a dat imediat ?

— Nu. Am fost într-o noapte la el și i-am zis să-mi dea pistolul și să-și păstreze pușca.

— Știai că are și-o pușcă ?

— Nu știam. Am zis așa, să-l sperii.

Mirescu sună :

— Luați-l pe Gurgan. Să fie adus Stoicănescu.

De-abia intră pe ușă și fostul avocat începu să-și arăte indignarea :

— Protestez, domnule maior ! Vă atrag atenția de la început că sînteți pe cale să comiteți un șir întreg de erori.

— Sînteți convins de ce spuneți ? Îl întrebă Dan, fără să se arăte prea impresionat.

— Absolut ! replică Stoicănescu. Îmi îngădui să afirm că mă pricep în materie de legi. În 1946, am avut un caz asemănător cu acesta...

Tocmai atunci apăru pe ușă colonelul Bădescu, care-l măsură cu privirea pe Stoicănescu și apoi se așeză pe un fotoliu, lângă perete.

— Continuați !

— Spuneam, domnule colonel, că...

— Luați loc, domnule, i se adresează Mirescu fără să ridice tonul. Când ați fost condamnat prima dată ? Și pentru ce ?

— Mă văd silit a doua oară, domnule anchetator, să vă arăt că antecedentele mele penale nu au nici o legătură cu încălcarea legalității de către oamenii dumneavoastră. Eu, ca avocat...

— Fără avocat ! Pentru a ne păstra în limitele realității, interveni Bădescu, ironic. Dați-mi voie, tovarășe maior, să

intervin : chiar ești convins, domnule Stoicănescu, că ai fost arestat fără a fi în culpă ?

— Nu știu ce raționament vă conduce la această întrebare și nu mă simt obligat să răspund. Ilegalitățile se pedepsesc...

— Măsurați-vă cuvintele, domnule avocat, se încrunță Dan. Pe mine, personal, mă dezamăgiți. Credeam că am de-a face cu un om inteligent. De ce protestați înainte de a vă arăta pentru ce v-am arestat ?

— Nu mă interesează acuzațiile ! Sînt omul evidenței și știu doar atît, că sînt privat de libertate, și asta în mod ilegal !

— Mă simt nevoit să vă atrag atenția, domnule Stoicănescu : nu încercați să abuzați de bunăvoința noastră. Sînteți dispus să răspundeți la întrebări sau nu ? Putem să amînam discuția, deși știu bine că v-ați pregătit pentru ea. Știți că sînteți acuzat de crimă ?

— Inexact, domnule maior. Am fost în legitimă apărare. Eram atacat de necunoscuți și trebuia să mă apăr.

— Uitați că aveți asupra dumneavoastră acest pistol ? spuse Mirescu, scoțînd din sertar arma și punînd-o pe birou. Stoicănescu păru o clipă descumpănit, dar își reveni repede :

— Știu. Pot fi acuzat de port ilegal de armă. Sînt dispus să mi se atribuie pedeapsa legală. Cer însă să fiu judecat conform uzanțelor și nu reținut... dinainte.

— Nu vă frămîntați pentru asta : există un mandat de arestare care v-a fost arătat. Ați răspuns din nou fără să știți despre ce crimă este vorba și asta... Bănuiesc că știți ce înseamnă a fi autorul moral al unei crime ?

— Ce vreți să spuneți ?

— Eu pun întrebări, domnule Stoicănescu ! Vă previn să vă gîndiți bine înainte de a încerca să uzați de trucuri avocațești. Repet : recunoașteți că în afara crimei din grădină sînteți autorul moral al altor crime ?

— Nu sînt obligat să răspund la prezumțiile anchetatorului !

— După cum vedeți, anchetatorul are încă răbdare și insistă : recunoașteți că sînteți autorul moral al asasinării căpitănelui Liviu Strugan și al lui Ilie Gurgan ?

Stoicănescu păli și își purtă privirile de la Dan la colonel și de la colonel la maior. Mirescu își nota ceva iar colonelul părea absent, uitându-se pe fereastră.

— Sînt acuzații grave, domnule maior ! Pentru afirmații eronate...

— Termină, domnule, cu amenințările ! Încep să-mi pierd calmul ascultîndu-te. Răspunde la ce te-am întrebat !

— Nu recunosc nimic !

— Fie și-așa ! L-ai cunoscut pe căpitanul Liviu Strugan ?

— Din vedere. Dar uciderea lui — despre care a aflat tot orașul — nu mi-o puteți atribui.

— Ba chiar asta intenționăm. Și nu fără temei, te asigur, spuse Mirescu, renunțînd intenționat la pronumele de reverență. Dar pe Gurgan îl cunoști ?

— Eram la bufet, domnule maior, și-acolo venea fel de fel de lume. Cred că-mi amintesc de un ins care poartă acest nume.

— Spuneam că ai la activ o crimă directă și două... indirecte.

— Nu știu despre ce vorbiți ! Pentru afirmații trebuie să aveți și...

Stoicănescu se opri la mijlocul frazei, dîndu-și seama că aducerea „probelor“ în discuție, însemna alunecarea pe un teren periculos pentru el.

— De ce nu continui, domnule Stoicănescu ? Am să te ajut eu : din ordinul dumitale a fost ucis căpitanul Liviu Strugan de către Dudu și Gurgan. Pe primul l-ai sfătuit să fugă în munți, iar pe cel de-al doilea l-ai suprimat cu mîinile altuia. Este nevoie să repet ? Te avertizez că există probe suficiente. Și ca să te scutesc de cine știe ce perorații, am să-ți relatez, pe scurt, bineînțeles, cum au fost înfăptuite crimele.

În timp ce Mirescu arăta împrejurările în care fusese ucis căpitanul Liviu Strugan și Gurgan, Stoicănescu păstra pe față un zîmbet ce se voia ironic, ca și cum relatările maiorului erau departe de a-l impresiona. Cînd ofițerul termină și îl somă să răspundă, Stoicănescu vorbi cît putu mai calm :

— Frumos ticluite, domnule major. Va trebui să vă creadă și justiția. Nu cred să se fi schimbat într-atât practica judiciară de la ieșirea mea din barou încât să se renunțe la probe.

— Nu, te asigur că nu ! Recunoști participarea la crime ?

— V-am spus : nu ! Trebuie să dovedești !

— Hm ! Credeam că nu mai e nevoie. Ascultă aici o înregistrare.

Mirescu apăsă pe un buton și câteva minute banda de magnetofon relatează discuția dintre Stoicănescu și Buică, în care primul îl îndemna pe celălalt să-l suprimă, prin aruncarea din tren, pe Gurgan.

— Aceasta nu poate fi o probă împotriva mea, izbucni Stoicănescu. Vă trebuie martori !

— Bun ! Iau act că la anchetă continui să fi nesincer. Experții pot să-și dea părerea, autorizată, pentru autenticitatea vocilor. Dacă vrei martori... Să între Victor Blănaru !

Întâlnirea cu vagabondul Victor Blănaru îl derută complet pe Stoicănescu. Rămase cu ochii holbați la Buică și nici nu-și dădu seama că, fără voie, se ridicase și își dusesese mâna la piept, ferindu-se ca și cum cineva ar fi avut intenția să-l lovească.

— Să trăiți, dom'Vasile. Nu sînt mort, pe dumnezeul meu...

— Îl cunoști pe Victor Blănaru ? Sau mai precis pe locotenentul Buică ?

Stoicănescu se lăsă moale pe scaun și abia i se auzi răspunsul :

— Da. Îl cunosc.

— E nevoie ca el să relateze cele petrecute ?

— Nu, nu-i nevoie.

— Recunoști că ai pus la cale asasinarea lui Gurgan ?

— Da. Recunosc.

— Recunoști că ești autorul moral al asasinării căpitanului Liviu Strugan, crimă înfăptuită de Dudu și Gurgan ?

Stoicănescu păru că-și adună ultima vlagă, izbutind să nege :

— Nu. Nu aveți probe pentru cele... spuse.

— Să între arestatul !

Cînd îl zări pe Gurgan, chiar și Dan avu impresia că fostul avocat va suferi un atac de cord, deși știa că-i sănătos

tun. Mai mult pentru a-i da posibilitatea să-și revină, i se adresa lui Gurgan :

— Îl cunoști pe omul acesta ?

— Da, domnule maior : este Vasile Stoicănescu, cel despre care v-am spus că m-a îndemnat pe mine și pe Dudu să-l omorîm cu cuțitul pe căpitanul acela.

— Ce-ai de spus, domnule Stoicănescu ? Este adevărat ce susține Gurgan ?

— Da. Vă rog... e prea mult pentru mine...

Mirescu le făcu semn lui Buică și lui Gurgan să plece și își încrucișă privirile cu colonelul Bădescu. Amîndoi înțelegeau ce se petrece : pînă la un punct Stoicănescu fusese sincer în uluiala lui. După sosirea lui Gurgan, clipele de decumpănire le depășise repede. Și totuși, bun actor, încerca să „dramatizeze“ și mai mult efectele șocului stîrnit de revederea cu cei doi „morți“. Calculul lui era simplu : orice anchetator folosește aproape automat clipele de uluială a celui interogat, socotind — și în majoritatea cazurilor pe bună dreptate — că dacă scapă „momentul critic“ pentru arestat, după ce își revine, „discuția“ trebuie reluată de la capăt. Înțelegînd că ar fi imposibil să respingă acuzațiile de complicitate la crimă, le acceptă ca pe ceva inevitabil, vrînd să tragă și un folos pentru el : să cunoască ce capete de acuzare mai deține ofițerul din fața lui. Mirescu insistă asupra crimelor, apoi sună și ceru ca arestatul să fie scos din încăpere. Stoicănescu se ridică, ca și cum ar fi fost zdrobit, amețit de povara acuzațiilor, împleticindu-și pașii și tamponîndu-și fruntea cu batista.

— O clipă, domnule Stoicănescu, îl opri Bădescu. Te asigur că ne dăm seama de teatrul pe care-l joci. Te sfătuiesc să te gîndești bine și să renunți la astfel de șiretlicuri. Cînd te vei hotărî să vorbești sincer, anunță-ne. Fii însă atent : timpul nu mai are cum să lucreze în favoarea dumitale !

Dan ceru să fie introdus Dima. Avea o strîngere de inimă la gîndul că va avea în fața sa pe unul dintre cei mai celebri spioni, despre care se scrisese mult în occident. Bineînțeles,

numele îi era schimbat, ba chiar și detaliile unor acțiuni, dar nu fusese greu să-l identifice pe Dima, ca erou principal al relatărilor.

Dima intră salutînd respectuos pe cei doi ofițeri și mulțumi pentru țigara pe care Mirescu i-o oferî. Slăbise și sub ochi îi apăruseră cearcăne vizibile. Nu avea aerul că vrea să opună vreo rezistență, ci mai degrabă că ar dori să fie demn pînă la capăt ca unul care cunoaște măsura pierderii unei bătălii ca și meritele învingătorului. Nu, nu era vorba de resemnare, ci de ceva mai mult, care îi scăpa lui Mirescu.

— Domnule Dima, va trebui să răspundeți cu exactitate la întrebările noastre. Vă previn din capul locului că atîtutudinea dumneavoastră poate atrage eventuale circumstanțe atenuante de care veți avea, desigur, nevoie.

— Vă mulțumesc, domnule maior. Nu vreau să vă diminuez succesul dumneavoastră și nici să estompez eșecul meu ; m-a învins viața, atribuindu-vă dumneavoastră doar rolul ingrat de a-mi desăvîrși înfrîngerea.

— Sînt bucuros să rețin o astfel de declarație. Vă invit însă să răspundeți la cîteva întrebări care, cel puțin în ce vă privește, nu sînt de loc formale. Cum vă numiți ?

— Franz Günther. Am să vă scutesc de celelalte întrebări. Sînt născut în anul 1915, ziua, 8, luna octombrie. Am fost trei frați — ceilalți doi decedați — unul pe front, altul într-o încăierare. Tatăl, Hans Günther, juriconsult și mai tîrziu reprezentant al unei firme americane la Paris...

— În ce împrejurări ați luat numele fals de Dima Gheorghe ?

— Am intrat în posesia actelor cu oarecare dificultate. Anul de secetă 1947 îmi oferea posibilitatea să-i ajut pe cei care mi le procurau. Pot spune că nici o clipă n-au bănuît cu cine au de-a face. Le-am spus că mi-am pierdut actele și am nevoie de sprijin pentru a căpăta altele.

— De ce nu ați recurs la actele false întocmite de „centru“ ?

— Am refuzat. Pentru ce-mi pusesem în gînd aveam nevoie de acte autentice, care să-mi dea siguranța necesară.

— Cine anume v-a facilitat intrarea în posesia actelor ?

Regret, domnilor anchetatori, dar poate aceasta-i printre puținele întrebări la care refuz să răspund. Cu atât mai mult cu cât persoanele în cauză nu mai sînt printre cei vii.

— Cînd ați început activitatea de spionaj, domnule Gûnt-her ?

— Dacă vă referiți la certificarea activității mele, este vorba de anul 1933. Tatăl meu, el însuși agent care se bucura de renume, mă folosea din copilărie în culegerea de informații. Meseria de spion — deși cuvîntul acesta nu-l foloseam prea des — mă fascina prin imensitatea necunoscutului. Nu contest, deci, că mai întîi a fost tentația aventurii. Ulterior mi s-au dat asigurări că am vocație de... agent.

— Domnule Gûnther, rosti Bădescu rar, vă dați seama unde v-a dus vocația amintită ?

— Aceasta nu mai are nici o importanță pentru mine, domnule.

— Vreți să ne convingeți că sînteți un resemnat ?

— Eu ? ! Nicidecum ! Aș prefera să răspund însă la alte întrebări.

— De acord. Sînteți dispus să faceți o declarație completă, în scris, în legătură cu activitatea de spionaj dusă în țara noastră ?

— În alte împrejurări n-aș fi făcut-o. Acum — da.

— Nu ne interesează în mod deosebit de ce acum conveniți cu punctul nostru de vedere. Voiam să vă scutesc de întrebări inutile.

— Mulțumesc, domnule colonel. Este și dorința mea.

— Acum răspundeți : cine a avut ideea suprimării lente a cercetătorului Pascu ?

— Eu în nici un caz. Într-un fel m-am opus. Dar n-am fost ascultat.

— Cine i-a strecurat otrava în vin ?

— Burnic. După cîtva timp am controlat împreună efectul.

— Vă cerem să ne arătați pe scurt ce s-a întîmplat.

— Da. Burnic era un ambițios. Făcea exces de zel, întrucît plănuia să plece din țară, la prima ocazie. Avea nevoie de atu-uri. De aceea nici nu-mi mai spunea ce intenționează să facă. Îi intrase în cap să organizeze o rețea mai întinsă, cu

elemente din armată. Își adunase cu grijă date despre viața și comportarea unor militari. Din prima încercare a dat însă greș. Și asta m-a înfuriat.

— Când ați aflat că a început să lucreze pe cont propriu ?

— Nu era nevoie să aflu. Știam. Avea un defect : se supra-aprecia.

— Despre ce acțiune vorbeați ? Vă referiți la încercarea de recrutare a lui Săraru ?

— Da.

— Burnic i-a înmînat victimei șantajului niște plicuri. Ce ne puteți spune despre asta ?

Günther ridică din umeri cu dispreț și răspunse cu același calm :

— Ca idee, folosirea plicurilor nu-i aparținea.

— Vă referiți la metoda „Comitetului răzbunării“ ?

Günther avu o tresărire abia sesizabilă și izbucni într-un râs nervos :

— Știam că veți ajunge la această concluzie. Da, „Comitetul răzbunării“ se ocupa cu așa ceva.

— Despre asta vom mai discuta, domnule Günther. Deși cunoaștem faptele, le dorim expuse de dumneavoastră.

Franz Günther se supuse acestei indicații. Iată, de fapt, ce s-a petrecut în noaptea aceea de pomină, care a fost multă vreme comentată la I.A.S. Tîncărești și prin împrejurimi. Cititorii își amintesc că Păvăloiu avusese o presimțire, tresărind la gândul că licoarea ar putea fi otrăvită. Căpitanul s-a scotocit în buzunar și a scos niște pastile. Una din ele a introdus-o în pahar. Cercetătorii din laboratorul direcției realizaseră aceste pastile după îndelungi căutări. Nu aveau o denumire proprie ; Buică le spusese simplu : „Antinevralgice contra morții“. Și așa rămăsese. Denumirea își găsisese loc și în actele oficiale. Utilitatea lor consta în faptul că, strecurate în paharul cu lichid, te avertizau dacă există otrăvă sau concentrații somnifere. Dacă „semnalul“ nu se ivea, puteai bea liniștit conținutul paharului, pastilele fiind complet inofensive pentru organism.

Așadar, a pus pastila în pahar. Urmarea ? „Semnalul“ a apărut prompt. Păvăloiu a turnat vinul în sticlă, și a vîrît-o

În servietă, apoi a stins lumina și s-a postat lângă fereastră. S-a obișnuit greu cu întunericul dar pînă la urmă a izbutit să distingă aleile, apoi clădirea din față. Miza pe faptul că acela care îi adusese vinul va dori să verifice efectul „bunăvoinței” lui. Oricît de versat ar fi cineva, în astfel de situații arde de nerăbdare să-și vadă opera.

Ușor, cu o neasemuită precauție, căpitanul a reușit să întredeschidă fereastra : văzul putea să-l ajute mai puțin ca auzul. Cîteva minute nu s-a întîmplat nimic deosebit. Era pe cale să renunțe cînd a auzit — sau poate mai exact — a simțit că lângă zid se afla cineva. S-a retras mai în interiorul camerei și brusc a început să geamă, simulînd chiar un fel de strigăt. Nu a durat mult și s-au auzit pași îndepărtîndu-se spre clădirea cealaltă. La parter, la lumina unei lămpi, Păvăloiu l-a zărit pe Burnic. Statura lui pirpirie i se întipărise bine în mințe. Fusese doar cel mai serviabil din I.A.S. Tîncărești !

Ce-a urmat se cunoaște și Günther confirmă cu exactitate : da, fusese în oraș și asistase la urcarea cercetătorului în avionul sanitar.

— Am o întrebare. Niciodată nu mi-au plăcut crimele, spuse Dima — Günther, dar dîndu-și seama că expresia este nepotrivită, se explică : Vorbesc de asasinate. A murit cercetătorul ?

Mirescu sunase însă între timp, așa că pe ușă își făcu apariția în carne și oase „cercetătorul Pascu”. Surpriza fu evidentă. Bădescu vorbi :

— Vă prezint pe căpitanul Păvăloiu, domnule Günther. Credeam că avem nevoie de el pentru confruntare. Mărturisirile pe care le faceți ne sînt însă suficiente. Deocamdată.

Păvăloiu însă se uita cu destulă ostilitate la arestat și acesta pricepu care sînt sentimentele căpitanului.

— Vă sînt dator o explicație, domnule căpitan : otrava a fost introdusă în vin de Burnic, fără știrea mea. E drept că el nu mai e viu pentru a confirma. Nu am însă altă posibilitate să vă conving. Nu mi-am dat seama că sînteți... ofițer. Dacă nu-mi disprețuiți felicitările, vi le acord.

— Vă cer să repetați : ce anume a spus Burnic în legătură cu Pascu ?

— Încă de la sosire mi-a atras atenția că-l bănuiește pe cercetător. Teama de a nu fi descoperit îl făcea să vadă în orice străin un anchetator deghizat. Așa că a recurs la otravă...

— Efectele le cunoaștem : paralizie totală și ulterior — moarte lentă. Ne interesează însă proveniența acestei otrăvi.

— Nu știu. Burnic v-ar fi putut lămuri. Îmi pare rău.

Căpitanul făcu semn maiorului că dorește să pună întrebări și, după ce primi încuviințarea, se adresa lui Günther :

— Ce meserie aveți, domnule Günther ?

— Am spus : în I.A.S. Tîncărești am fost tehnician viticol.

— De cînd practicați această meserie ?

— De vreo zece ani.

— Ce vină credeți că vi se poate atribui ?

Cum „Dima“ ezită o clipă, căpitanul interveni, cerîndu-i să respecte regula : sînt întrebări la care trebuie să răspundă imediat.

— Fals în acte publice ; intenții de a-mi ascunde identitatea.

— Numai atît ?

— Așa cred.

— Ce meserie aveți, domnule Günther ? reluă întrebarea căpitanului, colonelul Bădescu.

— Am precizat...

— Nu, înainte de a veni în România.

— Agent.

— Ce studii aveți ?

— Facultatea de chimie.

— Unde ați practicat meseria de chimist ?

— Nu am fost angajat, special, ca chimist. Nu înțeleg rostul unor astfel de întrebări.

— Cine zici că a pus otrava în vin ? întrebă Păvăloiu.

— Burnic.

— Unde te aflai în timpul acela ?

— În dormitorul meu.

— De unde avea otrava Burnic ?

— Nu știu !

— Minți, domnule Günther, îl apostrofă colonelul, ridicîndu-se de pe fotoliu.

Acuzația aceasta căzu cu totul pe neașteptate în contextul „conversației”. Günther se întoarce spre colonel și încercă să-i susțină privirea.

— Ce știți despre firma Z.A.M. ? — întrebă Păvăloiu.

— Nu știu...

— Când ați fost angajat la firma amintită ?

— În... 1939.

— Cu ce te ocupai la Z.A.M. ?

— Lucram în laborator.

— La ce substanțe ?

— Nu-mi amintesc. Domnilor, vă rog să-mi dați câteva clipe de răgaz. Sînt obosit.

Mirescu nu luă în seamă încercarea lui Günther de a se eschiva de la întrebări.

— În ce a constat activitatea de spionaj pe care ai dus-o în țara noastră ?

— Nu am desfășurat nici un fel de activitate !

— La ce te refereai atunci cînd spuneai că Burnic a început să lucreze pe cont propriu ?

— La povestea cu Săraru.

— Cine a mai făcut parte din grup ?

— Nu era un grup propriu-zis. Dar eu și Burnic ne propusesem ca, la momentul oportun, să luăm legătura cu centrul.

— Cum vă explicați că acest centru v-a dat uitării atîția ani ?

— Nu cunosc intențiile centrului.

— Ce urmăreați să faceți ?

— Nu știu. Fusesem trimis aici și după cîtva timp orice încercare de a lua legătura cu centrul a fost zadarnică.

— Din nou mințiți, domnule Günther — Dima. Vă previn că oricît de înțeleghători am fi, nu putem tolera minciunile celor interogați, îl avertiză Bădescu.

Îi făcu semn însă lui Dan să întrerupă interogatoriul și-l sfătui pe Günther să se gîndească la întrebările puse. E spre binele lui.

De-abia părăsi încăperea și colonelul exclamă :

— Ce canalie ! Nu cere clemență, vrea să pozeze în „fost vinovat“ care acum 20-25 de ani și-a făcut de cap, dar acum nu este decât un biet mieluşel. Ce părere ai, Mirescule ?

— Ştiu eu ? La început, tactica lui m-a surprins. Tot timpul încerca să vadă mutarea următoare, ca într-un simultan de şah, în care maestrul îşi dă seama că nu are în faţă nişte novici.

Peste o oră, cei trei ofiţeri, Franz Günther şi stenograful, se aflau din nou în biroul lui Mirescu. De data aceasta, în spatele biroului se afla Păvăloiu. Cîteva clipe căpitanul nu scoase nici o vorbă, prefăcîndu-se adîncit în citirea unor file din dosar. Dima avea aceeaşi atitudine pe care o luase cînd intrase prima dată în acest birou.

— Sper că ţi-am lăsat suficient timp de gîndire, domnule Günther. Din capul locului îţi cer să răspunzi sincer. Unde te afiai cînd Burnic a pus otrava în vin ?

— În dormitor.

— La ce oră ?

— Nu-mi amintesc.

— Încearcă. După cîte ştiu ai o memorie bună.

— Cred că între orele 10-12 noaptea s-au petrecut toate.

— Cum se face că n-ai aprins lumina în dormitor ?

— Un vechi obicei de-al meu, de a mă dezbrăca pe întineric.

— Ce-ai făcut după ce Burnic a venit să-ţi spună isprava lui ?

— Am venit în camera unde eraţi cazat. Să mă conving.

— Ce semnificaţie acordaţi expresiei „să mă conving“ ?

— Legăturile mele cu Burnic nu-mi permiteau să-i ignor faptele.

— De ce ţineţi neapărat să ne convingeţi de complicitate la tentativa de omor, cînd, după cum susţineţi, nu aveţi nici o legătură directă ?

— Nu înţeleg.

— Să zicem. Cum aţi procedat cînd aţi turnat otrava în sticlă ?

— Nu eu...

— Vă întreb a doua oară : aţi pus otrava în cameră sau în altă parte ?

— Am spus : nu eu sînt cel care...

— Cum îți explici că pe sticlă apar amprentele dumitale și nu ale lui Burnic ? Sînt curios să aflu ce minciună vei mai debita. Să iau tăcerea ca mărturisire ?

— Dacă vrei...

— Bun. Să se consemneze deci : Burnic intră în alertă. Dima are impresia că undeva, în împrejurări care-i scapă, l-a mai întîlnit pe cercetătorul Pascu. Se hotărăsc amîndoi să recurgă la otrava pe care o preparase Dima. Dima toarnă otrava în sticlă și o așază în camera lui Pascu. În cursul nopții, Burnic defectează instalația electrică din curte și, la adăpostul întunericului, vine împreună cu Dima să-și vadă opera. Îl găsesc pe cercetător în starea prevăzută și iau sticla în grabă, fără să-și dea seama că, de fapt, sticla fusese schimbată. Dimineata, după sosirea salvării, vor să se convingă dacă cercetătorul va fi pentru totdeauna redus la tăcere. Întrucît știau că intervențiile pentru înlăturarea efectului otrăvii sînt posibile în maximum două ore de la îngurgitarea ei, cei doi se întorc liniștiți la I.A.S. Tîncărești. În concluzie, atît Burnic cît și Dima sînt vinovați de tentativă premeditată de omor. Este exact ce-am spus ?

— Da.

— Mai ai ceva de adăugat ?

— Nu. Ar fi inutil să mă scuz.

— Cum să înțelegem afirmația dumitale, după care n-ai fost angajat special ca chimist ?

— Așa cum este.

— Iar o pornim pe panta minciunilor ?

— Un moment, tovarășe căpitan, i se adresează colonelul. Aș vrea ca domnul Günther să-mi răspundă : cînd i-a venit ideea organizării Z.A.M.-ului ?

— Este chiar atît de necesar răspunsul ?

— Domnul Günther, nu te prinde această poză naivă. Știi bine la ce mă refer. Ce-ai de spus ?

— În 1938. Am propus organizarea unui laborator care să producă otravă.

— Ce te-a determinat să ne ascunzi activitatea de chimist ? Întrebă Păvăloiu.

— Nu credeam să aibă vreo importanță.

— Te înșeli. Din cartea „Spaima morții“, rezultă că te-ai despărțit de colegul dumitale după ce ai considerat că unii ziariști sînt pe cale să vă dezvăluie activitatea. Convenția era clară : colegul rămînea în occident, Franz Günther sosea în România pentru organizarea unei rețele întinse care să fie pusă în slujba celui mai bun platnic. Ce este adevărat din acestea ?

— Iertați-mă, dar nu sînt în măsură să răspund de fanteziile unui autor pe care nici măcar nu-l cunosc.

— Ei, vedeți ? Autorul cărții, cu toate că și-a schimbat numele, este chiar asociatul dumitale. Indiscreția unui gazetar a făcut lumină și în această privință. Pe cine să credem ? Pe el, sau pe presupusul Dima care încearcă să iasă basma curată sau, mă rog cu o condamnare cît mai... ușoară ?

— Simple exerciții de exprimare, domnule anchetator, la care nu sînt dispus să răspund.

— Te cred. Între timp poate te răzgîndești. Ți-ai amintit unde ne-am întîlnit ?

— Nu v-am întîlnit pînă la... Tîncărești.

— Cum vrei. Răspunsul nu ne interesează în mod deosebit. Cine l-a ucis acum patru ani pe inginerul șef al I.A.S.-ului ?

— N-a fost ucis ! A fost...

— Știu. Mai întîi a paralizat, apoi a murit. Blocarea circulației sanguine. Mi se pare că este exact efectul otrăvii pe care ai preparat-o ?

— Coincidențele nu pot fi o dovadă...

— Experții vor confirma. Vreau să te ajut încă o dată să înțelegi că știm mult mai multe decît crezi. Vă rog, tovarășe maior — i se adresa Păvăloiu lui Dan, observînd că acesta vrea să intervină.

— Cînd l-ai cunoscut pe Amos ?

Luat prin surprindere, Günther păru că-și pierde siguranța de sine.

— Nu cunosc un astfel de nume.

— Ce ne poți spune de activitatea de spionaj pe care ai organizat-o în țara noastră ?

— Nu pot răspunde la o astfel de întrebare.

— Cînd ai cunoscut-o pe Lucia ? Întrebă aproape răstit maiorul.

- Nu știu despre cine vorbiți.
- Ce-ți spune numele de Fulger ? îl luă în primire Bădescu.
- Aud pentru prima dată...
- Ca și de Dominic, nu-i așa ?
- Mi se pare că încercați să-mi atribuiți fapte de care nu am cunoștință.
- Care este atunci activitatea dumitale de spion în România ?
- Nu... nu am dus o astfel de activitate.
- Vrei să ne convingi că în acești ani ai devenit un cetățean ca oricare altul ? Nu ne crede naivi, domnule Günther. Știu că nu ți-a fost ușor, dar asta nu are importanță în momentul de față, decît cel mult dacă dorești să faci o mărturisire completă. Continuă, tovarășe Păvăloiu.
- Aștept răspunsul la întrebarea : ce activitate de spionaj ai dus de la data cînd ai simulat fuga pe mare ?
- Nu am dus activitate.
- Recunoști deci că ai indus în eroare organele noastre legale, simulînd fuga ?
- Din moment ce știți, nu cred că aveți nevoie de confirmarea mea. Dacă vă satisface, da !
- Care au fost relațiile „grupului celor cinci“ cu „Comitetul răzbunării“ ?
- Mi-e penibil să repet, domnule anchetator : nu știu despre ce grup este vorba, iar de „Comitetul răzbunării“ am auzit și eu ca mulți alții. Chiar eu am predat cîteva plicuri care au fost scrise pe adresa celor de la I.A.S.
- Știu. O înscenare — pentru vremea aceea — destul de credibilă. Ce să cred despre răspuns ? Să consemnăm în declarație refuzul de a ajuta organele în drept să facă lumină asupra activității criminale pe care ai desfășurat-o ?
- Nu aveți acest drept fără confirmarea mea.
- Încetează, domnule Gunther ! spuse colonelul cu ton hotărît. Ne pierdem vremea. De ce nu vrei să vorbești despre „grupul celor cinci“ și „Comitetul răzbunării“ ? De ce l-ai suprimat pe Burnic ? De ce ați silit-o pe Lucia să se sinucidă ? Cine a avut ideea trecerii peste graniță a Ariadnei ? Cum și cînd vi s-a comunicat sosirea Pescărușului ? Ce anume a inter-

venit atunci cînd ai fost trecut sub ordinele lui Fulger ? De ce ai încercat să te sinucizi în momentul arestării ? De cînd vă cunoașteți voi „cei cinci“ ? Iată la ce așteptăm răspuns. Pînă după amiază ai tot timpul să reflectezi. Nu ne convine — crede-ne — jocul de-a șoarecele cu pisica, la care te dedai în timpul interogatoriului. Luați-l pe arestat...

— Ei bine, domnule Stoicănescu : am fost anunțat că vrei să-mi vorbești. Îți stau la dispoziție. Bănuiesc că te-ai gîndit bine. Te-ai hotărît să mărturisești ?

În timp ce vorbea, Mirescu se uita nu fără mirare la omul din fața lui : uluitor cît de mult se trăsese la față în numai cîteva ore ! Umerii se arcuiseră înainte, mîinile îi atîrnau ca două crengi rupte de furtună, iar luminile acelea din ochi se stinseseră, lăsînd locul unei flăcări palide, atît cît să ateste că insul din fața lui trăiește încă. Dan cunoștea bine astfel de momente ale arestaților : urmare a încordării la care ei înșiși se supun pentru a contracara acuzațiile sau a le ocoli. Rămăși singuri, au posibilitatea să cearnă faptele, nervii li se destind și dintr-o dată au revelația neputinței. Stoicănescu, deși cunoscător al legilor țării, nu se gîndise la pedeapsa ce i s-ar cuveni, pînă la ieșirea din încăperea anchetatorului. Articolele de lege, aliniatele în care se încadrau faptele îi apăruseră dintr-o dată în minte. Și se înspăimîntase ! Răspunse maiorului, încet, sfîrșit :

— Da, domnule. Voi spune tot ce vă interesează.

— Prea bine, domnule Stoicănescu. Cunoști această fotografie ?

— Da. Sînt eu, Badiu și Berta.

— Anul ?

— 1942. Septembrie.

— Îl cunoșteai pe Badiu mai de mult ?

— Mi-a fost coleg de liceu.

— Cînd ați hotărît să duceți activitate de spionaj ?

— N-aș putea preciza. Am fost și eu și el recrutați pentru spionajul german.

— Cum se face că numele de Stoicănescu și Badiu nu au apărut pe listele agenților ?

— În 1944, le-am distrus. „Hans“, omul de legătură din România care avea evidența, a fost împușcat.

— Cine l-a împușcat ? Și pentru ce-?

— Badiu. Am fost de față. În servieta lui se aflau documente compromițătoare pentru noi. Le-am luat și le-am distrus.

— Când ați reluat activitatea ?

— N-am încetat-o decît atunci cînd n-am avut cui să-i transmitem datele.

— Pentru ce ai fost condamnat ?

— Am... am pus la cale niște afaceri.

Mirescu continuă să-l întrebe, iar Stoicănescu răspunde prompt, preocupat parcă să termine cît mai repede. Ceva mai tîrziu, la cererea lui Dan, declară că recunoaște toate cîte i s-au adus la cunoștință. Era însă epuizat și Mirescu se văzu nevoit să încheie, socotind că nu mai are ce scoate de la arestat. Îl expedie și ordonă să fie introdus Dima-Günther.

Günther apăru cu un aer liniștit. Cîtă vreme Mirescu îl măsură cu privirea, rămase înțepenit pe scaun, într-o atitudine de așteptare. Mirescu se încruntă o clipă, apoi fără să spună ceva, dădu drumul la aparat și încăperea fu inundată de sunete ciudate, produse parcă de șuierul unui început de viscol. Apoi se auzi discuția dintre Dima și Pescăruș. Întregistrarea era perfectă. Dima ascultă cu atenție. La sfîrșit, Dan îl mai lăasă cîteva clipe pentru a reflecta, apoi îi spuse tăios :

— Sper că nu mai este nevoie să-ți explic despre ce este vorba. Recunoști convorbirea ?

— Nu-mi dau seama ce este.

— Atunci privește ! spuse el, indicîndu-i un mic ecran pe peretele din stînga.

Pe micul ecran apăru mai întîi un peisaj de iarnă, cîmp gol, presărat ici, colo cu pomi, un drum, niște indicatoare pe care scria distanța pînă la Buzău și o mașină trasă pe dreapta. Mașina era la distanță și nu i se distingea fața celui care ridicase capota. Încet, încet însă, obiectivul aparatului de filmat se apropie și Dima-Günther acoperi o bună parte din ecran. De el se apropie Pescărușul și începu discuția...

Mirescu urmări cîteva clipe reacția lui Günther și se declară satisfăcut.

— Îl cunoști, domnule Günther, pe amicul Pescăruș ?

— Nu. O peliculă de film poate fi oricând trucată.

— Altceva nu mai ai de declarat ?

— Mă tem că nu. De ce puneți pe seama mea fapte care nu mă privesc ?

Dan nu luă în seamă întrebarea lui Günther. Sună și ordonă să fie introdus Pescărușul. Günther tresări puternic, și, fără voia lui, se ridică de pe scaun, rămânând cu privirea fixă pe ușa pe care urma să intre Schwalbe. Mîna îi tremura vizibil pe spătarul scaunului...

14. Se limpezesc apele

Fulger intră afișînd un aer degajat, ca și cum Bădescu l-ar fi invitat la continuarea unei discuții amicale. De fapt își aruncă privirea spre Bădescu și văzîndu-l liniștit, socoti că, cel puțin pentru început, nu are să-și facă prea multe griji : sînt destule formalități de îndeplinit, apoi vor urma tatonările, întrebări și răspunsuri în doi peri, va interveni inevitabila plictiseală reciprocă și se va întoarce la locul arestului. Numai că se înșela. Contrar regulilor stabilite, Bădescu citi datele lui Fulger, întrebîndu-l la sfîrșit dacă recunoaște exactitatea lor.

— De unde vrei să-ncepem, domnule Badiu ?

— Îmi este egal. Aș prefera totuși să mi se spună pentru ce am fost arestat. E dreptul meu, nu ?

— Absolut, păru că-i face pe voie colonelul. Ești acuzat numai pentru faptele săvîrșite. Nimic în plus. Ca să ți le repet eu, ar însemna să consumăm mult timp și nu are rost.

Observînd că Bădescu vorbise fără să formuleze o întrebare anume, Fulger consideră că i se făcuse invitația să continue pe același ton :

— Dacă arestați pe cineva trebuie să aduceți probe. Este un lucru elementar.

— Nu trebuie să-ți faci griji în privința asta. Greutatea cea mai mare pentru noi va fi alegerea probelor, nu depistarea lor.

— Mă îndoiesc !

— E dreptul dumitale. Sîntem însă amîndoi două vulpi prea bătrîne ca să ratăm o astfel de întîlnire. Dar fiindcă mi-ai lăsat libertatea să începem de oriunde, te-aş ruga să-ţi povesteşti viaţa. Nu a lui Fulger, se-nţelege, ci a lui Badiu. Vreau, în orice caz, altceva decît gogoriţele ce mi le-ai turnat acum cîtva timp. Chiar şi o nouă versiune, deşi te previn că, în ce mă priveşte, sînt complet edificat.

Badiu arată locul naşterii, vorbe despre părinţi, despre visurile lui din tinereţe, despre colegi, strecurînd cîteva întîmplări „memorabile“. Cînd ajunsese însă la perioada cînd fusese „un umil şi insignifiant funcţionar“, Bădescu îl întrerupse :

— În versiunea primă — ştii la care mă refer — spuneai că ai dat o mîna de ajutor muncitorilor. Poţi să-mi detaliezi faptele ?

— Am fost angajat imediat după absolvirea Academiei Comerciale pe baza unui anunţ din ziarul „Universul“. M-am prezentat, am dat o probă şi, din vreo douăzeci şi ceva de candidaţi, am fost preferat.

— O clipă : sper că n-ai de gînd să-mi spui că numai datorită calităţilor dumitale de specialist i-ai determinat să te angajeze. Sau mă-nşel ?

— Eu cred...

— Să ne înţelegem : nu mă interesează ce crezi, ci care-i realitatea.

— Am fost angajat pe bază de concurs şi...

— De ce nu eşti rezonabil ? E nevoie să-ţi spun cine te-a recomandat ?

— Toţi aveau recomandări !

— Mai precis, te rog.

Fulger se uită pieziş spre mîinile colonelului, apoi tuşi sec, cu intenţia de a prinde o clipă de răgaz. Nu-şi dădea seama ce anume ştie cel din faţa lui şi asta îl irită puţin. După o scurtă pauză, răspunse :

— O rudă îndepărtată din Topoloveni.

— Văd că nu vrei să clarifici lucrurile. Să te întreb atunci altceva : cînd ai luat contact cu „misiunea“ de binefacere A.R.C.A. ? Nu răspunzi. Atunci să-ţi spun eu : tînărul Badiu cunoaşte pe fiica „rudei“ din Topoloveni ; e frumoasă, plină de bani. Prin mijlocirea ei, studentul Badiu reuşeşte să intre în

cercurile „onorabile“. Erai în ultimul an, nu-i așa ? Atunci ai făcut o primă greșeală : ai cerut-o în căsătorie. Ți-a rîs probabil în nas și, ca să scape de dumneata, ți-a dat o ocupație bănoasă : să lucrezi pentru misiunea amintită, despre care toți știați că-i o organizație hitleristă. Din prudență ai refuzat să devii salariatul misiunii. În schimb ți-ai oferit serviciile ca voluntar, pretextînd că studiile nu-ți dau răgaz. La terminarea facultății, domnișoara, fiică a „rudei“ de la Topoloveni, avea tot interesul să te îndepărteze de București : nu-ți putea ierta că ai avut îndrăzneala să o ceri în căsătorie. Vrei să continui ?

— La ce bun ? Dacă se cunosc pînă și amănuntele, nu are rost.

— Recunoști, așadar, că ai fost angajat pentru a organiza în chiar interiorul firmei americane, o „misiune de binefacere“ ?

— Recunosc. Altfel nu aveam nici o șansă să primesc funcția.

„Atenție“ — își spuse Bădescu în gînd. Probabil, că pînă la un punct, are de gînd să mărturisească. Numai de nu mi-ar scăpa acel „punct“. Apoi întrebă :

— Cum ai reușit să-i înșeli pe muncitori ?

— Nu, nu i-am înșelat, răspunse Badiu, mai puțin sigur pe el.

— Atunci cum explici că din cînd în cînd erai premiat pentru servicii deosebite ? Recunoști că, în timp ce îi informai pe muncitori despre unele măsuri pe care administrația voia să le ia, o făceai cu consimțămîntul directorului ?

— Nu recunosc ! Sînt păcate ale tinereții.

— Vasăzică, păcate, totuși ? ! Asta înseamnă, implicit, recunoașterea. E nevoie să te pun față-n față cu casierul adjunct ?

— A murit !

— Iar eu îți spun că te înșeli. El mi-a povestit totul : și cum ai intrat la societate, și cum l-ai atras în activitatea „misiunii“. Recunoști ?

— Da, răspunse Fulger.

— În sfîrșit ! Și-acum, că ne-am încălzit puțin amîndoi, răspunde-mi : cînd l-ai întîlnit pentru prima dată pe Dominic ?

Întrebarea îl puse pur și simplu în derută pe Fulger : era convins, ferm convins chiar, că Sobor și Dominic nu căzuseră. Era o veste prea neașteptată pentru a putea da un răspuns cât de cât plauzibil. Dar dacă se înșală ? Faptul că le știe pseudonimele nu spune încă nimic.

— Aud pentru prima dată un astfel de nume. Știu în schimb că există o comună cu numele sfântului Dominic, dar nu cred că la asta vă referiți.

— Ferească... sfântul ! Eu te întreb de un oarecare Franz Günther, a cărei ocupație nu are nimic de-a face cu treburile cerului. Ce știi atunci de Sobor ? Sper că n-ai uitat unde te afli și că trebuie să răspunzi. Văd însă că eziți și asta-mi spune multe. Dealtfel, ei afirmă că dumneata ești capul răutăților și te faci vinovat de numeroase crime.

— Nu-i adevărat !

Colonelul nu-l luă în seamă și continuă :

— Amândoi au făcut declarații complete, acuzându-te că ai furnizat informații secrete unui centru de spionaj de peste hotare, fără știrea lor. Asta-i adevărul sau nu ?

— Nu știu despre cine vorbiți. Resping acuzațiile...

— Se vede că am procedat greșit : trebuia să te informez de la început că legea pedepsește încercarea de a tăinui faptele săvârșite.

— Domnule colonel ! Refuz să...

— N-ai ce refuza ! Mă-nțelegi ? Atitudinea dumitale e absurdă. Răspunde : îl cunoști sau nu pe Sobor ?

— Sînt consternat să...

— E clar. Să fie introdus Stoicănescu .

Fața lui Fulger deveni stacojie. Ceva parcă se năruise în el. Și el, care sperase că „ceilalți” scăpaseră ! Își feri privirea.

— Îl cunoști, domnule Stoicănescu ?

— Da. E inspectorul financiar Badiu. Adică... Fulger-Cosmin.

— Ai recunoscut că el a fost șeful „grupului celor cinci” ; îți menții declarația ?

— Da. Am semnat o astfel de declarație și o mențin.

— Imbecilule ! spuse printre dinți Badiu.

Colonelul nu-l luă în seamă. Făcându-i semn însoțitorului să-l scoată din încăpere pe Stoicănescu, se cufundă în aranjarea unor hîrtii și conchise cu indiferență :

— Cînd te liniștești poți să mă anunți !

Minutele începură să se scurgă. Fulger suporta tot mai greu tăcerea. Ceru un pahar cu apă. Bădescu aprobă printr-un semn moale, impersonal, continuînd să rămîna în aceeași poziție.

— Domnule colonel !

— O clipă ! De ce ai vrut să-l suprimi pe locotenentul major Horia Săvoiu ?

Fulger rămase înmărmurit, cu gura întredeschisă, iar aerul din cameră i se păru și mai apăsător, cald, sufocant.

— Este un cunoscut, domnule colonel, nu puteam să...

— Destul ! Aduceți-l pe Horia Săvoiu !

Cînd vorbise, Fulger reușise parcă să se calmeze, dar auzind ordinul lui Bădescu, simți că scaunul se prăbușește sub el. Oh, de n-ar fi renunțat la ideea de a-l suprima ! Fără îndoială că nerăzrocitul de locotenent major fusese cuprins de frică și cine știe ce greșeli săvîrșise. Își merita soarta. El ? Da, poate că nu mai are ce pierde. Dar filfizonului ăsta i se închide orice viitor. Așa-i trebuie !

Gîndul acesta avu asupra lui Fulger un efect tonic, pentru că atunci cînd Horia intră avu tăria să-l măsoare disprețuitor.

— E o scurtă confruntare, îi explică colonelul noului venit. Spune cine-i acest arestat și relatează pe scurt în ce afacere te-a vîrît ?

— Am înțeles. E Badiu, inspector financiar. Mi-a cerut să-i fac rost de schițele aparaturii M.S.-405. I le-am dat. Îmi promisese că mă va trece peste hotare și se pare că insistențele mele l-au înfuriat. Probele pe care mi le-ați arătat m-au convins că îmi turnase otravă în vin. Dacă nu erau cei doi ofițeri ai dumneavoastră să observe, era ultimul meu pahar...

Bădescu îi făcu semn lui Horia să se oprească din explicații și scrutîndu-l pe Fulger i se adresa tăios :

— Ce-ai de zis, domnule Badiu ?

— Cele spuse de tînărul acesta îmi sînt complet...

— Domnule Fulger ! Încăpățînarea are și ea o limită ! Nu prea am obiceiul să dau explicații arestaților. Îți fac însă

un hatîr, rugîndu-l pe tovarăşul locotenent major să-ţi aducă aminte faptele despre care vrei să ne convingi că nu le cunoşti. Ia loc, tovarăşe locotenent major şi... dă-i drumul!

Horia povesti ca şi cum şi-ar fi repetat sieşi un lung şir de întîmplări ciudate ce-i răpiseră liniştea. După ce-l cunoscuse pe Hans — specialistul — anunţase pe cei în drept. Avansurile străinului erau suspecte. Cum şi tînăra lui soţie bănuise intenţiile oaspetelui, amîndoi primiseră încuviinţarea de a juca mai departe rolul naivilor. Desigur, tinerii căsătoriţi nu erau niciodată fără însoţitori : nu se putea şti ce are de gînd specialistul cu ei. Invitaţia lui Hans la Bucureşti fusese, într-un fel, prevăzută : după verificări minuţioase, se ajunsese la concluzia că Hans voia să-l recruteze pe Horia. Chiar şi înscenările de la restaurantul Cina, de la bar, din camera de hotel nu-i surprinseseră pe însoţitori. În paranteză fie spus, Horia se dovedise la înălţime, prefăcîndu-se cînd derutat, cînd îngrozit, adaptîndu-se repede situaţiilor create. Documentele aduse la hotel erau, se înţelege, false. Multă vreme însă „patronii“ tăcuseră. Mirescu avusese ideea fericită de a forţa puţin lucrurile : tînărul ofiţer fusese introdus în grupul celor care experimentau aparatura M.S.-405. Fulger se „prinsese“ : îl somase — după eşecul din zona presupusei aplicaţii — să-i aducă schiţele aparaturii. Horia se conformase, dar pe urmă intrase în panică, sîcîindu-l pe Badiu. „Dorinţa“ de a pleca imediat peste hotare, explicaţiile că este urmărit, bănuir, nu fuseseră nici ele întîmplătoare : Fulger trebuia silit să treacă la măsuri mai hotărîte...

— Mulţumesc, tovarăşe locotenent major. Cred că-i destul, îi spuse Bădescu, privindu-l cu caldă simpatie. Du-te şi te bucură de tinereţe. Cele cîteva zile în Bucureşti, împreună cu soţia, le meritaţi din plin. Mîine seară sînteţi invitaţii mei.

— Îmi pare rău, tovarăşe colonel : tovarăşul maior Mirescu ne-a spus să mergem la dînsul. Spunea că veţi fi şi dumneavoastră...

— Mi-a luat-o înainte ! Nu-i nimic, n-au intrat zilele-n sac. Am să-mi reînnoiesc invitaţia pentru altă zi. Accepţi ?

— Cu cea mai mare bucurie, tovarăşe colonel... Să trăiţi !

Colonelul parcă uitase de prezenţa lui Fulger. Cuvintele schimbate cu locotenentul major îi făcuseră plăcere şi bucuria

i se citea pe față. Apoi, ca și cum abia atunci l-ar fi descoperit pe Fulger, i se adresa cu voce egală dar destul de fermă :

— Ce ai de adăugat la cele spuse de locotenentul major ?

— Nu știu... Am fost pur și simplu un dobitoc !

— Epitetul îți aparține și nu am intenția să te contrazic. Sînt hotărît să fac lumină în cazul dumitale. Nu-ți rămîine decît să te supui regulilor. Te sfătuiesc să nu te mai consideri o redută care trebuie cucerită pas cu pas. De ce l-ai ucis pe Burnic ?

— Eu ? !

— Nu face pe miratul ! Burnic, zis Amos, v-a adus servicii deosebite. De ce ai recurs la o astfel de măsură extremă ?

— Nu l-am omorît eu ! Avalanșă !

— Ce nevoie aveai de înscenarea cu spionul care te somase să acționezi ?

— Credeam...

— Nu credea nimic ! Ai crezut întotdeauna în dumneata, în infailibilitatea dumitale, și asta te-a împins pînă aici. De ce l-ai ucis ?

— Domnule colonel, nu l-am ucis. Fusesem trimis de dumneavoastră să mă întîlnesc cu Burnic.

— Deci l-ai cunoscut bine pe Burnic ?

— N-am spus asta !

— Știi ce ? Noi,ăștia mai bătrîni, cu cît trec anii, cu atît devenim mai răbdători. Să nu te bazezi însă prea mult pe aceasta. Am să-ți spun eu de ce l-ai omorît : Burnic zis Amos făcuse niște prostii. Încercase să-l șantajeze pe un plutonier major, luîndu-și drept tovarăș pe un ins care nu vă inspira încredere. Îți convine această explicație ?

— Vă rog...

— Ai dreptate, n-am spus esențialul : Burnic reușise să ia legătura cu agentura rivală ! Nu-i convenea șefia dumitale, asta-i sigur. Cînd ai simțit că vrea să facă un joc dublu, l-ai pedepsit. Ca și Dima (sau nici pe el nu-l cunoști ? !) ți-ai dat seama că mai devreme sau mai tîrziu, organele în drept vor ajunge la Burnic și ați hotărît împreună să scăpați de el. Prin „scoaterea lui din circuit“, Dima îndepărta pericolul. La nevoie, avea posibilitatea să-i arunce lui Burnic în spate otrăvirea unui presupus milițian care se dăduse drept cercetător.

Dumneata însă voiai să tragi maximum de foloase din moartea colaboratorului. Era un bun prilej să ne arăți loialitatea față de legile țării acesteia care ți-a răbdât existența atîta timp : țineai cu tot dinadinsul să rămîi „curat”. Cine și-ar fi permis să bănuiască pe un om care se bucură de bune aprecieri în serviciu și ne dă pe mîna un dușman înrăit, un spion ? Așa e ?

— Da. Dar moartea...

— Lasă moartea ! Avalanșa a provocat-o Berta Conțanu, și ea a fost mult mai abilă decît dumneata : în timp ce noi vă urmăream, pe dumneata și pe Burnic, Lucia a scăpat de sub controlul unui gură cască. Douăzeci de kilometri a făcut pe jos cu schiurile ! Merită tot respectul. Ce i-ai oferit în schimb ? Condamnarea la moarte !

— Nu i-am spus eu să se otrăvească !

— Ei, drăcie ! exclamă colonelul, prefăcîndu-se mirat. Cum rămîne, stimată domn, cu perspicacitatea dumitale ? Un răspuns care sună mai mult decît o mărturisire ! Întîi — ai recunoscut indirect, dar hotărît, că ai cunoscut-o pe Lucia. Repet, pe *Lucia* și nu pe Berta, adică pe unul din membrii „celor cinci” ; al doilea — nu ți-am spus dacă s-a sinucis aruncîndu-se de la etaj, dînd drumul la aragaz, sau otrăvindu-se, iar *dumneata ai precizat* — otravă ! Recunoști că așa fusese stabilit ? Recunoști că i-ai indicat să se sinucidă ?

— Putea...

— Da sau nu ?

— Da.

— Așa. Continuă. Ce voiai să spui ?

— Putea să refuze indicația. Nu am fost lîngă ea.

— Mă uimești, domnule Fulger. În primul rînd, a existat o *indicație*. Logica te duce la un ins — adică la dumneata — investit cu puteri discreționale asupra sinucigașei. Așadar, i-ai fost nu numai amant, ci și șef. Un amant fără pic de inimă și un șef mai crud decît oricare dintre tirani. În al doilea rînd ai uitat să-mi spui că i-ai pomenit de numele Ariadnei. Îți ofer o șansă : cine este această Ariadnă ?

— Fiica Bertei !

— Și-a dumitale. Ai ucis-o pe mama fiicei dumitale ! Toți cei care au aflat au rămas uluiți, stupefiați. Și-ar fi dat și

viața, numai să-ți ieși pedeapsa pe care o meriți. Ce șantaj drăcesc ai aranjat cu Ariadna ?

— Nu pot... să răspund.

— Ba nu, domnule Fulger ! Trebuie să răspunzi : ce căuta numele Ariadnei în sentința la moarte pe care i-ai transmis-o Luciei la telefon ?

— I-am spus că Ariadna știe de activitatea ei...

— Stai ! Stai ! Ia-o mai domol : când ai stat de vorbă cu Ariadna ?

— N-am stat de vorbă. Am mințit-o că am făcut o călătorie peste hotare și am stat de vorbă cu fata.

— Ce i-ai transmis din partea Ariadnei ?

— Că... dacă vom cădea vii în mâinile securității, ea, Ariadna, se va sinucide... că păstrează la ea tot timpul otravă și urmărește emisiunile de radio în limba română și ziarele.

— A fost atît de naivă încît să te creadă ?

— Nu putea să nu creadă. I-am adus un inel, în montura căruia se afla cianură... Îl pregătisem împreună cu Berta, pentru Ariadna, în 1946 cînd a fugit peste hotare. În caz că fuga nu reușea, Ariadna urma să înghită otrava. Bertei i-am spus că i l-am dat, dar n-a fost așa. L-am ținut la mine pentru că mi-era milă de Ariadna. Era atît de tînără !

— Fără efuziuni sentimentale, domnule Fulger ! Așadar, i-ai spus Bertei că Ariadna ți-a înapoiat inelul cu otravă cu scopul ca mama ei să-l folosească în cazul în care ar fi în pericol să fie descoperită.

— Da, i-am dat Bertei inelul...

— O clipă : asta e ?

— Da.

— Atunci nu mai e nevoie să-mi spui ce s-a întîmplat. Inelul a impresionat-o puternic : dumneata i-ai comunicat dorința Ariadnei și ai silit-o să jure că te va asculta chiar și în săvîrșirea actului ultim. Greșesc ?

— Nu.

— M-ar fi mirat. Ce te-a determinat totuși să-i impui sinuciderea ? Sau vrei să spun tot eu ?

Se cuvine aici să facem o mică paranteză : printre puținele puncte neelucidate în toată această afacere era și mobilul sinuciderii Luciei. Desigur, se făcuseră presupuneri, se căutaseră înlănțuiri mai mult sau mai puțin logice, dar toți își dădeau

seama că adevărul le scapă, că nici una dintre supoziții nu rezistă. Iată de ce colonelul întinsese plasa și Fulger intrase, pe nesimțite, în ea. Imperturbabilul anchetator era numai ochi și urechi. Fulger, apăsător de propria-i mărturisire, nu-și putea permite să încerce „descifrarea” stărilor sufletești ale anchetatorului.

— Nu, nu trebuie. Am să spun eu. Mi s-a părut că o urmăriți pe Berta... că ați descoperit ceva în legătură cu avalanșa. Ulterior mi-am dat seama că m-am înșelat și mi-a părut rău.

— Spune mai departe, domnule Badiu. Știi bine că acesta nu a fost singurul motiv !

— Nu aveam de gând să-l ascund. Mi s-a părut fără importanță. Berta era omul nostru de legătură. Dima și Burnic veniseră descori la ea, îi trimiteau din când în când și unele... alimente.

— Numai alimente ? Treci peste asta, ai să scrii în declarație.

— Eram sigur că mai devreme sau mai târziu veți ajunge la ea. Devenise imprudentă, nervoasă, îmi cerea să găsesc o soluție pentru a o trece peste hotare, să vorbesc cu...

— De ce te-ai oprit ? Cu cei de la „centru”, nu-i așa ? Iată deci că ne apropiem puțin și de miezul acuzațiilor : legătura cu un anumit centru, activitatea de trădare a intereselor țării și poporului român. De ce crezi că „centrul” ți l-a trimis pe Pescăruș ? Sper că ți-ai dat seama, nu ?

— Da, în ultimul timp am fost nevoit să...

— Zi-i, zi-i ! Ai fost nevoit să transmiți... Ce ?

— Să transmit informații false.

Vorbind, Fulger tresări : apăruse la orizont o speranță. Vagă, totuși mai bună decât nimic. Continuă cu voce mai hotărâtă :

— Repet : informații false, care nu puteau aduce nici un prejudiciu țării, nu leza pe nimeni, ba chiar îi deruta pe cei care le primeau.

— Interesant ! exclamă colonelul.

— N-am omorât pe nimeni... Singurătatea mă făcea să iau legătura. Doar am autorizație de radioamator...

— Stai prost cu nervii, domnule Fulger. Ești în situația penibilă când scuizându-te, te acuzi și mai rău. De ce a venit Pescărușul ?

— Pentru... pentru schițele aparaturii M.S.-405.

— I le-ai înmînat ?

— Nu... n-am avut timp. M-ați arestat.

— Vezi, domnule Fulger ? Mă văd din nou silit să-ți împrăspățez memoria. Să între Pescărușul.

Pescărușul intră tot atît de jovial pe cît am încercat să-l descriem la prima apariție. Dădu cu ochii de Fulger și sprîncenele i se arcuiră iar fruntea i se încreți.

— Ia loc, domnule Schwalbe. Îl cunoști pe acest domn ?

Schwalbe se uită cercetător, îl măsură pe cel indicat de colonel de la pantofi pînă în creștetul capului, păru că își aduce aminte, dar sfîrși prin a ridica din umeri.

— Nu-l cunosc, domnule. Am o memorie bună și nu mă înșel !

— Nici dumneata nu-l cunoști ? i se adresă colonelul lui Badiu. Acesta scutură energic din cap, parcă înviorat un pic de atitudinea Pescărușului.

— Prea bine, domnilor. Am însă pregătită o surpriză. Priviți pe ecranul acesta mic : trebuie să recunosc că sînteți amîndoi foarte fotogenici. Păcat că în loc să ajungeți artiști de cinema, ne dați nouă bătaie de cap. Privește bine, domnule Fulger, imaginile au uneori darul să stimuleze memoria.

Pe ecran apărură mai întîi Pescărușul. Privea spre vîrfurile munților, cu fața plină de soare, cu privirile scăldate în lumină. Apoi se ivi Fulger, cam tomnatic dar bine făcut și elegant, pregătindu-se să pornească pe pantă. Obiectivul aparatului se plimbă peste mulțimea de tineri — și nu numai tineri — apoi pe chipul unei fete surîzătoare și grațioase, înconjurată de băieți... Pescărușul și Fulger își dădură drumul pe pîrtie, apoi căzură unul lîngă altul. Aici, secvențele încep să ruleze cu încetinitorul, în așa fel încît se observă clar schimbarea mănușilor între cei doi. Mai apoi, Fulger discută cu fata pe care obiectivul o surprinsese mai înainte și după gesturi se vedea că o invită la „barul de zi“...

— De-ajuns ! Restul — pentru altă dată. Ce zici, domnule Fulger ? Cum apreciezi schimbarea mănușilor ?

— O întîmplare și... nimic mai mult. Și-apoi trucajul...

— Domnule Fulger ! se răsti Schwalbe. Să fim înțeleși : eu nu pot să iau totul asupra mea. Am fost prins cu un corp delict, schițele aparaturii M.S.-405, și trebuie să spun de unde

le am. Dumneata mi le-ai dat în mănua schimbată. Știi bine că am venit aici trimis de Doctor...

— Idiotule ! gemu Badiu.

— Am să-ți alung nedumerirea, domnule Fulger, spuse colonelul cu un zîmbet. Fă cunoștință cu căpitanul Bucur, căruia îi mulțumesc pentru reușită.

— Eu vă mulțumesc, tovarășe colonel, am stat cam mult la „ascultare“ și simțeam nevoia de... aer. Ce face Schwalbe ?

— Așteaptă cu nerăbdare judecarea procesului. S-a întâlnit cu părinții și... l-au iertat... Cred că te-ai convins, domnule Fulger, că nu are rost să te încăpățânezi. Ai timp să te gîndești la răul pe care ți-l faci dacă nu ești sincer.

...Autorul acestor rînduri nu vrea să treacă peste cazul adevăratului „Pescăruș“. Schwalbe nu era deci... Schwalbe. Născut într-un orașel transilvănean, fiul mecanicului Schwalbe se dovedise apt pentru a continua tradiția familiei. Îi plăceau motoarele — indiferent de destinația lor — și de mic copil uimise pe cei din jur cu îndemînarea lui. Era o adevărată plăcere pentru el să participe la demontarea unui tractor, a unui motor de tăiat lemne, la instalarea unor mori în vreo comună din jurul orașului. Tatăl se mîndrea, în felul lui, cu Hans. Era bucuros că atelierul va încăpea pe mîini bune. Totul decursese însă normal pînă cînd Hans terminase clasele primare. Atunci se declanșase furtuna : tatăl susținea ca Hans să rămînă acasă, în timp ce doamna Schwalbe ținea morțiș ca fiul ei să urmeze liceul. Tatăl cedase, convins fiind că după cîtva timp Hans se va întoarce la preocupările lui. În plus, el socotea că oricum cartea nu avea să-i strice. Doamna Schwalbe se pare că își cunoștea prea bine soțul și nu se lăsă pînă nu-l convînse ca fiul ei să fie trimis la Sibiu. Așa pornise Hans în prima lui mare aventură care îl debarasă repede de dorul atelierului. Ca elev era excepțional și aprecierile profesorilor, chiar dacă pe alocuri stîrneau invidia colegilor, îl stimulau. Învăța fără a lua în seamă prea mult ce se petrece în jur. Evenimentele aveau vagi rezonanțe în sufletul lui. Chiar și terminarea războiului i s-a părut ceva de la sine înțeles, care-l privea în mică măsură. S-a petrecut însă un fapt care l-a scos din amorțeală iar mai apoi l-a zguduit : tatăl său a fost arestat.

Proaspătul absolvent al liceului s-a închis în el, rămânând ore în șir nemișcat în camera aceea mare cât un salon de dans. E drept, toți cei din jur se purtau cu el ca și mai înainte, dar el socotea că numai aparent atitudinea foștilor colegi și profesori pe care-i întâlnea era aceeași. Se simțea umilit numai la gândul că ar fi compătimit și revoltat în cazul că cineva ar fi în stare să-l creadă un dușman. Așa s-a născut ideea celei mai dramatice aventuri din viața lui : hotărî să plece din țară ! Unde — nu mai avea importanță. Odată înfiptă în cap ideea, a început să se pregătească cu meticulozitate, neluînd în seamă apelurile mamei. Și într-una din zile porni la drum. A trecut clandestin frontiera, peste cîteva zile a ajuns la Budapesta, a rătăcit apoi pe străzile Vienei pentru ca, după multe peripeții, să poposească în orașul M. S-a angajat la un atelier de reparații auto și treptat a devenit mîna dreaptă a patronului. După doi ani a primit scrisoare de la părinți. Doamna Schwalbe explica : tatăl fusese anchetat de un om care-l cunoștea bine și-l ajutase să-și demonstreze nevinovăția. La sfîrșitul scrisorii tatăl adăugase cîteva rînduri, scrise nervos, în limba română, care-l impresionară profund pe Hans : „Te anunț cu adîncă mîhnire că pentru noi tu te-ai dus dintre cei vii. Fosta ta cameră este acum cavoul tău și al speranțelor noastre. Ai apucat pe drumul pierzaniei — pierdut să fi pentru noi ! Dacă nu te-a legat nimic de pămîntul pe care te-ai născut și ai crescut, fii blestemat ! Am avut un fiu și nu-l mai am. Sau n-am avut deloc și e totuna“.

Și pînă la sosirea scrisorii îl apuca dorul de părinți, de casă, de atelier, de ogoarele cu cartofi, de străzile și zidurile vechi, de munți și de ape... Dar după primirea ei s-a simțit dintr-odată gol și neputincios. S-a apucat de băutură, a fost dat afară din slujbă, vagabonda trăind din te-miri-ce. A încercat de cîteva ori să plece clandestin spre țară, dar a fost prins și acuzat că s-ar ocupa cu spionajul. I s-a înscenat și o condamnare la moarte, de la care l-a salvat, prin oamenii lui, Doctorul. În schimbul vieții, i se cerea să lucreze pentru *centru*. Hans, se înțelege, nu avu de ales...

Se pregătea cu zel, uimind prin ușurința cu care își însușea totul — folosirea alfabetului morse și descifrarea celor mai complicate texte cifrate, întrebuintarea explozivilor, lansările

cu parașuta... A trecut cu succes toate testele la care a fost supus. În sinea lui nu renunțase la ideea de a se întoarce în țară, deși știa că nu se va putea revedea cu părinții lui decât sub înfățișarea pe care i-o pregăteau cu atîta zel patronii. Uneori se trezea din somn, simțind că prin cameră, în el, plutește teama. Cînd își revenea încerca să aprecieze cu luciditate situația în care se află, dar peste gânduri se așterneau cuvintele grele și dureroase din scrisoarea bătrînului Schwalbe...

Din motive pe care mult mai tîrziu avea să le afle, Hans a fost trimis într-o uzină de autoturisme cu scopul de a descoperi care erau noile tipuri ce se aflau pe masa proiectanților, organizarea fluxului tehnologic etc. A lucrat o vreme la secția de montaj și și-a cucerit simpatia tuturor. Activitatea și-a desfășurat-o astfel normal, bineînțeles cu peripețiile și riscurile pe care le implică spionajul industrial. Mai apoi s-a înscris la cercul de automobiliști amatori ai uzinei și a participat cu succes la cîteva concursuri de viteză și de regularitate. În această calitate — și în mod neașteptat pentru Hans — s-a gândit Doctorul să-l folosească : l-a chemat și i-a pus în vedere ca peste două zile să se pregătească de plecare. Unde — i s-a spus doar în ziua cînd a părăsit orașul M. : în România, cu misiunea de a lua de la Fulger schițele aparatului M.S.-405 și de a-l mai „zgîlțîi” puțin pentru informațiile false transmise. A călătorit cu avionul pînă la Istanbul iar de aici, cu mașina lui de concurs care-l aștepta chiar la ieșirea de pe aeroport.

Ajuns la Giurgiu, a cerut să vorbească cu comandantul și i-a povestit acestuia totul. Se înțelege că semnalmentele Pescărușului i-o luaseră înainte și astfel se explică prezența în încăperea comandantului de grăniceri a căpitanului Bucur care, printr-o fericită coincidență, avea o înfățișare aproape identică cu a lui Hans. Pentru inteligentul căpitan Bucur, cele două ore cît l-a „descusut” pe Hans au fost prea de ajuns ca să între perfect în pielea și în atribuțiunile Pescărușului. Ce a urmat se cunoaște. Noul Pescăruș avusese timp să se bucure dar să se și indigneze : întîlnise, după cum am arătat, destui palavragii și nu puțini gură-cască, oameni care-i ofereau suficiente informații.

— Ei, ce zici, stimabile, îi spuse ironic Bădescu lui Fulger, tot mai crezi că poți ocoli adevărul ?

— Nu... Vă spun tot ce vă interesează.

— Fii atent : ai mai făcut o astfel de afirmație și nu te-ai ținut de cuvânt...

Buică și Maria intraseră în relații „normale” : se ciondăneau, apoi cădeau amândoi în muțenie, dând prilej celorlalți să râdă de ei, în felul lor, fără răutate, cu caldă și subliniată înțelegere. Chiar și taciturnul Păvăloiu îi spusese într-o zi lui Mirescu de față cu cei doi :

— N-am mai fost de mult la o nuntă. Poate... îmi faci rost de una. Ce zici ?

— Mă luați la vale, pe dumnezeul meu...

— Tovarășe locotenent ! izbucni Mirescu, stăpînindu-și cu greu rîsul. Ce sînt expresiile astea ?

Buică se înroși pînă în vîrfurile urechilor și încercă o scuză :

— Știi, eu...

— Nu vreau să știu nimic ! Dacă mai continui cu jargonul tău, te trimit la un curs de alfabetizare. Și dumneata, Maria, nu mai ești Diana !

În timp ce-i observa pe cei doi, Mirescu le citi pe față buimăceala și nu-și putu reține rîsul. De-abia după ce se mai potoli, adăugă împăciuitoare :

— Gluma-i glumă, dar obișnuieți-vă să ieșiți din rolurile pe care sînteți nevoiți să le interpretați. Mîine, poimîine — i se adresa lui Buică — ești pus să acționezi ca un tînăr savant — să zicem — și îți dai seama ce-ar ieși dacă ai începe cu „mișto“, cu „pe dumnezeul meu“, cu „pe parola mea“ și „te fac o pînză“. Cum a fost întîlnirea ta cu Lădoi ? Am citit stenograma și nu mai e nevoie s-o repeți. Mă interesează cum a reacționat.

Buică relată pe scurt cele petrecute. Deși dorise să se ocupe el de președintele „Comitetului răzbnării“, nu-și exprimase gîndurile față de nimeni. Se pare însă că Mirescu îl „dibuisese“, pentru că îi ceruse să pregătească întîlnirea.

Tînărul locotenent nu era la prima sa activitate de acest gen. Totuși avea emoții : se întîlnea cu cel care avusese misiunea să-l suprima și avea datoria să folosească primul șoc

— inevitabil — pentru a-l determina să mărturisească. Își controlă poziția și sună, cerînd să fie introdus arestatul.

Nici așa Lădoi nu era în apele lui, dar cînd dădu cu ochii de Buică înțepeni lîngă ușă, îngrozit. Sergentul major care-l însoțea îl împinse însă ușor spre mijlocul camerei.

— Dumnezeu! bolborosi Lădoi, descoperind probabil că nu visează și că în fața lui se află chiar cel în care trăsesese. Și privirea încruntată a lui „Victoriaș“, și mobilele din cameră și totul i se părură că încep să se clatine. Se așează ca un butuc pe scaun, cu ochii pironiți pe „vedenia“ de dincolo de birou, trăgînd speranța că totul se petrece, totuși, în închipuirea lui.

— Nu te așteptai să fii interogat de cel pe care l-ai ucis, nu-i așa? îl luă Buică în primire. Ca să te liniștesc, află că am înviat în mod special, să-ți scot la iveală crimele săvîrșite împotriva statului. Ai să mărturisești totul, Lădoi!

Lădoi înclină repede din cap, dînd a înțelege că va face tot ce i se va spune. Și într-adevăr, făcu mărturisiri complete, vorbind repede, cu voce sugrumată, parcă implorînd milă. Da — spunea Lădoi — voise să parvină, să ajungă tot mai sus, dar mereu, mereu, alții i-o luaseră înainte. Iar în el sentimentul de ură săpase din ce în ce mai adînc, devenind obsesie. Nu, nu ura pe cineva în mod special, ci orice îl înconjura — lumina zilei și apa din pahar, verdele crud al primăverii și pașii celor din apropiere, hainele de pe el și mîncarea pe care era nevoit s-o vîre în gură în fiecare zi. Orbit de ură, nu pricepuse, nu fusese în stare să priceapă tot ce se petrece în jurul lui, se lăsase vrînd-nevrînd tîrît în mijlocul „gloatei“ și asta îl înfuria și mai mult, îi amăra clipele și-i fura orele de somn. Descoperise totuși că pentru a exista nu-i suficient să gîndească, ci trebuie să mai dea și din mîini și din coate, să se hrănească și s-o hrănească și pe bătrîna. Așa intrase la șantier. Gîndul de mărire nu-l părăsise însă, era prea mult înfipt în el, în creier, în inimă, în sînge. Asculta la radio noapte de noapte emisiunile unei anume voci venite de la mari depărtări și cuvintele îi strecurau în suflet gînduri sumbre. Într-una din aceste nopți îi răsărise ideea că încă nu-i totul pierdut, că încă nu trebuie să renunțe la planurile lui. Calcula, compara șanse și neșanse, riscuri și implicații și asta îl dusesese la unica concluzie: trebuie să acționeze. Voia să

creeze o organizație clandestină, cu uriașe ramificații, care mai întâi să desfășoare o largă muncă de propagandă, de șantaj și amenințări. Avea însă nevoie de oameni și se apucă cu toată seriozitatea să-i caute. Primul „element” — fosta amantă, care avea prea multe afinități cu el pentru a avea curajul să-l refuze; prin ea — pe un văr de-al ei, Stelian Cucu... Așa se încropise un „nucleu”, restrâns, ce-i adevărat, dar care reprezenta totuși ceva mai mult decât nimic. Făcuse rost de o mașină de scris, de un şapirograf, răătăcite prin podul unei vile din Sinaia. Întâlnise un personaj care-i ceruse să intre în slujba unei instituții de peste hotare. Lădoi acceptase. Apoi intervenise tăcerea aceea înfricoșătoare, când cei din „Comitet” nu știau dacă trimisul a căzut sau nu în mâinile securității, dacă le vor dezvălui activitatea sau nu. Lădoi dăduse cuvântul de ordine: încetarea activității! Când i se păru că lucrurile se mai liniștiseră, îndrăzni din nou să-și reia activitatea nocturnă, folosind stația fiului său. Așa îl „întâlni” pe Fulger. Din prima clipă fusese convins că e cineva cunoscut, care știa de existența lui și a stației. I se ceru o întâlnire pe timpul nopții în pădure. Acolo se stabili un program de lucru pentru el și pentru „Comitet”. Pe interlocutor nu-l văzuse la față din cauza întunericului. Dealtfel, fusese înștiințat că orice încercare de a afla cine este va fi aspru pedepsită.

•

Timp de câteva ore, Buică îl ascultă cu falsă indiferență, apoi, obosit, întrerupse interogatoriul. După-amiază îl relua puțin înviorat de faptul că Mirescu apreciasse ca bună „confruntarea”. După Lădoi, fu introdusă Lilly Buduleanu-Zărnești, care încercă să arunce vina pe toți ceilalți, doar, doar va fi scoasă din culpă.

Cîtva timp „cei doi” — Ted și Fred — refuzară să răspundă la întrebări. De-abia când în mașina primului fu descoperit un întreg arsenal de pistoale, muniție, aparate minuscule de ascultare și de fotografiat, cedară. Toate acestea urmau să fie date „Comitetului”. După mai multe peripeții și datorită indiscreției doamnei Lilly Buduleanu-Zărnești, pe care Fred o copleșise cu niște cadouri, reușiseră să afle că o altă agentură rivală pusese mîna pe „Comitet”. Misiunea lor era pe cale să

fie compromisă. Explicaseră stăpînilor lor situația în care se află și primiseră un ordin categoric : să descopere cine lucrează cu „Comitetul“. Mai apoi, cînd aflară că-i vorba de „grupul lui Fulger“, înțeleseseră că au de-a face cu Doctorul — un vechi dușman al lor. „Să fie distrus!“ — sunase noua indicație. Iar Ted și Fred se apucaseră de lucru : urmărindu-l pe Lădoi, dăduseră de Stoicănescu. Iar de aici la Burnic. Ultimul consimțise să scoată „Comitetul“ de sub influența lui Fulger, prezentînd un plan minuțios și promițînd că va lua legătura cu Lădoi. Ted trimise imediat un raport detaliat, dar curierul fu interceptat de oamenii Doctorului cu totul întîmplător. Fulger, înștiințat, îl chemă pe Amos-Burnic, acesta recunoscînd iar Badiu îi oferi posibilitatea să se „reabiliteze“ : îi ceru să-i anunțe pe cei doi că a stabilit legătura cu președintele „Comitetului“, Lădoi, și să aștepte de la el un curier. Peste o săptămînă, el, Burnic, să fie prezent la capătul Văii Cerbului pentru a primi noi instrucțiuni. I le va scrie pe o foiță pe care o va vîrî într-o lulea...

Fulger scăpase astfel de Burnic și grăbise căderea „Comitetului“. Pentru ca triumful să fie deplin, îi atrase, destul de abil, și pe „cei doi“. Pretextul : „grupul lui Fulger“, nu numai că va renunța la serviciile „Comitetului“ dar datorită unor dificultăți materiale, este dispus să lucreze pentru Ted și Fred...

Cu scris nervos dar destul de inteligibil, Fulger așternuse pe hîrtie o declarație acceptabilă. Cîteva puncte nevralgice încercase totuși să le estompeze, determinîndu-l pe Bădescu să-l cheme din nou în fața sa. Mai apoi, au început confruntările. Prezența tuturor anchetatorilor era absolut necesară : din experiență Bădescu știa că unii dintre arestați vor încerca să retracteze cele declarate, motivînd că fuseseră siliți să se recunoască vinovați.

Cînd umbrele serii cuprinseră orașul, confruntarea luă sfîrșit și în încăpere rămaseră numai cei care ieșiseră învingători din această încheștare obositoare. Bădescu se așeză în fotoliu și i se adresa lui Buică cu glas din care răzbătea satisfacția :

— Deschide ferestrele, tinere ! Simt că în camera asta e nevoie de aer curat. Peste o jumătate de oră vă ordon să mer-

geți la mine acasă. Stăpîna casei mele a făcut niște colțunași, să te lingi pe degete !

În aceeași clipă telefonul sună și Bădescu ridică receptorul.

— Ordonăți, tovarășe general !... Da, tovarășe general, dosarul e încheiat... Am înțeles !

După ce lasă receptorul, Bădescu zîmbi parcă vinovat și privind spre fereastră spuse ca pentru sine :

— La loc comanda, dragii mei ! Peste un sfert de oră vine tovarășul general. Mi se pare că ne face un „dar“ pe cinste : va trebui să dăm de capătul firelor încîlcite ale unei afaceri. Colțunașii se... amîină !

Cuprins

1. Un vagabond pe străzile oraşului . . .	5
2. „Să vină imediat salvarea !“ . . .	17
3. „Nu, n-am nimic de obiectat !“ . . .	32
4. Avalanşa	40
5. Presimţiri sumbre	54
6. De ce s-a sinucis ?	62
7. Scrişnetul roţilor de tren	74
8. Alarmă !	88
9. Pretenţiile Pescăruşului	97
10. În umbra noţii	108
11. Asasinul nu ezită	123
12. Capcana	134
13. Mieluşei cu... colţi	150
14. Se limpezesc apele	169

Redactor : căpitan ION ARAMA
Tehnoredactor : GH. CUCOȘ

Bun de tipar 09.06.1973. Apărut 1973. Tiraj 88 340
exemplare. Hirtie ziă sul de 50 g/m². Format
540×108/16. Coli tipar 12. V. 524

Tiparul executat sub comanda nr.
30 318 la Combinatul Poligrafic „Casa
Scintei”, Piața Scintei nr. 1,
București
Republica Socialistă România